

TELEKOMUNIKAČNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ODBOR EKONOMICKEJ REGULÁCIE

Továrenská 7, P.O.BOX 40, 828 55 Bratislava 24

ROZHODNUTIE

Číslo: 146/OER/2013

v Bratislave, 28. februára 2013

Účastník konania:

Slovak Telekom, a.s.

Karadžičova 10

825 13 Bratislava

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) a podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), rozhodol v konaní so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO 35 763 469 (ďalej len „spoločnosť ST, a.s.“) vo veci určenia významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu, ktorým je sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s (ďalej len „relevantný trh č. 5“) nasledovne:

- 1) Spoločnosť ST, a.s. má podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 5 také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov, teda spoločnosť ST, a.s. je významným podnikom na relevantnom trhu č. 5.
- 2) Úrad ukladá spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku na relevantnom trhu č. 5 nasledujúce povinnosti:
 - a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní širokopásmového prístupu na veľkoobchodnej úrovni (ďalej len „širokopásmový prístup“) prostredníctvom technológie xDSL a FTTx:
 - I. zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle referenčnú ponuku na širokopásmový prístup prostredníctvom technológie xDSL a technológie FTTx a predložiť ju úradu v písomnej aj elektronickej forme najneskôr do 60 dní od doručenia predmetného rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností.

Referenčná ponuka na širokopásmový prístup prostredníctvom technológie xDSL a technológie FTTx musí obsahovať informácie týkajúce sa zriadenia, poskytovania a používania veľkoobchodného širokopásmového prístupu, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, zariadenia, protokoly, rozhrania, informácie o topológii a architektúre siete, dostupnosť širokopásmového prístupu v jednotlivých lokalitách, geografické umiestnenie distribučných bodov, opis jednotlivých položiek, kvalitatívne ukazovatele, základnú štandardnú cieľovú úroveň bez dodatočných poplatkov, súvisiace lehoty, výšku sankcií a zmluvných pokút za nedodržanie stanovenej úrovne a lehôt, ďalšie zmluvné podmienky zriadenia, poskytovania a používania služby veľkoobchodného širokopásmového prístupu, vrátane cien a akýchkoľvek podmienok obmedzujúcich prístup k službe širokopásmového prístupu a ich používanie (presne špecifikovať požiadavky na kvalitu služby, spôsob dohľadu a riadenia siete atď.). Referenčná ponuka na veľkoobchodný prístup musí obsahovať podmienky prístupu na:

- a) národnej IP úrovni siete v bode prepojenia sietí špecifikovanom fyzickým rozhraním, protokolom, prenosovou kapacitou a počtom využívaných logických kanálov s možnosťou nastaviť parametre prístupu jednotlivých zákazníkov (oprávnenia, prístupová rýchlosť, agregácia, kvalita služby) na domovskej bráne, pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL
 - b) národnej a regionálnej ETHERNET úrovni siete v bode prepojenia sietí špecifikovanom fyzickým rozhraním, protokolom, prenosovou kapacitou a počtom využívaných logických kanálov s možnosťou nastavenia parametrov prístupu jednotlivých zákazníkov (oprávnenia, prístupová rýchlosť, agregácia, kvalita služby), pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie FTTx, xDSL.
- II. zverejniť v referenčnej ponuke informácie o nových veľkoobchodných službách najmenej 6 mesiacov pred začatím ich faktického poskytovania a uvedením súvisiacich maloobchodných služieb poskytovaných prostredníctvom sietí budúcej generácie.
- III. zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle každú zmenu referenčnej ponuky na širokopásmový prístup, okrem informácií o nových produktoch uvedených v bode II., ktorá bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, v lehote najmenej 45 dní pred účinnosťou zmeny referenčnej ponuky a predložiť ju úradu.
- IV. zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle informácie týkajúce sa zámeru ukončiť poskytovanie širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL technológie z dôvodu prechodu na technológiu FTTx
- a) najmenej 5 rokov pred plánovanou migráciou siete, ak sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom a podnikmi, ktorí aktuálne využívajú veľkoobchodný širokopásmový prístup od významného podniku

(ďalej len „dohoda o migrácii existujúcich širokopásmových prístupov“),

b) najmenej 1 rok pred plánovanou migráciou siete, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich širokopásmových prístupov.

b) povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx:

I. uplatňovať pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.

c) povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx:

I. viesť oddelenú evidenciu podľa § 21 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách tak, aby poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitáli oddelene za jednotlivé technológie, ktoré súvisia:

- a) so zriadením širokopásmového prístupu,
- b) s používaním širokopásmového prístupu,
- c) kolokáciou pri poskytovaní prístupu.

Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu súvisiace so širokopásmovým prístupom prostredníctvom technológií xDSL a FTTx a kolokáciou musia vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti ST, a.s. overenej audítorom. Pri alokácii nákladov sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, tzn. do nákladov na konkrétnu službu sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Z toho dôvodu budú náklady priradené metódou ABC. Spoločnosť ST, a.s. je povinná na požiadanie úradu predložiť informácie o štruktúre nákladov, informácie o výnosoch a vloženom kapitále súvisiace so širokopásmovým prístupom za predchádzajúce účtovné obdobie pre každú jednotlivú službu zvlášť, spolu s podrobným popisom alokácie nákladov a použitých alokačných metód. Náklady musia byť členené na priame náklady, ktoré je možné priamo priradiť na danú službu, nepriame náklady, ktoré sa vzťahujú na činnosti súvisiace s danou službou a ostatné spoločné, resp. režijné náklady, ktoré nie je možné alokovať na danú službu, avšak sú z

hľadiska fungovania spoločnosti nevyhnutné. Pri členení nákladov je spoločnosť ST, a.s. povinná rešpektovať zásady proporcionality a transparentnosti. Náklady na zriadenie, používanie a kolokáciu musia byť členené v súlade s platnými rozhodnutiami o metóde kalkulácie cien.

- II. viesť oddelenú evidenciu tak, aby boli sprehľadné veľkoobchodné a vnútro podnikové ceny za účelom preukázania, že nedochádza k porušovaniu povinnosti nediskriminácie podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách a k zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom.
- d) povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:
- I. poskytovať tretím osobám širokopásmový prístup a prístup k sieťovým prostriedkom potrebným na využívanie širokopásmového prístupu v požadovanej kvalite na:
 - a) národnej IP úrovni siete v bode prepojenia sietí špecifikovanom fyzickým rozhraním, protokolom, prenosovou kapacitou a počtom využívaných logických kanálov s možnosťou nastaviť parametre prístupu jednotlivých zákazníkov (oprávnenia, prístupová rýchlosť, agregácia, kvalita služby) na domovskej bráne, pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL,
 - b) národnej a regionálnej ETHERNET úrovni siete v bode prepojenia sietí špecifikovanom fyzickým rozhraním, protokolom, prenosovou kapacitou a počtom využívaných logických kanálov s možnosťou nastavenia parametrov prístupu jednotlivých zákazníkov (oprávnenia, prístupová rýchlosť, agregácia, kvalita služby), pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie FTTx, xDSL,
 - II. poskytovať širokopásmový prístup uvedený v bode I. písm. a) a b) za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími osobami,
 - III. nezrušiť už poskytnutý širokopásmový prístup bez zákonných dôvodov,
 - IV. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o širokopásmový prístup,
 - V. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb alebo služieb virtuálnych sietí,
 - VI. umožniť spoločné umiestnenie alebo iné formy spoločného používania pridružených prostriedkov,

- VII. poskytnúť služby potrebné na interoperabilitu služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,
 - VIII. zabezpečiť prístup k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie spravodlivej súťaže pri poskytovaní služieb širokopásmového prístupu uvedeného v bode I. písm. a) a b),
 - IX. poskytnúť prístup k pridruženým službám poskytovaným vlastnou maloobchodnou úrovňou za účelom zabezpečenia širokopásmového prístupu uvedeného v bode I. písm. a) a b).
- e) Povinnosť regulácie cien prístupu podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách s postupom podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx stanoviť cenu za:
- I. zriadenie a používanie veľkoobchodných služieb širokopásmového prístupu za každú jednotlivú službu širokopásmového prístupu zvlášť (samostatne za technológie xDSL a FTTx) podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za uvedené služby širokopásmového prístupu, uverejneného vo Vestníku úradu,
 - II. kolokáciu podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za kolokáciu, uverejneného vo Vestníku úradu.

Týmto rozhodnutím sa rozhodnutie č. 3/01/2009 zo dňa 30. januára 2009 zrušuje.

Odôvodnenie:

Spoločnosť ST, a.s. bola na základe predchádzajúceho kola analýzy rozhodnutím č. 641/14/2006 zo dňa 2. novembra 2006 a rozhodnutím č. 3/01/2009 zo dňa 30. januára 2009 určená za významný podnik na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu a súčasne jej boli uložené nasledujúce povinnosti: povinnosť transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie, prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a nákladovej orientácie a cenovej regulácie.

Úrad určil zoznam relevantných trhov v Slovenskej republike rozhodnutím zo dňa 20. januára 2011, v ktorom je relevantný trh č. 5 definovaný nasledovne „veľkoobchodný širokopásmový prístup je sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s.“

Úrad dňa 16. januára 2012 zverejnil výsledky druhého kola analýzy veľkoobchodného trhu č.5 a stanovil mesačnú lehotu na zaslanie písomných pripomienok. Po vyhodnotení prijatých pripomienok v rámci národných konzultácií k návrhu opatrenia úrad dňa 19. marca 2012 notifikoval Európskej komisii (ďalej aj ako „Komisia“) upravený návrh opatrenia - analýzy veľkoobchodného trhu č.5 spolu s výsledkami národných konzultácií. V nadväznosti na diskusie s útvarmi Komisie

počas I. fázy nadnárodných konzultácií sa úrad rozhodol vziať späť predmetné navrhované opatrenie z dôvodu prehodnotenia pôvodne navrhovanej metódy cenovej regulácie širokopásmového prístupu - Retail Minus. Vzhľadom na vyššie uvedené úrad v rámci povinností uložených významnému podniku zmenil pôvodne navrhovanú metódu cenovej regulácie a navrhol uložiť povinnosť nákladovo orientovanej cenovej regulácie. Opakované národné konzultácie prebiehali od 23.04.2012 do 23.05.2012. Po zapracovaní pripomienok z národných konzultácií úrad analýzu postúpil dňa 22.06.2012 na nadnárodné konzultácie. Komisia rozhodnutím zo dňa 23.07.2012 úradu zaslala pripomienky k analýze relevantného trhu č. 5.

Dňa 25.04.2012 bola úradu doručená výzva Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na vyjadrenie sa k návrhu spoločnosti ST, a.s. na ochranu pred nezákonným zásahom úradu v procesoch konzultácií o návrhoch opatrení: analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5 podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách zverejnených na konzultačnom mieste úradu dňa 16.01.2012, a opakovane dňa 23.04.2012. Úrad sa k výzve Najvyššieho súdu SR vyjadril dňa 10.05.2012.

Následne bol úradu dňa 17.05.2012 doručený list spoločnosti ST, a.s. (zaevidovaný pod č. 487/OER/2012) s návrhom na prerušenie správneho konania na relevantnom trhu č.4 z dôvodu podania žaloby na Najvyšší súd Slovenskej republiky a tiež sťažnosti doručenej úradu. V sťažnosti sa spoločnosť ST, a.s. domáhala ochrany svojich práv a právom chránených záujmov v procese konzultácií vedených k analýze veľkoobchodného trhu č. 4 a veľkoobchodného trhu č. 5. Úrad predmetnú sťažnosť prešetril a podľa zápisnice o prešetroaní sťažnosti č. 3/AS/2012 vyhotovenej dňa 23.05.2012 ju posúdil ako neopodstatnenú. Spoločnosť ST, a.s. sa v žalobe podanej na Najvyšší súd SR domáhala ochrany pred nezákonným zásahom úradu v procesoch konzultácií o návrhoch opatrení: analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5.

Dňa 18.07.2012 bol úradu doručený rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžz/2/2012-46 zo dňa 28.06.2012, ktorým zamietol návrh spoločnosti ST, a.s. s tým, že spoločnosť ST, a.s. v procese konzultácií o návrhoch opatrení: analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5 podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách nebola ukrátená na jej subjektívnych právach a právom chránených záujmoch. Podľa tohto rozsudku teda nedošlo zo strany úradu k nezákonnému zásahu voči spoločnosti ST, a.s.

Na základe výsledkov analýzy relevantného trhu č. 5 úrad dospel k záveru, že na vymedzenom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Listom č. 1698/OER/2012 zo dňa 02.08.2012 úrad oznámil spoločnosti ST, a.s., že na základe záverov analýzy relevantného trhu č. 5 začína správne konanie vo veci určenia spoločnosti ST, a.s. za významný podnik podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 5. Dňa 15. augusta 2012 bola úradu doručená žiadosť spoločnosti ST, a.s. o nahliadanie do spisu a doplnenie dôkazov listom č. 66116/SRZ/2012 zo dňa 13.08.2012. Úrad sprístupnil zástupcom spoločnosti ST, a.s. administratívny spis na nahliadnutie dňa 16. augusta 2012 a súčasne zaslal účastníkovi konania listom

č. 1717/OER/2012 zo dňa 15.08.2012 písomné vyjadrenie k žiadosti o doplnenie dôkazov. Úrad v predmetnom liste zdôvodnil s poukazom na špeciálnu úpravu § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, prečo zamietol spoločnosti ST, a.s. žiadosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia v predmetnom správnom konaní a nevzal do úvahy predložené doplnenie dôkazov, keďže uplatnenie týchto práv bolo umožnené účastníkovi konania v rámci konzultácií a zákon o elektronických komunikáciách takúto možnosť nepredpokladá. Svoje tvrdenia úrad podporil odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 8Sžz/2/2012-46 zo dňa 28. júna 2012, kde účastník konania žaloval úrad v konaní na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a Najvyšší súd SR návrh účastníka zamietol v celom rozsahu. Predmetný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky úzko súvisí s otázkou aplikácie procesných ustanovení zákona o elektronických komunikáciách ako osobitného predpisu, ktoré majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami správneho poriadku.

Dňa 17. augusta 2012 úrad vydal rozhodnutie č. 1721/OER/2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým rozhodol na základe výsledkov analýzy relevantného trhu č. 5, že spoločnosť ST, a.s. má podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách významný vplyv na predmetnom trhu a uložil jej povinnosti podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách.

Spoločnosť ST, a.s. podala dňa 3. septembra 2012 proti napadnutému rozhodnutiu v zákonnej lehote rozklad.

Spoločnosť ST, a.s. považovala napadnuté rozhodnutie za nezákonné, nakoľko vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, bolo v rozpore so zákonom o elektronických komunikáciách a s viacerými princípmi nielen správneho konania, vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia a trpelo vadami, ktoré mali vplyv na jeho zákonnosť.

Úrad o podanom rozklade nerozhodol v rámci autoremedúry podľa § 57 ods. 1 správneho poriadku a dňa 3. októbra 2012 postúpil rozklad spolu so spisovým materiálom predsedovi úradu v súlade s § 57 ods. 2 správneho poriadku.

Predseda úradu preskúmal napadnuté rozhodnutie a s ním súvisiaci administratívny spis v celom rozsahu a k jednotlivým námietkam rozkladu zaujal stanovisko, ktoré je obsahom rozhodnutia o rozklade č. 259/PÚ/2012 zo dňa 22.11.2012 (ďalej len „rozhodnutie o rozklade“).

V uvedenom rozhodnutí o rozklade predseda úradu na základe návrhu osobitnej komisie rozhodol o zrušení napadnutého rozhodnutia a vrátení veci úradu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Predseda úradu v rozhodnutí o rozklade vyhovel niektorým námietkam spoločnosti ST, a.s. voči napadnutému rozhodnutiu a zaviazal úrad, aby pri úprave a doplnení nového rozhodnutia vo veci zohľadnil nasledovné nedostatky:

- Odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať všetky náležitosti požadované správnym poriadkom v § 47 ods. 3. V odôvodnení rozhodnutia má správny orgán uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití

právných predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

- Vysporiadanie sa pri ukladaní a odôvodnení povinností s princípmi zakotveným v § 11 ods. 4 písm. d) a e) zákona o elektronických komunikáciách.
- Uloženie povinností má byť odôvodnené stavom súťaže na relevantnom trhu, nakoľko sa nimi má riešiť konkrétne identifikovaný súťažný problém. Úrad má uviesť prečo je uloženie stanoveného rozsahu povinností odôvodnené a primerané. Úrad je pri novom prejednaní veci povinný zohľadniť pri odôvodnení uložených povinností najmä ich primeranosť vo vzťahu k cieľom, ktoré úrad ich uložením sleduje.
- Podnik poskytujúci verejnú sieť je povinný zverejniť a predložiť v písomnej forme zmeny referenčnej ponuky a nie návrh na zmenu, z toho dôvodu by aj povinnosť uložená v rámci povinnosti transparentnosti mala kopírovať dikciu zákona.
- Rozsah povinnosti nediskriminácie pokiaľ ide o doplnkové služby popri službe širokopásmového prístupu na internet je nejednoznačný pokiaľ ide o formu a typ služieb, na ktoré sa má táto povinnosť vzťahovať.
- Zákon o elektronických komunikáciách nepovažuje predkladanie účtovných záznamov za jednu z povinností, ktorá sa ukladá významnému podniku v rozhodnutí o určení za významný podnik. Úrad by mal v novom rozhodnutí vypustiť z časti 2 c) bodu č. I výroku text požadujúci predloženie účtovných záznamov.
- V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje definícia prístupu na národnej a regionálnej úrovni, čo spôsobuje nezrozumiteľnosť takto uloženej povinnosti. Úrad v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, prečo je nutná regulácia na regionálnej úrovni IP aj Ethernet úrovni. Úrad je povinný objasniť technické záležitosti a nejasnosti spojené s reguláciou prístupu na regionálnej úrovni. Do odôvodnenia nového rozhodnutia je úrad povinný doplniť výsledky analýzy toho, prečo je potrebné regulovať jednak prístup na úrovni IP ako aj prístup na úrovni Ethernet a zároveň reálne posúdiť, do akej miery je zaťažujúce to ktoré riešenie pre významný podnik. Ak existujú alternatívy uložených povinností, tak v novom rozhodnutí uložiť povinnosť s čo najmenšou záťažou pre spoločnosť ST, a.s.
- Úrad mal posúdiť do akej miery je povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom ekonomicky únosná pre významný podnik a či je požadovaný prístup uskutočniteľný so zreteľom na využiteľnú kapacitu siete. Predseda úradu zastáva názor, že uložená povinnosť musí byť jednak primeraná problému a zároveň musí byť aj efektívna a splniteľná. Z tohto dôvodu je úrad povinný doplniť odôvodnenie nového rozhodnutia o informácie ako prihladal pri ukladaní povinností na podmienky ustanovené v § 22 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad dňa 11. decembra 2012 odoslal listami č. 2347-2361/OER/2012 spoločnosti ST, a.s. ako aj všetkým odoberateľom veľkoobchodného širokopásmového prístupu od spoločnosti ST, a.s. žiadosť o predloženie požadovaných informácií (ďalej len ako „získovanie“). Spoločnosť ST, a.s. požiadala dňa 20. decembra 2012 žiadosťou č. 3154/OER/2012 o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných údajov a zároveň o spresnenie, na základe akej právnej úpravy úrad žiada predloženie uvedených informácií. Úrad na žiadosť odpovedal listom č. 3158/OER/2012 zo dňa 21. decembra 2012, v ktorom uviedol, že predmetné

informácie požaduje na základe zákona o elektronických komunikáciách a na základe správneho poriadku.

Spoločnosť ST, a.s. zaslala úradu požadované informácie listom č. 1304/SRZ/2013 zo dňa 11. januára 2013 zaevidovaným úradom dňa 15. januára pod č. 30/OER/2013, v ktorom vyslovila niekoľko námietok:

1. V žiadosti uvedený odkaz na právnu úpravu na základe ktorej úrad žiadal dané informácie nie je dostatočný a presný, úrad nemal na takýto postup právo a teda porušuje takouto žiadosťou zásadu zákonnosti; pokiaľ nie je zrejmé, na základe akého zákonného ustanovenia úrad informácie žiada, postupuje neurčito a zároveň nezákonne.

Úrad požadoval poskytnutie dodatočných informácií za účelom spresnenia znenia uloženej povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Nevyhnutnosť uloženia tejto povinnosti vyplynula z výsledkov analýzy relevantného trhu č. 5. Príslušné informácie úrad požadoval v rámci správneho konania vedeného vo veci relevantného trhu č. 5, ktorého výsledkom bude vydanie nového rozhodnutia vo veci v súlade s právnym názorom vysloveným predsedom úradu v rozhodnutí o rozklade zo dňa 22. novembra 2012. Úrad požadoval predmetné informácie v rámci správneho konania vedeného vo veci relevantného trhu č. 5, pričom výsledky tohto zistenia slúžili len na spresnenie povinnosti prístupu a overenie pravdivosti tvrdení spoločnosti ST, a.s. prednesených na ústnom pojednávaní po skončení analýzy. To, že úrad v žiadosti nekonkretizoval konkrétne ustanovenie zákona o elektronických komunikáciách, t.j. nepoužil žiadne z ustanovení § 40 zákona o elektronických komunikáciách má svoje logické opodstatnenie, nakoľko toto ustanovenie takúto situáciu (po ukončení analýzy uskutočnený zber informácií) výslovne neupravuje. Spoločnosťou ST, a.s. spomínané ustanovenie § 40 ods. 3 písm. f) zákona o elektronických komunikáciách nemožno v tomto konaní aplikovať nakoľko žiadosťou o informácie úrad nezačal opätovne postup analýzy relevantného trhu č. 5.

2. Podľa spoločnosti ST, a.s. úrad získané informácie nemôže použiť v správnom konaní o určení významného podniku pred tým, než otvorí analýzu relevantného trhu.

Nakoľko sa týmto postupom úradu nezistovali nové skutočnosti, ale len potvrdzovali a bližšie špecifikovali závery zistené analýzou predmetného relevantného trhu, úrad nie je povinný opätovne začať analýzu relevantného trhu č. 5. Takto získané informácie nieže nemôže, ale musí správny orgán prvého stupňa v správnom konaní pri rešpektovaní zásady zákonnosti a pokynov predsedu úradu použiť, ak má vydať nové rozhodnutie spĺňajúce požiadavky predsedu úradu uvedené v rozhodnutí o rozklade zo dňa 22. novembra 2012. Účastník konania bol upovedomený, že údaje sa získavajú za účelom vydania nového rozhodnutia vo veci.

3. Úrad nemal dostatočne zistený skutkový stav a teda nie je naplnený predpoklad vyslovený predsedom úradu v rozhodnutí o rozklade.

Nemožno súhlasiť s tvrdením spoločnosti ST, a.s., že by úrad nemal dostatočne zistený skutočný stav, len na podklade listu úradu požadujúceho

dodatočné informácie. Takéto konštatovanie je príliš zjednodušené a predčasné. Predseda úradu v rozhodnutí o rozklade vyslovil názor, že „až nové prejednanie veci orgánom prvého stupňa preukáže, či je úrad schopný doplniť nové rozhodnutie na podklade skutočností získaných analýzou relevantného trhu č. 5 a na základe doplneného dokazovania ohľadom povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách“. Úrad v novom prejednaní veci na podklade bližších informácií ohľadom povinnosti prístupu len spresnil znenie tejto uloženej povinnosti z hľadiska primeranosti, pričom vecným podkladom nového rozhodnutia vo veci je analýza relevantného trhu č. 5. Iba ak by prvostupňový správny orgán na základe správnej úvahy vyhodnotil, že doterajšia analýza dostatočne neodôvodňuje uloženie jednotlivých povinností, bol by povinný opäť analyzovať relevantný trh.

4. Požadované informácie netvoria podklad skutočností získaných analýzou a je možné ich získať len na základe dodatočného zisťovania skutkového stavu, ktoré podľa zákona o elektronických komunikáciách je možné vykonať výlučne v analýze relevantného trhu.

Úrad rozhodol na základe uskutočnenej analýzy. Úrad si vyžiadal údaje aby mohol vydať rozhodnutie v súlade s princípmi efektívnosti, objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti a odôvodnenosti. Úrad dospel k záveru, že analýza dostatočne preukazuje odôvodnenosť uloženia povinností. Získané údaje iba potvrdzujú správnosť skutočností, ktoré boli zistené analýzou, preto nie je potrebné opätovne analyzovať relevantný trh.

5. Spoločnosť ST, a.s. žiadala úrad o vyjadrenie, či žiadosťou o informácie úrad začal opätovne postup analýzy relevantného trhu č. 5, keďže predmetné dáta môžu byť požadované len v rámci vykonania analýzy relevantného trhu podľa § 40 ods. 3 písm. f) zákona o elektronických komunikáciách, a ak áno, je zároveň povinný v súlade s § 40 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách uviesť, na aký účel sa informácie použijú.

Úrad adresoval spoločnosti ST, a.s. žiadosť o poskytnutie dodatočných informácií za účelom spresnenia záverov analýzy relevantného trhu č. 5. Úrad uskutočnil zisťovanie z dôvodu overenia pravdivosti a odôvodnenosti tvrdení spoločnosti ST, a.s., ktoré boli prednesené až na ústnom pojednávaní uskutočnenom predsedom úradu. Takýto postup úradu nemožno kvalifikovať ako opätovnú analýzu.

Hlavným účelom zisťovania bolo potvrdenie zistení získaných analýzou relevantného trhu č. 5, najmä tých, ktoré sa týkajú uloženej povinnosti prístupu jednak na národnej, no i na regionálnej úrovni. Predseda úradu uložil úradu povinnosť spresniť uloženie tejto povinnosti, t.j. uložiť ju dostatočne určitým spôsobom. Zároveň úradu uložil, aby v prípade existencie alternatívy uložených povinností, v novom rozhodnutí uložil povinnosť s čo najmenšou záťažou pre spoločnosť ST, a.s.

Úrad chcel zisťovaním v súlade s pokynmi predsedu úradu overiť hľadisko primeranosti uloženej povinnosti prístupu, v žiadnom prípade nie jej opodstatnenosť. Odôvodnenosť uloženia povinnosti prístupu a ďalších povinností preukázala analýza relevantného trhu č. 5, no presné znenie uvedených povinností je obsahom regulačného rozhodnutia úradu vydaného v správnom konaní. Predseda úradu

v rozhodnutí o rozklade určil nevyhnutnosť opätovne preskúmať primeranosť uloženej povinnosti prístupu. Úrad v správnom konaní v súlade s § 18 zákona o elektronických komunikáciách uložil významnému podniku len tie povinnosti, ktoré odôvodňuje analýza relevantného trhu č. 5, pričom pri ich ukladaní opätovne posúdil všetky atribúty požadované zákonom o elektronických komunikáciách, t.j. ich odôvodnenosť, či vychádzajú zo zisteného stavu, či sú primerané účelu a princípom regulácie elektronických komunikácií, ktorými sú podpora efektívnej hospodárskej súťaže a rozvoj vnútorného trhu.

Úrad v zisťovaní uviedol, že údaje požaduje v správnom konaní vedenom vo veci relevantného trhu č. 5 za účelom objasnenia a bližšej konkretizácie záverov už uskutočnenej analýzy predmetného trhu. Dodatočné zisťovanie informácií zo strany úradu nemá povahu zisťovania vykonávaného v procese analýzy, preto nemožno súhlasiť s názorom spoločnosti ST, a.s., že takéto dáta môžu byť požadované len v rámci vykonania analýzy relevantného trhu podľa § 40 ods. 3 písm. f) zákona o elektronických komunikáciách. Zákon o elektronických komunikáciách v § 40 upravuje podmienky, za ktorých sú subjekty povinné poskytnúť úradom požadované informácie. Za daných podmienok, t.j. v štádiu keď už bola ukončená analýza relevantného trhu č. 5, úrad nemohol požadovať príslušné informácie podľa § 40 ods. 3 písm. f) zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad vo svojej žiadosti uviedol, že zisťovaním sleduje pokyny stanovené predsedom úradu v rozhodnutí o rozklade zo dňa 22. novembra 2012 týkajúce sa povinnosti prístupu uloženej na základe analýzy relevantného trhu č. 5.

6. Spoločnosť ST, a.s. rovnako prosila o informácie, aký procesný postup zvolil úrad a aké budú jeho ďalšie procesné úkony v správnom konaní ohľadom uloženia povinností na relevantnom trhu č.5, či dôjde k zastaveniu konania, prerušeniu konania alebo inému procesnému úkonu,

Tak ako už bolo spomenuté predtým úrad zisťovaním nezačal opätovne postup analýzy relevantného trhu č. 5. Pri novom prejednaní veci postupuje v súlade s pokynmi predsedu úradu uvedenými v zrušovacom rozhodnutí o rozklade.

7. Navyše úrad nekonal v súlade s § 49 ods. 2 zákona č. 71/1967 o správnom konaní v znení neskorších predpisov, predseda úradu nepredĺžil lehotu na rozhodnutie a úrad neupovedomil spoločnosť ST, a.s. o prípadnom predĺžení lehoty na rozhodnutie.

Úrad ako správny orgán prvého stupňa na základe odôvodnenej žiadosti podanej pred uplynutím zákonnej lehoty listom č. 44/OER/2013 zo dňa 15. januára 2013 požiadal predsedu úradu o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia vo veci určenia významného podniku a uloženia povinností na relevantnom trhu č. 5 podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku. O predĺženie lehoty úrad žiadal z nasledovných dôvodov:

- žiadosti spoločnosti ST, a.s. o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných informácií (z dôvodu čerpania dovolení počas vianočných sviatkov)
- poskytnutia lehoty spoločnosti ST, a.s. na vyjadrenia sa k výzve na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia.

Úrad žiadal predsedu úradu o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia do 28. februára 2013 vzhľadom na komplexnú povahu konania, rozsah námietok účastníka a závažnosť rozhodnutia vo veci samej, ktoré výrazným spôsobom ovplyvňuje intenzitu regulácie na predmetnom relevantnom trhu. Predseda úradu žiadosti dňa 21. januára 2013 vyhovel. Úrad následne o predĺžení lehoty upovedomil spoločnosť ST, a.s. listom č. 60/OER/2013 zo dňa 21. januára 2013. Dňa 24. januára 2013 úrad listom č. 72/OER/2013 zaslal spoločnosti ST, a.s. doplnenie oznámenia spolu s uvedením dôvodov predĺženia lehoty na vydanie rozhodnutia v súlade s dôvodmi uvedenými v žiadosti č. 44/OER/2013 adresovanej predsedovi úradu.

Dňa 23. januára 2013 bola úradu zo strany spoločnosti ST, a.s. odoslaná žiadosť o nazretie do spisu správneho konania na relevantnom trhu č. 5, ktorú úrad zaevidoval pod č. 74/OER/2013 dňa 24. januára 2013.

Úrad vyhovel žiadosti spoločnosti ST, a.s. o nazretie do spisu správneho konania. Dňa 30. januára 2013 bol spis prístupný JUDr. Dane Mrníkovej ako poverenej zástupkyňi spoločnosti ST, a.s. spôsobilej nazerať do spisov správnych konaní na úrade. Na základe žiadosti zástupkyne spoločnosti ST, a.s. úrad odoslal spoločnosti ST, a.s. v elektronickej podobe požadované kópie spisového materiálu podľa vyznačenia, neobsahujúce obchodné tajomstvo, a to:

- vzor žiadosti o predloženie požadovaných informácií adresovanej odoberateľom veľkoobchodného širokopásmového prístupu
- odpoveď na žiadosť č. 3168/OER/2012
- žiadosť o predĺženie lehoty – predseda úradu č. 44/OER/2013
- odpoveď na žiadosť č. 83/OER/2013
- odpoveď na žiadosť č. 88/OER/2013
- odpoveď na žiadosť č. 90/OER/2013

Dňa 1. februára 2013 úrad listom č. 105/OER/2013 doručil spoločnosti ST, a.s. výzvu na uplatnenie práva účastníka správneho konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku. Úrad určil na prípadné uplatnenie práva na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia lehotu 7 pracovných dní od doručenia výzvy.

Dňa 12. februára 2013 spoločnosť ST, a.s. zaslala úradu vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia listom č. 10236/SRZ/2013 zaevidovaným úradom dňa 14. februára 2013 pod č. 127/OER/2013. Spoločnosť ST, a.s. v liste uvádza tvrdenie, že z doposiaľ urobených úkonov úradu možno len dedukovať, že úrad pokračuje v správnom konaní o určení významného podniku na relevantnom trhu č. 5 na prvom stupni bez toho, aby konanie prerušil alebo vykonal analýzu predmetného trhu.

Z konania úradu a zaslaných listov muselo byť spoločnosti ST, a.s. zrejmé, že úrad pokračuje v správnom konaní a nezačal novú analýzu relevantného trhu. Ak by začal novú analýzu vyžiadal by si údaje podľa § 40 ods. 3 písm. f) zákona o elektronických komunikáciách, čo úrad neurobil. Naopak listom si vyžiadal informácie potrebné na účel správneho konania vo veci určenia významného podniku na relevantnom trhu a uloženia mu povinností.

Spoločnosť ST, a.s. v liste uviedla ďalšie námietky, ku ktorým úrad zaujal nižšie uvedené stanovisko:

1. Nejednoznačnosť uplatnenia si práva účastníka konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku. Spoločnosť ST, a.s. nesúhlasí s tým, že úrad na uplatnenie tohto práva určil lehotu, t.j. obmedzil lehotou právo, ktoré má účastník konania priznané počas celého správneho konania až do vydania rozhodnutia. Okrem toho namieta, že úrad toto právo priznal napriek tvrdeniu predsedu úradu v rozhodnutí o rozklade, že § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách nahrádza práva účastníka konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku čo do možnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, t.j. k analýze a vyjadreniam dotknutých osôb v konzultáciách i k spôsobu jeho zistenia. Z toho dôvodu pokladá konanie úradu za nekonzistentné a nepredvídateľné z pohľadu účastníka konania. Podľa názoru spoločnosti ST, a.s. právo vyjadriť sa podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách v žiadnom prípade nenahrádza právo podľa § 33 ods. 2, iba rozširuje možnosť jeho uplatnenia aj na štádium národných konzultácií pred samotným zahájením správneho konania, keď účastníkovi konania nie sú ešte známe všetky podklady rozhodnutia, napr. vyjadrenia ostatných dotknutých podnikov ani vyjadrenie Európskej komisie k návrhu rozhodnutia.

Úrad nesúhlasí s tvrdeniami spoločnosti ST, a.s. týkajúcimi sa aplikácie § 33 ods. 2 správneho poriadku v správnom konaní vedenom vo veci relevantného trhu č. 5. Úrad zastáva právny názor predsedu úradu vyslovený v rozhodnutí o rozklade, a to, že § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách nahrádza práva účastníka konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku čo do možnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, t.j. k analýze a vyjadreniam dotknutých osôb v konzultáciách i k spôsobu jeho zistenia. Ustanovenie § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách na jednej strane nahrádza práva účastníka konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku v správnych konaniach vedených vo vzťahu k regulačným rozhodnutiam, ktorým predchádzajú národne a nadnárodné konzultácie, no na druhej strane úrad ako správny orgán má právo umožniť účastníkovi konania vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k dokumentom, ku ktorým takúto možnosť zatiaľ nemal. Úrad doručil spoločnosti ST, a.s. výzvu na vyjadrenie sa pred vydaním rozhodnutia nie z toho dôvodu, že by „nerešpektoval“ znenie ustanovenia § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, ale chcel dať spoločnosti ST, a.s. možnosť vyjadriť sa k záverom opätovného zisťovania, ktoré úrad uskutočnil v správnom konaní vedenom vo veci relevantného trhu č. 5, a taktiež k rozhodnutiu o rozklade podľa, ktorého je úrad povinný postupovať. Vydaníu predmetného rozhodnutia predchádzala intenzívna komunikácia s účastníkom konania v priebehu celého správneho konania, v rámci ktorého spoločnosť ST, a.s. navrhovala dôkazy a prezentovala svoje návrhy, tzn. v priebehu celého správneho konania aktívne uplatňovala svoje práva účastníka konania. Z toho dôvodu úrad pokladá tvrdenia spoločnosti ST, a.s., že úrad určením lehoty na vyjadrenie obmedzil právo, ktoré má účastník konania priznané počas celého správneho konania za účelové a nepravdivé. Podľa § 27 ods. 1 správneho poriadku ak je to potrebné, správny orgán určí na vykonanie úkonu v konaní primeranú lehotu, pokiaľ ju neustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon. Úrad stanovením lehoty nijak neobmedzil práva účastníka, iba zabezpečoval riadny priebeh správneho konania. Ako je zo spisového materiálu a samotného rozhodnutia zrejmé, úrad sa zaoberal a vysporiadal s každou námietkou účastníka konania.

Úrad postupoval v predmetnom správnom konaní v úzkej súčinnosti s účastníkom konania a dal spoločnosti ST, a.s. „široký priestor“ na predloženie svojich návrhov, či už formou písomnej komunikácie ako aj v rámci ústneho pojednávania. Okrem toho si tvrdenia spoločnosti ST, a.s. navzájom odporujú, keďže na jednej strane spoločnosť ST, a.s. vznáša námietku, že úrad doručením výzvy pred vydaním rozhodnutia konal „nepredvídateľne“ a na druhej strane ostro kritizuje znenie § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách za vylúčenie možnosti vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku.

2. Nejasnosť postupu úradu pri opätovnom prejednaní veci. Spoločnosť ST, a.s. uvádza, že úrad nereagoval na žiadosti a otázky uvedené v odpovedi spoločnosti ST, a.s., a to konkrétne:
 - a. úrad dodnes neuviedol, na základe akej konkrétnej právnej úpravy žiadal od ST, a.s. predloženie informácií (ani v samotnej žiadosti č. 2361/OER/2012; ani v liste č. 3158/OER/2012)

Úrad sa k uvedenej otázke vyjadril v stanovisku k bodu 1 na strane 9 rozhodnutia.

- b. úrad pri opätovnom prejednaní veci nepotvrdil ani nevyvrátil predpoklad vyjadrený predsedom úradu v rozhodnutí o rozklade, že „až nové prejednanie veci preukáže, či je úrad schopný doplniť nové rozhodnutie na podklade skutočností získaných analýzou relevantného trhu a na základe doplneného dokazovania ohľadom povinností prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách.“ a v nadväznosti na to, nevyjadril sa k tvrdeniu spoločnosti ST, a.s. uvedenému v odpovedi, že „konanie by mal prerušiť, analýzu doplniť a až po jej doplnení v konaní pokračovať, ...“.
- c. úrad napriek výslovnej žiadosti spoločnosti ST, a.s. v odpovedi „žiadame úrad o vyjadrenie, či žiadosťou o informácie začal opätovne postup analýzy relevantného trhu č.5“, takéto vyjadrenie spoločnosti ST, a.s. neposkytol.
- d. úrad neodpovedal na otázku spoločnosti ST, a.s. v odpovedi „aký procesný postup zvolil a aké budú jeho ďalšie procesné úkony v správnom konaní ohľadom uloženia povinností na relevantnom trhu č.5, či dôjde k zastaveniu konania, prerušeniu konania alebo inému procesnému úkonu.“

Úrad sa k uvedeným tvrdeniam spoločnosti ST, a.s. už vyjadril v stanovisku k bodom 2-6 na stranách 9-11 rozhodnutia.

3. Vecná nemožnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a k spôsobu jeho zistenia z toho dôvodu, že administratívny spis v čase nazretia neobsahoval:
 - a. viacero podkladov, ktoré sú od úradu požadované v rozhodnutí o rozklade, najmä doplnená analýza relevantného trhu
 - b. návrh rozhodnutia, resp. závery úradu, ktoré odvodzuje z podkladov požadovaných v rozhodnutí o rozklade a
 - c. nie je z neho ani zrejmy spôsob zistenia týchto podkladov

Úrad zisťovaním nezačal opätovne postup analýzy relevantného trhu č. 5. Z toho dôvodu administratívny spis nemohol obsahovať v čase nahliadnutia spoločnosťou ST, a.s. „doplnenú analýzu relevantného trhu č. 5“. Pri novom prejednaní veci postupoval v súlade s pokynmi predsedu úradu uvedenými v rozhodnutí o rozklade a do spisu správneho konania doplnil všetky relevantné podklady potrebné na spresnenie znenia povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Spis správneho konania obsahoval všetky zákonom požadované podklady rozhodnutia, ako aj ostatné podklady nevyhnutné na vydanie rozhodnutia vo veci. Spoločnosťou ST, a.s. namietaná absencia návrhu rozhodnutia v spise správneho konania je nedôvodná, nakoľko žiadny predpis neustanovuje správnomu orgánu povinnosť sprístupniť ako relevantný podklad svojho rozhodovania „návrh rozhodnutia“.

4. Spoločnosť ST, a.s. ďalej namietala, že zo spisového materiálu nie je zrejmé, ako sa prvostupňový orgán vysporiadal s požiadavkami predsedu úradu vyjadrenými v rozhodnutí o rozklade:
 - a. „úrad sa pri ukladaní povinnosti prístupu nevysporiadal s princípom zakotveným v § 11 ods. 4 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách a v napadnutom rozhodnutí nevyhodnotil investičné hľadisko. Predseda úradu má zato, že úrad by mal v novom rozhodnutí preukázateľne zdôvodniť, akým spôsobom uloženie povinností týkajúcich sa prístupu podporí efektívne investovanie do kvalitnej a modernej infraštruktúry a prihliadnuť na riziko, ktoré znášajú investujúce podniky a či uloženie povinností prístupu umožňuje dohody o rozložení investičného rizika medzi investora a osobu žiadajúcu prístup k sieti.“

Úrad sa k princípom zakotveným v § 11 ods. 4 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách vyjadril na stranách 95-96, 107-108 a 112 rozhodnutia.

- b. „Predseda úradu súhlasí s argumentáciou účastníka konania, že úrad pri ukladaní povinností prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách má zohľadniť § 11 ods. 4 písm. e) zákona o elektronických komunikáciách, a to primerane prihliadnuť na odlišné situácie v oblasti efektívnej hospodárskej súťaže a spotrebiteľov v rôznych geografických oblastiach štátu. Úrad v napadnutom rozhodnutí síce odôvodnil, prečo nepristúpil ku geografickej segmentácii relevantného trhu, no v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje podrobné vyhodnotenie toho, prečo úrad napriek identifikácii oblastí s efektívnou hospodárskou súťažou nepristúpil k diferenciacii povinnosti v závislosti od geografickej oblasti. Tento „nedostatok“ v odôvodnení napadnutého rozhodnutia mal za následok, že úrad porušil princíp primeranosti a odôvodnenosti pri uložení povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Predseda úradu zdôrazňuje, že úrad je povinný konať a svoje rozhodnutia vydávať v súlade s princípmi ustanovenými v § 11 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a v novom rozhodnutí by mal úrad výstižnou argumentáciou podloženou analýzou predísť ich porušovaniu. Z toho dôvodu je potrebné, aby úrad v novom rozhodnutí vyhodnotil,

či regionálne rozdiely v podmienkach hospodárskej súťaže odôvodňujú, resp. neodôvodňujú regionálnu diferenciáciu uložených povinností.“

Úrad sa k princípom zakotveným v § 11 ods. 4 písm. e) zákona o elektronických komunikáciách vyjadril na stranách 97-98 rozhodnutia.

- c. „Predseda úradu akceptuje tvrdenie účastníka konania, ktorým namieta neprimeranosť uložených povinností argumentujúc, že uloženie povinností nie je odôvodnené stavom súťaže na relevantnom trhu, nakoľko sa nimi nerieši žiaden existujúci súťažný problém. Úrad v napadnutom rozhodnutí len konštatuje, že uloženie uvedených povinností spoločnosti ST považuje za postačujúce na zlepšenie podmienok poskytovania veľkoobchodného širokopásmového prístupu, pričom neodôvodnil, prečo je uloženie stanoveného rozsahu povinností odôvodnené a primerané. Úrad pri novom prejednaní veci je povinný zohľadniť pri odôvodnení uložených povinností najmä ich primeranosť vo vzťahu k cieľom, ktoré úrad ich uložením sleduje.“

Úrad odôvodnil, prečo je uloženie stanoveného rozsahu povinností odôvodnené a primerané na stranách 89-99 rozhodnutia.

- d. „Predseda úradu akceptuje námietku účastníka konania čo sa týka formulácie znenia tejto povinnosti. Podľa § 27 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách je podnik poskytujúci verejnú sieť povinný zverejniť a predložiť v písomnej forme zmeny zmluvy o prepojení sietí a nie návrh na zmenu, z toho dôvodu by aj povinnosť uložená v rámci povinnosti transparentnosti mala kopírovať dikciu zákona.“

Úrad upravil formuláciu znenia povinnosti transparentnosti v súlade s požiadavkou predsedu úradu v rozhodnutí o rozklade.

- e. „Čo sa týka požiadavky spoločnosti ST, aby boli z dôvodov uvedených v bode IV. rozkladu vypustené z povinnosti transparentnosti povinnosti súvisiace s prístupom na regionálnej úrovni predseda úradu uvádza, že akceptovanie tejto námietky je relevantné iba v tom prípade, ak sa v novom prejednaní veci preukáže, že uloženie povinnosti prístupu na regionálnej IP úrovni nie je opodstatnené. Za daných okolností je potrebné, aby povinnosť transparentnosti zahŕňala aj tieto povinnosti.“

Úrad vypustil z povinnosti transparentnosti povinnosti súvisiace s prístupom na regionálnej IP úrovni.

- f. „Predseda úradu súhlasí s námietkou účastníka konania, že rozsah tejto povinnosti je nejednoznačný a nezrozumiteľný pokiaľ ide o formu a typ služieb, na ktoré sa má táto povinnosť vzťahovať okrem širokopásmového prístupu k internetu. Úrad by mal v odôvodnení nového rozhodnutia spresniť rozsah doplnkových

služieb širokopásmového prístupu, na ktoré sa má povinnosť nediskriminácie vzťahovať.“

Úrad v odôvodnení rozhodnutia spresnil rozsah doplnkových služieb širokopásmového prístupu, na ktoré sa má povinnosť nediskriminácie vzťahovať na stranách 102-104 rozhodnutia.

- g. „Predseda úradu sa stotožňuje s tvrdením účastníka konania, že úrad konal nad rámec zákona o elektronických komunikáciách a zároveň v rozpore s čl. 2 Ústavy SR, keď zákonnú povinnosť viazanú na úkon zo strany úradu – požiadanie preformuloval na povinnosť periodickú a určenú významnému podniku v rozhodnutí úradu. Zákon o elektronických komunikáciách nepovažuje predkladanie účtovných záznamov za jednu z povinností, ktorá sa ukladá významnému podniku v rozhodnutí o určení za významný podnik. O tom, že ide o zákonnú povinnosť svedčí aj samostatná sankcia ustanovená v § 73 ods. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách. V súvislosti s vyššie uvedeným predseda úradu konštatuje, aby úrad v novom rozhodnutí vypustil v rámci povinnosti oddelenej evidencie z časti 2 c) bodu č. I výroku text požadujúci predloženie účtovných záznamov jednak aj z dôvodu jej duplicitného uloženia v bode č. III.“

Úrad upravil formuláciu znenia povinnosti oddelenej evidencie v časti 2 bodu č. I výroku v súlade s požiadavkou predsedu úradu v rozhodnutí o rozklade.

- h. „V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje definícia prístupu na národnej a regionálnej úrovni, čo spôsobuje nezrozumiteľnosť takto uloženej povinnosti. Úrad v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, prečo je nutná regulácia na regionálnej úrovni IP aj Ethernet úrovni. Predseda úradu konštatuje, že úrad je povinný objasniť technické záležitosti a nejasnosti spojené s reguláciou prístupu na regionálnej úrovni. Úrad v napadnutom rozhodnutí len konštatuje, že upustil od regulácie ATM, no k týmto technológiám nič bližšie neuvádza. Do odôvodnenia nového rozhodnutia je úrad povinný doplniť výsledky analýzy toho, prečo je potrebné regulovať jednak prístup na úrovni IP ako aj prístup na úrovni Ethernet a zároveň reálne posúdiť, do akej miery je zaťažujúce to ktoré riešenie pre významný podnik a ak existujú alternatívy uložených povinností, tak v novom rozhodnutí uložiť povinnosť s čo najmenšou záťažou pre spoločnosť ST, a.s.“

Úrad sa technickým záležitostiam a nejasnostiam spojeným s reguláciou prístupu na regionálnej úrovni a vysvetleniu, prečo je potrebné regulovať prístup na úrovni IP ako aj prístup na úrovni Ethernet, vyjadril na stranách 95 a 104-111 rozhodnutia. V súlade s požiadavkou predsedu úradu sa rozhodol pre uloženie povinnosti s menšou záťažou pre spoločnosť ST, a.s.

- i. „Predseda úradu akceptuje námietku účastníka konania o tom, že úrad v odôvodnení uloženia tejto povinnosti neprihliadol na ustanovenie § 22 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad mal posúdiť do akej miery je povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom ekonomicky únosná pre významný podnik a či je požadovaný prístup uskutočniteľný so zreteľom na využiteľnú kapacitu siete. Predseda úradu má zato, že uložená povinnosť musí byť jednak primeraná problému a zároveň byť aj efektívna a splniteľná. Z tohto dôvodu je úrad povinný doplniť odôvodnenie nového rozhodnutia o informácie ako prihliadal pri ukladaní povinností na podmienky ustanovené v § 22 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách.“

Úrad pri ukladaní povinnosti prístupu prihliadal na podmienky ustanovené v § 22 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na stranách 97-98, 107-108 rozhodnutia.

- j. „...predseda úradu sa stotožnil s názorom rozkladovej komisie. Rozkladová komisia sa zhodla na tom, že v prípade že analýza obsahuje odôvodnenie ukladaných povinností tak, ako to bolo prezentované na zasadnutí rozkladovej komisie, a to sa len nepretavilo do napadnutého rozhodnutia, nie je potrebné robiť novú analýzu relevantného trhu. Predseda úradu nesúhlasí s jednoznačným postojom účastníka konania, že toto stanovisko rozkladovej komisie je automaticky cestou k opätovnému vykonaniu analýzy. Predseda úradu konštatuje, že až nové prejednanie veci orgánom prvého stupňa preukáže, či je úrad schopný doplniť nové rozhodnutie na podklade skutočností získaných analýzou relevantného trhu č. 5 a na základe doplneného dokazovania ohľadom povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách.“

Úrad po novom prejednaní veci konštatuje, že bol schopný doplniť rozhodnutie v súlade s požiadavkami predsedu úradu vysloveným v rozhodnutí o rozklade na podklade skutočností získaných analýzou relevantného trhu č. 5 a na základe doplneného dokazovania ohľadom povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách.

- k. „Predseda úradu po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu, ako po stránke skutkovej, tak aj po stránke právnej a po zohľadnení námietok účastníka konania dospel k záveru, že úrad pri vydaní napadnutého rozhodnutia porušil niektoré ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách.“

Tak ako už bolo uvedené vyššie, úrad na základe doplneného dokazovania upravil a doplnil rozhodnutie vo veci relevantného trhu č. 5 v súlade so všetkými požiadavkami predsedu úradu určenými v rozhodnutí o rozklade. Pri opätovnom prejednaní veci uviedol do súladu so zákonom o elektronických komunikáciách všetky „porušenia“, na základe ktorých predseda úradu zrušil pôvodné rozhodnutie vo veci.

5. Spoločnosť ST, a.s. tvrdí: „Z listu úradu č. 2361/OER/2012 zo dňa 11. decembra 2012 jednoznačne vyplýva, že analýza neobsahuje odôvodnenie ukladaných povinností, o ktoré by bol úrad schopný doplniť nové

rozhodnutie. Ak úrad založí nové rozhodnutie na podklade skutočností, ktoré nie sú súčasťou analýzy daného relevantného trhu, dostane sa do rozporu s § 18 zákona o elektronických komunikáciách. V zmysle § 18 je podkladom rozhodnutia analýza relevantného trhu a vyjadrenia dotknutých osôb v konzultáciách podľa § 10.“ Podľa spoločnosti ST, a.s. daný list úradu a ani odpovede podnikov na list úradu č. 2361/OER/2012 nemožno za takýto podklad považovať.

Úrad sa k uvedeným otázkam vyjadril v stanovisku k bodom 2-5 na stranách 9-11 rozhodnutia.

6. „Spisový materiál neobsahuje návrh rozhodnutia, resp. závery úradu vyplývajúce z požiadaviek predsedu úradu.“ Spoločnosti ST, a.s. nie je zrejmé, ako budú na základe požadovaných podkladov definované povinnosti prístupu na národnej a regionálnej úrovni.

Úrad definoval povinnosť prístupu vo výroku rozhodnutia spôsobom, ktorý je pre spoločnosť ST, a.s. najmenej zaťažujúci, v súlade s pokynmi predsedu úradu v rozhodnutí o rozklade. Spis správneho konania obsahoval všetky zákonom požadované podklady rozhodnutia, ako aj ostatné podklady nevyhnutné na vydanie rozhodnutia vo veci. Spoločnosťou ST, a.s. namietaná absencia návrhu rozhodnutia v spise správneho konania je nedôvodná, nakoľko žiaden právny predpis neustanovuje povinnosť správneho orgánu sprístupniť ako relevantný podklad svojho rozhodovania „návrh rozhodnutia“.

7. „V spise sa nenachádzajú podklady požadované rozhodnutím o rozklade, a teda z neho ani nemôže byť zrejmý spôsob ich zistenia.“ Spoločnosť ST si z toho dôvodu nemôže uplatniť svoje právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a ani k spôsobu ich zistenia. Spoločnosť ST, a.s. je presvedčená, že: „predpoklad rozkladovej komisie, s ktorým sa stotožnil aj predseda úradu, že: „... v prípade, že analýza obsahuje odôvodnenie ukladaných povinností, a to sa len nepretavilo do napadnutého rozhodnutia, nie je potrebné robiť novú analýzu relevantného trhu.“ nie je naplnený, pretože v analýze požadované odôvodnenie ukladaných povinností úplne absentuje.“ Okrem toho spoločnosť ST, a.s. namieta, že úrad spoločnosti ST, a.s. neumožnil: „vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia.“

Podľa spoločnosti ST, a.s. právo oboznámiť sa s podkladom rozhodnutia, vyjadriť sa k jeho obsahu a k spôsobu zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie patrí medzi významné práva, ktoré účastníkovi konania garantuje správny poriadok.

„Uvedené možno vyvodiť z § 33 ods. 2 správneho poriadku, podľa ktorého je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Z hľadiska obsahu citovaného ustanovenia je správny orgán pri jeho aplikácii viazaný nasledovným:

- i. včasnosť vyjadrenia – vyjadrenie je viazané na štádium, kedy sa o veci ešte nerozhodlo;
- ii. úplnosťou podkladov – účastník má mať právo vyjadriť sa k tomu, či boli vykonané všetky dôkazy, ktoré považuje za dôležité pre rozhodnutie vo veci, k výsledkom dokazovania a k tomu, či nejaké dôkazy treba ešte vykonať, prípadne akým spôsobom;
- iii. presnosť zistenia – vyjadrenie účastníka k voľbe jednotlivých dôkazných prostriedkov, hodnovernosti jednotlivých dôkazov, nepresnostiam alebo neúplnostiam.

Správny orgán je následne povinný na základe týchto vyjadrení účastníka konania, ešte pred vydaním rozhodnutia posúdiť, akým spôsobom sa vyrovná s námietkami, prípadne či nevykoná aj niektoré ďalšie dôkazy, ktoré účastníci pre rozhodnutie vo veci nenavrhlí, ak je to potrebné.

Práva účastníka konania vyplývajúce z § 33 ods. 2 správneho poriadku sú významné, z čoho vyplýva, že správny orgán je povinný nielen ich využitie účastníkovi konania umožniť, ale mu túto možnosť poskytnúť tak, aby bolo využitie týchto práv účastníkom konania reálne a efektívne.

Spoločnosť ST, a.s. zastáva názor, že procesný postup úradu v danom konaní, uvedené zásady nerešpektoval.

V kontexte dotknutého správneho konania zastáva spoločnosť ST, a.s. názor, že skutočným obsahom práva účastníka podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je zhodnotiť obsah správnym orgánom vedeného a predloženého spisu. Zodpovedajúcou povinnosťou správneho orgánu je potom tieto námietky a pripomienky zhodnotiť a prípadne doplniť dokazovanie vo veci. Z obsahu spisu vedeného úradom v predmetnom správnom konaní však vôbec nebolo možné zhodnotiť podklady, z ktorých by mal úrad vychádzať v meritórnom rozhodnutí.“

Vzhľadom na vyššie uvedené spoločnosť ST, a.s. navrhuje: „aby úrad toto správne konanie prerušil z dôvodu, že zásadné podklady pre vydanie rozhodnutia, najmä analýza relevantného trhu trpia nedostatkami, ktoré môžu byť odstránené len opätovným vykonaním analýzy daného relevantného trhu a konzultáciami.“

V spise správneho konania sa nachádzajú všetky potrebné podklady. Úrad uskutočnil len úpravu znenia povinností a doplnenie odôvodnenia povinností požadované rozhodnutím o rozklade, a to na základe existujúcich podkladov rozhodnutia a na základe doplneného dokazovania ohľadom povinnosti prístupu podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Získané údaje potvrdzujú správnosť skutočností, ktoré boli zistené analýzou, preto nie je potrebné opätovne analyzovať relevantný trh. Úrad umožnil spoločnosti ST, a.s. vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia, ako aj k spôsobu jeho zistenia v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku. Spoločnosť ST, a.s. túto možnosť aj využila. Spoločnosť ST, a.s. na jednej strane tvrdí, že podkladom rozhodnutia je analýza relevantného trhu a vyjadrenia dotknutých osôb v konzultáciách v súlade s § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Na druhej strane však namieta, že z obsahu spisu správneho

konania nemala možnosť zhodnotiť podklady, z ktorých by mal úrad vychádzať v rozhodnutí. Všetky zákonné podklady rozhodnutia však boli spoločnosti ST, a.s. v nazeraní do spisu správneho konania sprístupnené. Úrad rovnako spoločnosti ST, a.s. sprístupnil aj získané odpovede podnikov na žiadosti úradu o predloženie požadovaných informácií neobsahujúce obchodné tajomstvo (žiadosti na základe listov č. 2347-2361/OER/2012 zo dňa 11. decembra 2012), ktoré len potvrdzujú správnosť zistení úradu uvedených v podkladoch rozhodnutia. Úrad rozhodnutím preukázal, že zistenia analýzy relevantného trhu č. 5 odôvodňujú uloženie jednotlivých povinností, čo úrad pretavil do rozhodnutia v súlade s pokynmi predsedu úradu.

Vecné vymedzenie relevantného trhu č.5

Úrad vykonal podrobnú analýzu vecného vymedzenia trhu z hľadiska zastupiteľnosti na strane dopytu i ponuky s cieľom, aby trhová definícia služieb zahŕňala služby, ktoré sú na danom trhu zastupiteľné hlavne z hľadiska technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Úrad zohľadnil aj požiadavku prístupu zameraného do budúcnosti (forward looking approach), pričom vychádzal zo súčasných a očakávaných trendov vývoja trhu v strednodobom časovom horizonte.

Úrad pri definovaní trhu postupoval podľa zákona o elektronických komunikáciách a vychádzal z rozhodnutia, ktorým úrad určil zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „rámcová smernica“) a revidovaným odporúčaním Európskej komisie.

Prvým krokom analýzy relevantného trhu bolo definovanie relevantného trhu č. 5 v národných podmienkach Slovenskej republiky z vecného aj územného hľadiska.

Základom analýzy relevantného trhu bolo definovanie veľkoobchodného trhu č. 5 v národných podmienkach Slovenskej republiky a následné posúdenie, či na definovanom trhu existuje efektívna súťaž.

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné. Vecný relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomne zastupiteľné tovary sú tovary, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Pri vecnom vymedzení trhu širokopásmového prístupu úrad vychádzal z vyššie uvedeného ustanovenia s tým, že trhová definícia služieb musí zahŕňať také služby, ktoré sú na danom relevantnom trhu zastupiteľné z hľadiska ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Úrad určil veľkoobchodný trh č. 5 z vecného hľadiska na základe zastupiteľnosti na strane dopytu a na strane ponuky.

Úrad, v súlade s dokumentom Pokyny Komisie týkajúce sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily, použil ako základ pre analýzu služieb trh koncových užívateľov (súvisiaci maloobchodný trh), keďže dopyt na veľkoobchodnom trhu vzniká z dopytu koncových užívateľov na maloobchodnom trhu.

Zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu

Úrad v opakovanej analýze veľkoobchodného trhu č. 5 postupoval v súlade s revidovaným odporúčaním¹ pri definovaní relevantného trhu a tento posudzoval v súlade s princípom technologickej neutrality.

Úrad vychádzal zo súčasného stavu rozvoja sietí a služieb a aplikoval prístup zameraný do budúcnosti (forward looking approach), na ktorý kladie dôraz bod 2.1 Vysvetľujúceho memoranda k odporúčaniam o relevantných trhoch².

Služby širokopásmového prístupu na maloobchodnom trhu umožňujú koncovým užívateľom prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s. Medzi najvyužívanejšie služby poskytované prostredníctvom širokopásmového prístupu patrí prístup na internet, v posledných rokoch však nastáva rozmach aj doplnkových služieb, akými sú napríklad IP telefónia, IP televízia, či video na požiadanie. Úrad však v analýze venoval primárny dôraz na širokopásmový prístup k internetu, ktorý je najvyužívanejšou službou poskytovanou prostredníctvom širokopásmového prístupu. Ostatné služby majú zatiaľ nízke rozšírenie na to, aby vo významnej miere dokázali skresliť výsledky zistené prostredníctvom analýzy služby širokopásmového prístupu k internetu. Navyše tieto služby sú zvyčajne poskytované ako doplnok k službe širokopásmového prístupu k internetu.

Na Slovensku sú dostupné nasledovné technológie poskytovania širokopásmového prístupu:

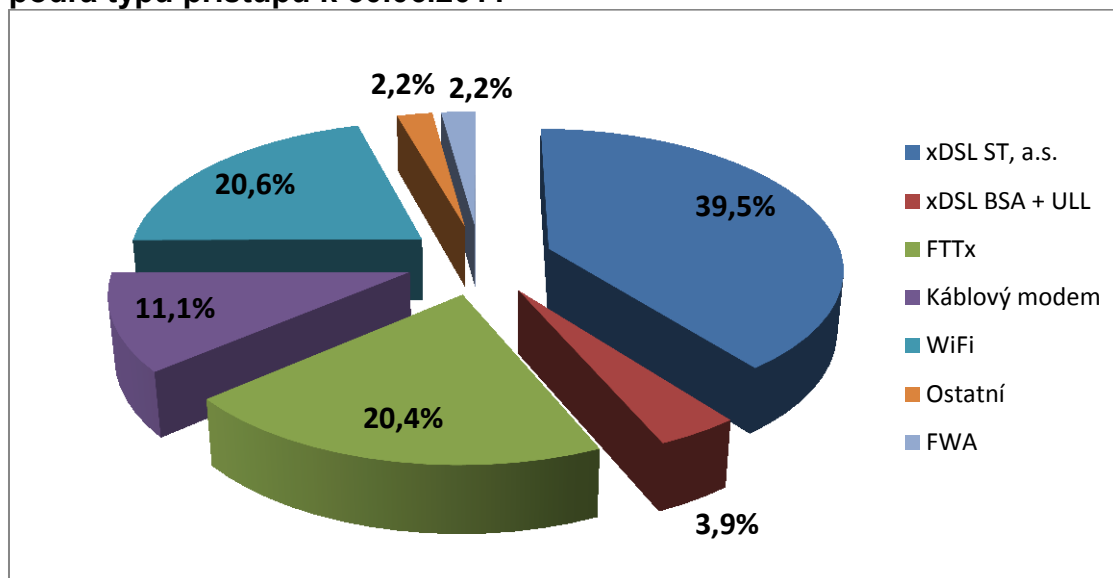
- xDSL prístup cez metalickú prístupovú sieť,
- širokopásmový prístup cez prístupovú sieť optických vlákien (FTTX),
- fixný bezdrôtový širokopásmový prístup,
- širokopásmový prístup cez káblovú koaxiálnu sieť,
- mobilný bezdrôtový širokopásmový prístup,
- širokopásmový prístup prostredníctvom prenájatých okruhov, PLC, satelit.

Pri analýze maloobchodného trhu sa úrad snažil o čo najpodrobnejšie zobrazenie súčasného stavu poskytovania služieb na predmetnom trhu, ako aj ich vývoja počas sledovaného obdobia. Úrad sa zameril na analýzu vývoja počtu prístupov, trhových podielov jednotlivých technológií, rýchlostí, ako aj cien, ktoré za internet platia koncoví užívatelia.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:344:0065:0069:EN:PDF>

² http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/proposals/exp_note_markets_en.pdf

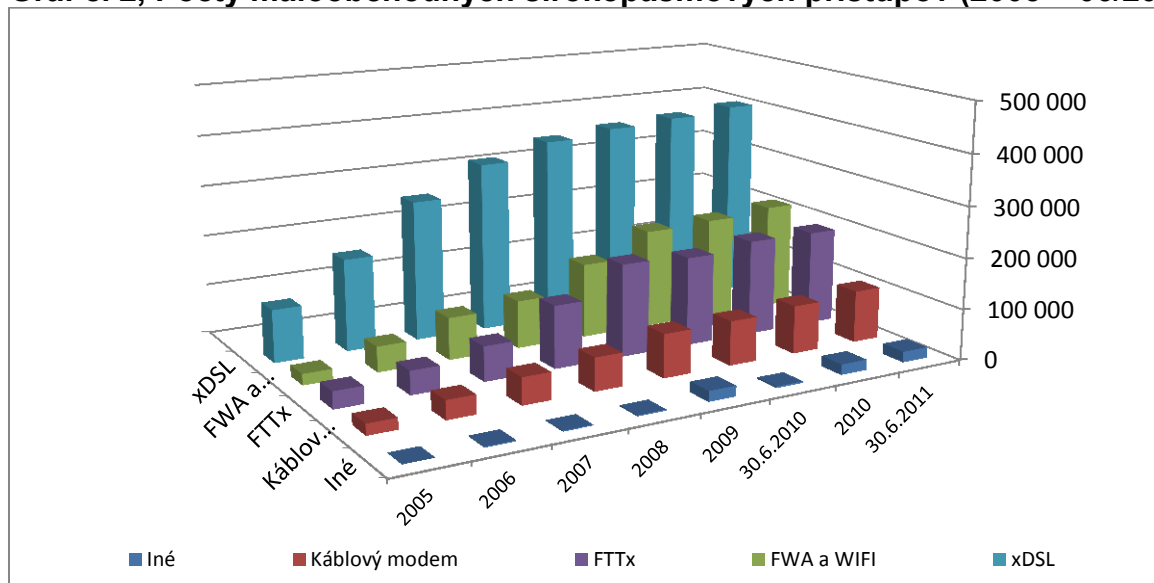
Graf č. 1, Podiel počtu fixných maloobchodných širokopásmových prístupov podľa typu prístupu k 30.06.2011

Na základe vyššie uvedeného je technológia xDSL prevažujúcou technológiou na maloobchodnom trhu s najvyšším trhovým podielom až 43,4 % celkového počtu maloobchodných prístupov. Druhou najrozšírenejšou technológiou na Slovensku je bezdrôtový širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi s podielom 20,6%. Významné postavenie má ešte FTTx s trhovým podielom 20,4%, ako aj prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie s podielom 11,1%.

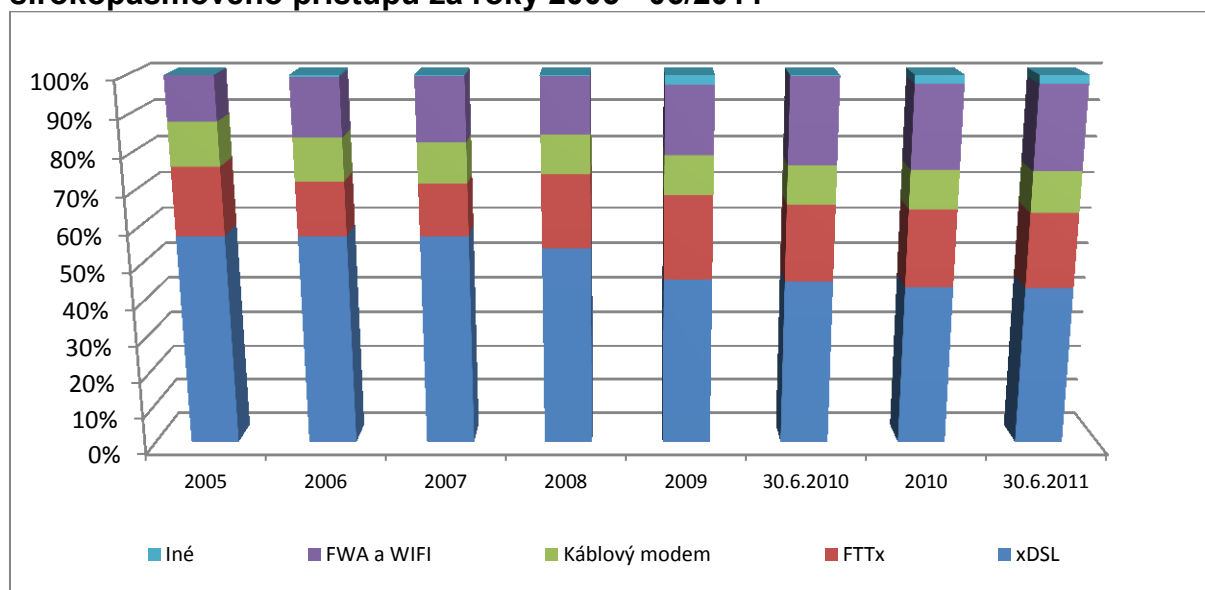
Pre komplexné posúdenie situácie ohľadom využívaných technológií širokopásmového prístupu na maloobchodnom trhu je dôležité posúdenie vývoja sledovaných ukazovateľov v čase. Nasledujúci graf č.2 zobrazuje vývoj jednotlivých technológií od roku 2005, až po aktuálne obdobie k 30.06.2011. Pre lepšie zobrazenie konkurenčnej situácie na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu je v ďalšom grafe č. 3 zobrazený vývoj trhových podielov jednotlivých technológií.

Graf č. 2, Počty maloobchodných širokopásmových prístupov (2005 – 06/2011)

Z grafu č. 2 je evidentné, že počet koncových užívateľov každoročne rastie pri všetkých technológiách. Dominantnou technológiou maloobchodného širokopásmového prístupu je xDSL s 400 249 prístupmi, za posledné sledované obdobie k 30.06.2011. Podľa počtu prístupov je druhou najpoužívanejšou technológiou bezdrôtový širokopásmový prístup prostredníctvom FWA, resp. WiFi, ktorý k 30.06.2011 využívalo 210 372 zákazníkov. Celkom 187 924 optických širokopásmových prístupov radí technológiu FTTx na tretie miesto. Najnižším počtom spomedzi najvyužívanejších technológií širokopásmového prístupu na Slovensku sa vyznačuje technológia prístupu prostredníctvom káblového modemu, ktorá má k 30.06.2011 celkom 102 476 aktívnych užívateľov.

Graf č. 3, Vývoj trhových podielov technológií maloobchodného širokopásmového prístupu za roky 2005 - 06/2011

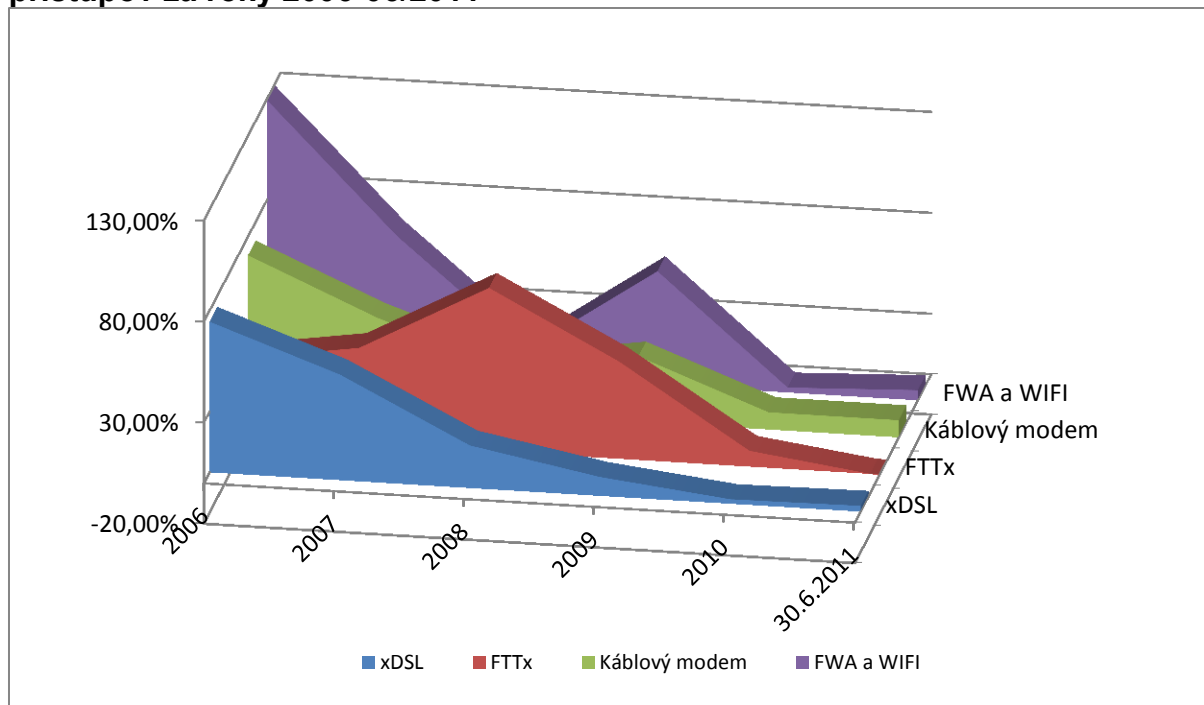

Pri pohľade na vývoj trhových podielov jednotlivých technológií je zreteľný pokles podielu xDSL, ktorý bol spôsobený rastom FTTx a WiFi prístupov. Od roku 2005 klesol podiel xDSL technológie z 57,56 % na súčasných 43,42 % k 30.06.2011. Napriek tomu však technológia xDSL zostáva najrozšírenejšou technológiou, najmä kvôli najvyššiemu pokrytiu siete účastníckych vedení významného podniku. Pevné bezdrôtové širokopásmové prístupy sa k 30.06.2011 vyznačovali trhovým podielom 22,82% (z toho 20,6 % technológia WiFi a len 2,2 % technológia FWA). Toto vysoké pokrytie WiFi technológie úrad zdôvodňuje nedostatočne rozvinutou infraštruktúrou hlavne v riedko osídlených vidieckych oblastiach. Výstavba alternatívnych infraštruktúr sa realizuje výhradne vo väčších mestách, vďaka čomu stúpol trhový podiel optických širokopásmových prístupov na súčasných 20,39 %. Káblový modem sa vyznačuje stabilným trhovým podielom, ktorý bol k 30.06.2011 na úrovni 11,12 %, čo predstavuje oproti údaju z roku 2005 pokles trhového podielu o 0,72 percentuálneho bodu.

Pri pohľade na vývoj počtu širokopásmových prístupov podľa jednotlivých technológií, zobrazený v grafe č. 4, je zreteľné pozvoľné spomaľovanie rastu počtu širokopásmových prístupov xDSL, tempo rastu sa znižuje už štvrtý rok za sebou. Výrazný medziročný rast optických širokopásmových prístupov v rokoch 2008 a 2009

sa prejavil aj v poklese podielu xDSL na trhu maloobchodných širokopásmových prístupov, ktorý bol do roku 2008 stabilný na úrovni okolo 55 %. Rast bezdrôtových širokopásmových prístupov v roku 2009 si úrad vysvetľuje rozmachom najmenších lokálnych poskytovateľov, ktorí spolu v súčasnosti tvoria nezanedbateľný trhovú podiel v rámci bezdrôtových prístupov. Zároveň to svedčí nielen o záujme obyvateľstva v riedko osídlených oblastiach o širokopásmový prístup, ale hlavne o nedostatočnej rozvinutej infraštruktúre fixného širokopásmového prístupu v týchto oblastiach. V roku 2010 je viditeľné spomalenie rastu všetkých sledovaných technológií širokopásmového prístupu, ale spomalenie sa najmenej prejavilo pri technológiách káblový modem a FTTx. Spomalený pokračujúci vývoj sa potvrdzuje aj v najaktuálnejších údajoch za prvý polrok 2011. Najväčší rast zaznamenala len technológia káblový modem, kde sa počet prístupov oproti údajom z konca roka 2010 zvýšil za polrok o takmer 8,5 %.

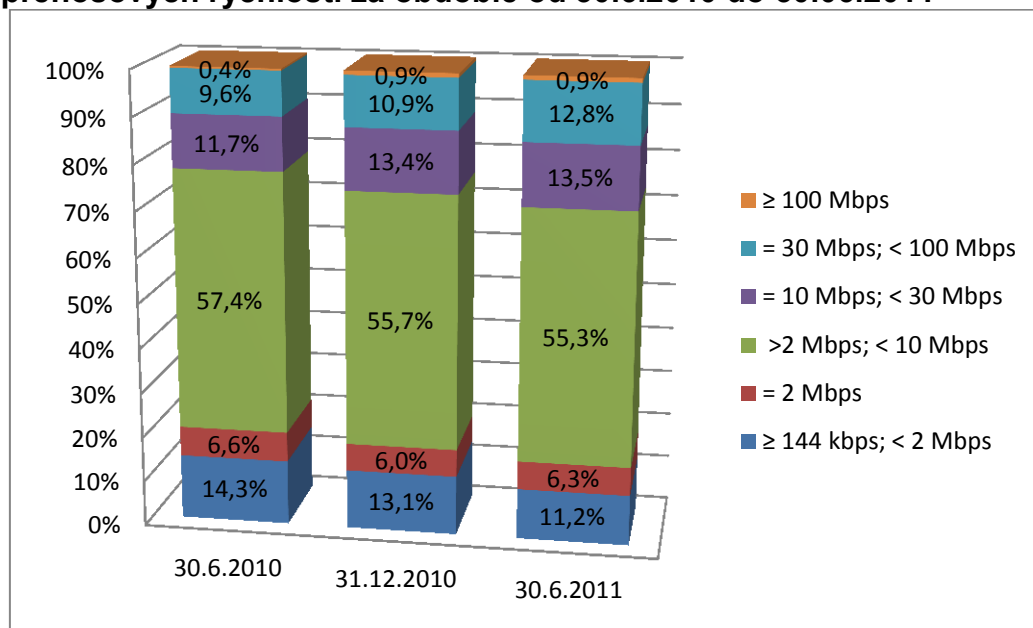
Graf č. 4, Medziročný vývoj počtu maloobchodných širokopásmových prístupov za roky 2006-06/2011

Pred podrobnejším skúmaním konkrétnych maloobchodných ponúk jednotlivých technológií širokopásmového prístupu je ešte potrebné zobrazit štruktúru počtu širokopásmových prístupov z pohľadu maximálnych rýchlostí prenosu údajov. Na základe tohto rozdelenia sa úrad následne zameril na analýzu tých prístupov, ktoré sú z hľadiska maloobchodného zákazníka najvyužívanejšie.

Z grafu č. 5 vyplýva, že najviac maloobchodných zákazníkov využíva širokopásmový prístup s prenosovou rýchlosťou v kategórií 2 až 10 Mbit/s. Podiel sietí budúcej generácie s rýchlosťou nad 30 Mbit/s sa zvýšil oproti minulému obdobiu o takmer 2 % na aktuálnych 12,8 %. Skoro porovnateľný podiel 11,2% z celkového počtu širokopásmových pripojení je v kategórií menej ako 2 Mbit/s, čo v prepočte znamená, že asi každý 9. zákazník využíva túto službu s nízkou prenosovou rýchlosťou. Za uvedené obdobie podiel týchto prístupov plynule klesá (z 14,3 % na 11,2 %) a prístupy v sieti budúcej generácie plynule rastú (z 9,6 % na 12,8 %).

Graf č. 5, Rozloženie širokopásmových prístupov podľa maximálnych prenosových rýchlostí za obdobie od 30.6.2010 do 30.06.2011

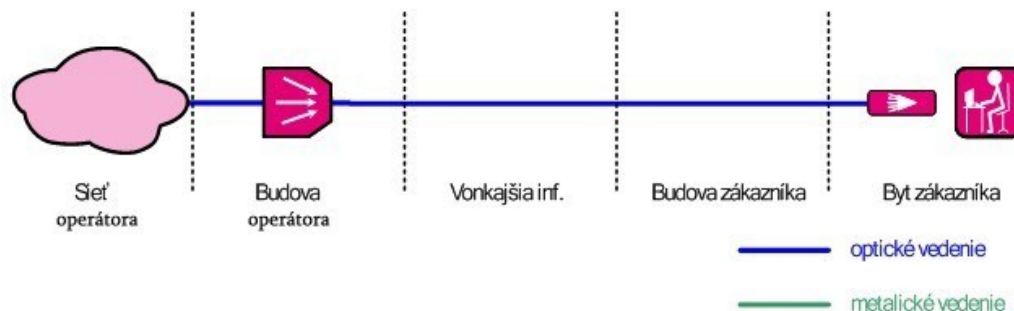
Širokopásmový prístup prostredníctvom účastníckeho vedenia – xDSL

Tento typ prístupu umožňuje prenos dát prostredníctvom metalického skrúcaného páru účastníckeho vedenia. Najvýkonnejšie dostupné technické riešenie na Slovensku je ADSL2+, ktoré umožňuje maximálnu rýchlosť sťahovania dát až 12 Mbit/s a rýchlosť odosielania 512 kbit/s. Prenosová rýchlosť nie je zmluvne garantovaná. Kvôli najvyššiemu pokrytiu, ako aj obľúbenosti infraštruktúry xDSL bola táto technológia štartovacím bodom pri analýze zastupiteľnosti.

Širokopásmový prístup prostredníctvom FTTx

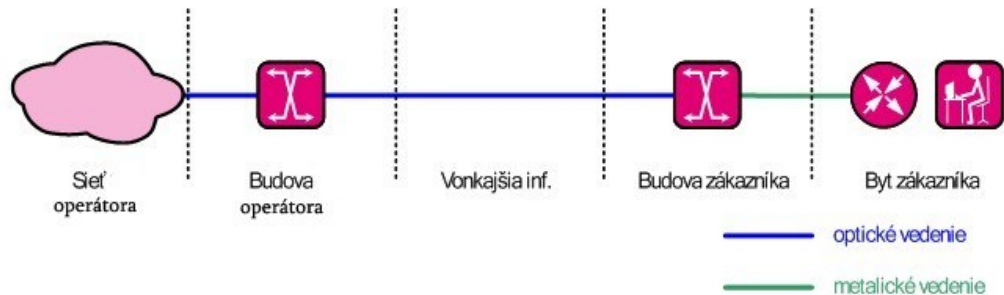
Podľa rozsahu použitia optických vlákien v optickej prístupovej sieti existujú pri výstavbe týchto sietí tieto základné topológie sietí FTTx - FTTH, FTTB, FTTP, FTTN a FTTC.

- I. prístup prostredníctvom optickej prístupovej siete až ku koncovému užívateľovi – FTTH (fibre to the home),

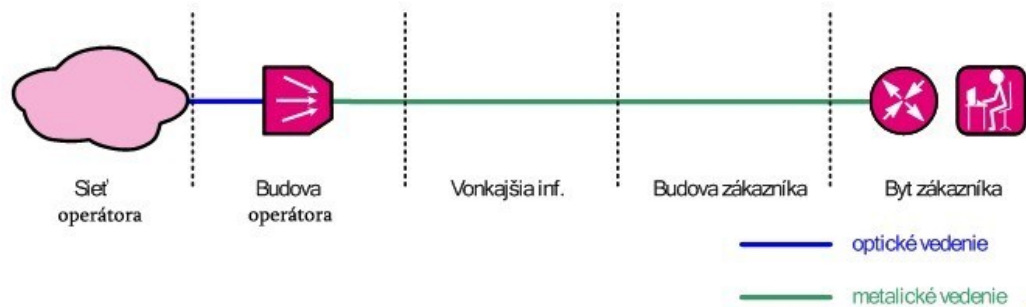

II. prístup prostredníctvom hybridnej prístupovej siete (kombinácia optickej a metalickej siete):

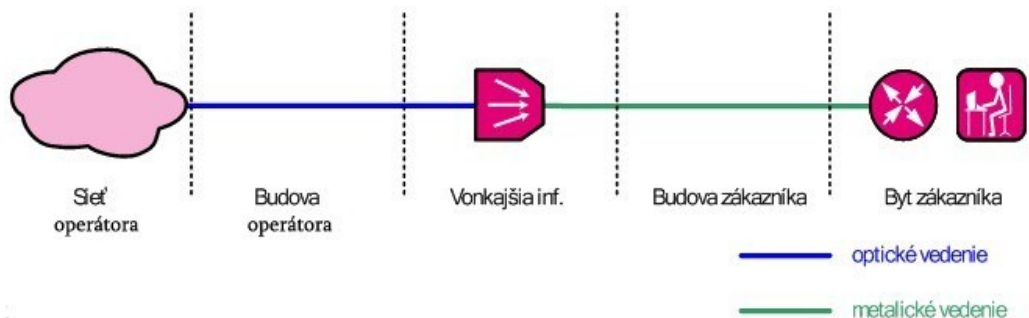
- a) **FTTB (fibre to the building)**: optické vlákno je ukončené v budove a odtiaľ je prístup k jednotlivým koncovým užívateľom realizovaný prostredníctvom inej siete (vnútorných rozvodov),

- b) **FTTN (fibre to the node)**: optické vlákno je ukončené v optickej sieťovej jednotke (napr. DSLAM/MSAN umiestnený v priestoroch podniku). Ďalej je prístup realizovaný prostredníctvom účastníckych metalických vedení k jednotlivým koncovým užívateľom (napríklad s využitím technológie xDSL),

- c) **FTTC (fibre to the curb)**: optické vlákno je ukončené v optickej sieťovej jednotke (napr. pouličný kabinet). Ďalej je prístup realizovaný prostredníctvom účastníckych metalických vedení k jednotlivým koncovým užívateľom (napríklad s využitím technológie xDSL),

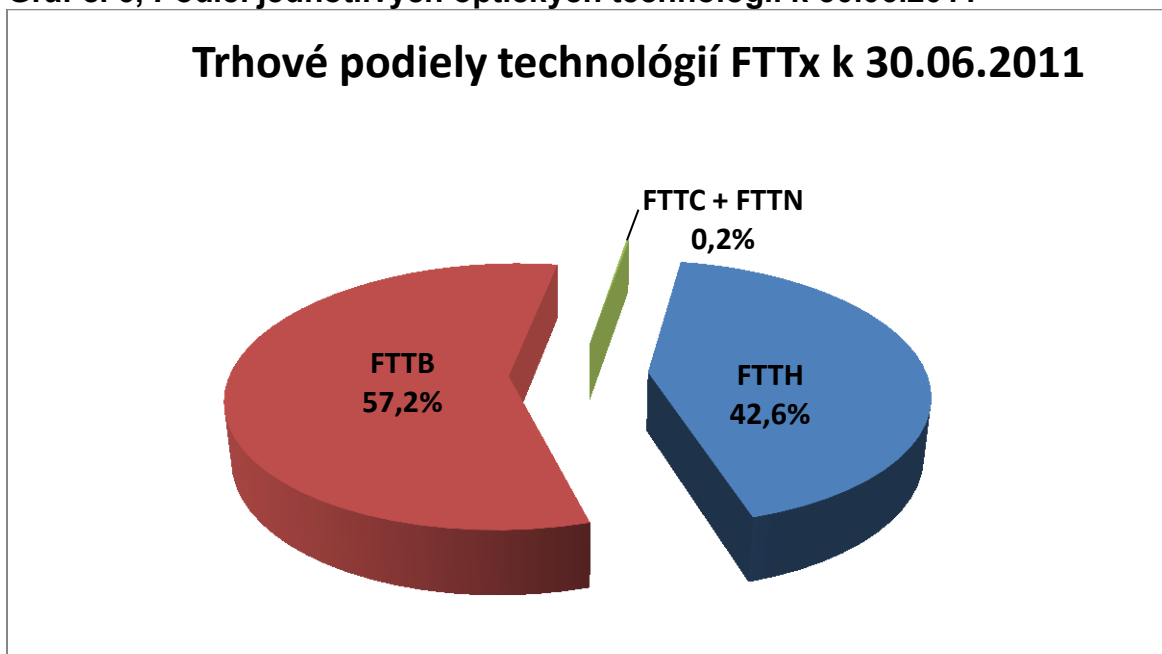

- d) **FTTP (fibre to the premises)**: zahŕňa optické vlákno do budovy a do rozvádzača pri chodníku a je ukončené v účastníckej prípojke nebytového zákazníka – podniku.

Trhové podiely optických technológií na území Slovenskej republiky ku koncu júna 2011 sú znázornené v grafe č. 6. K tomuto obdobiu, podľa počtu aktívnych pripojení, bola prevažujúcou technológiou technológia FTTB s 57,2 % podielom.

Podiel technológie FTTH predstavoval 42,6 %. V porovnaní s FTTB a FTTH mala technológia FTTN+FTTC zanedbateľný podiel.

Graf č. 6, Podiel jednotlivých optických technológií k 30.06.2011

Budovanie optických sietí na Slovensku nabralo v posledných rokoch na význame. Najväčší národní, ako aj lokálni poskytovatelia sa zamerali na výstavbu týchto sietí v hustejšie osídlených mestských oblastiach. V nižšie uvedenom grafe je znázornené pokrytie optickými sieťami najväčších slovenských podnikov, obsahujúce aktuálne údaje k 30.6.2011.

Graf č. 7, Pokrytie optikou najväčších slovenských podnikov k 30.06.2011

(predmet OT)

Ako vyplýva z grafu, najväčším pokrytím disponujú spoločnosti ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s., ktoré pristúpili k budovaniu optiky vo väčšine veľkých miest na území Slovenskej republiky. Ostatné spoločnosti budujú optické prístupové siete len v najhustejšie zaľudnených lokalitách väčších miest a nemajú ambíciu dosiahnuť národné pokrytie. Spoločnosť ST, a.s. je prítomná v 35 mestách a obciach vrátane nových rezidenčných objektov, ktoré pokrýva prostredníctvom technológie FTTB, Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. oznámil dostupnosť optickej siete v 17 mestách, optická sieť spoločnosti Swan je dostupná v 9 mestách. Po hromadnej výstavbe optických sietí v posledných rokoch sú ohlasované nižšie investície na najbližšie časové obdobie, počíta sa prevažne so zahusťovaním pokrytia jednotlivých oblastí. Najvyšší nárast pokrytia, v porovnaní s minulým polrokom o takmer 16 %, zaznamenala spoločnosť ST, a.s. Išlo pritom o zahusťovanie už pokrytých miest. Spoločnosť ST, a.s. už v takmer 20 % domácnostiach zdublikovala súčasnú infraštruktúru prostredníctvom technológie xDSL (s výnimkou nových rezidenčných projektov). Po skončení súčasnej lehoty viazanosti prístupov prostredníctvom technológie xDSL tak budú mať zákazníci možnosť bezplatného prechodu na už vybudované siete budúcej generácie. Optické siete sú z hľadiska pohľadu do budúcnosti náhradou existujúcich sietí prostredníctvom technológie xDSL. Pri definovaní relevantného trhu je nutné vziať do úvahy skutočnosť postupného nahradzovania súčasnej xDSL infraštruktúry novou infraštruktúrou prostredníctvom FTTx technológie. Úrad predpokladá, že ešte dlhú dobu budú existovať obe technológie súčasne, nakoľko dosiahnuť akceptovateľnú dobu návratnosti investície do technológie FTTx bude, hlavne vo vidieckych oblastiach, veľmi náročné. Vybudovanie paralelnej infraštruktúry celoplošne na území Slovenskej republiky v súčasnosti nie je možné považovať za realizovateľné.

Pre potvrdenie vyššie uvedeného ohľadom optického prístupu a xDSL, je dôležité uviesť porovnanie ponúk najväčších spoločností. Optický prístup ponúka užívateľovi vysoké prenosové rýchlosti, ktoré mu prístup s technológiou xDSL nie je schopný zabezpečiť. Možnosti zvyšovania prenosových rýchlostí xDSL sú do značnej miery limitované veľkými priemernými vzdialenosťami domácností od hlavného rozvádzača. Spoločnosť ST, a.s. z toho dôvodu buduje optickú sieť v hustejšie zaľudnených oblastiach, kde ponúkané ceny optických prístupov sú porovnateľné s cenou dostupných xDSL prístupov. Optický širokopásmový prístup je schopný ponúknuť užívateľovi všetky služby ponúkané prostredníctvom xDSL. Užívateľ má zároveň k dispozícii oveľa vyššie prenosové rýchlosti, a to za porovnateľnú cenu, ako naznačuje nasledovný prehľad.

Tabuľka č. 1, Prehľad maloobchodných ponúk ST, a.s., Orange a Antik k 26.10.2011

Podnik	Produkt	Download v Mbit/s	Upload v Mbit/s	Cena za používanie
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	16,37 €
ST, a.s.	Optik 2	30	3	14,87 €
Orange	Super	100	1	14,99 €
Antik	Štandard (3P)	64	64	17,90 €

Na základe uvedených údajov je možné skonštatovať, že širokopásmový prístup prostredníctvom optických vlákien ponúka užívateľovi niekoľko násobne

vyššie prenosové rýchlosti v porovnaní s prístupom prostredníctvom xDSL. Ponuková cena takýchto prístupov je zároveň nižšia, ako cena tradičného prístupu prostredníctvom technológie xDSL. Zákazníci spoločnosti Orange Slovensko, a.s. majú možnosť získať prístup k internetu už za 14,99 eur. Ponúkaný program spoločnosti Antik Telekom, s.r.o. poskytuje užívateľovi najvýhodnejšie parametre služby, nakoľko táto spoločnosť ponúka k programu aj televíziu zadarmo. Antik Telekom, s.r.o. služby navyše ponúka bez viazanosti, čím sa výrazne odlišuje od ostatných konkurentov. Vyššie zobrazený vývoj trhového podielu prístupov FTTx, v porovnaní s technológiou xDSL, naznačuje zastupiteľnosť týchto technológií. Vzhľadom na vysokú kvalitu a porovnateľnú cenu služby poskytovanej prostredníctvom technológie FTTx je nepravdepodobné, že by sa zákazníci, využívajúci tento typ prístupu, vrátili späť k používaniu prístupu prostredníctvom xDSL. Je však potrebné brať do úvahy vzájomnú prepojenosť týchto dvoch technológií, kde technológia FTTx sa v budúcnosti stane nástupcom technológie xDSL, minimálne v hustejšie zaľudnených oblastiach, čoho dôkazom je aj minulý a súčasný vývoj na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Z toho dôvodu je potrebné považovať technológiu FTTx za súčasť trhu spolu so súčasne najrozšírenejšou technológiou xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom FTTx môže užívateľovi ponúknuť prístup na internet, digitálnu televíziu, ako aj hlasovú službu a je považovaný za zastupiteľný k širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL.

Úrad považuje služby poskytované prostredníctvom FTTx na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa za zastupiteľné k službám poskytovaným prostredníctvom xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom káblovej koaxiálnej siete

Tento typ širokopásmového prístupu umožňuje užívateľovi prístup do siete prostredníctvom existujúceho káblového televízneho vedenia. Jediným národným podnikom poskytujúcim služby prostredníctvom tejto technológie je spoločnosť UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o., ktorá je dostupná v 22 väčších mestách krajiny. Super rýchly káblový prístup, tvorený z 95 % optickým vedením umožňujúcim užívateľovi dosiahnuť rýchlosť sťahovania od 60 do 120 Mbit/s, je dostupný v 13 mestách (Bratislava, Dunajská Streda, Košice, Levice, Nové Zámky Trnava, Zvolen, Žilina, Prešov, Bardejov, Štúrovo). Celkový počet podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup koncovým užívateľom prostredníctvom CATV je 37, pričom podiel UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o. na počte prístupov prostredníctvom CATV dosahuje 74 % a počet ostatných podnikov celkom len 26 %.

Keď porovnáme funkčnosť prístupov prostredníctvom káblového modemu a xDSL, zistíme, že oba typy prístupov sú schopné poskytnúť užívateľovi prístup na internet, službu digitálnej televízie, ako aj hlasovú službu, a to za nižšie uvedenú cenu.

Tabuľka č. 2, Prehľad maloobchodných ponúk spoločností ST, a.s. a UPC, s.r.o. k 26.10.2011

Podnik	Produkt	Download v Mbit/s	Upload v Mbit/s	Cena za používanie
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	16,37
ST, a.s.	Turbo 3	6	0,512	21,95
UPC, s.r.o.	UPC F. Power 2	2	0,5	13,14
UPC, s.r.o.	UPC F. Power 25	25	2	9,73
UPC, s.r.o.	UPC F. Power 50	50	5	15,53

Z uvedeného vyplýva, že zákazníci majú možnosť využívania porovnateľného produktu poskytovaného prostredníctvom káblového modemu o takmer 20 % lacnejšie v prípade programu s 2 Mbit/s rýchlosti sťahovania dát. Spoločnosť UPC, s.r.o. však uviedla na trh nové produkty s neporovnateľne vyššími kvalitatívnymi parametrami, pričom ich cena je výrazne nižšia, ako cena produktov spoločnosti ST, a.s. Nasledovné porovnanie lokalít, v ktorých je dostupný káblový poskytovateľ UPC, s.r.o. ukazuje, do akej miery zákazníci využívajú uvedené služby, čo zobrazujú trhové podiely porovnávaných podnikov na základe penetrácie.

Graf č. 8, Penetrácia širokopásmových xDSL prístupov spoločnosti ST, a.s. a UPC, s.r.o. cez káblový modem v mestách s dostupným káblovým prístupom k 31.12.2010 a 30.6.2011 (predmet OT)

UPC, s.r.o. dosahuje (predmet OT) penetráciu maloobchodných širokopásmových prístupov len v hlavnom meste Bratislave, kde má zároveň vysoké pokrytie porovnateľné s pokrytím ST, a.s. V ďalších (predmet OT) mestách je podiel počtu pripojení UPC, s.r.o. viac ako 30 % v porovnaní so spoločnosťou ST, a.s. Vývoj penetrácie širokopásmových prístupov podľa jednotlivých miest naznačuje len minimálne rozdiely v penetrácií xDSL prístupov spoločnosti ST, a.s. Penetrácia prístupov prostredníctvom káblového modemu v jednotlivých mestách

rastie výraznejšie, ako je tomu v prípade xDSL. Najväčší rast penetrácie zaznamenala spoločnosť UPC, s.r.o. (**predmet OT**), kde je k dispozícii najrýchlejší prístup prostredníctvom káblového modemu na Slovensku. Napriek výrazne nižším cenám produktov širokopásmového prístupu prostredníctvom káblového modemu, je úroveň penetrácie vo väčšine miest výrazne nižšia, ako u prístupov prostredníctvom technológie xDSL od ST, a.s. Penetrácia spoločnosti UPC, s.r.o. za celé územie Slovenska dosahuje (**predmet OT**) spoločnosti ST, a.s. Jedným z dôvodov môže byť dlhodobá viazanosť produktov poskytovaných na slovenskom trhu, ktorá je zvyčajne 24 mesiacov. Zákazník má teda obmedzenú možnosť flexibilne zareagovať na výhodnejšiu alternatívnu ponuku, nakoľko pri vypovedaní zmluvy mu hrozia vysoké zmluvné pokuty.

Z pohľadu koncového užívateľa sú služby poskytované prostredníctvom rozvodov káblvej televízie zastupiteľné voči službám s technológiou xDSL.

Úrad považuje služby poskytované prostredníctvom rozvodov káblvej televízie – CATV za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.

Fixný bezdrôtový širokopásmový prístup (FWA, WIFI)

Rádiové spoje FWA v prístupovej sieti sú alternatívou voči klasickým metalickým vedeniam alebo optickým vláknam, ktoré prepájajú koncového užívateľa s verejnou telefónnou ústredňou. Na území Slovenskej republiky sa realizujú na základe individuálnych povolení najmä tam, kde v miestnej prístupovej sieti nie sú k dispozícii pevné prístupové vedenia s požadovanou kvalitou, resp. ich budovanie by bolo náročné a neefektívne, pričom ich životnosť je relatívne krátka v porovnaní so životnosťou optickej siete. Prenos informácie sa uskutočňuje prostredníctvom rádiového signálu v licencovaných pásmach.

Najväčším poskytovateľom širokopásmového prístupu prostredníctvom sietí FWA na Slovensku podľa počtu zákazníkov, bola spoločnosť WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o., ktorá sa orientovala hlavne na rezidenčných zákazníkov. Telekomunikačné služby poskytovala v pásme 3,5 GHz a zameriavala sa na oblasti s nedostupnou, alebo slabo vybudovanou alternatívnou infraštruktúrou. Spoločnosť WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o. bola od 01.09.2011 prevzatá alternatívnym poskytovateľom, spoločnosťou Slovanet, a.s. Cena prístupov FWA je po kompletnom precenení všetkých produktov výrazne nižšia v porovnaní s produktom spoločnosti ST, a.s. prostredníctvom technológie xDSL. Je tu však pri všetkých neobmedzených programoch uplatňované FUP, kde po prenesení objemu dát 15 GB klesne užívateľovi rýchlosť až na 0,06 Mbit/s do konca fakturačného obdobia. Užívateľ zároveň nemá možnosť prístupu k doplnkovým službám širokopásmového prístupu (napr. IPTV, VoD), ktoré sú dostupné v prípade xDSL. Navyše pri aktivácii tohto programu s viazanosťou 24 mesiacov musí zákazník spoločnosti Slovanet, a.s. uhradiť inštaláčny poplatok vo výške 30 eur, čo mierne zvyšuje celkovú priemernú cenu za obdobie viazanosti.

Tabuľka č. 3, Porovnanie produktov spoločnosti ST, a.s. a Slovanet, a.s. platných ku dňu 26.10.2011

Podnik	Produkt	Download Mbit/s	Upload Mbit/s	Cena za používanie
ST	Turbo 2	2	0,384	16,37 €
Slovanet, a.s.	Mini	2	0,512	14,76 €

Zaujímavé je aj porovnanie penetrácie prístupov ST, a.s. a Slovanet, a.s. na jednej strane vo všetkých krajských mestách a na druhej strane v 5 najmenších mestách (Leopoldov, Poltár, Bojnice, Svätý Jur a Želiezovce), v ktorých sú prítomné oba podniky. Úrad zámerné zvolil najväčšie (krajské mestá) a na druhej strane 5 najmenších, v ktorých sú evidované prístupy prostredníctvom FWA, aby tak získal prehľad o konkurencieschopnosti tejto technológie vo veľkých mestách, ako aj v malých mestách.

Graf č. 9, Porovnanie penetrácie ST, a.s. a Slovanet, a.s. vo vybraných mestách k 31.12.2010 a k 30.6.2011 (predmet OT)

Uvedený graf, napriek výraznému pokrytiu všetkých týchto miest, poukazuje na slabú konkurencieschopnosť tohto typu prístupu v oblastiach s výskytom alternatívnych fixných infraštruktúr.

Niekoľko ďalších podnikov sa orientuje na poskytovanie služieb širokopásmového prístupu prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu predovšetkým firemnej klientele. Na rezidenčných zákazníkov sa zameriavajú minimálne, z dôvodu vysokých zriaďovacích nákladov ponúkaných služieb.

Rozsah takto poskytovaných služieb na maloobchodnom trhu je minimálny. K 30.06.2011 bol podiel maloobchodných prístupov FWA nižší ako 2 %. Úrad z uvedených dôvodov nepovažuje fixný bezdrôtový širokopásmový prístup FWA za zastupiteľný voči prístupu s technológiou xDSL.

Poskytovanie služieb prostredníctvom WiFi sietí, ktoré nevyžaduje individuálne povolenie na používanie frekvencií (v pásme 2,4 GHz a 5 GHz), ponúka veľké množstvo predovšetkým malých lokálnych podnikov. Podiel tejto technológie na maloobchodnom trhu je vysoký, k 30.06.2011 tvoril viac ako 20 %. Kvalita tohto prístupu sa nemôže porovnávať z fixným širokopásmovým prístupom v pevnom mieste, ale ani z fixným bezdrôtovým širokopásmovým prístupom prostredníctvom FWA. Maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi je síce porovnateľná, ale prístup je väčšinou zdieľaný, niekedy aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo výrazne znižuje kvalitu služby v dobe väčšej vyťaženia siete. Rovnako ako technológia FWA, ani siete vo voľných pásmach nie sú schopné ponúknuť zákazníkom doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV, VoD). Rozšírené využitie WiFi technológie súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach krajiny a v menej zaľudnených častiach miest. V riedko osídlených oblastiach zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu. Približne 60 % všetkých maloobchodných prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi technológie je evidovaných v obciach. Len necelých 7 % maloobchodných WiFi prístupov je poskytovaných v krajských mestách Slovenska.

Tabuľka č. 4, Porovnanie najvyužívanejších produktov spoločnosti ST, a.s. a priemeru 100 najväčších WiFi poskytovateľov platných ku dňu 31.12.2010

<i>Podnik</i>	<i>Produkt</i>	<i>Download v Mbit/s</i>	<i>Cena za používanie</i>
ST	Turbo 2	2	16,37 €
TOP100 WiFi		2,82	14,3 €

Úrad uskutočnil cenové porovnanie najväčších WiFi poskytovateľov, kde zisťoval periodické poplatky za internetové prístupy, ktoré následne porovnal s prístupmi xDSL spoločnosti ST. V tabuľke sú uvedené ceny najvyužívanejších programov k 31.12.2010. Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Úrad si túto skutočnosť vysvetľuje nižšou kvalitou prístupov WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach. Týmto sa stáva táto služba nekonkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL. Tieto kvalitatívne nedostatky sú zodpovedajúcim spôsobom odzrkadlené v cene za používanie WiFi prístupov. Takýto prístup nižšej kvality môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje od priemerného užívateľa xDSL prístupu a vyhovuje mu aj prístup nižšej kvality, ktorý má možnosť získať za nižšiu cenu.

Graf č. 10, Porovnanie penetrácie ST, a.s. a WiFi vo vybraných mestách k 31.12.2010 **(predmet OT)**

Vyššie uvedený graf potvrdzuje predchádzajúce tvrdenia o slabej konkurencieschopnosti technológie WiFi v porovnaní s xDSL. Prístupy prostredníctvom technológie WiFi nemajú porovnateľnú penetráciu ani v krajských mestách, ani v najmenších mestách porovnávaných aj v prípade technológie FWA. V žiadnej zo sledovaných oblastí technológia WiFi neohrozuje pozíciu technológie xDSL. Zároveň je možné vidieť vyššiu úroveň penetrácie xDSL prístupu v menších mestách (prvá strana grafu), kde nie sú dostupné iné fixné alternatívne infraštruktúry. Technológia WiFi si však v priemere udržiava stabilné úrovne penetrácie naprieč všetkými mestami, nakoľko sa orientuje prevažne na pokrytie oblastí, kde absentuje fixná infraštruktúra.

Aby úrad získal dostatočné množstvo informácií o možnej zastupiteľnosti WiFi prístupov, požiadal o spoluprácu regulačné orgány ostatných členských krajín s otázkami, či monitorujú vývoj trhového postavenia lokálnych WiFi poskytovateľov, aký trhový podiel má daná technológia na trhu, či bola označená za zastupiteľnú z pohľadu koncových užívateľov, ako aj z pohľadu veľkoobchodného trhu. Úrad obdržal 13 odpovedí, na základe ktorých len 7 regulačných orgánov sleduje vývoj trhovej situácie WiFi poskytovateľov. 10 vyjadrení indikovalo minimálny trhový podiel tejto technológie na trhu, resp. minimálny vplyv na trhovou situáciu z dôvodu odlišných charakteristík a spôsobu použitia. Kvalitatívne nedostatky, odlišné technické charakteristiky a spôsob použitia boli hlavným dôvodom, prečo v niektorých krajinách vôbec nesledujú situáciu ohľadom poskytovateľov WiFi technológie a nepovažujú túto technológiu za súčasť vymedzenia relevantného trhu.

Podniky, ktoré si na Slovensku splnia oznamovaciu povinnosť a deklarujú záujem prevádzkovať WiFi siete a poskytovať elektronické komunikačné služby, prevádzkujú sieť WiFi na základe všeobecného povolenia, ktoré oprávňuje bližšie nešpecifikovanú skupinu prevádzkovať rádiové zariadenie v súlade s podmienkami uvedenými vo všeobecnom povolení. Poskytovatelia prístupov WiFi nemôžu vzhľadom na používanie negarantovaného pásma zaručiť zákazníkovi kvalitu pripojenia, prenosovú rýchlosť, či poskytnúť ochranu pred rušením frekvenčného

pásma. Toto pripojenie je totiž vysoko citlivé na zlé poveternostné podmienky, vplyvom ktorých sa výrazne zhoršuje kvalita pripojenia, čomu zodpovedá aj výrazne nižšia cena týchto pripojení, ktorá odzrkadľuje uvedené kvalitatívne nedostatky. WiFi má nízky výkon e.i.r.p. (effective isotropic radiated power) na úrovni maximálne 100 mili-Watt s dosahom do 100 metrov až niekoľko km (pri externých smerových anténach). V porovnaní WiFi s FWA, FWA technológia má výkon mnohonásobne vyšší ako WiFi. Úrad neočakáva ani výraznejšie zmeny technických parametrov tohto typu prístupu, súčasný stav by mal pretrvávať aj do ďalšieho kola analýzy relevantného trhu. Predpokladaný je pokles trhového podielu bezdrôtových prístupov vo voľných pásmach, ktoré by mali byť postupom času nahradzované prístupmi umožňujúcimi vyššiu spoľahlivosť a kvalitu pripojenia.

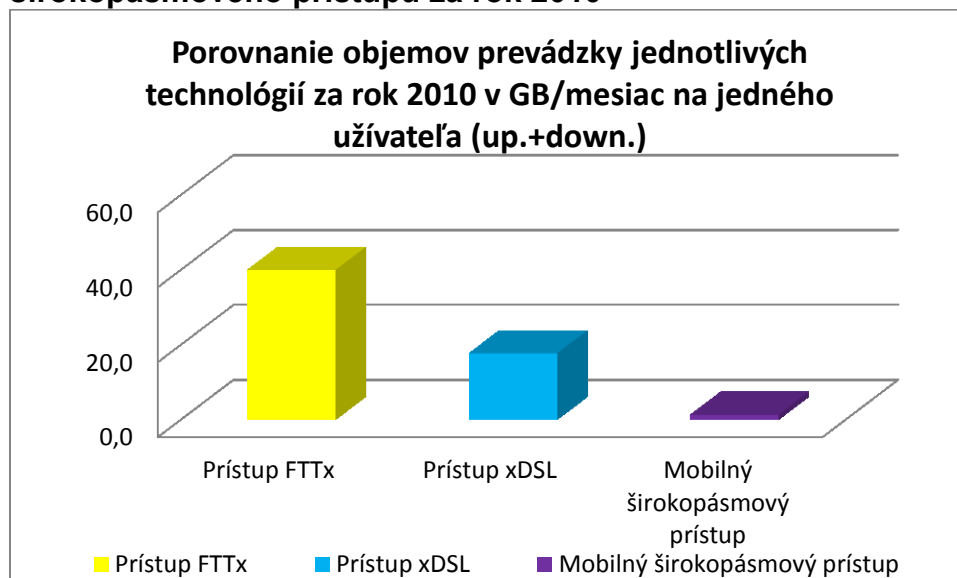
Úrad z vyššie uvedených dôvodov preto nepovažuje širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi za zastupiteľný s technológiou xDSL.

Mobilný širokopásmový prístup

Mobilný širokopásmový prístup nabral v posledných rokoch na význame. Počet maloobchodných prístupov v mobilnej sieti tvoril k 30.6.2010 takmer 35 % v pomere ku celkovému počtu fixných širokopásmových prístupov. Podľa informácií spoločnosti Orange, signál 3G - UMTS siete, umožňujúcej maximálne teoretické rýchlosti až 14,4 Mbit/s, pokrýval 68 % populácie. Mobilná sieť spoločnosti ST, a.s. disponuje sieťami s maximálnymi teoretickými rýchlosťami 5,3/1,8 Mbit/s pri FLASH-OFDM resp. 7,2/1,46 Mbit/s pre 3G s nadstavbami HSDPA a HSUPA, s pokrytím 42 % populácie. Spoločnosť ST, a.s. ku dňu 24.3.2011 uviedla do komerčnej prevádzky nadstavbu 3G siete HSPA+. Táto technológia umožňuje sťahovanie dát s technologickým rýchlostným stropom 21,8 Mbit/s. V reálnych podmienkach boli priemerne namerané hodnoty 20,1 Mbit/s pri statickom spojení a približne 14 Mbit/s v pohybe. Postupne má byť nadstavba implementovaná na celej sieti. Do konca roka má spoločnosť ST, a.s. v pláne pokrývať vysokorýchlostnou nadstavbou HSPA+ 60 % populácie. Plán na rozšírenie pokrytia pre rok 2012 hovorí až o 80 % populácie v pokrytí siete. To naznačuje vysoký konkurenčný potenciál mobilného širokopásmového prístupu.

Je potrebné zohľadniť všetky dôležité faktory, ktoré vplyvajú na zastupiteľnosť mobilného prístupu k prístupu prostredníctvom xDSL z pohľadu koncového užívateľa. Užívateľa zaujímajú parametre služby, ako je cena, stabilita pripojenia, maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi, ako aj od užívateľa, reálne dosahovaná rýchlosť prenosu dát, prípadné dátové limity, či obmedzenia, zriaďovacie náklady služby a podobne. Úrad urobil porovnanie jednotlivých technológií vzhľadom na objemy prevádzky za rok 2010 prepočítané na jedného užívateľa a toto porovnanie je zobrazené v grafe č. 11.

Graf č. 11, Porovnanie objemov prevádzky jednotlivých technológií širokopásmového prístupu za rok 2010

Z grafického znázornenia vyplýva, že priemerný užívateľ mobilného širokopásmového prístupu preniesol mesačne približne 10 krát menej dát, ako užívateľ prístupu xDSL a neporovnateľne menej ako užívateľ prístupu FTTx. Takmer polovica mobilných širokopásmových prístupov je evidovaná na firemných/nebytových zákazníkov a najvyužívanejšie programy majú predplatený len minimálny objem dát na mesiac (väčšinou 1- 2 GB) a tieto objemy sú v priemere dodržiavané. Z uvedeného vyplýva, že mobilný širokopásmový prístup je využívaný príležitostne, resp. obmedzene a je skôr doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa, alebo alternatívou prístupu na internet s nižšou kvalitou.

Tabuľka č. 5, Porovnanie maloobchodných cien prístupu prostredníctvom xDSL a mobilného širokopásmového prístupu k 26.10.2011

Podnik	Produkt	Download v Mbit/s	Upload v Mbit/s	FUP, alebo dátový limit v GB/mesiac	Cena za používanie
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	120 GB FUP	16,37 €
ST, a.s.	Neobmedzený mob. Internet 2	42/5,3	1,46/1,8	10 GB limit	16,74 €
ST, a.s.	Neobmedzený mob. Internet 3	42/5,3	1,46/1,8	10 GB FUP	19,74 €
Orange	Premium +	14,4/7,2	0,384	6 GB limit	16,99 €
Orange	Premium +	14,4/7,2	0,384	12 GB FUP	22,99 €

Z porovnania vo vyššie uvedenej tabuľke vyplýva, že ponuky mobilného širokopásmového prístupu sú cenovo porovnateľné len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne. Maximálne teoretické rýchlosti sťahovania, ako aj odosielania dát sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných prístupov naznačuje postupné zvyšovanie prevádzky pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, úrad

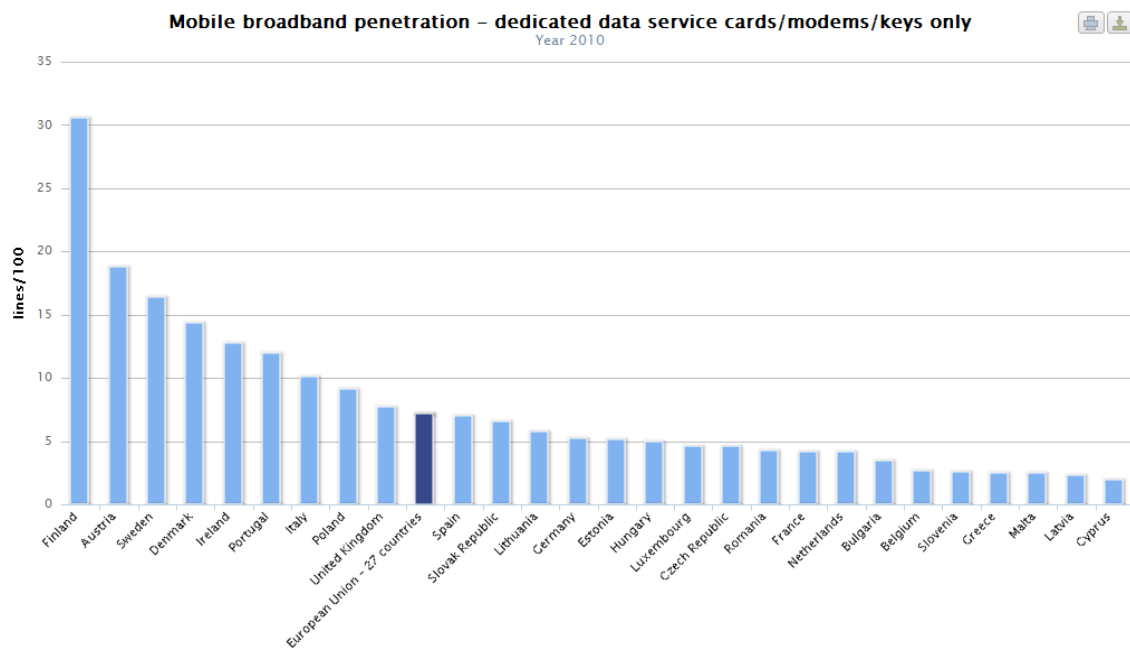
predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasný dátový limity ponúkané poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov, ktoré začnú koncoví užívatelia využívať až v horizonte do 2 rokov (najvyužívanejšia doba viazanosti je 24 mesiacov) sa začnú približovať objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie už v roku 2010. V tom čase však budú objemy prevádzky aj v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni. Úrad preto nepredpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania, ktoré sa medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje.

Výhodou mobilného širokopásmového prístupu je jeho mobilita. Užívateľ má so svojím zariadením umožnený prístup na internet kdekoľvek v dosahu siete poskytovateľa služby. Tento prístup však obsahuje obmedzený predplatený objem dát, ktoré môže užívateľ mesačne preniesť. Porovnateľný tak môže byť len z pohľadu spotrebiteľa, ktorý neprenáša veľké objemy dát a nevyžaduje prístup k doplnkovým službám poskytovaným pri širokopásmovom prístupe v pevnej sieti. Na druhej strane má však prístup na internet za priaznivú cenu a môže ho využívať kdekoľvek v dostupnosti siete poskytovateľa služby.

Pre lepší prehľad o situácii na maloobchodnom trhu mobilného širokopásmového prístupu je zaujímavé porovnanie úrovne penetrácie s ostatnými členskými krajinami, o ktorom vypovedá nižšie uvedený graf č. 12 s aktuálnymi údajmi k 31.12.2010.

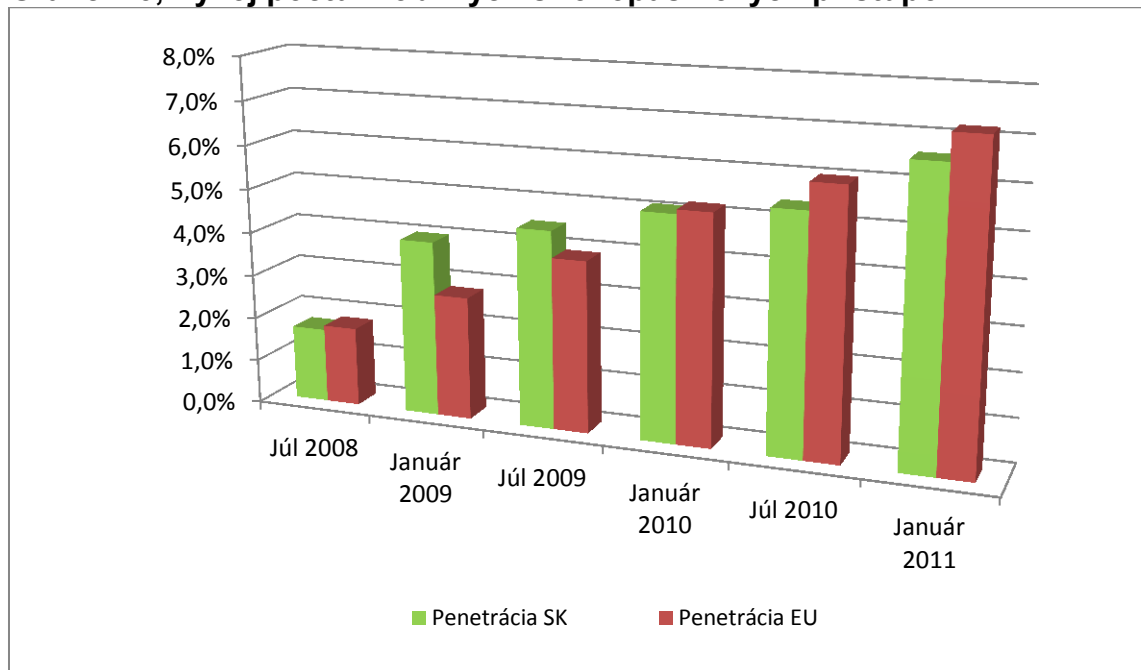
Pri pohľade na úrovne penetrácie v jednotlivých krajinách vidíme, že Slovensko sa nachádza pod priemerom Európskej únie s penetráciou 6,6%, ktorá je o 0,6 percentuálneho bodu nižšia, ako je priemer za všetky členské krajiny.

Graf č. 12, Penetrácia mobilných širokopásmových prístupov v krajinách EÚ k 31.12.2010

V nasledujúcom grafe je zobrazený vývoj penetrácie mobilného širokopásmového prístupu na Slovensku v porovnaní s priemerom EÚ.

Graf č. 13, Vývoj počtu mobilných širokopásmových prístupov

Z vyššie uvedeného grafu je zrejмый výrazný rast penetrácie mobilného širokopásmového prístupu na Slovensku v druhej polovici roku 2008. Za toto obdobie sa počet mobilných širokopásmových prístupov zvýšil 2,4 násobne oproti prvému polroku 2008. Tempo rastu penetrácie na Slovensku sa postupne znižovalo a podľa grafického zobrazenia je už od januára 2010 priemerná penetrácia mobilného širokopásmového prístupu krajín EÚ vyššia ako na Slovensku. Podľa najaktuálnejších údajov k 31.12.2010 sa rozdiel ešte zvýšil na úroveň 0,6 percentuálneho bodu.

Pre získanie podrobnejších informácií o situácií v jednotlivých členských krajinách, úrad uskutočnil prieskum s cieľom zistiť, akým spôsobom sa s úvahami o možnej zastupiteľnosti mobilného a fixného prístupu vysporiadali ostatní regulátori. Úrad obdržal 12 odpovedí, z ktorých jediná krajina označila tento typ prístupu za zastupiteľný, a to Rakúsko. Ostatné odpovede uvádzali veľmi podobné dôvody nezahrnutia tejto technológie širokopásmového prístupu do vymedzenia relevantného trhu, k akým dospel vo svojej analýze aj úrad. Mobilný širokopásmový prístup je na základe odpovedí vo väčšine krajín považovaný za doplnkový k fixnému prístupu. Jeho zákazníci sú charakteristickí odlišným užívateľským správaním v porovnaní s fixným prístupom, majú k dispozícii obmedzené dátové limity. Jedným z dôvodov bola aj nemožnosť využitia tohto typu prístupu na balíčkové ponuky spolu s IPTV, či službou VoIP. Dátová prevádzka v mobilnej sieti je výrazne nižšia, nakoľko zákazníci využívajú tento typ prístupu hlavne na prehliadanie internetových stránok, alebo prístup na svoju e-mailovú schránku. Na druhej strane pevné prístupy sa využívajú na náročnejšie aplikácie na šírku pásma, ako sú napríklad prehrávanie videa, sťahovanie filmov, či hranie počítačových hier na sieti. Hypotetické testy zastupiteľnosti tiež podporili tieto tvrdenia, nakoľko sa nepreukázala väčšia vôľa užívateľov fixného prístupu prejsť v prípade trvalého zvýšenia ceny na mobilný

prístup. Situácia v Rakúsku, ktoré má druhú najvyššiu úroveň penetrácie mobilného prístupu v rámci členských krajín, sa nedá porovnávať so situáciou na Slovensku. Slovensko má takmer trojnásobne nižšiu penetráciu mobilného prístupu, ako Rakúsko, kde sa úroveň mobilnej penetrácie približuje fixnej penetrácii. Rakúsky regulátor preukázal odlišné užívateľské správanie v porovnaní s ostatnými krajinami.

Pod výrazný rast počtu širokopásmových pripojení sa vo veľkej miere podpísali kampane mobilných poskytovateľov, ktorí sa zamerali predovšetkým na menej bonitného klienta, ktorý nemal dovtedy v domácnosti prístup na internet, ale možno ani osobný počítač. Za porovnateľnú cenu k prístupu prostredníctvom xDSL dostal zákazník aj notebook na splátky. V niektorých kompaniach dokonca dostal zákazník pri podpísaní dodatku k zmluve o hlasovej službe notebook len za 0,03 eur. Najvýhodnejšie ponuky obsahovali v prípade mobilnej siete ST, a.s. 1 GB predplatený objem dát už za cenu necelých 10 eur vrátane notebooku. Po skončení viazanosti podnik poskytol zákazníkovi predĺženie zmluvy s niekoľko násobne vyšším objemom predplatených dát za porovnateľnú cenu. Títo však už nemali možnosť získať nový notebook. Zákazníci spoločnosti Orange Slovensko, a.s. mali napríklad možnosť využiť pri predložení potvrdenia o návšteve školy ponuku s predplateným objemom dát 1,5 GB len za 7 eur počas celej doby viazanosti, k čomu mali možnosť získať notebook na splátky už za cenu 10 eur mesačne pri dlhodobej viazanosti zmluvy. Takýchto ponúk bolo počas posledných rokov niekoľko. Podniky týmito akciami za mimoriadne priaznivú cenu prispeli výrazným spôsobom k rastu penetrácie internetového pripojenia na Slovensku. Najlacnejšie programy však poskytovali predplatený objem dát len 500 až 600 MB, so spoplatnením dátového prenosu nad rámec predplatených dát. Ak by zákazníci využívali takéto pripojenia v rozsahu, ako je to bežné pri pripojení prostredníctvom xDSL, fakturovaná mesačná platba za mobilný širokopásmový prístup by bola niekoľko násobne vyššia ako u xDSL. Na základe uvedeného úrad konštatuje, že porovnávané služby disponujú neporovnateľnými kvalitatívnymi parametrami. V súčasnej dobe mobilní poskytovatelia pristupujú k rušeniu dátových limitov a prechádzajú na FUP obmedzenia, kedy sa zákazníkovi po dosiahnutí určitého objemu prenesených dát (väčšinou na úrovni pôvodných dátových limitov) zníži prenosová rýchlosť pod úroveň minimálnej rýchlosti širokopásmového prístupu. Tým sa zákazníkovi služba mobilného širokopásmového prístupu nezdražuje rozsiahlejším využívaním a spoplatnením prenesených dát nad rámec dátového limitu, ale sa mu degraduje kvalita poskytovanej služby po dosiahnutí FUP limitu na nízku úroveň 64 kbit/s.

Úrad konštatuje, že na základe posúdenia a vyhodnotenia všetkých vyššie uvedených charakteristík, sa mobilný širokopásmový prístup nemôže považovať za zastupiteľný voči prístupu prostredníctvom xDSL. Úrad považuje mobilný širokopásmový prístup skôr za doplnkovú službu umožňujúcu mobilitu užívateľa vyžadujúceho prístup na internet kdekoľvek sa nachádza, alebo ako alternatívu prístupu na internet nižšej kvality.

Mobilný širokopásmový prístup preto nie je súčasťou relevantného trhu a nepovažuje sa za substitút širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom prenajatých okruhov, PLC a satelitu

Úrad monitoruje všetky technológie, prostredníctvom ktorých je na maloobchodnom trhu poskytovaný širokopásmový prístup, medzi ktoré patria aj prenajaté okruhy, PLC a satelit. Žiadna z týchto technológií však nedosahuje významný trhovú podiel. K 30.6.2011 bol súhrnný podiel týchto technológií len 0,1 % a v horizonte 2 rokov úrad nepredpokladá výrazný nárast trhového podielu takto poskytovaných služieb širokopásmového prístupu.

PLC technológia

Podľa najnovších informácií zo zberu dát technológia PLC bola použitá len v 7 menších vidieckych oblastiach na celom území Slovenskej republiky. Takmer vo všetkých prípadoch ide o obce s nedostupnou alternatívnou fixnou infraštruktúrou. Úrad v budúcnosti výraznejší rast trhového podielu tejto technológie nepredpokladá. Podľa informácií zo zberu dát ide výhradne o vidiecke oblasti s nízkou hustotou zaľudnenia a malým počtom domácností. Na základe uvedeného preto úrad predpokladá, že táto technológia v minimálnej miere (do ďalšieho kola analýzy predmetného relevantného trhu) ovplyvní konkurenčné prostredie na maloobchodnom trhu širokopásmových služieb na Slovensku. V tabuľke nižšie úrad porovnal služby prostredníctvom technológie PLC a xDSL a konštatuje, že oba typy prístupu majú porovnateľné kvalitatívne parametre a tiež porovnateľnú cenu. Technológia PLC je prítomná len v takých oblastiach, kde nie je dostupná technológia xDSL. Tento dôvod je rozhodujúcim dôvodom, ktorý podporuje stanovisko úradu o nezastupiteľnosti týchto dvoch technológií.

Tabuľka č. 6, Porovnanie parametrov a cien služieb prostredníctvom technológií xDSL a PLC

Spoločnosť	Produkt	Download v Mb/s	Viazanosť v mesiacoch	Cena s DPH
ST, a.s.	Turbo 2 - xDSL	2	24	16,37 €
Slovanet	PLC	4,1	24	15,55 €

Trhový podiel technológie PLC na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu k 30.6.2011 bol veľmi nízky a predstavoval len 0,064 %.

Z dôvodu minimálneho využívania, ako aj dostupnosti tejto technológie, sa úrad rozhodol pre jej nezahrnutie do vymedzenia trhu na maloobchodnej úrovni.

Satelit

Satelitná technológia má v porovnaní s PLC technológiou neobmedzenú dostupnosť. Limitujúcim faktorom, ktorý ovplyvňuje jej nízku použiteľnosť, je vysoká cena. V tabuľke nižšie úrad uvádza prístup prostredníctvom satelitnej technológie a technológie xDSL. Prístup prostredníctvom technológie xDSL od spoločnosti ST, a.s je výrazne lacnejší v porovnaní so satelitným prístupom a navyše musí zákazník zaplatiť vysoké jednorazové zriaďovacie poplatky. Tento prístup obsahuje tiež obmedzený dátový limit na úrovni 5 GB na mesiac. V zbere údajov celkom 3 poskytovatelia uviedli prístupy prostredníctvom satelitnej technológie, z ktorých najväčším bola spoločnosť Towercom, a.s. Z toho dôvodu bolo v tabuľke použité

cenové porovnanie xDSL a satelitu na základe najvyužívanejšieho programu tejto spoločnosti.

Tabuľka č. 7, Porovnanie parametrov a cien služieb prostredníctvom technológií xDSL a Satelitu

Spoločnosť	Produkt	Download v Mb/s	Viazanosť v mesiacoch	Cena s DPH
ST, a.s.	Turbo 2 - xDSL	2	24	16,37 €
Towercom, a.s.	Satelit	1	24	46,99 €

Trhový podiel satelitnej technológie na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu k 30.6.2011 bol 0,035 %.

Kvôli minimálnemu využitiu a výrazne rozdielnym produktovým charakteristikám vrátane výrazne rozdielnej ceny prístupu prostredníctvom tejto technológie, sa úrad rozhodol pre jej nezahrnutie do vymedzenia trhu na maloobchodnej úrovni.

Na základe analýzy zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu úrad dospel k záveru, že súčasťou maloobchodného relevantného trhu sú okrem širokopásmového prístupu poskytovaného prostredníctvom technológie xDSL aj optické širokopásmové prístupy FTTx a prístupy poskytované na televíznom káblovom vedení prostredníctvom káblového modemu.

Prístupy prostredníctvom bezdrôtového širokopásmového prístupu FWA a WiFi, širokopásmového prístupu prostredníctvom mobilnej siete, ako ani širokopásmové prístupy prostredníctvom prenajatých okruhov, PLC a satelitu nie sú zastupiteľné k xDSL technológiám a nie sú teda súčasťou súvisiaceho maloobchodného trhu.

Porovnanie ponúk pre bytových a nebytových zákazníkov

Úrad následne porovnal maloobchodné ponuky bytových a nebytových zákazníkov najväčších podnikov, prostredníctvom vyššie uvedených zastupiteľných technológií širokopásmového prístupu, ktoré boli zahrnuté do maloobchodného relevantného trhu. Informácie o maloobchodných cenách boli získané z verejne dostupných internetových stránok jednotlivých podnikov. Ponuky určené pre podnikateľov a malé firmy majú verejne dostupné ceny, avšak ponukové ceny pre veľké firmy sú určované individuálne na základe konkrétnych požiadaviek zákazníka a ponuky sú zväčša upravované a teda pri nich nie je možné stanoviť jednotnú cenovú politiku. Nižšie uvedená tabuľka č. 8 zobrazuje porovnanie maloobchodných cien najväčších podnikov, uverejňujúcich cenové ponuky pre bytových aj nebytových zákazníkov.

Tabuľka č. 8, Porovnanie maloobchodných cien najväčších národných podnikov k 26.10.2011

Podnik	Program	Download v Mb/s	Upload v Mb/s	Technológia	Cena s DPH
ST, a.s.	Turbo 2 Solo	2	0,384	xDSL	15,62 €
UPC, s.r.o.	Business Class	30	4	k. modem	28,27 €
Satro	Standard	10	10	FTTx	11,40 €
Priemerná cena – nebytový zákazník					18,43 €
Maloobchodné ponuky pre bytových zákazníkov					
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	xDSL	16,37 €
UPC, s.r.o.	Fiber Power 30	30	3	k. modem	23,24 €
Satro	Standard	10	10	FTTx	11,40 €
Priemerná cena – bytový zákazník					17,00 €

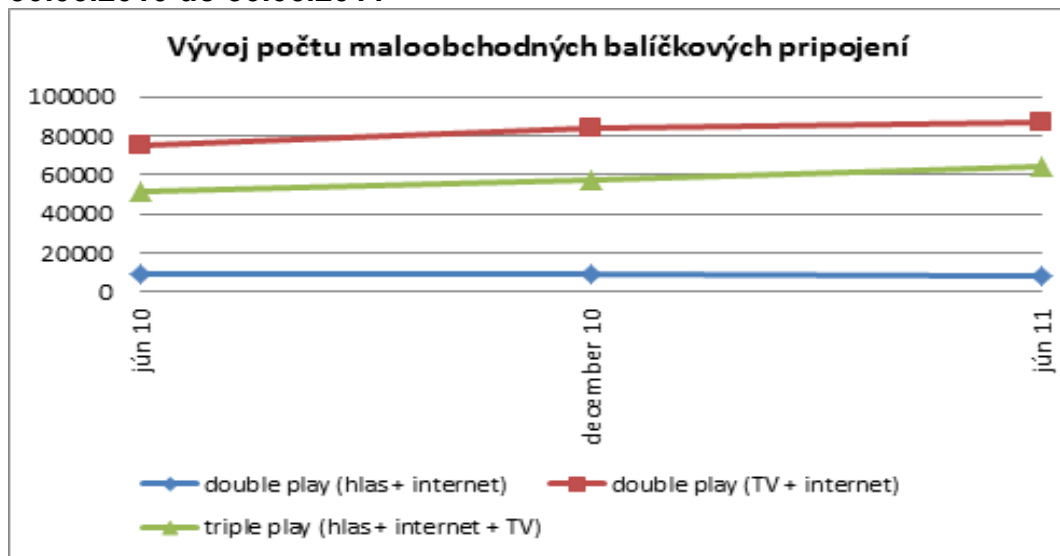
Porovnanie maloobchodných produktov bytových a nebytových zákazníkov nie je jednoduché, pretože požiadavky jednotlivých zákazníkov na poskytovanú službu sú výrazne odlišné, hlavne v prípade väčších firiem, ktoré často požadujú špecifické vlastnosti konkrétnej služby. Je to napríklad zmluvne garantovaná dostupnosť služby, priepustnosť linky, zálohovanie dát, nepretržitý dohľad a servis a podobne. Okrem prístupu na internet sa často zabezpečujú aj služby ako monitorovanie zariadení a bezpečnostných systémov, správa kamerových a dochádzkových IP systémov, alebo napríklad ponuka kompletného outsourcingu správy IT infraštruktúry. Niektoré podniky sa orientujú výhradne na nebytový segment maloobchodného trhu, niektoré naopak výhradne na bytových zákazníkov. Z dostupných ponukových cien maloobchodných produktov pre bytových a nebytových zákazníkov je však viditeľná porovnateľnosť týchto ponúk. Ponuka spoločnosti Satro, s.r.o. s priemernou cenou pri viazanosti 24 mesiacov je identická bez ohľadu na typ zákazníka. Ponuková cena spoločnosti ST, a.s. pre nebytových zákazníkov je nižšia ako pre bytových zákazníkov, rozdiel je však minimálny. Pri ponuke Business Class od UPC, s.r.o. je cena výrazne vyššia ako u programu pre bytových zákazníkov (Fiber power 30), nebytový zákazník má však k dispozícii vyššiu rýchlosť odosielania dát a zároveň niektoré doplnkové služby. Na základe porovnania maloobchodných ponúk z pohľadu mesačných platieb za používanie širokopásmového prístupu sú ponuky pre bytových a nebytových zákazníkov porovnateľné.

Balíčky služieb

V súčasnej dobe mnohé podniky prístupujú k cenovému zvýhodňovaniu zákazníkov, ktorí využívajú viac služieb od rovnakého podniku v tzv. balíčkoch. Podstatou balíčkov je, že zákazník pri využití len jednej služby samostatne za tú službu zaplatí viac, ako keby využíval dve, resp. tri služby od jedného podniku zároveň. Medzi najvyužívanejšie balíčky patria hlas + internet, TV + internet a hlas + TV + internet. Podniky, ktoré ponúkajú okrem služby prístupu na internet aj iné služby prostredníctvom širokopásmového prístupu, ako napr. hlas, alebo televíziu, tieto balíčkové ponuky využívajú a snažia sa, aby zákazníci využili čo najviac ich služieb a maximalizovali tak výnos na zákazníka. Zákazníkovi sa z toho dôvodu môže často stať, že síce podnik ponúkajúci len prístup na internet mu ponúkne výhodnejšiu cenu za tento prístup, ale nie je schopný mu ponúknuť napríklad službu digitálnej televízie. Ak by si tento zákazník následne vybral od

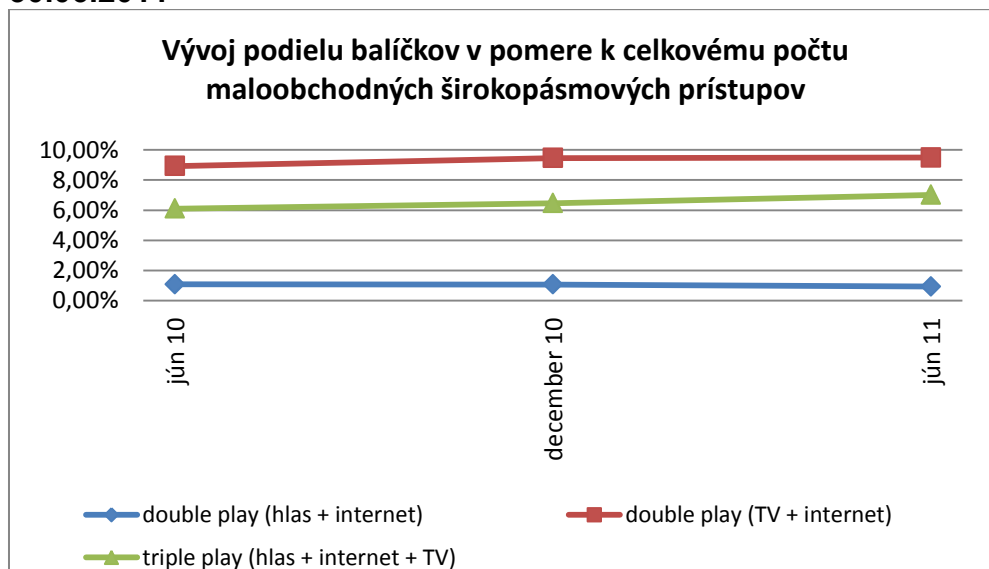
podniku ponúkajúceho obe služby len službu digitálnej televízie, v konečnom dôsledku by ho tieto služby nakúpené samostatne stáli viac, ako keby ich kúpil v balíčku od jedného podniku.

Graf č. 14, Vývoj počtu maloobchodných balíčkových pripojení za obdobie od 30.06.2010 do 30.06.2011

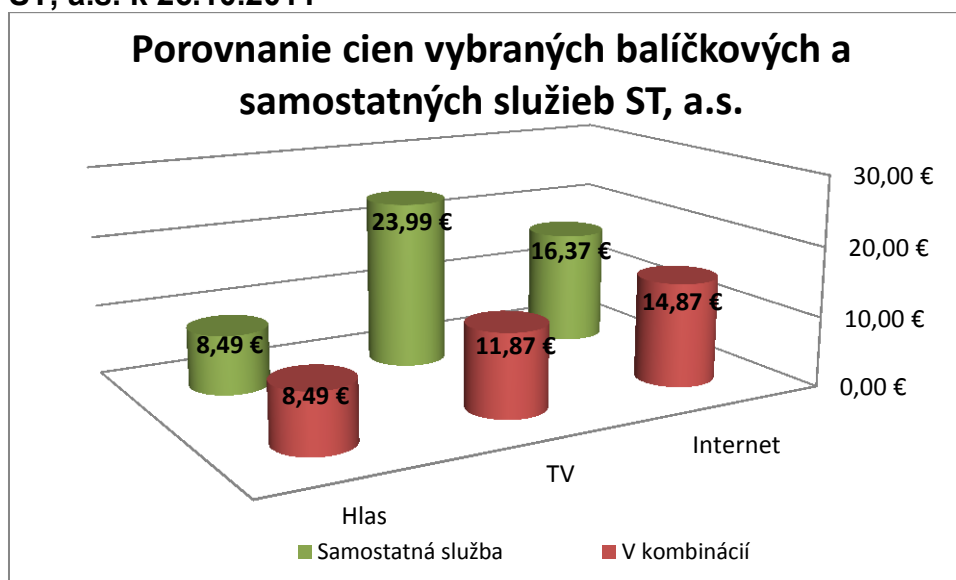
Ako je vidieť z vyššie uvedeného grafu, počet balíčkových prístupov obsahujúcich prístup k internetu a TV rastie. Počet balíčkových prístupov obsahujúcich okrem prístupu na internet a TV aj hlasovú službu rastie výraznejšie, ako len prístup obsahujúci televíziu a internet. Balíčkový prístup obsahujúci okrem prístupu na internet aj hlasovú službu nie je príliš rozšírený a počet týchto prístupov podľa grafického znázornenia od júna roku 2010 stagnuje. Pre presnejšie zmonitorovanie situácie ohľadom vývoja záujmu koncových užívateľov o balíčkové ponuky je potrebné ich porovnanie zohľadňujúce vývoj celkového počtu maloobchodných širokopásmových prístupov.

Graf č. 15, Vývoj podielu balíčkových pripojení vo vzťahu k celkovému počtu maloobchodných širokopásmových prístupov za obdobie od 30.06.2010 do 30.06.2011

Podiel balíčkových služieb na celkovom počte maloobchodných širokopásmových prístupov od polovice roku 2010 do polovice roku 2011 je znázornený v grafe č. 15. Podiel balíčkovkej ponuky double play (TV + internet) sa pohybuje okolo úrovne 10 %. Trhový podiel ponuky triple play (hlas + internet + TV) rastie najvýraznejšie spomedzi balíčkov obsahujúcich prístup k internetu. Podiel balíčkových prístupov obsahujúcich hlas a prístup k internetu sa takmer nemení, zostáva na minimálnej úrovni. Tento typ balíčku nie je pre koncového užívateľa zaujímavý. Napriek absolútnemu rastu prístupov význam balíčkov v porovnaní s celkovým počtom širokopásmových prístupov celkovo stagnuje. K 30.6.2011 však tvoril celkový podiel všetkých balíčkových prístupov obsahujúcich prístup k internetu v pomere ku celkovému počtu širokopásmových prístupov takmer 17,5 %. Z toho dôvodu je potrebné venovať balíčkom náležitú pozornosť.

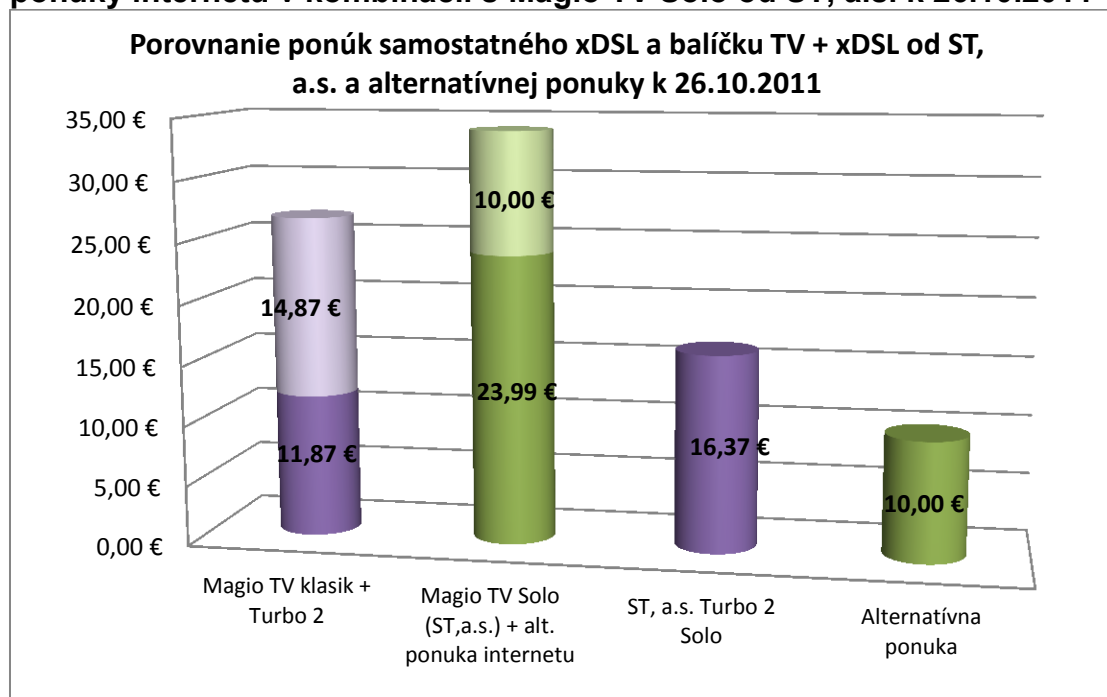
Graf č. 16, Porovnanie cien vybraných balíčkových a samostatných služieb ST, a.s. k 26.10.2011

Prístup slovenských poskytovateľov k balíčkovým ponukám je rozdielny. Napríklad spoločnosť ST, a.s. ponúka rôzne kombinácie služieb, pri ktorých je možné získať dané služby lacnejšie, ako keby bola využívaná len 1 z nich samostatne. Pokiaľ ide o prístup na internet, zákazník ho môže získať v priemere o takmer 10 % lacnejšie, ak má popri tom zariadenú aj hlasovú službu, alebo službu digitálnej televízie. Jedným klasickým typom balíčka podľa spoločnosti ST, a.s. je double play internet + TV, za ktorý zákazník zaplatí 26,64 eur/mesiac. Za samostatný xDSL prístup bez hlasovej služby zaplatí zákazník 16,37 eur/mesiac, za internet pri súčasnom využívaní aj hlasovej služby zaplatí 14,87 eur/mesiac. Samostatná služba digitálnej televízie stojí 23,99 eur/mesiac a v kombinácii s hlasovou službou 11,87 eur/mesiac. Priemerná cena double play internet + TV sa rovná súčtu cien zľavnených samostatných služieb tohto balíčka, znížená o dodatočne ponúkané zľavy. Zákazník teda presne vie koľko za ktorú službu tvoriacu balíčkovú ponuku bude musieť zaplatiť. Inými slovami je to zľava za jednotlivé služby, získaná vďaka využívaniu viacerých služieb od jedného podniku súčasne.

V nasledujúcom grafe č. 17 sú zobrazené možné praktické dôsledky uplatňovania zliav za kombináciu služieb využívaných od jedného podniku.

Graf č. 17, Porovnanie cien kombinácie služieb od ST, a.s. a alternatívnej ponuky internetu v kombinácii s Magio TV Solo od ST, a.s. k 26.10.2011

Z uvedeného grafu je viditeľný rozdiel v cenách digitálnej televízie. Pokiaľ by mal zákazník záujem využiť lacnejšiu službu širokopásmového prístupu k internetu od poskytovateľa prístupu prostredníctvom alternatívnej infraštruktúry bez možnosti zriadenia služby digitálnej televízie, mal by možnosť využiť službu spoločnosti ST, a.s. Magio TV Solo za cenu 23,99 eur/mesiac. Momentálna cena Magio TV Klasik (rovnaký obsah ponuky, ako u Magio TV Solo) je 11,87 eur/mesiac, čo je o vyše 50 % menej ako u samostatnej digitálnej televízie. Uvedený graf zobrazuje cenu balíčkových ponúk TV + xDSL spoločnosti ST, a.s. a alternatívneho poskytovateľa s alternatívou k xDSL prístupu, bez možnosti zriadenia služby digitálnej televízie s využitím služby Magio TV Solo od ST, a.s. Výsledok je, že alternatívny poskytovateľ nedokáže konkurovať balíčkovej ponuke spoločnosti ST, a.s. aj napriek výrazne lacnejšiemu samostatnému prístupu prostredníctvom alternatívy k technológii xDSL, ktorú ponúka svojim zákazníkom. Uvažovaná cena samostatného prístupu k internetu alternatívy k xDSL bola pritom stanovená o vyše 6 eur menej, ako je cena samostatného xDSL prístupu k internetu. Podniky využívajúce veľkoobchodný širokopásmový prístup od spoločnosti ST, a.s. síce neposkytujú vlastné služby digitálnej televízie prostredníctvom siete spoločnosti ST, a.s., majú však možnosť ponúknuť svojim zákazníkom, ktorí využijú ich samostatný prístup k internetu, rovnakú službu, aká je poskytovaná spoločnosťou ST, a.s. Cena účtovaná za službu využívanú v kombinácii s inou službou, je v tomto prípade 11,87 eur. Z uvedeného vyplýva, že aj napriek teoreticky vyššej cene samostatného prístupu xDSL v porovnaní s alternatívnym prístupom na internet, môže byť táto ponuka pre koncového užívateľa nakoniec výhodnejšia, pri využití kombinácie danej služby so službou televízie, prípadne hlasu.

V prípade spoločnosti ST, a.s. je možné identifikovať rozdiel v cene xDSL prístupu pri samostatnej službe, ako aj pri kombinácii týchto služieb. Pri ostatných poskytovateľoch využívajúcich balíčkové ponuky však toto porovnanie nie je možné.

Vzhľadom na to, ako aj na zatiaľ stabilný význam balíčkov na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, úrad považuje za dostatočné porovnanie cien samostatnej služby xDSL prístupu k internetu a prístupu v kombinácii s inou službou širokopásmového prístupu. Tieto ceny sú porovnateľné a v prípade, že by nastalo výrazné a trvalé zvýšenie ceny balíčka, je pravdepodobné, že významný počet zákazníkov by prešlo na samostatnú službu xDSL prístupu k internetu. To platí aj opačne, čo signalizuje aj stabilný stav podielu balíčkových prístupov k celkovým maloobchodným xDSL širokopásmovým prístupom. Úrad z toho dôvodu považuje balíčkové ponuky obsahujúce prístup k internetu za súčasť predmetného maloobchodného trhu širokopásmového prístupu.

Zastupiteľnosť na veľkoobchodnom trhu

Pri posudzovaní možných substitútov na strane **ponuky** na veľkoobchodnej úrovni sa úrad zaoberal otázkou: „Prostredníctvom akej infraštruktúry je možné poskytovať veľkoobchodný prístup tak, aby bol tento prístup zastupiteľný s poskytovaním veľkoobchodného prístupu k dátovému toku (bitstream) prostredníctvom metalickej siete?“

Pri posudzovaní možných substitútov na strane **dopytu** na veľkoobchodnej úrovni sa úrad zaoberal otázkou: „Prostredníctvom akého veľkoobchodného širokopásmového prístupu by mohol mať veľkoobchodný odberateľ záujem poskytovať širokopásmové služby svojim koncovým užívateľom, pričom tento prístup by bol zastupiteľný s poskytovaním prístupu k dátovému toku (bitstream) prostredníctvom metalickej siete?“

Samozásobovanie

Aktuálna je otázka zahrnutia vlastného poskytovania veľkoobchodných vstupov do relevantného veľkoobchodného trhu. Vyskytujú sa prípady, kedy sa uvažuje o samozásobovaní (tzv. Self-Supply) tradičných podnikov (tzv. incumbent – podnik s bývalým monopolným postavením a významným trhovým podielom), ako aj o samozásobovaní alternatívnych poskytovateľov.

Často krát sa členské krajiny stretávajú so situáciou, kde tradičný podnik je jediný v pozícií potenciálneho poskytovateľa veľkoobchodnej služby. Je pravdepodobné, že prakticky neexistuje žiadny obchodný trh, nakoľko to nie je v záujme tradičného podniku. Podľa vysvetľujúceho memoranda k revidovanému odporúčaniu, kde prakticky neexistuje obchodný trh a kde spotrebiteľ môže byť poškodený, je oprávnené skonštruovať abstraktný trh, na ktorom existuje potenciálny dopyt. Tu je za určitých okolností oprávnené zahrnutie vlastných veľkoobchodných vstupov (Self-Supply) tradičného podniku.

V prípadoch, kde je pravdepodobný dopyt podnikov po veľkoobchodnej ponuke alternatívnych poskytovateľov, môže byť na účely vymedzenia trhu oprávnené zahrnutie Self-Supply alternatívnych poskytovateľov. Avšak, ako je ďalej uvedené vo vysvetľujúcom memorande, ak alternatívni poskytovatelia čelia kapacitným obmedzeniam, nedostatočným pokrytím z pohľadu uchádzačov o prístup, alebo majú problém s bezproblémovým vstupom na trh, zahrnutie Self-Supply nie je odôvodnené.

Na základe skúseností z trhových analýz niektorých členských krajín, narastajúce pokrytie ULL v kombinácií s existenciou alternatívnych infraštruktúr, ako napríklad káblový modem, či optika, môžu signalizovať, že veľkoobchodný trh č. 5 môže smerovať k efektívnej súťaži, napriek bariéram vstupu. To môže byť prípad, kde sú zjavné vysoké úrovne penetrácie širokopásmového prístupu, ako aj podiel uvoľneného prístupu a kde podniky začali poskytovať veľkoobchodný širokopásmový prístup vo veľkej časti krajiny. Tým predstavujú priamu hrozbu trhovej sily tradičného podniku v ponuke služieb veľkoobchodného prístupu. Navyše, úroveň súťaže na maloobchodnom trhu vertikálne integrovaných podnikov, ako aj podnikov využívajúcich ULL prístup, môže predstavovať nepriamy tlak na trh služieb veľkoobchodného prístupu³.

Vo všeobecnosti však medzi členskými krajinami, až na výnimky, takýto scenár v najbližších rokoch nie je pravdepodobný, preto trh veľkoobchodného širokopásmového prístupu aj naďalej spĺňa aj druhé kritérium trojkritériálneho testu. Navyše na trhoch, na ktorých nie je efektívna súťaž, právne predpisy zamerané na ochranu hospodárskej súťaže nie sú dostatočné na nápravu zlyhaní trhu a teda takéto trhy spĺňajú aj tretie kritérium trojkritériálneho testu, čo oprávňuje ich zaradenie do kategórie trhov vhodných na reguláciu ex-ante.

Na maloobchodnom trhu však pôsobí množstvo malých alternatívnych poskytovateľov poskytujúcich širokopásmový prístup prostredníctvom zastupiteľných infraštruktúr. Tieto podniky väčšinou nemajú záujem pôsobiť na veľkoobchodnom trhu a plne im vyhovuje lokálne pôsobenie. Nezahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok týchto podnikov by mohlo spôsobiť nadhodnotenie trhovej sily (vyjadrenej cez trhové podiely) na veľkoobchodnom trhu, na ktorom je prítomná v podstate len spoločnosť ST, a.s. Ak sú do definície trhu zahrnuté aj vlastné veľkoobchodné dodávky lokálnych poskytovateľov, trhová sila vertikálne integrovaného podniku bude vyhodnotená presnejšie.

Pri určovaní zastupiteľnosti na veľkoobchodnom trhu, úrad vychádzal zo záverov o zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu. Preto sa na veľkoobchodnom trhu skúmala zastupiteľnosť len prístupov, ktoré úrad určil ako substitúty na maloobchodnom trhu. Základným produktom sledovaným na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu je služba veľkoobchodného prístupu k dátovému toku (ďalej len bitstream), ako aj prostredníctvom veľkoobchodného uvoľneného prístupu na príbuznom veľkoobchodnom trhu fyzického prístupu prostredníctvom infraštruktúry v pevnom mieste.

Vertikálne integrované firmy, ktoré poskytujú veľkoobchodné služby iným operátorom, poskytujú rovnaké služby svojim maloobchodným divíziám. **Úrad pokladá tzv. Self-supply za súčasť produktového trhu, ale len zastupiteľných technológií na veľkoobchodnej úrovni.**

Pri porovnávaní zastupiteľnosti jednotlivých technológií na veľkoobchodnej úrovni úrad zohľadňoval hlavne pokrytie porovnávaných sietí, technologické faktory prístupov a cenovú úroveň prístupov. Úrad v analýze zbral do úvahy aj možné nepriame vplyvy z maloobchodnej úrovne, ktoré by mohli obmedzovať v správaní

³ Strana 34 vysvetľujúceho memoranda k revidovanému odporúčaniu

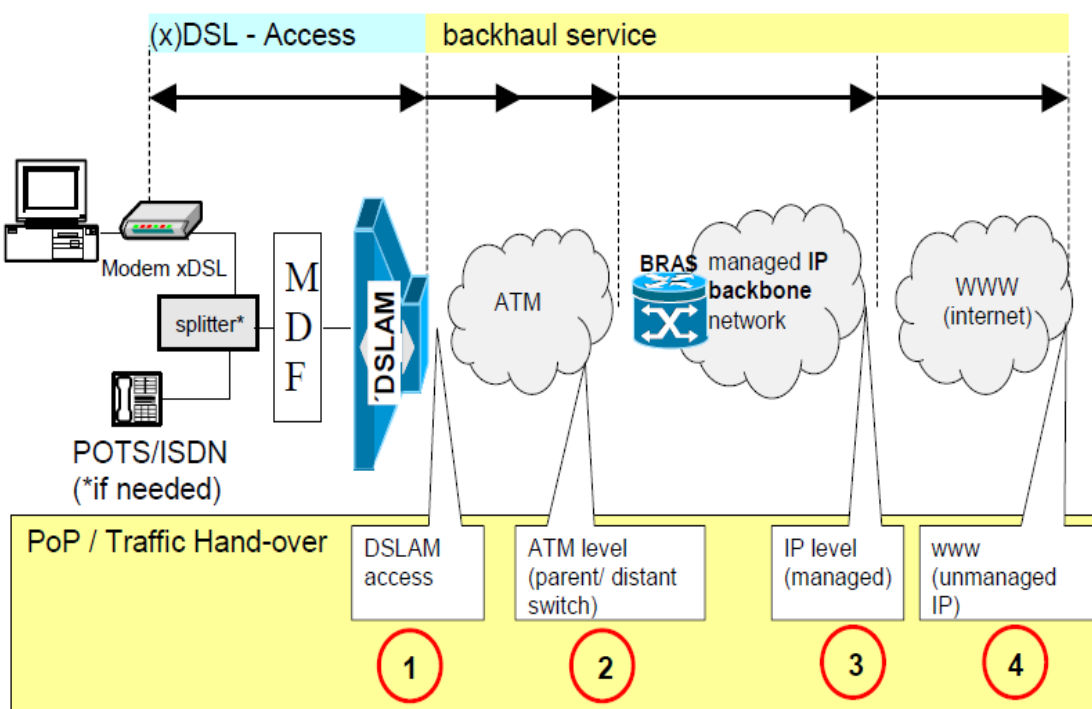
hypotetického monopolistu. Tieto vplyvy sú bližšie popísané v závere tejto časti za vyhodnotením zastupiteľnosti jednotlivých technológií.

Bitstream

Podľa revidovaného odporúčania Komisie o relevantných trhoch tento trh zahŕňa virtuálny prístup k sieti, vrátane prístupu k toku bitov na pevnom mieste. Tento trh je situovaný smerom nadol od fyzického prístupu, ktorý je zahrnutý vo veľkoobchodnom trhu č. 4, keďže môže použiť tento prístup v kombinácii s inými prvkami.

Na základe dokumentu ERG o „Bitstream Access“ z roku 2003, bitstream je veľkoobchodný produkt pozostávajúci z poskytovania prenosovej kapacity umožňujúcej alternatívnym poskytovateľom ponúkať ich zákazníkom vlastné služby s pridanou hodnotou. Aby mohli alternatívni poskytovatelia odlíšiť ich služby od služieb tradičného podniku, musia mať prístup v mieste, kde môžu kontrolovať určité technické charakteristiky služby a teda mať možnosť kvalitatívneho odlíšenia od ponuky tradičného podniku.

Bod prístupu určuje možnosť kontroly technických parametrov služby, ako aj možnosť použitia vlastnej siete, namiesto siete tradičného podniku. Rozlišujeme viacero úrovní prístupu, ktoré sú zobrazené v obrázku nižšie.

Možnosť odlíšiť ponúkané služby koncovému užívateľovi sa postupne znižuje od možnosti 1, po možnosť 4.

Čím ďalej napravo je prístupový bod, tým má alternatívny poskytovateľ menej možností odlišenia služby.

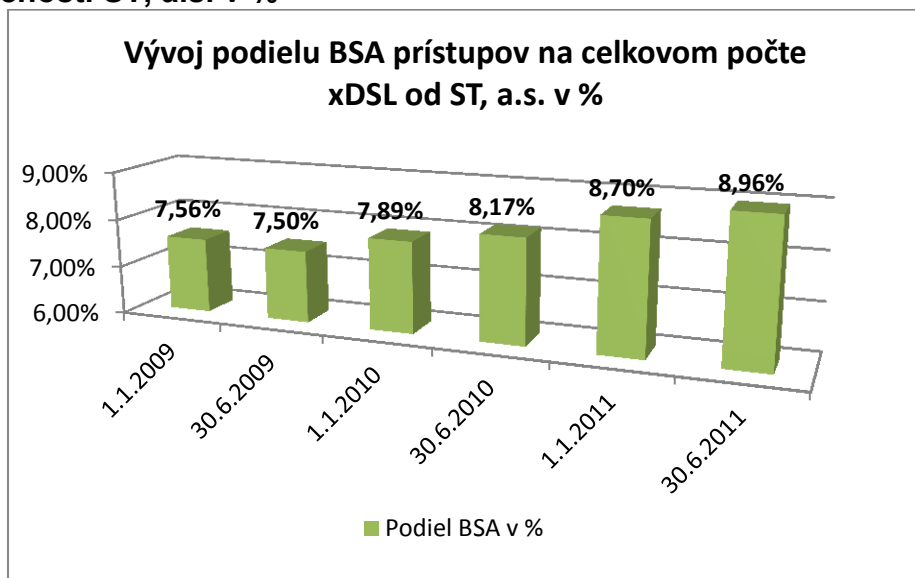
1. Tradičný podnik poskytuje xDSL prístup priamo za DSLAM. Nakoľko je alternatívny poskytovateľ fyzicky prítomný na úrovni DSLAM, dodáva si sám backhaul produkt a môže plne využiť svoju vlastnú sieť. To mu poskytuje možnosť určenia kvality služby cez chrbticové siete a ponúknuť lepšiu kvalitu backhaul produktu.
2. Tradičný podnik poskytuje prístup na úrovni na ATM úrovni a dodáva alternatívne poskytovateľovi tiež backhaul produkt. Alternatívny poskytovateľ prevádzkuje vlastný BRAS a má teda možnosť, podľa typu BRASu, meniť parametre služby.
3. Tradičný podnik poskytuje prístup na úrovni IP - manažovateľný. Pri tejto možnosti vedie prevádzka cez BRAS tradičného podniku. Vďaka tomu má tradičný podnik možnosť monitorovať koncového užívateľa.
4. Tradičný podnik poskytuje prístup na úrovni IP – nemanagovateľný a tiež poskytuje aj konektivitu do siete internet. V tomto prípade ide o technicky rovnaký produkt, aký poskytuje tradičný podnik vlastným zákazníkom. Takýto produkt je považovaný za jednoduchý opakovaný predaj (tzv. simple resale) a nie bitstream.

Veľkoobchodný širokopásmový prístup je v sieti spoločnosti ST, a.s. realizovaný fyzickým a virtuálnym spojením, ktorého nevyhnutnou súčasťou je metalický skrúcaný pár účastníckeho vedenia, spájajúci koncový bod siete s bodom prepojenia širokopásmového prístupu, lokalizovanom v kolokačnej miestnosti na úrovni ATM resp. IP siete. Bodom prepojenia širokopásmového prístupu je na úrovni ATM siete rozhranie na ATM prepínači. Na úrovni IP siete je bodom prepojenia výstupný port telekomunikačného zariadenia verejnej telekomunikačnej siete ST, a.s. s rozhraním GE v Slovenskom peeringovom centre (SIX).

Nakoľko na Slovensku uvoľnený prístup k účastníckym vedeniam siete spoločnosti ST, a.s. využíva len jedna spoločnosť a to spoločnosť GTS Slovakia, a.s. (k 30.6.2011 bol podiel počtu uvoľnených prístupov k celkovému počtu xDSL prístupov spoločnosti ST, a.s. len 0,002 %), úrad tento prístup podrobnejšie neskúmal. Úrad venoval mimoriadnu pozornosť veľkoobchodnému širokopásmovému prístupu k sieti spoločnosti ST, a.s., ktorý k 30.6.2011 odoberalo celkom 13 alternatívnych poskytovateľov. Nasledovný graf č. 18 zobrazuje vývoj podielu bitstream prístupov (ďalej aj „BSA prístup“) na celkovom počte xDSL prístupov spoločnosti ST, a.s. za sledované obdobie.

Počet BSA prístupov sa každoročne zvyšuje, jeho podiel na širokopásmových prístupoch xDSL je však stále veľmi nízky. K 30.6.2011 to bolo len 8,96 %. V každom prípade je však bitstream prístup a celkovo technológia xDSL, prostredníctvom ktorej je poskytovaný, základom pre posudzovanie zastupiteľnosti na veľkoobchodnom trhu. Jeho vlastnosti budú porovnávané s ostatnými technológiami, ktoré úrad považuje za zastupiteľné na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu.

Graf č. 18, Vývoj podielu BSA prístupov na celkovom počte xDSL prístupov od spoločnosti ST, a.s. v %

Úrad ďalej porovnával ceny maloobchodných produktov spoločnosti ST, a.s. poskytovaných prostredníctvom xDSL infraštruktúry s cenami produktov alternatívnych poskytovateľov, ktorí využívajú veľkoobchodný širokopásmový prístup k sieti spoločnosti ST, a.s.. Porovnanie zobrazuje nižšie uvedená tabuľka č.9.

Tabuľka č. 9, Porovnanie maloobchodných cien produktov xDSL Solo (samostatné, tzv. naked prístupy) k 26.10.2011

Podnik	Názov produktu	Rýchlosť sťahovania v Mbit/s	Rýchlosť odosielania v Mbit/s	Viazanosť v mesiacoch	Dátový limit/FUP	Priemerná MOC s DPH za dobu viazanosti
ST, a.s.	Turbo 2 Solo	2	0,384	24	120GB/mesiac	16,37 €
SWAN a.s.	Flat home	2	0,384	18	-	14,54 €
Slovanet, s.r.o.	Mini - akcia	2	0,384	36	120 GB/mesiac	12,78 €
GTS Slovakia s.r.o.	Rapid	2	0,384	18	1 GB/deň	15,93 €

V tabuľke sú uvedené údaje o priemerných maloobchodných ponukových cenách širokopásmového prístupu spoločnosti ST, a.s. a troch najväčších alternatívnych poskytovateľov prístupov xDSL. V priemerných cenách služieb sú započítané aj prvotné zriaďovacie náklady služieb rozpočítané na dobu viazanosti, ako aj akciové ceny produktov poskytované v prvých mesiacoch viazanosti (Slovanet, s.r.o). Z porovnania je evidentné, že služby alternatívnych poskytovateľov prístupov xDSL sú výrazne lacnejšie, ako služby spoločnosti ST, a.s. Napriek tomu vývoj podielu prístupov alternatívnych poskytovateľov na celkovom počte prístupov nekorešponduje s cenovými rozdielmi medzi poskytovateľmi. Preto úrad uskutočnil hlbšiu analýzu daného stavu s cieľom zistenia hlavných dôvodov malého záujmu koncových užívateľov o lacnejšie prístupy alternatívnych poskytovateľov. Cenové porovnanie uvedené v tabuľke vychádza z porovnania produktov na verejne

dostupnej internetovej databáze, vyhľadávajúcej ponuky najväčších podnikov na základe adresy koncového užívateľa. Ten má možnosť okamžite v prehľadnej podobe porovnať ceny dostupných služieb, ktoré môžu byť zriadené na jeho adrese. To však nemusí byť pre koncového užívateľa dostatočné pre výber poskytovateľa širokopásmového prístupu. Nie každý užívateľ totiž pred rozhodnutím o výbere poskytovateľa služby vyhľadáva dostupné ponuky na internete.

Dôvodom malého záujmu koncových užívateľov o xDSL prístup od alternatívnych poskytovateľov môže byť, že využívatelia veľkoobchodného prístupu od spoločnosti ST, a.s. nemajú možnosť poskytovania vlastnej digitálnej televízie, čím sa môžu stať pre koncového užívateľa menej zaujímaví. Potenciálny koncový užívateľ pri porovnávaní ponúk jednotlivých poskytovateľov dopytovaných služieb prostredníctvom technológie xDSL, môže pri svojom rozhodovaní prihliadať aj na tento fakt. Nakoľko však asi len **(predmet OT)** maloobchodných zákazníkov spoločnosti ST, a.s. využíva spomínaný balíček, tento dôvod úrad nepovažuje za príliš významný.

Ďalším dôvodom môžu byť predvianočné súťaže a darčeky pre zákazníkov počas vianočného obdobia, kedy sa väčšine z nich končia doby viazanosti. Len najväčší národní poskytovatelia s veľkou zákazníckou bázou sú schopní ponúknuť zákazníkovi súťaže o hodnotné ceny. Výhody vyplývajúce z veľkosti spoločnosti ST, a.s. sa odrážajú aj na objeme prostriedkov investovaných na reklamu a propagáciu služieb ponúkaných na maloobchodnom trhu. Najväčším zadávateľom reklamy na Slovensku za rok 2010 bola spoločnosť ST, a.s. Veľkosť podniku súvisí aj s hustotou pobočiek na území Slovenskej republiky, čo predstavuje dôležitý faktor pre zákazníkov, ktorí prípadné problémy v súvislosti s využívanými službami, ako aj možný záujem o nové služby, riešia najradšej osobne.

Napriek výhodnejším cenám prístupov ponúkaných alternatívnymi poskytovateľmi prostredníctvom bitstream prístupu na xDSL infraštruktúre úrad konštatuje, že pre zákazníkov pri rozhodovaní o výbere poskytovateľa služby nie je najdôležitejšia cena služby, ale preferujú aj iné faktory. Všetky zistenia úradu sú zohľadnené pri hodnotení kritérií pre určenie významného podniku na veľkoobchodnom trhu č. 5.

Káblový modem

Siete televíznych káblových rozvodov (CATV) sú vybudované na princípe zdieľania dátového toku medzi dátovou ústredňou v hlavnej stanici a káblovými modemami u koncových užívateľov. Prenos dát sa riadi štandardom **DOCSIS** (Data Over Cable Service Interface Specification) alebo jeho európskym ekvivalentom **euroDOCSIS**. Existujúce káblové siete na území Slovenskej republiky a ich geografické pokrytie je limitované.

Na základe týchto geografických obmedzení, by prípadný záujem o veľkoobchodný širokopásmový prístup bol uskutočniteľný iba ako určité lokálne riešenie pre podniky, so záujmom účinkovať iba v určitom regióne, alebo vo vybraných mestách. Zároveň kvôli roztrieštenosti malých lokálnych káblových poskytovateľov by to prinášalo nemalé technické komplikácie, v porovnaní s jednoduchosťou prístupu bitstream na úrovni IP, kde má podnik prístup k celej sieti

spoločnosti ST, a.s. na jednom mieste. Zároveň prechod podniku využívajúceho prístup bitstream spoločnosti ST, a.s. k prístupu prostredníctvom hypotetického porovnateľného produktu káblových poskytovateľov ovplyvní aj to, že v pokrytí týchto infraštruktúr už je prostredníctvom v súčasnosti využívaného produktu. Prípadné duálne riešenie by tak s veľkou pravdepodobnosťou zvýšilo jeho náklady, keď na nezmenené pokrytie populácie by musel využívať viac veľkoobchodných produktov. Druhá možnosť je, že by sa tento záujemca o prístup vzdal všetkých svojich zákazníkov cez prístup bitstream spoločnosti ST, a.s. a rozhodol by sa pre výlučne veľkoobchodný prístup prostredníctvom sietí káblových vedení.

Veľkoobchodný prístup k sieťam CATV je v súčasnosti a rovnako aj v krátkodobom časovom horizonte na území Slovenskej republiky nerealizovateľný a to z dôvodu, že sa

(predmet OT).

V súčasnosti úrad nemá informáciu o veľkoobchodných produktoch ponúkaných káblovými poskytovateľmi, ktoré by mohli byť porovnateľné s bitstreamom. Existujú len prípady, kedy vlastník siete káblových vedení tieto vedenia prenajíma poskytovateľovi telekomunikačných služieb. Významný počet káblových sietí je stále využívaných len na poskytovanie služieb káblovej televízie a možní záujemcovia o prenájom takejto infraštruktúry sú následne konfrontovaní s potrebou vysokých investícií do vylepšenia kvalitatívnych parametrov týchto sietí. Kvôli vyššie spomínaným obmedzeniam nie sú podobné produkty na veľkoobchodnom trhu poskytované.

Vyššie uvedené obmedzenia sietí káblových vedení, v porovnaní s prístupom bitstream, obmedzujú aj možné zahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok (self-supply) podnikov pôsobiacich na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu so svojimi službami. Spoločnosť UPC, s.r.o. k 30.6.2011 pokrývala svojou sieťou celkom **(predmet OT)** domácností. Ceny prístupov prostredníctvom káblového modemu sú výrazne nižšie, ako ceny xDSL prístupov. Zároveň ponúkajú zákazníkovi výrazne vyššie rýchlosti sťahovania, ako je tomu v prípade xDSL. Z toho dôvodu, pri posudzovaní možného zahrnutia vlastných veľkoobchodných dodávok nie je pravdepodobné, že by pri zvýšení veľkoobchodnej ceny významný počet zákazníkov na maloobchodnom trhu prešiel na prístupy prostredníctvom káblového modemu. Takúto možnosť má len obmedzené množstvo zákazníkov v pokrytí oboch sietí (22 miest) a cena je v súčasnosti výrazne nižšia (viď v posudzovaní zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu). Veľkoobchodný širokopásmový prístup v sieťach káblových vedení, porovnateľný s veľkoobchodným prístupom bitstream, je v súčasnosti na Slovensku z technického a ekonomického hľadiska prakticky nerealizovateľný.

Veľkoobchodný širokopásmový prístup k sieťam CATV preto úrad nepovažuje za zastupiteľný k službe bitstream.

Optické siete

Topológia prístupovej siete FTTH môže byť budovaná dvomi základnými technológiami a to prostredníctvom aktívnych (AON) alebo pasívnych optických sietí (PON), resp. spojení. V prípade technológie s využitím aktívnych optických sietí ide o spojenie bod-bod (PtP, P2P) a v takom prípade má každý koncový bod (rodinné domy, byty, domy s viacerými bytovými jednotkami) vyhradené jedno optické vlákno, ktoré vedie do optického rozvádzača (ODF- optical distribution frame), ktorý tvorí hranicu medzi prístupovou a chrbticovou sieťou. Pri využívaní technológie pasívnych optických sietí (PON) ide o spojenie bod-multibod (PtMP, P2MP) a táto sieť má stromovú architektúru. Z optického rozvádzača (ODF) vedie jedno optické vlákno do pasívneho koncentračného bodu (t.j. splitter), ktorý nepotrebuje napájanie z elektrickej siete a preto nevyžaduje umiestnenie vo vnútorných priestoroch a odtiaľ vedie samostatným optickým vláknom do priestoru koncového bodu (rodinné domy, byty, domy s viacerými bytovými jednotkami).

Pri topológii siete typu FTTB je optické vlákno privedené do budovy k aktívnemu agregáčnemu zariadeniu, tzv. Access Switch, ktoré musí mať zabezpečené napájanie z elektrickej rozvodnej siete a musí byť umiestnené vo vhodnom prostredí. V rámci budovy môžu byť využívané vnútorné metalické rozvody, zvyčajne je v nových budovách už pripravená štrukturovaná kabeláž do jednotlivých priestorov, resp. bytov a aj technologické priestory pre umiestnenie aktívneho agregáčneho zariadenia.

Všetky uvedené topológie umožňujú realizovať prístup bitstream porovnateľným spôsobom, ako je tomu v prípade xDSL infraštruktúry. V súlade s vysvetľujúcim memorandom k revidovanému odporúčaniam, by sa malo pri posudzovaní relevantných trhov, vhodných pre reguláciu ex-ante, postupovať v súlade s princípom technologickej neutrality. Nakoľko sú pôvodné účastnícke vedenia sčasti nahradzované optickou infraštruktúrou, súčasťou trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu by mali byť tiež širokopásmové prístupy prostredníctvom týchto sietí, sietí budúcej generácie. Prechod užívateľov bitstream prístupu prostredníctvom xDSL, na bitstream cez siete budúcej generácie, vďaka veľmi podobnej charakteristike týchto sietí, je technicky uskutočniteľný.

Na druhej strane však optické siete budúcej generácie čelia podobným obmedzeniam, ako je tomu u sietí káblových vedení. Ich obmedzené územné pokrytie obmedzuje ich uvažované využitie, ako alternatívny produkt ku prístupu bitstream cez xDSL.

Pri posudzovaní zastupiteľnosti bitstream prístupu prostredníctvom xDSL a prostredníctvom vyššie uvedených optických alternatív úrad zistil, že spoločnosť ST, a.s. je v takmer všetkých oblastiach, kde buduje siete budúcej generácie, prítomná so svojou xDSL infraštruktúrou. Celkové nahradenie pôvodných sietí sieťami budúcej generácie, podľa vyjadrení viacerých tradičných podnikov v rámci členských krajín, nie je v blízkej dobe realizovateľné. Je veľmi pravdepodobné, že siete tradičných podnikov, ktorým je aj spoločnosť ST, a.s., budú naďalej tvorené

kombináciou optických sietí v hustejšie zaľudnených oblastiach, ako aj súčasnými sieťami účastníckych vedení v redšie osídlených oblastiach. Z dôvodu vyššie uvedených skutočností nie je možné považovať optické siete za súčasť iného samostatného relevantného trhu, ale tvoria súčasť veľkoobchodného relevantného trhu č. 5 popri prístupe bitstream cez xDSL. Alternatívni poskytovatelia využívajúci prístup bitstream cez xDSL by mali mať zabezpečenú možnosť prechodu na rovnaký veľkoobchodný produkt, aký poskytuje veľkoobchodne spoločnosť ST, a.s. svojej vlastnej odberateľskej vetve.

Na základe vyššie uvedeného úrad označil prístupy prostredníctvom optických sietí za zastupiteľné k prístupom bitstream prostredníctvom xDSL. Toto zahrnutie je taktiež v súlade s ustanoveniami vysvetľujúceho memoranda k revidovanému odporúčaniam.

Na záver posudzovania zastupiteľnosti technológií na veľkoobchodnej úrovni je potrebné zdôrazniť, že úrad zobral do úvahy možné nepriame vplyvy z maloobchodnej úrovne, ktoré by mohli obmedzovať v správaní hypotetického monopolistu. Technológia káblový modem bola jedinou technológiou, pri ktorej úrad môže posudzovať existenciu významných nepriamych vplyvov na veľkoobchodný trh, ktoré by mali vplyv na prípadné vymedzenie veľkoobchodného trhu. Spomedzi zastupiteľných technológií na maloobchodnej úrovni sa totiž ostatné 2 technológie (xDSL a FTTx) preukázali byť zastupiteľné už na základe existencie priamych vplyvov (možnosť realizácie veľkoobchodnej ponuky v sieti, otázky súvisiace s migráciou a podobne). Pri technológiách, ktoré sa nepreukázali ako zastupiteľné na maloobchodnej úrovni by bolo nezmyselné uvažovať o existencii významnejšieho nepriameho vplyvu na veľkoobchodný trh, nakoľko hypotetické zvýšenie veľkoobchodnej ceny by sa len sčasti premietlo do zvýšenia maloobchodnej ceny (podľa podielu veľkoobchodnej ceny na maloobchodnej).

Komisia pripúšťa možnosť posudzovania nepriamych vplyvov už vo fáze vymedzenia trhu, aj keď preferuje toto posudzovanie až vo fáze určovania podniku s významným vplyvom. Zahrnutie akejkoľvek technológie na základe existencie významného nepriameho vplyvu z maloobchodnej úrovni musí byť dôkladne preukázané. V podmienkach slovenského trhu je nepravdepodobné, že by sa pri hypotetickom zvýšení veľkoobchodnej ceny hypotetického monopolistu preukázalo toto zvýšenie ako nerentabilné. Všetky zastupiteľné technológie, či už alternatívnych poskytovateľov prostredníctvom veľkoobchodnej ponuky bitstream prístupu, alternatívnych poskytovateľov prostredníctvom optiky, či ponuka káblových poskytovateľov poskytujú užívateľom výrazne lacnejšie služby na maloobchodnej úrovni, ako ponuka spoločnosti ST, a.s. Napriek tomu počet xDSL prístupov neustále rastie a zákazníci napriek nižšej cene neprechádzajú na alternatívne ponuky iných podnikov a technológií. Realizácia hypotetického testu by teda s veľkou pravdepodobnosťou viedla ku skresleným výsledkom. Rovnako nie je tiež isté, že by využívatelia veľkoobchodného prístupu bitstream, ako aj maloobchodná úroveň hypotetického monopolistu premietli akékoľvek zvýšenie do svojich maloobchodných cien, nakoľko veľkoobchodná cena tvorí v priemere len cca 50 až 70 % maloobchodnej ceny. Nejasný vplyv zmeny veľkoobchodnej ceny na maloobchodnú cenu je na našom trhu aj z toho dôvodu, že maloobchodné ceny spoločnosti ST, a.s. sú dlhodobo stabilné aj napriek výrazným zmenám veľkoobchodných cien. Na základe všetkých pochybností sa úrad rozhodol posúdiť tieto vplyvy ako

nedostatočne identifikovateľné a neschopné vo výraznej miere ovplyvniť rozhodovanie hypotetického monopolistu na veľkoobchodnom trhu.

Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5

Podľa § 3 ods. 6 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Historicky, územné vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 5, ako aj iných relevantných trhov v rámci členských krajín, kopírovali územie pokryté sieťou tradičného podniku. Význam územných aspektov trhových analýz však v poslednom období nabral na význame, hlavne z dôvodu rozvoja pokrytia alternatívnych infraštruktúr, ako aj trhových podielov alternatívnych poskytovateľov. To môže znamenať, že v rámci územia pokrytia siete tradičného podniku môžu existovať oblasti, v ktorých sú konkurenčné podmienky výrazne odlišné.

Podľa CP ohľadom geografických aspektov analýz relevantných trhov od ERG⁴, by mal regulátor ešte pred detailnou geografickou analýzou posúdiť niekoľko kritérií, ktoré mu pomôžu určiť, či konkurenčné podmienky oprávňujú národné územné vymedzenie relevantného trhu a určenie nápravných opatrení. Týmito kritériami sú:

- Hypotetický monopolistický test naznačujúci dostatočnú zastupiteľnosť dopytu/ponuky medzi jednotlivými oblasťami.
- Konkurenčné podmienky sú dostatočne homogénne, ak:
 - o siete alternatívnych poskytovateľov majú buď malé pokrytia a trhové podiely, alebo takmer národné pokrytie s podobnými cenami;
 - o je tu jednotná cena tradičného podniku a podobné ceny alternatívnych poskytovateľov;
 - o v charakteristikách produktu nie sú žiadne významné geografické odlišnosti.

Ak hypotetický monopolistický test nevedie k určeniu národného územného vymedzenia trhu, je opodstatnené uskutočniť detailnú geografickú analýzu. V niektorých prípadoch však tento test môže viesť k veľmi úzko vymedzenému územnému trhu. Je dosť nepravdepodobné, že by sa dostatočný počet spotrebiteľov presťahoval do susednej oblasti kvôli 5-10 % zvýšeniu ceny využíwanej služby. Je tiež nepravdepodobné, že alternatívny poskytovateľ zo susednej oblasti začne budovať sieť v reakcii na 5-10 % zvýšenie ceny. Vo väčšine krajín by to viedlo k niekoľko tisícom alebo dokonca až niekoľko desaťtisícim územným trhom. Z toho dôvodu je vhodné zosumarizovať tieto oblasti, presne podľa vyššie uvedených konkurenčných podmienok.

⁴ ERG Common position on geographic perspectives of the analysis of the relevant markets, ERG (08) 20.

Podľa CP od ERG ohľadom geografických aspektov trhových analýz⁵, nasledovné ukazovatele naznačujú potrebu detailnej geografickej analýzy:

- jeden alebo viacero alternatívnych poskytovateľov má významné, ale nie národné pokrytie a predstavujú výraznú konkurenčnú hrozbu v oblastiach svojej pôsobnosti;
- tradičný podnik používa územne nejednotné ceny, alebo určuje jednotné ceny a tieto sú výrazne odlišné v porovnaní s alternatívnymi poskytovateľmi v oblastiach, kde sú dostupní
- v charakteristikách produktov sú výrazné územné odlišnosti.

Následne sa musí určiť geografická jednotka, na ktorej bude založená analýza. Táto jednotka môže byť určená buď na základe politických, alebo administratívnych hraníc, alebo na základe štruktúry siete tradičného podniku. Cieľom pri posudzovaní konkurenčných podmienok je vyhodnotenie významných odlišností medzi jednotlivými oblasťami (bariéry vstupu, počet poskytovateľov, rozdiely v trhových podieloch, cenách, kvalite, či povahe dopytu).

Medzi bariéry vstupu môžeme zaradiť napríklad úspory z rozsahu, či utopené náklady. Ďalej je to napríklad príjem obyvateľstva, či hustota zaľudnenia. Tieto ukazovatele sú však navzájom nadväzujúce.

Pri počte prítomných podnikov je veľmi dôležité zobrať do úvahy celkovú veľkosť alternatívnych podnikov. Jedným zo spôsobov môže byť napríklad vymedzenie minimálne požadovanej úrovne pokrytia, alebo napríklad trhového podielu v rámci národného trhu. Tieto kritéria sú ľahko použiteľné a pomocou nich je možné vylúčiť podniky, ktoré predstavujú len veľmi obmedzenú konkurenčnú hrozbu pre ostatné podniky. Pokiaľ ide o trhové podiely jednotlivých podnikov, vhodné je tu sledovať aj vývoj týchto podielov v čase, minimálne medzi dvomi obdobiami, čo môže výrazne napovedať budúci vývoj.

Pri cenových rozdieloch medzi jednotlivými oblasťami je možné často sledovať jednotnú cenovú politiku tradičného podniku. To však nemusí byť dostatočný argument pre národne vymedzený trh. Pri určení jednotnej ceny čelí tradičný podnik kompromisu, na jednej strane medzi určením monopolnej ceny v oblastiach s nízkou úrovňou konkurencie, na druhej strane nižšej konkurenčnej ceny v konkurenčných oblastiach. Čím väčšia je konkurenčná oblasť, tým väčší tlak je vyvíjaný na pokles jednotnej ceny tradičného podniku a ceny sa tak približujú cenám alternatívnych poskytovateľov. V takomto prípade je oprávnené určenie národného trhu na základe cenových obmedzení. Ak je však konkurenčná oblasť príliš malá, monopolná cena má väčšiu váhu pri cenovom rozhodovaní tradičného podniku a môžu vzniknúť výrazné rozdiely medzi dvoma spomenutými cenami. To bude pravdepodobne viesť do situácie, kde tradičný podnik stráca trhové podiely v konkurenčných oblastiach.

Relevantný geografický trh zahŕňa oblasť, v ktorej sú uvažované podniky súčasťou ponuky a dopytu relevantných produktov alebo služieb, v ktorej sú konkurenčné podmienky podobné alebo dostatočne homogénne, a ktorá môže byť odlišená od susedných oblastí, kde sú konkurenčné podmienky výrazne rozdielne⁶.

⁵ ERG Common position on geographic aspects october 2008 (Definition and remedies)

⁶ Odsek 56 Pokynov komisie a analýze trhu a určení SMP

V sektore elektronických komunikácií sa geografické vymedzenie trhu určovalo tradične na základe pokrytej oblasti, čo sa všeobecne týkalo územia uvažovaného členského štátu. Podľa vysvetľujúceho memoranda k revidovanému odporúčaniu⁷, potenciálny SMP podnik môže čeliť rozdielnym konkurenčným podmienkam, kde v niektorých oblastiach sú dostupní alternatívni poskytovatelia. Ako je ďalej uvedené v memorande, investície do alternatívnych infraštruktúr sú často rozmiestnené nerovnomerne v rámci územia členského štátu a vo veľkom počte krajín sú v súčasnosti lokálne dostupné alternatívne konkurenčné infraštruktúry, zväčša v mestských oblastiach. V takomto prípade je možné uvažovať o určení sub-národných geografických trhov. Regulátor má zobrať do úvahy nie len konkurenciu, ktorá už na danom trhu pôsobí, ale aj potenciálnych uchádzačov o vstup na daný trh na základe malého ale trvalého zvýšenia ceny tradičným podnikom. Na druhej strane však samotný fakt, že ostatní hráči na trhu majú lokálne pokrytie svojich sietí nie je dostatočný na konštatovanie, že existujú odlišné trhy. Dostatočne veľkí lokálni poskytovatelia môžu vyvinúť konkurenčný tlak presahujúci hranice ich pôsobnosti, ak potenciálny SMP podnik používa jednotnú cenovú politiku v rámci celej krajiny. Navyše regulačné orgány môžu zistiť, že tlak na regionálne cenové odlišnosti nie je ovplyvnený rozdielmi vo vstupných nákladoch, ale je výsledkom konkurenčnej situácie v danej oblasti.

Pri absencii sub-národných trhov sa môže zväziť uloženie rozdielnych nápravných opatrení, ak sa preukáže prítomnosť geograficky rozdielnych obmedzení, ktorým musí národný SMP podnik čeliť v jednotlivých oblastiach krajiny.

Na základe geografických odlišností medzi jednotlivými regiónmi úrad zistil, že situácia na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu je evidentne rozdielna. Slovensko je charakteristické vysokým podielom vidieckeho obyvateľstva, keďže až takmer 47 % populácie žije v obciach. Slovensko je navyše hornatá krajina, čo spôsobilo nedostatočne rozvinutú fixnú infraštruktúru vo vidieckych oblastiach, nakoľko významný podiel z nich leží v ťažšie dostupných lokalitách.

Podľa informácií spoločnosti ST, a.s., súčasná DSL infraštruktúra je schopná pokryť službami širokopásmového prístupu s prístupovou rýchlosťou do 4 Mbit/s len niečo vyše **(predmet OT)** domácností, čo je približne **(predmet OT)** domácností. Služby s prístupovou rýchlosťou do 12 Mbit/s sú dostupné len pre približne **(predmet OT)** domácností, čo je asi **(predmet OT)** domácností. Súčasná penetrácia aktívnych DSL širokopásmových internetových prístupov ST, a.s. na 100 obyvateľov je 6,4 %. Pri maximálnom využití tejto siete pre služby s rýchlosťou do 4 Mbit/s, okrem iného neumožňujúce využitie služby IPTV, by stúpila penetrácia na úroveň približne **(predmet OT)**.

Nakoľko na veľkoobchodnom trhu bola určená technológia FTTx ako zastupiteľná voči technológiám xDSL, úrad pristúpil k regionálnemu porovnaniu podnikov prevádzkujúcich siete prostredníctvom týchto technológií, ktoré disponujú významným pokrytím sledovaných lokalít. Pri rozhodovaní o určení, aké geografické jednotky sa majú porovnávať, úrad zvažoval možnosť stanovenia ústredne, alebo

⁷ Odsek 2.4 o Určení relevantného geografického trhu
(http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/eu_consultation_procedures/sec_2007_1483_2.pdf)

obce. Rozhodnutie o výbere obce ako najvhodnejšej geografickej jednotky bolo podložené nefunkčnosťou veľkoobchodných produktov na veľkoobchodnom trhu č. 4, ako aj slabou rozšírenosťou BSA prístupu na veľkoobchodnom trhu č. 5. Konkurenčný tlak v jednotlivých oblastiach takmer výhradne tvoria alternatívne infraštruktúry dostupné v daných oblastiach. Prítomnosť týchto infraštruktúr nie je viazaná na ústredne siete spoločnosti ST, a.s. a preto by voľba ústredne ako hlavnej geografickej jednotky nesprávne posudzovala stav súťaže v jednotlivých oblastiach. Navyše takéto porovnanie by bolo náročné uskutočniť vzhľadom na nedostatok relevantných informácií o počte a pokrytí jednotlivých ústrední sietí ST, a.s. Následne úrad pristúpil k rozdeleniu oblastí na mestské a vidiecke sídla. Podľa dostupných informácií od podnikov, tieto pristupujú k budovaniu zastupiteľných alternatívnych infraštruktúr takmer výhradne v mestách. Úrad disponuje presnou databázou podnikov prevádzkujúcich optické siete, spolu s pokrytím jednotlivých miest, prípadne obcí. Pri posudzovaní homogenity jednotlivých oblastí boli pre úrad rozhodujúce kritériá trhové podiely podnikov v týchto oblastiach, štruktúra ponúkaných služieb a ich ceny. V jednotlivých oblastiach úrad zobral do úvahy aj veľkosť jednotlivých podnikov, kde bral do úvahy len spoločnosti, ktoré v danej oblasti dosahovali minimálne 10 % trhový podiel. V najväčších mestách v Bratislave a v Košiciach boli posudzované podniky s trhovým podielom minimálne 5 %. Úrad sa rozhodol vylúčiť zo zisťovania podniky, ktoré predstavujú len veľmi obmedzenú konkurenčnú silu v danej oblasti.

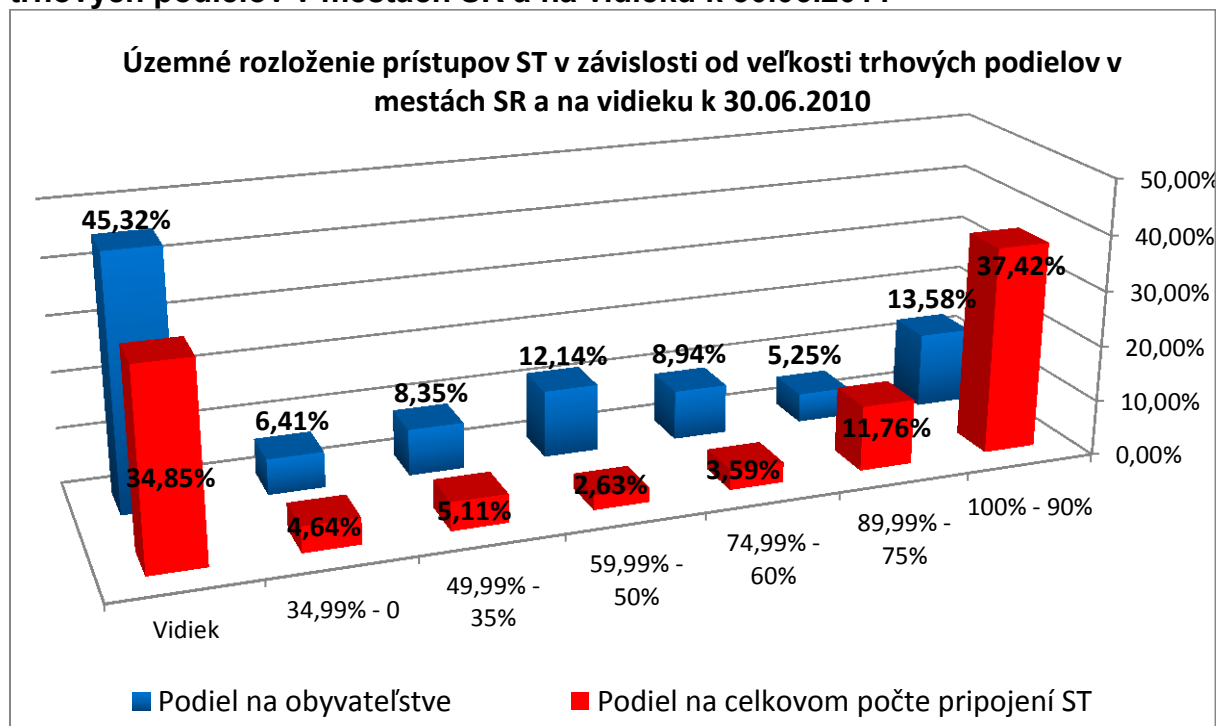
Pri posudzovaní homogenity geografických oblastí úrad v prvom rade posudzoval trhové podiely spoločnosti ST, a.s.

Následne úrad v rámci jednotlivých skupín oblastí posudzoval ukazovatele, ktoré mohli ovplyvniť rozdielnosť v trhových podieloch spoločnosti ST, a.s, a to:

- a) priemerná cena ponúkaných služieb
- b) priemerná teoretická rýchlosť prenosu dát smerom k užívateľovi

Obidva ukazovatele úrad vypočítal na základe vážených aritmetických priemerov zohľadňujúcich trhové podiely podnikov v danej oblasti. Úrad použil parametre najvyužívanejšieho programu, ktoré podniky oznámili v rámci elektronického zberu dát za posledné obdobie k 30.06.2011.

Graf č. 19, Územné rozloženie prístupov ST, a.s. v závislosti od veľkosti trhových podielov v mestách SR a na vidieku k 30.06.2011

Na základe výsledkov analýzy konkurenčnej situácie vo všetkých mestách Slovenskej republiky úrad zistil, že spoločnosť ST, a.s. disponuje trhovým podielom nad úrovňou 50 % v mestách, ktoré obýva takmer 40 % populácie Slovenska. V absolútnom vyjadrení to tvorí 116 z celkového počtu 138 miest. To znamená, že len v 22 mestách Slovenska má ST, a.s. nižší ako 50 % trhovú podiel, z toho v 16 mestách Slovenska nie je trhovým lídrom. V ďalších 6 mestách majú dvaja najväčší alternatívni poskytovatelia dohromady väčší trhovú podiel ako spoločnosť ST, a.s. Len v týchto mestách je možné zvažovať, či sú tu podmienky dostatočne homogénne.

Vidiek

Na Slovensku je celkom v 2291 obciach aspoň jeden poskytovateľ širokopásmového prístupu prostredníctvom ľubovoľnej technológie. Spoločnosť ST, a.s. uviedla aspoň jeden poskytovaný maloobchodný prístup v **(predmet OT)** obciach. Počet obcí s dostupnou zastupiteľnou technológiou (xDSL a FTTx) na veľkoobchodnom trhu je 1479. Trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. v týchto obciach bol k 30.06.2011 v priemere 95,07 %. Ak by sa brali do úvahy všetky maloobchodné prístupy, bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií, trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. vo vyššie spomenutých obciach by sa znížil na 58,79 %. V najmenších obciach má spoločnosť ST, a.s. výrazne nižšie pokrytie a mnohé domácnosti nemajú možnosť zriadenia xDSL prístupu, čo do značnej miery skresľuje zistený podiel. Napriek tomu to však svedčí o dominantnosti spoločnosti ST, a.s. na vidieku, kde lokálni poskytovatelia aj napriek výrazne nižším ponukovým cenám vlastných zväčša bezdrôtových prístupov neohrozujú pozíciu spoločnosti ST, a.s. Úrad z toho dôvodu posudzuje vidiecke oblasti ako 1 územný celok, v ktorom spoločnosť ST, a.s. nemá žiadnych konkurentov.

Zhrnutie

Na základe vyššie uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť ST, a.s. má trhovú podiel nad úrovňou 50 % v mestách a obciach, ktoré celkom obýva vyše 75,02 % obyvateľstva SR.

Spoločnosť ST, a.s. je čiastočnej súťaži je vystavená v 6 mestách, v ktorých dvaja alternatívni poskytovatelia dosahujú dohromady väčší trhovú podiel, ako spoločnosť ST, a.s. V 16 väčších mestách nie je spoločnosť ST, a.s. trhovým lídrom (ďalej ako „mestá s trhovým podielom ST, a.s. < 50 %“). V týchto mestách žije približne 14,76 % obyvateľov SR.

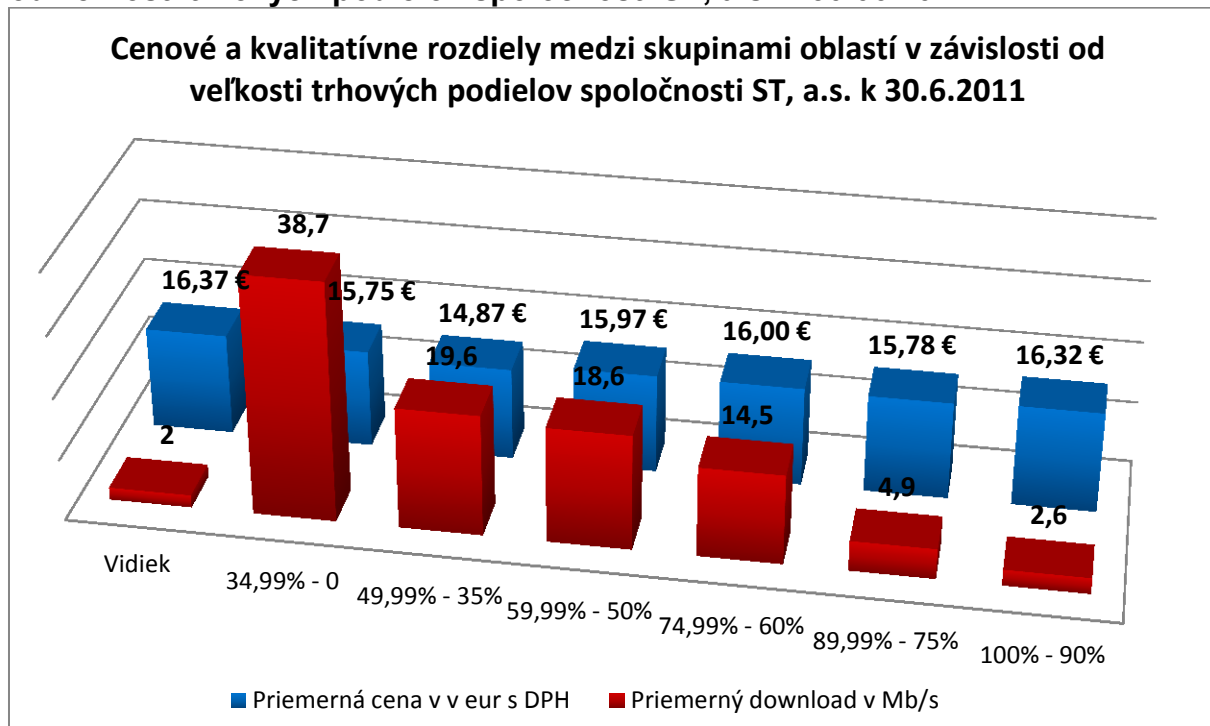
Cenové a kvalitatívne rozdiely medzi jednotlivými oblasťami

Úrad následne pristúpil k porovnaniu cenových a kvalitatívnych rozdielov medzi jednotlivými oblasťami, zistenými na základe úrovne trhových podielov spoločnosti ST, a.s. Ceny najvyužívanejších programov k 30.06.2011 za jednotlivé podniky úrad získal zo zberu údajov, ktorý uskutočnil v druhej polovici roka 2011. Pre výpočet priemernej ceny úrad použil vážené aritmetické priemery najväčších podnikov v každom meste a za ostatných poskytovateľov v každom meste bola kalkulovaná priemerná za všetkých alternatívnych poskytovateľov v mestách Slovenska. Všetky ceny sú vrátane DPH. Priemerné ceny za každú skupinu miest boli vypočítané rovnako na základe vážených aritmetických priemerov zohľadňujúcich veľkosť miest v rámci jednotlivých skupín. Tým úrad zabránil skresleniu, ktoré by spôsobili rozdiely vo veľkosti jednotlivých miest.

Pri vyhodnotení kvalitatívnych rozdielov medzi jednotlivými oblasťami sa úrad zaoberal hlavne parametrom - rýchlosť sťahovania dát v smere k užívateľovi, ktorý je druhým najvýznamnejším kritériom zákazníka pri výbere poskytovateľa širokopásmového prístupu k internetu. Pre výpočet priemerných rýchlostí sťahovania dát úrad rovnako použil vážené aritmetické priemery, zohľadňujúce trhové podiely podnikov v daných mestách a pri výpočte priemerných rýchlostí za skupiny miest bola zohľadnená veľkosť miest v rámci jednotlivých skupín. Výsledky analýzy sú znázornené v nižšie uvedených grafických zobrazeniach.

Pre výpočet priemernej ceny za vidiek úrad použil parametre súčasnej ponuky najvyužívanejšieho programu spoločnosti ST, a.s. na xDSL infraštruktúre, nakoľko trhovú podiel tejto infraštruktúry sa v rámci zastupiteľných technológií blížil k úrovni 100 %. Cena najvyužívanejšieho programu bola vypočítaná (na základe ceny platnej v poslednom kvartáli roku 2011 s viazanosťou 24 mesiacov) ako priemer nižšej ceny platnej počas prvých 6 mesiacov platnosti zmluvy a následne ceny za 18 zvyšných mesiacov do konca viazanosti zmluvy. Táto cena bola za prístup k internetu, ktorý je približne o 2 eurá mesačne drahší ako prístup zriadený v kombinácii s inou službou spoločnosti ST, a.s. Úrad použil platné akciové ceny aby predišiel možnému skresleniu spôsobenému použitím tarifných cien, ktoré spoločnosť ST, a.s. voči svojim zákazníkom už takmer neuplatňuje.

Graf č. 20, Cenové a kvalitatívne rozdiely medzi skupinami oblastí v závislosti od veľkosti trhových podielov spoločnosti ST, a.s. k 30.06.2011

Z vyššie uvedeného grafu je evidentné, že kvalita poskytovanej služby rastie nepriamo úmerne s klesajúcou úrovňou trhového podielu spoločnosti ST, a.s. v sledovaných skupinách miest. Najlepšie parametre širokopásmového prístupu majú k dispozícii zákazníci obývajúci mestá, v ktorých je trhový podiel spoločnosti ST, a.s. nižší ako 35 %. Kvalitatívne rozdiely technológie xDSL nie je spoločnosť ST, a.s. schopná prekonať z dôvodu už uvedených technických obmedzení. Spoločnosť ST, a.s. má vybudovanú optickú sieť v 5 z 22 miest s trhovým podielom ST, a.s. < 50 %, a tak dokáže sčasti reagovať na konkurenčný tlak alternatívnych infraštruktúr v týchto mestách. Rozdiely v maximálnej rýchlosti sťahovania sa postupne znižujú so zvyšujúcim sa trhovým podielom spoločnosti ST, a.s.

Priemerné ceny mierne klesajú so znižujúcim sa trhovým podielom spoločnosti ST, a.s. Najväčší rozdiel však dosahuje len necelých 10 %, čo naznačuje obmedzenia, ktoré zabraňujú spoločnosti ST, a.s. zvyšovať jednotnú cenu. Mestá s trhovým podielom ST, a.s. < 50 % vytvárajú silný tlak na približovanie ceny spoločnosti ST, a.s. cenám alternatívnych poskytovateľov. Priemerná cena v skupine s trhovým podielom spoločnosti ST, a.s. pod úrovňou 35 % je paradoxne vyššia ako v skupine s trhovým podielom na úrovni 35 % až 50 %. Úrad si to vysvetľuje podstatne vyššou kvalitou poskytovaných služieb, za ktorú sú spotrebitelia ochotní zaplatiť o niečo vyššiu cenu, ako za menej kvalitné alternatívy. Zvyšujúca sa kvalita parametrov širokopásmového prístupu v skupinách s nižším trhovým podielom spoločnosti ST, a.s. spolu s pohľadom na priemerné ceny v týchto skupinách potvrdzujú predchádzajúce zistenia, že technológia FTTx je schopná ponúknuť koncovým zákazníkom podstatne kvalitnejšie služby a za nižšiu cenu, ako technológia xDSL.

Závery vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 5

Pri pohľade na situáciu v mestách s trhovým podielom ST, a.s. < 50 % je evidentný silný konkurenčný tlak alternatívnych infraštruktúr. Spôsobené je to čiastočne porovnateľnou cenou, ale predovšetkým vyššou kvalitou ponúkaných služieb. Vďaka jednotnej cenovej politike spoločnosti ST, a.s., ktorá disponuje najrozsiahlejšou zastupiteľnou infraštruktúrou, obyvatelia riedko zaľudnených oblastí vo veľkej miere profitujú z tejto situácie v podobe dlhodobu stabilných akciových maloobchodných cien maloobchodného prístupu prostredníctvom infraštruktúry spoločnosti ST, a.s. Spoločnosť ST, a.s. v podstate zakaždým prechádza z jednej maloobchodnej akciovej ponuky do ďalšej. Konkurenčný tlak zastupiteľných infraštruktúr prítomných len v mestách s trhovým podielom ST, a.s. < 50 % je teda viditeľný v rámci celého územia s pokrytím xDSL infraštruktúrou spoločnosti ST, a.s. Je to spôsobené tým, že mestá s trhovým podielom ST, a.s. < 50 % sú dostatočne veľké na to, aby spoločnosť ST, a.s. nemala možnosť podstatného zvyšovania jednotnej ceny, lebo by jej to spôsobilo ešte rapídnejší pokles trhových podielov v týchto mestách. Mestá s trhovým podielom ST, a.s. < 50 % obýva celkom 16,45 % obyvateľov miest a obcí s dostupnou zastupiteľnou infraštruktúrou. To opodstatňuje národné vymedzenie relevantného trhu. Akékoľvek zúženie geografického trhu by viedlo k situácii, že by bol eliminovaný vplyv alternatívnych poskytovateľov, ktorý očividne presahuje hranice ich geografickej pôsobnosti. Rozdiely v cenách medzi jednotlivými skupinami oblastí potvrdzujú, že spoločnosť ST, a.s. musí prispôbovať a približovať svoju jednotnú cenu cenám ostatných hráčov na trhu, aby si udržala súčasnú úroveň národného trhového podielu.

Ďalším dôležitým faktorom je, že alternatívne zastupiteľné infraštruktúry v jednotlivých oblastiach nedisponujú takým pokrytím svojich sietí aké má spoločnosť ST, a.s. Pokrývajú prevažne husto zaľudnené sídliská, kde je najvyššia očakávaná návratnosť investície. Veľká časť miest s vysokými trhovými podielmi alternatívnych podnikov, signalizujúci konkurenčnú situáciu je naďalej z veľkej časti pokrytá len infraštruktúrou xDSL. Z toho dôvodu by akékoľvek geografické zúženie relevantného trhu viedlo k situácii, že významný počet zákazníkov obývajúcich predmetné mestá by stratil možnosť voľby poskytovateľa širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL infraštruktúry. Zúžením geografického trhu by zároveň úrad eliminoval už existujúci konkurenčný tlak malých alternatívnych poskytovateľov v určitých oblastiach, ktorý presahuje hranice ich pôsobnosti.

Úrad preto dospel k záveru, že územným vymedzením relevantného trhu č. 5 – veľkoobchodný širokopásmový prístup je územie celej Slovenskej republiky.

Relevantný trh č. 5 je definovaný ako trh veľkoobchodného širokopásmového prístupu, ktorým je sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s. **Úrad pokladá tzv. self-supply za súčasť produktového trhu, pričom len prístupy FTTx prostredníctvom optických sietí pokladá na veľkoobchodnej úrovni za zastupiteľné k prístupom prostredníctvom xDSL. Územné vymedzenie trhu je celé územie Slovenskej republiky.**

Následne úrad podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách pristúpil k vykonaniu analýzy relevantného trhu č.5

Predmetom analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 bolo:

1. Identifikovanie podnikov pôsobiacich na predmetnom trhu.
2. Posúdenie, či na veľkoobchodnom trhu č. 5 existuje významný podnik, ktorý podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.
3. Na základe záverov analýzy, v prípade zistenia, že na trhu nie je efektívna súťaž, úrad určí podnik s významným vplyvom a navrhne uloženie povinností alebo v prípade zistenia, že na trhu existuje efektívna súťaž, úrad navrhne zrušenie rozhodnutia o určení spoločnosti ST, a.s. za významný podnik a uložení povinností na predmetnom relevantnom trhu.

Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 5

Cieľom analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 bolo zistiť, či na predmetnom trhu je efektívna súťaž a či povinnosti uložené úradom pre podnik s významným vplyvom po ukončení predchádzajúceho kola analýzy boli účinné a či uložením a doplnením povinností úrad vytvoril podmienky pre vznik a fungovanie efektívnej súťaže.

Z historických dôvodov vlastní spoločnosť ST, a.s. celoplošnú prístupovú sieť tvorenú účastníckymi metalickými vedeniami. Ďalšie podniky, ktoré vlastní prístupové siete, ktorých časť bola vybudovaná metalickým káblom boli spoločnosti: Slovenský plynárenský podnik, a.s. (ďalej len „SPP, a.s.“), ŽSR – ŽT, o.z. a spoločnosť US Steel Košice, s.r.o., a ďalší menší prevádzkovatelia, ktorí vlastní účastnícke metalické vedenia len v obmedzených malých lokalitách.

Podľa doručených informácií má spoločnosť SPP, a.s. vybudované vlastné prístupové siete na úrovni prepojenia budov patriacich spoločnosti SPP, a.s. v lokalitách na celom území Slovenskej republiky. Prístupové siete sú realizované optickými a metalickými káblami. SPP, a.s. má aj vlastnú rádiovú dátovú sieť, ale koncové body tejto siete sú umiestnené výhradne v plynárenských objektoch a táto sieť je využívaná na prenos vlastných telemetrických dát. Metalické káblové rozvody spoločnosti SPP, a.s. sú vybudované na úrovni štruktúrovanej kabeláže alebo káblových prepojov v jednotlivých budovách spoločnosti, v rámci celej skupiny SPP, a.s. Takéto časti siete nespĺňajú definíciu účastníckeho vedenia, nakoľko sa nejedná o fyzické spojenie koncového bodu siete v priestoroch účastníka s hlavným rozvádzačom alebo rovnocenným zariadením v pevnej verejnej telefónnej sieti.

Spoločnosť US Steel Košice, s.r.o. má tiež vybudovanú vlastnú prístupovú sieť, ktorá je tvorená viacúrovňovou (stromovou) štruktúrou metalických káblových vedení, pripojených na pobočkovú telefónnu ústredňu. Pokrýva výrobný areál spoločnosti v katastrálnom území Košice-Šaca. Prístupová sieť US Steel Košice, s.r.o. je orientovaná na prístup k telefónnej zásuvke z pobočkovej ústredne pripojenej na sieť spoločnosti ST, a.s.

Spoločnosť ŽSR – ŽT, o.z. má vybudované vlastné prístupové siete, v rozsahu interných potrieb Železníc Slovenskej republiky. Tieto siete sa nachádzajú na železničných staniciach a v administratívnych budovách. Zákazníci tejto spoločnosti sú pripojení prostredníctvom metalických a optických káblov. Táto sieť je prioritne určená pre interné potreby na zabezpečenie prevádzky železničnej dopravy na území Slovenskej republiky. Spoločnosť ŽSR – ŽT, o.z. uzatvorila so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prenájme miestnych metalických vedení na základe bezplatného užívania týchto vedení. Miestne metalické vedenia sú vo vlastníctve Železníc Slovenskej republiky z historických dôvodov (siahajúcich ešte pred rok 1989), pričom zmluvný vzťah nevznikol z dôvodov komerčne poskytovať prenájom prístupovej infraštruktúry, ale z dôvodu potreby Železníc Slovenskej republiky zamedziť pokračovaniu bezplatného užívania niektorých miestnych vedení a rozvodov v budovách zo strany spoločnosti ST, a.s.

Prístupové siete vo vlastníctve spoločnosti SPP, a.s., US Steel Košice, s.r.o. a ŽSR – ŽT, o.z. majú odlišný účel použitia, lebo sú používané pre vlastné potreby. Z hľadiska vlastníctva účastníckeho vedenia s nimi úrad preto neuvažoval a nezahrnul ich do trhového podielu. Jediným vlastníkom účastníckych vedení na území Slovenskej republiky bola spoločnosť ST, a.s.

Od ukončenia predchádzajúceho kola analýzy dochádza k postupnému budovaniu a rozširovaniu sietí FTTx, zvyšuje sa počet poskytovateľov, ktorí vlastní optickú sieť alebo hybridnú opticko-metalickú sieť.

Služby prostredníctvom optických sietí v súčasnosti ponúka na maloobchodnej úrovni viacero podnikov. Optické siete budujú veľké podniky, no aj finančne silnejší lokálni prevádzkovatelia sietí: spoločnosť ST, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Swan, a.s., Slovanet, a.s., ako aj ďalší. Rozmach začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s., ktorá začala budovať prístupovú sieť umožňujúcu pripojenie bytových zákazníkov technológiou FTTH. Pokrytie optických infraštruktúr je nedostupné v menších mestách, vidieckych oblastiach, je väčšinou koncentrované len do väčších miest na území Slovenskej republiky. Väčšiu časť poskytovateľov služieb prostredníctvom optických sietí tvoria lokálni poskytovatelia, ktorí vybudovali lokálne optické siete v častiach väčších miest, väčšinou v najhustejšie zaľudnených sídliskách. Úrad na základe informácií získaných od menších lokálnych poskytovateľov a všetkých vyššie uvedených podnikov predpokladá spomalenie rozvoja optických sietí, predovšetkým z dôvodu zhoršenej ekonomickej situácie, ale aj nedostatočného dopytu po ponúkaných službách. Podľa získaných informácií väčšina z nich neplánuje v krátkodobom časovom horizonte dvoch až troch rokov výraznejšie rozširovanie optickej infraštruktúry. Väčšina poskytovateľov plánuje investovať do zahustenia existujúcej optickej siete v lokalite pôsobenia, do zvýšenia prenosovej kapacity, skvalitnenia služieb, resp. dobudovania lokálnej optickej siete. Spoločnosť ST, a.s.

(predmet OT). Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. uviedla,

(predmet OT). Úrad preto nepredpokladá do obdobia vykonania ďalšej analýzy rozširovanie optických sietí v širšom a významnejšom rozsahu.

Na veľkoobchodnom trhu č. 5 poskytuje veľkoobchodný širokopásmový prístup v súčasnosti jediná spoločnosť, spoločnosť ST, a.s. Úrad predpokladá, že v krátkodobom časovom horizonte, do troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o určení významného podniku a uložení povinností, sa súťažné podmienky na predmetnom veľkoobchodnom trhu budú meniť len v obmedzenej miere a prístupová sieť účastníckych metalických vedení bude naďalej prevažujúca nad optickými sieťami. Záujem zo strany ostatných podnikov o využitie existujúcich účastníckych vedení podľa prieskumu úradu pretrváva.

Významný podnik - vyhodnotenie kritérií

Podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách, významný vplyv na relevantnom trhu má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Podkladom pre toto rozhodnutie je analýza relevantného trhu č.5, ktorej závery úrad vypracoval na základe vyhodnotenia nasledovných kritérií:

- veľkosť podnikov,
- infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná,
- existencia technologicky podmienených výhod,
- zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu,
- prekážky vstupu na relevantný trh,
- súčasný stav súťaže.

Veľkosť podnikov

Spoločnosť ST, a.s. vlastní celoplošnú pevnú elektronickú komunikačnú sieť, ktorá je podporovaná optickou infraštruktúrou vo väčších mestách. Na predmetnom veľkoobchodnom trhu nie je ekonomicky možné vybudovanie paralelnej infraštruktúry celoplošne na území Slovenskej republiky. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala budovať optickú prístupovú sieť od roku 2006 a spoločnosť ST, a.s. o rok neskôr, od roku 2007. Niektorí lokálni prevádzkovatelia vo svojich vyjadreniach uviedli, že začali budovať optické siete už od roku 2000. Ku koncu júna 2011 bol podiel aktívnych širokopásmových prístupov prostredníctvom FTTx sietí, na všetkých aktívnych pripojeniach prostredníctvom sietí v pevnom umiestnení, okolo 20,4 %, podiel xDSL ST, a.s. prístupov bol 43,42 %, z toho xDSL ostatných podnikov 3,9 %, CATV 11,1 %, WIFI 20,6 %, FWA a ostatných po 2,2 %. Plány pre ďalšie budovanie optickej siete podliehajú určitej neistote zo strany podnikov, vzhľadom na ekonomické podmienky nie len v rámci Slovenskej republiky, ale aj v rámci Európskej únie tak, ako už bolo v analýze uvedené. Optická sieť spoločnosti ST, a.s. a rovnako ani optická sieť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. nedosahuje celo územné pokrytie. Predovšetkým vo vidieckych lokalitách charakteristických nižšou hustotou zaľudnenia, nižšou kúpnou silou a teda nízkym dopytom, nie je zaistená ekonomická návratnosť a v takýchto lokalitách sa zatiaľ neuvažuje s budovaním optických sietí.

Prehľad najväčších poskytovateľov širokopásmového prístupu na Slovensku

Spoločnosť ST, a.s

Spoločnosť ST, a.s. vo svojom vyjadrení ohľadom pokrytia územia vlastnou xDSL infraštruktúrou uviedla, že počas niekoľkoročnej modernizácie siete pretrvalo množstvo technických nedostatkov, ktorých riešenie je nákladovo náročné.

(predmet OT).

Všetky vyššie uvedené obmedzenia metalickej prístupovej siete spoločnosti ST, a.s. boli získané z informácií a skúseností dostupných technickými sieťovými expertmi tejto spoločnosti, pričom všetky odhady zodpovedali situácii v čase, keď boli tieto odhady vykonané (október 2009).

Spoločnosť ST, a.s. buduje optické prístupové siete v dvoch základných topológiách: FTTH a FTTB.

(predmet OT)

Obrázky č. 1 a 2, Varianty FTTH spoločnosti ST, a.s.

(predmet OT)

(predmet OT)

Obrázok č. 3, Variant FTTB spoločnosti ST, a.s.

(predmet OT)

V súčasnosti má spoločnosť ST, a.s. vybudovanú optickú sieť, ktorou bolo do konca júna 2011 pokrytých **(predmet OT)** domácností. Aktuálny počet pripojených domácností ku koncu júna bol **(predmet OT)**. V priebehu ďalšieho obdobia bude prebiehať budovanie ďalších optických prípojok v týchto pokrytých mestách.

Mapa zobrazujúca počet aktívnych širokopásmových prístupov FTTH/FTTB v jednotlivých oblastiach k 30.06.2011 je znázornená na obrázku č. 4 a mapa pokrytia územia Slovenskej republiky optickou sieťou spoločnosti ST, a.s. k 30.6.2011 je znázornená na obrázku č. 5

Obrázok č. 4, Mapa aktívnych širokopásmových prístupov FTTH/FTTB spoločnosti ST, a.s. k 30.06.2011

(predmet OT)

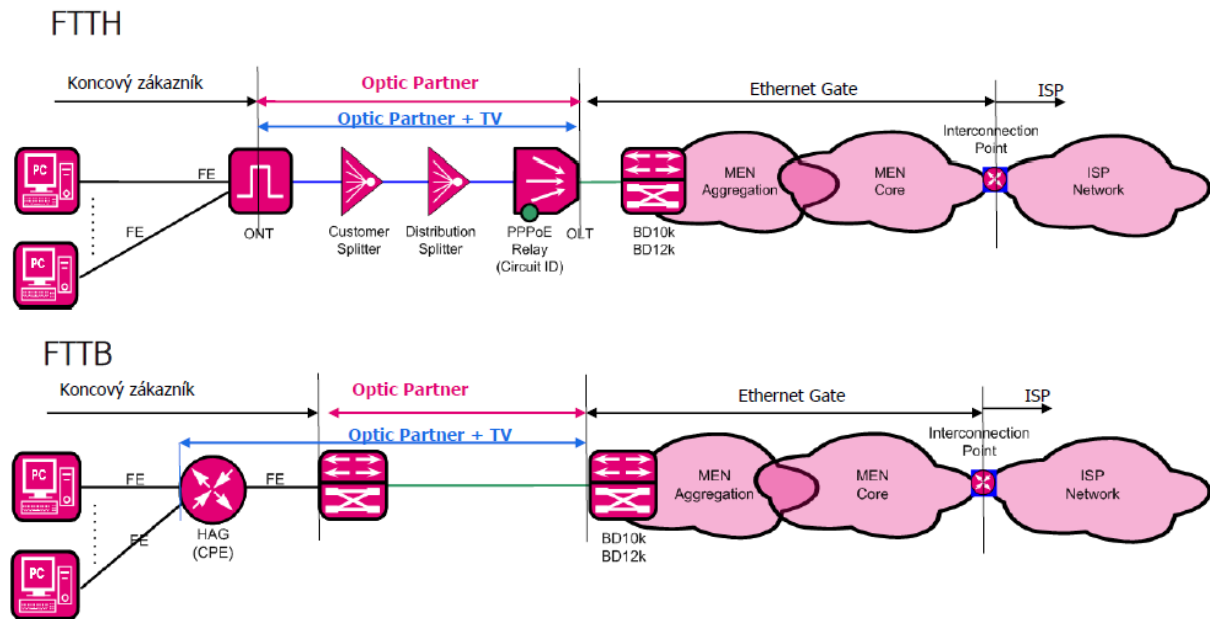
Obrázok č. 5, Mapa pokrytia FTTH/FTTB spoločnosti ST, a.s. k 30.06.2011
(predmet OT)

Dňa 1.12. 2011 predstavila spoločnosť ST, a.s. novú ponuku veľkoobchodného širokopásmového prístupu, ktorú spustila od 1.12.2011 do 31.3.2012 v testovacej prevádzke. Táto ponuka sa skladá z troch služieb a to Metallic Partner, Optic Partner a Ethernet Gate.

Optic Partner

Služba Optic Partner umožňuje širokopásmový prístup k internetu a doplnkovým službám prostredníctvom technológie FTTH/FTTB využitím optického prenosového média. Poskytovanie služby Optic Partner je naviazané na využívanie služby Ethernet Gate. Prevádzka bude koncentrovaná prostredníctvom transportnej MEN siete ST do jedného, alebo viacerých bodov prepojenia pre každého poskytovateľa internetu. Okrem širokopásmového prístupu k internetu spoločnosť ST, a.s. umožní veľkoobchodným partnerom nepriamy predaj IPTV Magio TV Partner, ktorá je ako doplnková služba.

Obrázok č. 6, Varianty FTTH a FTTB veľkoobchodného širokopásmového prístupu

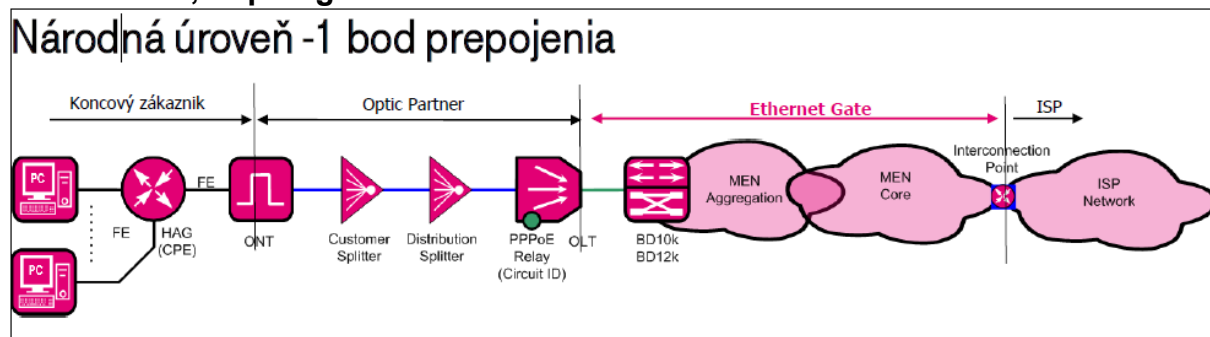

Ethernet Gate

Služba Ethernet Gate umožňuje širokopásmový prístup k dátovej sieti spoločnosti ST, a.s. za účelom sprostredkovania služby Optic Partner, alebo Metallic Partner do siete internet a sprostredkovania prístupu do virtuálnej privátnej siete poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry verejnej telekomunikačnej siete.

Prevádzka bude koncentrovaná prostredníctvom transportnej MEN siete ST, a.s. do jedného, alebo viacerých bodov prostredníctvom služby Ethernet Gate bude odovzdaná poskytovateľovi internetu, ktorý môže v tomto bode okrem internetu poskytovať aj prístup do virtuálnej privátnej siete. Služba Ethernet Gate poskytuje štandardne jeden bod prepojenia na národnej úrovni, no v prípade záujmu bude možné aj riešenie s viacerými bodmi prepojenia, resp. prepojenie na regionálnej úrovni.

Obrázok č.7, Topológia Ethernet Gate

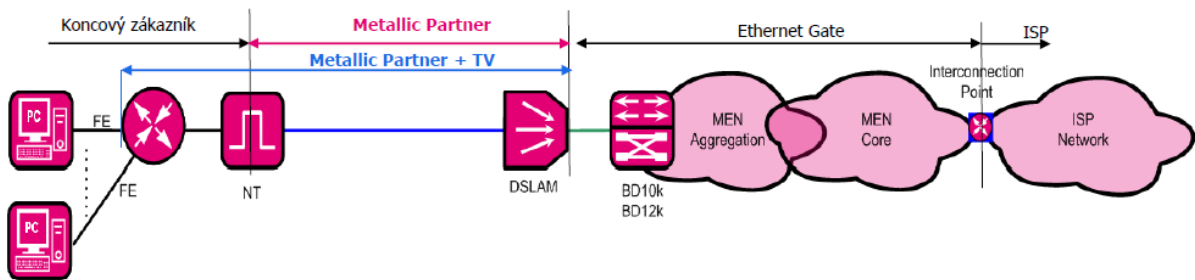
Metallic Partner

Služba Metallic Partner umožňuje poskytovateľom internetu prístup k širokopásmovým službám prostredníctvom xDSL technológie za využitia

metalického prenosového média. Poskytovatelia internetu tak získajú prístup do verejnej komunikačnej siete ST, a.s. za účelom poskytovania elektronických komunikačných služieb.

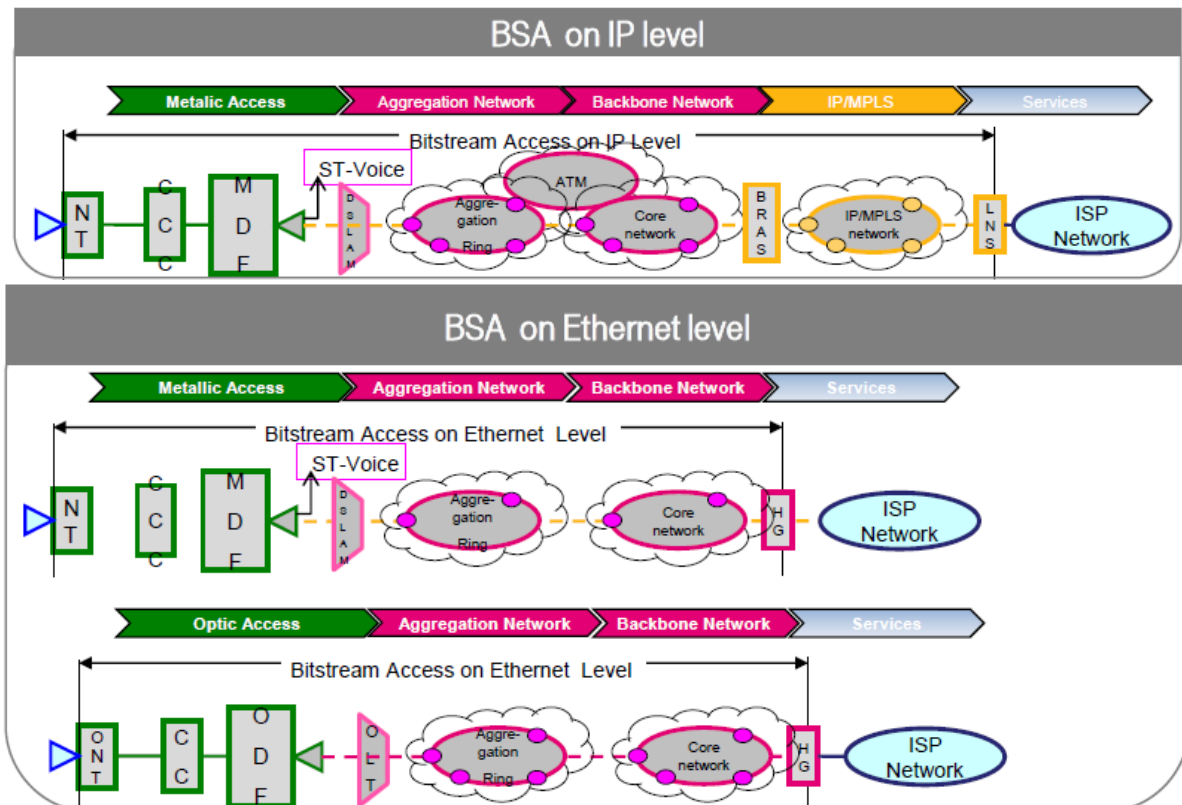
Prevádzka bude koncentrovaná prostredníctvom transportnej MEN siete ST, a.s. do jedného, alebo viacerých bodov prepojenia pre poskytovateľa internetu. Poskytovanie služby Metallic Partner je naviazané na využívanie služby Ethernet Gate. Podobne ako pri službe Optic Partner, aj služba Metallic Partner umožňuje poskytovateľom internetu nepriamy predaj IPTV (Magio TV Partner), ktorá je ako doplnková služba.

Obrázok č.8, Variant Metallic Partner veľkoobchodného širokopásmového prístupu

Podniky, ktoré momentálne odoberajú ADSL Partner + ISP GATE budú mať v prípade záujmu možnosť premigrovať na nové služby poskytované na úrovni Ethernetu.

Obrázok č.9, IP a Ethernet úrovne veľkoobchodného širokopásmového prístupu

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Ako už bolo v texte analýzy uvedené, spoločnosť Orange Slovensko, a.s. budovala svoju optickú prístupovú sieť postupne od roku 2006. Chrbticová sieť je

(predmet OT).

Prístupovú sieť tejto spoločnosti možno z pohľadu topológie rozdeliť na FTTH optickú sieť pre fixné služby – Orange Doma a optickú sieť pre mobilné služby 2G a 3G. Topológia prístupovej siete pre fixné služby FTTH je tvorená pasívnymi optickými spojeniami typu bod-multibod.

(predmet OT).

Mapa pokrytia územia Slovenskej republiky optickou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. je znázornená na obrázku č.6 a mapa počtu aktívnych širokopásmových prístupov FTTH v jednotlivých oblastiach je znázornená na obrázku č.7.

Obrázok č. 10, Mapa pokrytia FTTH spoločnosti Orange Slovensko, a.s. k 30.06.2011 **(predmet OT)**

Obrázok č. 11, Mapa aktívnych širokopásmových prístupov FTTH spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (predmet OT)

K 30.6.2011 mala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. pokrytých (predmet OT) domácností, z toho bolo aktívnych (predmet OT) pripojení.

(predmet OT).

Spoločnosť Swan, a.s.

Optickú sieť buduje spoločnosť Swan, a.s. na tranzitnej, prístupovej a distribučnej úrovni topológiou FTTB point-to-point. V súčasnosti, k 30.06.2011 má spoločnosť Swan, a.s. pokrytých optickou sieťou (predmet OT) domácností a aktívnych pripojení (predmet OT). Pokrytie optickou sieťou nie je celo územné a pokryté sú len mestá južnej a západnej časti územia Slovenskej republiky. Konkrétne sú pokryté mestá, resp. časti miest: Bratislava, Pezinok, Malacky, Trnava, Sereď, Nitra, Trenčín, Nová Dubnica a Dubnica nad Váhom.

Spoločnosť Antik Telecom, s.r.o.

Spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. dlhodobo buduje vlastnú elektronickú komunikačnú sieť na území Košíc, ako aj Svitú, Vranova, či Trebišova.

(predmet OT). Topológia siete je FTTB, čiže optické pripojenie do budovy a následné metalické pripojenie zákazníkov. Spoločnosť mala ku koncu júna 2011

aktívne pripojených **(predmet OT)** domácností a pokrytie mala vybudované pre **(predmet OT)** domácností.

Obrázok č. 12, Mapa pokrytia spoločnosti Antik Telecom, s.r.o. **(predmet OT)**

Spoločnosť Slovanet, a.s.

Spoločnosť Slovanet, a.s. poskytuje služby prostredníctvom optickej siete typu FTTB, ale len v určitých častiach mesta Bratislava, Prešov, Poprad, Banská Bystrica a Brezno. Spoločnosť Slovanet, a.s. tiež skupuje káblové siete v menších mestách, či obciach a technologicky ich upravuje pre poskytovanie širokopásmových služieb.

Ostatné spoločnosti, ktoré budovali a budujú optické siete, majú tiež pokrytie len na lokálnej úrovni. V mnohých prípadoch ide o sídlisko, resp. jeho časť v určitom meste.

Vyhodnotenie trhových podielov spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, ako aj veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu a ich vývoj v čase (vývoj počtu širokopásmových prístupov, trhových podielov jednotlivých technológií, medziročný vývoj počtu širokopásmových prístupov, vývoj širokopásmových prístupov podľa maximálnych prenosových rýchlostí) úrad podrobne uviedol v časti Zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu. Aktuálne trhové podiely širokopásmových prístupov na maloobchodnej úrovni k 30.06.2011 sú uvedené nižšie v kritériu súčasný stav súťaže. Rovnako aj vývoj trhových podielov na veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu a ich vývoj v čase (vývoj podielov BSA prístupov na celkovom počte xDSL prístupov) úrad podrobne uviedol v časti Zastupiteľnosť na veľkoobchodnej úrovni. Trhové podiely xDSL a FTTx na veľkoobchodnom trhu k 30.06.2011 sú uvedené nižšie pri vyhodnotení kritéria súčasný stav súťaže.

Podľa vyhodnotenia trhových podielov tak na maloobchodnej ako aj veľkoobchodnej úrovni úrad nepredpokladá, že v krátkodobom časovom horizonte a minimálne do ďalšej analýzy by mohlo dôjsť k rozšíreniu optických sietí vo väčšom rozsahu a rovnako úrad nepredpokladá, že by prestala existovať ponuka spoločnosti ST, a.s. pre poskytovanie služieb širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL technológie.

Na základe uvedeného úrad predpokladá, že spoločnosť ST, a.s. bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry pri poskytovaní veľkoobchodných služieb širokopásmového prístupu.

Infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná

Spoločnosť ST, a.s. vlastní rozhodujúcu časť xDSL infraštruktúry (účastnícke metalické vedenia sú dostupné pre približne **(predmet OT)** všetkých domácností a optickú infraštruktúru dostupnú vo väčších mestách už pre takmer **(predmet OT)** slovenských domácností. Jediným reálnym vlastníkom Infraštruktúry, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná a bez prístupu k nej by došlo alebo mohlo dôjsť k obmedzovaniu súťaže, je spoločnosť ST, a.s.

Vybudovanie paralelnej infraštruktúry pevných sietí celoplošne na území Slovenska nie je ekonomicky možné a preto z pohľadu pokrytia je táto infraštruktúra neduplikovateľná. To potvrdzujú aj výstupy z geografickej analýzy, kde spoločnosť ST, a.s. eviduje podniky s alternatívnymi infraštruktúrami len v najväčších mestách SR, v menších mestách a na vidieku sú dostupné len nezastupiteľné infraštruktúry malých podnikov poskytujúcich prístup zväčša prostredníctvom bezdrôtových technológií WiFi. V 5 mestách má spoločnosť ST, a.s. vybudovanú aj prístupovú sieť prostredníctvom technológie FTTx. Celkom v 67 zo 138 všetkých miest sú zákazníci odkázaní len na prístupy prostredníctvom xDSL technológie spoločnosti ST, a.s., alebo využívateľov veľkoobchodného širokopásmového prístupu k sieti spoločnosti ST, a.s. V týchto oblastiach nie je dostupný žiadny významný konkurent spoločnosti ST, a.s. Spoločnosť ST, a.s. dosahuje významné trhové podiely vďaka najrozsiahlejšej infraštruktúre a k 30.06.2011 táto spoločnosť mala trhovú podiel prevyšujúci 50 % v 116 zo 138 miest SR. Aj keď sú tu prítomní alternatívni poskytovatelia, ich siete pokrývajú len určité časti týchto miest a nie sú schopní v krátkom čase vybudovať tak rozsiahlu infraštruktúru, akou disponuje spoločnosť ST, a.s.

Prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou a spoločnosť ST, a.s. bude minimálne do ďalšieho kola analýzy kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry predmetného trhu.

Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry.

Z vlastníctva takejto infraštruktúry vyplývajú aj technologicky podmienené výhody spoločnosti ST, a.s.

Existencia technologicky podmienených výhod

Úrad konštatuje, že technologicky podmienené výhody spoločnosti ST, a.s. na predmetnom trhu boli dané vlastníctvom a prevádzkovaním metalického účastníckeho vedenia. Spoločnosť ST, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola jediným podnikom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie elektronickej komunikačnej siete. Na trhu elektronických komunikácií pôsobí najdlhšie, z čoho vyplýva úroveň jej infraštruktúry a zariadení, čo sa prejavuje vysokou mierou pokrytia územia a obyvateľstva na území Slovenskej republiky.

Existujúca dlhodobou budovaná sieť vo vlastníctve spoločnosti ST, a.s. predstavuje technologickú výhodu oproti ostatným podnikom, ktoré vstúpili na trh elektronických komunikácií neskôr a začali budovať vlastné lokálne prístupové siete. Vlastníctvo najrozsiahlejšej siete umožňuje spoločnosti ST, a.s. prispôbiť sa požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a tak získať výhodu pred ostatnými hráčmi na trhu. Spoločnosť ST, a.s. je jediným podnikom disponujúcim – pevnou elektronickej komunikačnou sieťou celoplošne na území Slovenskej republiky, to znamená, že aj naďalej disponuje technologickými výhodami vyplývajúcimi z vlastníctva tejto siete.

Zodpovedajúca vyjednávací sila na strane dopytu

Vo vyjadreniach oslovených podnikov väčšina uviedla, že ich vyjednávací pozícia voči spoločnosti ST, a.s. bola veľmi slabá. Rozhodujúca pre každý podnik bola predovšetkým cena za prístup. Vyjednávací sila je ovplyvnená veľkosťou podniku, jeho kapitálovou silou, alebo vlastníctvom rozsiahlej ťažko duplikovateľnej infraštruktúry.

Prístup na úrovni ATM sa na Slovensku vôbec nevyužíva. Vývoj poplatkov za zriadenie a používanie veľkoobchodného širokopásmového prístupu na úrovni IP je znázornený v nižšie uvedených tabuľkách.

Spoločnosť ST, a.s. neustále predlžovala dočasné platné zmeny cien a nakoniec pristúpila k zmene referenčnej ponuky (je platná od 15.05.2011) a kompletnému rebalancingu cien prístupu ADSL PARTNER, kde zvýšila poplatky za poskytovanie služby NAKED (samostatná služba širokopásmového prístupu na internet) o vyše 100 %, pri viazanosti na 24 mesiacov. Poplatky za poskytovanie služieb NAKED bez viazanosti znížila k tomu istému dátumu o približne 34 % a poplatky za služby TP (služba širokopásmového prístupu na internet na prípojke s aktivovaným volacím programom, alebo televíznou službou) o vyše 48 %.

Tabuľka č.10 Vývoj poplatkov veľkoobchodného širokopásmového prístupu – BSA na úrovni IP (v EUR)

Vývoj poplatkov za širokopásmový prístup na úrovni IP - Príloha 21 – Cenník na poskytovanie služby ADSL Partner						
Periodické ceny	k 30.6. 2009	k 31.12. 2009	k 30.6. 2010	k 31.12. 2010	od 15.5. 2011	k 26.10. 2011
Poskytovanie prístupu ADSL PARTNER NAKED 2 bez viazanosti	12,85	12,85	12,85	12,85	8,49 €	8,49 €
Poskytovanie prístupu ADSL PARTNER TP 2 bez viazanosti	8,30 €	8,30 €	8,30	8,30 €	4,29 €	4,29 €
Dočasná zmena ceny za poskytovanie prístupu ADSL PARTNER NAKED 2 s viazanosťou 24 mesiacov	3,37 €	2,81 €	2,81	2,81 €	5,86 €	5,86 €
Dočasná zmena ceny za poskytovanie prístupu ADSL PARTNER TP 2 s viazanosťou 24 mesiacov	2,71 €	2,26 €	2,26	2,26 €	2,26 €	2,26 €

Tabuľka č. 11, Cenový vývoj poplatkov za zriadenie veľkoobchodného širokopásmového prístupu BSA na úrovni IP (v EUR)

Vývoj poplatkov za širokopásmový prístup na úrovni IP - Príloha 21 – Cenník na poskytovanie služby ADSL Partner						
Jednorazové poplatky	k 30.6. 2009	k 31.12. 2009	k 30.6. 2010	k 31.12. 2010	od 15.5. 2011	k 26.10. 2011
Zriadenie prístupu ADSL PARTNER NAKED bez viazanosti	109,51	109,51	109,51	109,51	x	109,51
Zriadenie prístupu ADSL PARTNER NAKED s viazanosťou 24 mesiacov	0,03 €	0,03 €	0,03 €	0,03 €	x	0,03 €
Zriadenie prístupu ADSL PARTNER TP bez viazanosti	109,51	109,51	109,51	109,51	x	109,51
Zriadenie prístupu ADSL PARTNER TP s viazanosťou 24 mesiacov	0,03 €	0,03 €	0,03 €	0,03 €	x	0,03 €

Ceny za zriadenie prístupu spoločnosť ST, a.s. počas posledných dvoch rokov vôbec nemenila. Cenovo je neporovnateľne výhodnejšie zriadenie prístupov ADSL s viazanosťou 24 mesiacov, za ktoré účtuje spoločnosť ST, a.s. jednorazové poplatky vo výške 0,03 eur. Naproti tomu, pri prístupoch bez viazanosti ST, a.s. účtuje ceny za zriadenie vo výške 109,51 eur.

Posledná tabuľka č. 12 zobrazuje vývoj jednorazových a mesačných poplatkov za prístup k ISP GATE, ktorý je potrebný k službe širokopásmového prístupu ADSL PARTNER, pričom prístup k sieti spoločnosti ST, a.s. je v peeringovom centre SIX.

Zriaďovacie poplatky za zriadenie koncového bodu ISP GATE, ako aj za aktiváciu ďalšieho programu so samostatnou doménou spoločnosť ST, a.s. od 30.06.2009 do 26.10.2011 nezmenila. Pri vývoji periodických cien sú viditeľné dve zmeny. Jedna nastala k polovici roka 2010, keď znížila poplatky za všetky tri v tabuľke uvedené položky, pričom najvýraznejšie znížila poplatok za poskytovanie služby ISP GATE s dátovo nameraným programom 150 Mbit/s, a to takmer o polovicu. Druhú výraznú zmenu periodických poplatkov urobila v rámci rebalancingu k 15.5.2011, kedy znížila poplatky pre dátovo meraný a nameraný program 200 Mbit/s (prenosovú kapacitu zvýšila zo 150 na 200 Mbit/s) presne o polovicu a poplatok za 1 GB pre dátovo meraný program o 30 % na súčasných 1,14 eur.

Tabuľka č. 12, Cenový vývoj poplatkov veľkoobchodného širokopásmového prístupu na úrovni IP – ISP GATE (v EUR)

Vývoj poplatkov za širokopásmový prístup na úrovni IP - Príloha 25 – Cenník na poskytovanie služby ISP Gate						
Jednorazové poplatky	k 30.6. 2009	k 31.12. 2009	k 30.6. 2010	k 31.12. 2010	od 15.5. 2011	k 26.10. 2011
Zriadenie koncového bodu ISP GATE v SIX	6 638,75 €	6 638,75 €	6 638,75 €	6 638,75 €	x	6638,75€
Aktivácia ďalšieho programu so samostatnou základnou doménou	1 659,70 €	1 659,70 €	1 659,70 €	1 659,70 €	x	1659,70€
Periodické ceny	k 30.6. 2009	k 31.12. 2009	k 30.6. 2010	k 31.12. 2010	od 5.5. 2011	k 26.10. 2011
Cena za prístupovú rýchlosť pre dátovo meraný program 150Mbit/s / 200Mbit/s od 15.5.2011	9 294,26 €	9 294,26 €	7 966,51 €	7 966,51 €	3983,26€	3983,26€
Cena za jeden G-Byte pre dátovo meraný program	1,76 €	1,76 €	1,63 €	1,63 €	1,14 €	1,14 €
Poskytovanie Služby ISP GATE s dátovo nameraným programom (Flat) 150Mbit/s / 200Mbit/s od 15.5.2011	31 866,16 €	31 866,16 €	16829,32€	16829,32€	8414,66€	8414,66€

Zriaďovacie poplatky za zriadenie koncového bodu ISP GATE, ako aj za aktiváciu ďalšieho programu so samostatnou doménou spoločnosť ST, a.s. od 30.06.2009 do 26.10.2011 nezmenila. Pri vývoji periodických cien sú viditeľné dve zmeny. Jedna nastala k polovici roka 2010, keď znížila poplatky za všetky tri v tabuľke uvedené položky, pričom najvýraznejšie znížila poplatok za poskytovanie

služby ISP GATE s dátovo nemeraným programom 150 Mbit/s, a to takmer o polovicu. Druhú výraznú zmenu periodických poplatkov urobila v rámci rebalancingu k 15.5.2011, kedy znížila poplatky pre dátovo meraný a nemeraný program 200 Mbit/s (prenosovú kapacitu zvýšila zo 150 na 200 Mbit/s) presne o polovicu a poplatok za 1 GB pre dátovo meraný program o 30 % na súčasných 1,14 eur.

Úrad zistil, že spoločnosť ST, a.s. od 15.05.2011 na jednej strane výrazne znížila poplatky ISP GATE, ale na druhej strane zvýšila periodické poplatky za prístupy ADSL PARTNER s viazanosťou. Spoločnosť ST, a.s. poskytuje služby prístupu k sieti na základe služby ISP GATE PLUS aj prostredníctvom vyšších rýchlostí a to až 2000 Mbit/s pri dátovo nemeranom programe za poplatok vo výške 45 309,70 eur. Pri dátovo meranom programe poskytuje spoločnosť ST, a.s. rýchlosť prístupu maximálne 1620 Mbit/s za poplatok 15 933,07 eur. Zákazník má možnosť dodatočných zliav až do výšky 44 % v závislosti od objemu prenesených dát za mesiac (44 % zľava pri objeme prenesených dát nad 280 001 GB). Uvedené ceny platia od 15.05.2011 a rovnako ako pri službe ISP GATE, pôvodné ceny pri týchto prístupoch boli dvojnásobne vyššie.

Úrad v časti Zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu podrobne analyzoval vývoj fixných maloobchodných prístupov, ako aj existujúce technológie maloobchodného prístupu a zistil, že zo strany alternatívnych poskytovateľov je relatívne malý záujem o službu veľkoobchodného prístupu BSA. Kvôli malému záujmu alternatívnych poskytovateľov o službu veľkoobchodného prístupu BSA je možné konštatovať, že ich vyjednávací pozícia je slabá.

Vyjednávací sila spoločnosti ST, a.s. je daná celoplošným pokrytím územia elektronickou komunikačnou sieťou (vrátane prístupovej siete), ktorou nedisponuje žiaden iný podnik v SR.

Konkurenti spoločnosti ST, a.s. na veľkoobchodnom trhu č. 5 nemajú vybudovaný dostatočný počet prístupových bodov a taktiež nemajú celoplošne vybudovanú elektronickú komunikačnú sieť s priamym prístupom ku koncovému užívateľovi. Z uvedeného vyplýva, že žiaden iný podnik nie je schopný poskytnúť širokopásmový prístup iným podnikom v takom rozsahu a takej kvalite ako spoločnosť ST, a.s.

Na základe uvedeného úrad konštatuje, že vyjednávací sila podnikov vzhľadom na pozíciu spoločnosti ST, a.s. na veľkoobchodnom trhu č. 5 je obmedzená.

Prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry:

- vybudovanie siete a následný vstup na trh vyžaduje vysoké investičné náklady,
- vysoké počiatkové náklady na reklamu, získanie zákazníka,

- neustály rozvoj a rozširovanie siete, atď.

Časové bariéry:

- krátkosť času pre vstup a zavedenie podniku na súvisiace maloobchodné trhy, na získanie dostatočného počtu zákazníkov (návratnosť investícií, konkurencieschopnosť),
- zákazníkovi je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov a s tým spojené časové lehoty).

Technické bariéry:

- dynamika technického vývoja a rýchle zmeny v sektore elektronických komunikácií.

Strategické bariéry:

- postavenie spoločnosti ST, a.s., jej vyjednávací sila a z toho vyplývajúci vplyv pri rokovaniach a pri uzatváraní zmlúv o prístupe,
- žiadna zo spoločností neposkytuje veľkoobchodný prístup k svojej optickej sieti,
- pomerne malý trh Slovenskej republiky.

Existencia prekážok vstupu na veľkoobchodný trh spôsobuje neexistujúcu súťaž na tomto trhu, ako aj na nadväzujúcom maloobchodnom trhu. Bez efektívneho prístupu k sieti spoločnosti ST, a.s. nie je možné odstrániť tieto prekážky vstupu a veľká časť územia bude naďalej odkázaná len na súčasnú xDSL infraštruktúru spoločnosti ST, a.s.

Súčasný stav súťaže

Súčasný stav na veľkoobchodnom trhu č. 5 je daný postavením spoločnosti ST a.s., ktorá vlastní a prevádzkuje najrozsiahlejšiu infraštruktúru, čo jej umožňuje pripojenie zákazníka na najväčšom území Slovenskej republiky.

Spoločnosť ST, a.s., s ohľadom na historický vývoj, bola ako jediný podnik zodpovedná za vybudovanie a prevádzkovanie elektronickej komunikačnej siete s priamym prístupom ku koncovým užívateľom. V súčasnosti spoločnosť ST, a.s. investuje paralelne do všetkých technológií, teda do metalickej siete rovnako ako do optickej siete, či mobilnej siete.

Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný širokopásmový prístup. Úrad v časti Zastupiteľnosť na veľkoobchodnej úrovni uviedol, že veľkoobchodný širokopásmový prístup k sieti spoločnosti ST, a.s. na poskytovanie maloobchodných širokopásmových služieb k 30.06.2011 využívalo celkom 13 alternatívnych poskytovateľov, ktorí tvorili 8,96 % trhový podiel na všetkých xDSL prístupoch.

Úrad na základe informácií od alternatívnych poskytovateľov zistil, že viaceré podniky mali v sledovanom období záujem o širokopásmový prístup spoločnosti ST, a.s. s cieľom rozšíriť ponuku svojich služieb a konkurovať spoločnosti ST, a.s. Nakoniec ale od svojho zámeru odobrať veľkoobchodný širokopásmový prístup upustili. Rozhodovanie podnikov bolo ovplyvnené postavením spoločnosti ST, a.s. a slabou vyjednávacou silou týchto podnikov. Časť podnikov sa zamerala na výstavbu vlastnej sieťovej infraštruktúry s použitím iných technológií (napr. sietí optických vlákien a bezdrôtových sietí). Výstavbu vlastnej siete mohli vykonávať iba väčšie podniky s dostatočným finančným zázemím, pretože budovanie novej siete si vyžaduje vysoké kapitálové investície (dlhodobá návratnosť investície), dlhý čas na výstavbu a len pomalé rozširovanie pokrytia územia. Niektoré podniky sa pri výstavbe infraštruktúry zamerali viac na nebytových zákazníkov, kde im menší počet zákazníkov umožnil dosiahnuť vyššie príjmy. Menšie lokálne podniky budovali vlastnú sieť pomalším tempom, väčšinou len s malým lokálnym pokrytím.

Úrad (tiež na základe doručených informácií) zistil, že od začiatku budovania optických sietí na území Slovenskej republiky predstavovali celkové investície viac ako 200 mil. € a plánované sú v období maximálne do 5 rokov vo výške približne 15 mil. €. Podľa počtu pripojených zákazníkov a podľa pokrytia územia sú najvýznamnejšími poskytovateľmi služieb prostredníctvom FTTx sietí spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Antik Telecom, s.r.o., ST, a.s., Swan, a.s., Slovanet, a.s.

Podiely najväčších vybraných poskytovateľov a to podľa počtu aktívnych pripojení sú znázornené v grafe č. 21.

Graf č. 21, Podiel poskytovateľov služieb prostredníctvom sietí FTTx podľa počtu aktívnych pripojení k 30.06.2011 (predmet OT)

Z grafu č. 21 je zrejmé, že na celkovom počte pripojení prostredníctvom FTTx podľa doručených údajov mala k 30.06.2011 spoločnosť

(predmet OT).

Čo sa týka územného rozmiestnenia, resp. oblastí, v ktorých tieto podniky poskytujú služby prostredníctvom optickej siete – spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje služby v 17 mestách, spoločnosť ST, a.s. poskytuje služby prostredníctvom optickej siete v 35 mestách a obciach, spoločnosť Swan, a.s. v 9 mestách, spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. len v 6 mestách, spoločnosť Slovanet, a.s. v 5 mestách.

Pokiaľ ide o pokrytie územia Slovenskej republiky optickou sieťou, ku koncu júna 2011 pokrývala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. **(predmet OT)** domácností a od konca roka 2010 sa pokrytie takmer nezmenilo. Spoločnosť ST, a.s. ku koncu júna 2011 pokrývala **(predmet OT)** domácností a od konca roka 2010 rozšírila pokrytie touto sieťou o takmer **(predmet OT)**. Ostatné spoločnosti vlastniace optické siete majú, vzhľadom na viac-menej lokálne vybudovanú optickú sieť, podstatne menšie pokrytie domácností a teda aj územia.

Pri vyhodnotení stavu súťaže na predmetnom trhu úrad vychádzal z analýzy súťaže na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, kde najskôr vyčíslil trhové podiely všetkých poskytovateľov širokopásmových služieb prostredníctvom všetkých technológií využívaných na Slovensku.

Následne na základe vyhodnotenia zastupiteľnosti jednotlivých technológií širokopásmového prístupu identifikoval technológie, ktoré považuje za zastupiteľné na maloobchodnom trhu z pohľadu poskytovateľa maloobchodných služieb, ako aj z pohľadu koncového užívateľa. Nižšie uvedené grafické zobrazenie znázorňuje trhové podiely podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup prostredníctvom zastupiteľných technológií na maloobchodnom trhu. Následne úrad pristúpil k analýze zastupiteľnosti na veľkoobchodnej úrovni a zo zastupiteľných technológií vylúčil technológiu káblový modem, pretože veľkoobchodný produkt širokopásmového prístupu porovnateľný k BSA prístupu (prostredníctvom xDSL, alebo FTTx) na Slovensku nie je realizovateľný. Na základe toho úrad dospel k záveru, že súčasťou veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu sú technológie xDSL a FTTx. Do trhových podielov oboch technológií úrad zahrnul aj vlastné veľkoobchodné dodávky (Samozásobovanie) všetkých poskytovateľov prístupu prostredníctvom technológií určených ako zastupiteľné na veľkoobchodnom trhu. Takto úrad zohľadnil a premietol akýkoľvek aj minimálny vplyv všetkých lokálnych poskytovateľov širokopásmového prístupu na maloobchodnom trhu do stavu súťaže na sledovanom veľkoobchodnom trhu.

Podľa trhových podielov zobrazených v grafe č. 22 úrad konštatuje, že na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu bez ohľadu na použitú technológiu prístupu spoločnosť ST, a.s. k 30.06.2011 disponuje výrazným trhovým podielom na úrovni **(predmet OT)**. V porovnaní s minulým polrokom úrad zaznamenal mierny nárast - o 0,2 %. Rok predtým, k 31.12.2009, bol trhoví podiel spoločnosti ST, a.s. na úrovni **(predmet OT)**. Úrad preto považuje trhoví podiel spoločnosti ST, a.s. v poslednom období za stabilný a jeho výška dokazuje významnú pozíciu

spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu. Toto konštatovanie potvrdzuje aj graf č. 2 uvedený v časti Zastupiteľnosť na maloobchodnej úrovni, v ktorom je zobrazený vývoj počtu širokopásmových prístupov od 2005 – 30.06.2011.

Graf č. 22, Trhové podiely maloobchodných fixných širokopásmových prístupov k 30.06.2011 (predmet OT)

Graf č. 23 Trhové podiely zastupiteľných fixných širokopásmových prístupov zastupiteľných na maloobchodnej úrovni k 30.6.2011 (predmet OT)

Vyššie uvedený graf zobrazuje trhové podiely podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup na maloobchodnom trhu prostredníctvom technológií xDSL, FTTx a káblového modemu. Podiel spoločnosti ST, a.s. na trhu širokopásmových prístupov zastupiteľných na maloobchodnej úrovni bol k 30.6.2011 (predmet OT). V porovnaní s minulým polrokom úrad zaznamenal mierny rast a to o 0,5 %. Aj tento podiel dokazuje silnú pozíciu spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu v rámci prístupov prostredníctvom zastupiteľných technológií.

Trhové podiely na veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu po započítaní vlastných veľkoobchodných dodávok všetkých optických a xDSL poskytovateľov zobrazuje nižšie uvedený graf. Do trhových podielov sú zahrnuté len technológie xDSL a FTTx, ktoré úrad považuje za vzájomne zastupiteľné na veľkoobchodnej úrovni.

Graf č. 24, Trhové podiely xDSL a FTTx na veľkoobchodnom trhu k 30.06.2011
(predmet OT)

Ako vidieť z grafického zobrazenia, pri zahrnutí všetkých vlastných veľkoobchodných dodávok, tzv. „self supply“ alternatívnych poskytovateľov, spoločnosť ST, a.s. k 30.06.2011 disponovala najväčším trhovým podielom na úrovni **(predmet OT)**. Trhové podiely ostatných alternatívnych poskytovateľov sú neporovnateľne nižšie.

Na základe uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 5 nie je efektívna súťaž.

Len spoločnosť ST, a.s. poskytuje služby na veľkoobchodnom trhu č. 5 na predaj ďalším podnikom. Vďaka nízkemu záujmu alternatívnych poskytovateľov o služby prístupu ponúkané spoločnosťou ST, a.s. si spoločnosť ST, a.s. udržiava významné postavenie aj na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Neexistencia súťaže na veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu v plnom rozsahu ovplyvňuje stav súťaže na úzko súvisiacich trhoch a v konečnom dôsledku sa premieta vo vzťahu ku koncovému zákazníkovi pri poskytovaní maloobchodných širokopásmových služieb. Postavenie spoločnosti ST, a.s. na trhu vyplýva z dlhodobého pôsobenia na predmetnom trhu a naďalej je dané vlastníctvom celoplošnej infraštruktúry.

Na základe posúdenia jednotlivých kritérií úrad dospel k týmto záverom:

1. Spoločnosť ST, a.s. vlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.
2. Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad predpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.
3. Väčší, ale aj menší a lokálni poskytovatelia širokopásmového prístupu budujú optickú infraštruktúru.
4. Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou predstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.
5. Vyjednávací sila podnikov na predmetnom trhu bola slabá. Veľkoobchodný širokopásmový prístup k sieti spoločnosti ST, a.s. na poskytovanie maloobchodných širokopásmových služieb k 30.06.2011 využívalo celkom 13 alternatívnych poskytovateľov, ktorí tvorili 8,96 % trhovú podiel na všetkých xDSL prístupoch.
6. Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 5 existujú bariéry a tieto sú významné.
7. Súčasný stav súťaže potvrdzuje významný vplyv spoločnosti ST, a.s. na relevantnom trhu, ktorá vlastní najrozsiahlejšiu infraštruktúru predstavujúcu výraznú technologickú výhodu.
8. Súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 5 neexistuje.

Na základe záverov analýzy, ktoré vychádzali z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. má významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 5. Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný širokopásmový prístup.

Vyhodnotením uvedených kritérií dospel úrad k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 5 sa situácia nezmenila a spoločnosť ST, a.s. si udržala postavenie významného podniku.

Úrad na základe posúdenia jednotlivých kritérií v analýze veľkoobchodného trhu č. 5, ktoré sú stručne zhrnuté vo vyššie uvedených bodoch dospel k záveru, že podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách naďalej pretrváva stav, pri ktorom má spoločnosť ST, a.s. na veľkoobchodnom trhu č. 5 významný vplyv a také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Odôvodnenie uložených povinností

V prvom kole analýzy relevantného trhu č. 5 úrad uložil spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku povinnosť prístupu, povinnosť nediskriminácie, transparentnosti, oddelenej evidencie a cenovej regulácie metódou retail minus. Na základe zistení opakovanej analýzy predmetného trhu, ktoré sú uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia, úrad konštatuje, že uložené povinnosti nevedli k zásadnému zlepšeniu súťažných podmienok na danom veľkoobchodnom trhu.

Za obdobie dva a pol roka od 1. januára 2009 sa počet veľkoobchodných širokopásmových prístupov BSA poskytovaných spoločnosťou ST, a.s. alternatívnym poskytovateľom prostredníctvom technológie xDSL zvýšil z 7,56 % len na 8,96 % (graf č. 18). Podľa údajov platných k 30.6.2012 bol počet prístupov poskytovaných na základe veľkoobchodného širokopásmového prístupu BSA prostredníctvom technológie xDSL na úrovni 11,55 %. Podiel alternatívnych poskytovateľov na celkovom počte širokopásmových prístupov poskytovaných cez technológiu xDSL teda stúpol za tri a pol roka len o necelé 4 percentuálne body. Trhové podiely na maloobchodnom trhu xDSL sa teda zásadne nemenili, spoločnosť ST, a.s. disponuje takmer 90 % podielom širokopásmových prístupov poskytovaných prostredníctvom technológie xDSL.

Spoločnosť ST, a.s. počas posledných rokov analyzovaného obdobia intenzívne budovala siete novej generácie umožňujúce poskytovať vysokorychlostné širokopásmové prístupy prostredníctvom technológie FTTx (strana 85 rozhodnutia, ako aj obrázok č. 5 rozhodnutia). V miestach, kde spoločnosť ST, a.s. zdublikovala svoju infraštruktúru majú užívatelia možnosť prechádzať na kvalitnejšie služby poskytované prostredníctvom tejto technológie. Spoločnosť ST, a.s. len začiatkom roka 2012 spustila testovaciu prevádzku veľkoobchodného širokopásmového prístupu k svojej optickej sieti umožňujúcu ostatným podnikom poskytovať širokopásmové prístupy prostredníctvom technológie FTTx v sieti spoločnosti ST, a.s.

Trhové podiely na veľkoobchodnom trhu, ktorého súčasťou tvoria technológie xDSL a FTTx vrátane samozásobovania, ktoré sú uvedené v grafe č. 24 rozhodnutia, potvrdzujú silné postavenie spoločnosti ST, a.s. na tomto trhu s trhovým podielom v rozmedzí 60 až 70%. Spoločnosť ST, a.s. vďaka významnému rastu počtu širokopásmových prístupov prostredníctvom technológie FTTx poskytovaných na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu (zahrnuté do veľkoobchodného trhu na základe samozásobovania) každoročne posilňuje svoju pozíciu na predmetnom veľkoobchodnom trhu.

Pri pohľade na trhovú situáciu na maloobchodnej úrovni z pohľadu všetkých dostupných technológií fixného širokopásmového prístupu je viditeľný stabilný trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. (strana 85-86 rozhodnutia). V období 2 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o určení spoločnosti ST, a.s. za významný podnik na veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu sa trhovú podiel pohyboval stabilne v rozmedzí 40 až 50 %. Podľa posledných aktualizovaných údajov k 30.6.2012 sa trhovú podiel naďalej pohybuje v tomto rozmedzí.

Úrad analýzou relevantného trhu č. 5, ktorá je súčasťou odôvodnenia rozhodnutia preukázal, že trhovú situácia sa počas druhého kola analýzy nezmenila

a spoločnosť ST, a.s. naďalej disponuje na predmetnom trhu významným vplyvom. Spoločnosť ST, a.s. si vďaka svojej veľkosti, vlastníctvu najrozsiahlejšej infraštruktúry, akou nedisponuje žiadny iný podnik, ako aj na základe ďalších hodnotiacich kritérií udržiava na predmetnom trhu silné postavenie. Úrad na stranách 85-86 rozhodnutia graficky vyhodnotil aj stav súťaže na maloobchodnej úrovni bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií (nepriame vplyvy z maloobchodnej úrovne). Ak by úrad zahrnul do vecného vymedzenia všetky technológie, ktorými je poskytovaný širokopásmový prístup, s veľkou pravdepodobnosťou by to viedlo k rovnakému záveru, že spoločnosť ST, a.s. disponuje na predmetnom trhu významným vplyvom. To by platilo aj pri zahrnutí mobilného širokopásmového prístupu na predmetný trh, nakoľko trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. je na tomto hypotetickom trhu vyšší ako 40 %, t.j. presne **(predmet OT)**. Pri porovnaní trhových podielov zastupiteľných technológií na maloobchodnom trhu je podiel spoločnosti ST, a.s. ešte výraznejší (Graf č. 23 rozhodnutia).

V analýze relevantného trhu č. 5 posudzované kritériá existencie podniku s významným vplyvom preukázali, že spoločnosť ST, a.s. si na predmetnom trhu udržala svoje postavenie, ktoré dokonca počas druhého kola analýzy ešte posilnila. Existujúce bariéry vstupu na trh pretrvávajú, nakoľko žiadny z podnikov nebol schopný dosiahnuť také postavenie, aby výraznejším spôsobom dokázal ohroziť spoločnosť ST, a.s. na danom veľkoobchodnom trhu. Žiadny z podnikov nebol schopný rozšíriť vlastnú infraštruktúru do väčšej časti územia, aby dokázal konkurovať spoločnosti ST, a.s. na národnej úrovni (Časť územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5). Spoločnosť ST, a.s. si aj vďaka svojej veľkosti, nakoľko disponuje jednoznačne najväčším trhovým podielom z poskytovania širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni vyčísleného na základe výnosov (zodpovedajúcu trhovému podielu na tomto trhu v rozmedzí 40 až 50 %), najväčším počtom zákazníkov ako aj najrozsiahlejšou a ťažko duplikovateľnou infraštruktúrou, udržiava na trhu významné postavenie. Objektívne bariéry vstupu na veľkoobchodný trh pretrvávajú a sú podložené vývojom trhového podielu spoločnosti ST, a.s. na predmetnom trhu, ktorý sa stále udržiava v rozmedzí 40 až 50 %. Ostatné podniky sú malé a roztrieštené naprieč územím Slovenska, čo obmedzuje ich konkurenčnú schopnosť a možnosti expanzie. Prevažne sa sústreďujú na vybrané lokality s nedostatočne rozvinutou infraštruktúrou, alebo na najhustejšie obývané územia s najvyššou výnosnosťou investície, pričom sú ochotní akceptovať aj nižšiu maržu poskytovaných širokopásmových služieb. Nižšími cenami v porovnaní so spoločnosťou ST, a.s. si lokálni poskytovatelia udržiavajú konkurencieschopnosť z krátkodobého pohľadu, no z dlhodobého hľadiska sú ich možnosti rozvoja limitované práve z dôvodu menšej veľkosti, obmedzeným finančným zdrojom a nižšej ziskovosti existujúcej infraštruktúry. Odoberatelia veľkoobchodných prístupov spoločnosti ST, a.s. sú síce na maloobchodnej úrovni schopní ponúknuť ceny výrazne nižšie v porovnaní so spoločnosťou ST, a.s. (tabuľka č. 9), no z dôvodu menšej veľkosti a existujúcich ekonomických bariér (strany 83 rozhodnutia) nie sú schopní vo väčšej miere konkurovať spoločnosti ST, a.s. Súčasný stav súťaže i historický vývoj potvrdzuje aj existenciu časových bariér vstupu na trh, nakoľko v priebehu druhého kola analýzy od roku 2009 až do konca roka 2012 žiadny z podnikov nebol schopný vybudovať infraštruktúru podobného rozsahu, či získať podobný počet zákazníkov ako spoločnosť ST, a.s. Spoločnosť ST, a.s. zvyšuje svoj trhovú podiel na pridruženom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu a žiadny z konkurentov nedokázal zlepšiť svoje postavenie v takom rozsahu, aby

dokázal spoločnosť ST, a.s. výraznejšie ohroziť. Uvedené svedčí o existencii technologicky podmienených výhod daných vlastníctvom ťažko duplikovateľnej infraštruktúry (strana 78 rozhodnutia). Spoločnosť ST, a.s. si udržuje svoju výhodu pred ostatnými hráčmi na trhu danú vlastníctvom najrozsiahlejšej fixnej xDSL infraštruktúry prístupových sietí, ktorá je v najhustejšie zaľudnených oblastiach duplikovaná najrozsiahlejšou prístupovou infraštruktúrou prostredníctvom technológie FTTx na Slovensku. Aj v najhustejšie zaľudnených oblastiach Slovenska sú obyvatelia z veľkej miery odkázaní len na prístupy prostredníctvom technológie xDSL, kde celkovo v 67 mestách z celkového počtu 138 miest nie je prítomný žiadny konkurent poskytujúci širokopásmový prístup na maloobchodnej úrovni prostredníctvom technológie FTTx (strana 78 rozhodnutia). Aj v mestách s prítomnou alternatívnou prístupovou infraštruktúrou poskytujúcou širokopásmový prístup prostredníctvom technológie FTTx sú prítomní poskytovatelia, ktorí pokrývajú len určité časti týchto miest s najvyššou hustotou zaľudnenia, kde dosahujú najvyššiu efektívnosť svojich investičných projektov.

Na základe vyššie uvedeného úrad dospel k záveru, že podniky sú naďalej odkázané na využitie veľkoobchodného prístupu k prístupovej sieti spoločnosti ST, a.s., ktorá predstavuje ťažko duplikovateľnú infraštruktúru. Len vďaka prístupu k nej sú schopní alternatívni poskytovatelia konkurovať spoločnosti ST, a.s. na súvisiacom maloobchodnom trhu na národnej úrovni a poskytnúť koncovým užívateľom širokopásmový prístup zodpovedajúcej kvality takmer na celom území Slovenska. Ako je uvedené v odôvodnení rozhodnutia (strana 60 rozhodnutia) len v 22 mestách z celkového počtu 138 miest Slovenska (mestá obýva celkovo približne 55 % populácie Slovenska) má spoločnosť ST, a.s. nižší ako 50 % trhovú podiel na maloobchodnej úrovni. Pokiaľ ide o vidiecke oblasti (cca 45 % populácie Slovenska) spoločnosť ST, a.s. disponuje na veľkoobchodnom trhu trhovým podielom v priemere 95 % (časť Vidiek strana 60 rozhodnutia). Na vidieku nie je dostupná takmer žiadna zastupiteľná infraštruktúra okrem xDSL. Na maloobchodnej úrovni sú na vidieku zväčša prítomné len bezdrôtové infraštruktúry roztrieštené medzi niekoľko stoviek malých poskytovateľov, ktoré netvorí súčasť vymedzenia relevantného trhu. Trhový podiel spoločnosti ST, a.s. vo vidieckych oblastiach na maloobchodnej úrovni je takmer 60 %. Z toho vyplýva, že bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií, spoločnosť ST, a.s. disponuje na vidieku jednoznačným trhovým podielom už na maloobchodnej úrovni. Tieto oblasti alternatívni poskytovatelia nemajú možnosť pokryť bez využitia veľkoobchodného širokopásmového prístupu k xDSL infraštruktúre spoločnosti ST, a.s. Takmer žiadna zastupiteľná infraštruktúra sa v týchto oblastiach nebuduje, nakoľko to nie je z dôvodu existencie ekonomických a časových bariér uskutočniteľné.

Úrad analýzou relevantného trhu č. 5 preukázal nedostatočný rozvoj využitia veľkoobchodného prístupu bitstream v sieti spoločnosti ST, a.s., nakoľko trhovú podiel odoberateľov veľkoobchodného prístupu rastie len minimálne. Niektorí poskytovatelia širokopásmového prístupu sa orientujú výhradne na využitie vlastnej infraštruktúry, ktorú lokálne budujú v najhustejšie zaľudnených častiach miest, alebo sa orientujú na lokálne bezdrôtové siete s najnižšou finančnou náročnosťou investície. Napriek budovaniu alternatívnych infraštruktúr, xDSL infraštruktúra zostáva naďalej prevažujúca na predmetnom trhu a počet prístupov poskytovaných prostredníctvom nej neustále rastie. Vďaka technologickému pokroku dochádza postupne k zvyšovaniu kvalitatívnych parametrov tejto infraštruktúry (strana 125

rozhodnutia) a do budúcnosti existuje ešte niekoľko možností technologického vylepšenia existujúcej prístupovej siete metalických vedení, ktoré naďalej dokážu udržať jej konkurencieschopnosť, čo potvrdzujú aj príklady mnohých vlastníkov takejto infraštruktúry v ostatných členských krajinách.

Úrad analýzou identifikoval, že v rámci národného trhu existujú oblasti, v ktorých sa súťažné podmienky odlišujú od zvyšnej časti územia Slovenska. Podľa úrovne cien zistených v skupinách oblastí, ktoré boli vytvorené na základe rozdelenia miest Slovenska podľa výšky trhového podielu spoločnosti ST, a.s. v týchto mestách, úrad identifikoval konkurenčný tlak pôsobiaci v týchto oblastiach. Tento konkurenčný tlak podľa zistení prezentovaných v analýze (časť územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č.5 rozhodnutia) presahuje hranice obmedzenej pôsobnosti alternatívnych poskytovateľov a vplyva na správanie spoločnosti ST, a.s. na celom území Slovenska. Úrad identifikoval na základe analýzy vývoja maloobchodných cien stabilnú úroveň cien služieb poskytovaných na pridruženom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu koncovým užívateľom. Za obdobie posledných troch rokov sa priemerná cena pre najvyužívanejšie programy spoločnosti ST, a.s. vypočítaná za celé obdobie viazanosti takmer nezmenila. Spoločnosť ST, a.s. sama argumentovala výrazným konkurenčným tlakom, ktorému musí na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu čeliť. Cena širokopásmového prístupu na internet poskytovaného na maloobchodnom trhu spoločnosťou ST, a.s. je však napriek tomu výrazne vyššia, ako je tomu v prípade ostatných podnikov, či už odoberateľov veľkoobchodného širokopásmového prístupu od spoločnosti ST, a.s., alebo alternatívnych poskytovateľov poskytujúcich služby prostredníctvom vlastných sietí (časť zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu a zastupiteľnosť na veľkoobchodnom trhu rozhodnutia). Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť ST, a.s. udržiava svoje maloobchodné ceny na úrovni, ktorá jej umožňuje udržiavať stabilný trhový podiel širokopásmových prístupov na maloobchodnom trhu. Pokles počtu širokopásmových prístupov prostredníctvom xDSL v konkurenčných oblastiach kompenzuje rastom počtu prístupov na ostatnom území Slovenska, ako aj rastom počtu prístupov prostredníctvom FTTx v mestách kde disponuje vlastnou NGA infraštruktúrou prístupových sietí. Úrad v grafe č. 20 rozhodnutia preukázal, že ceny spoločnosti ST, a.s. nie sú stanovené na konkurenčnej úrovni, čo spôsobuje pokles trhového podielu v najhustejšie zaľudnených oblastiach s dostupnou alternatívnou infraštruktúrou. Uvedené dokumentuje aj skutočnosť, že ceny maloobchodného širokopásmového prístupu spoločnosti ST, a.s. prostredníctvom technológie FTTx a technológie xDSL sú takmer identické. Uvedené platí aj na základe najaktuálnejších údajov, k 20.1.2013 bola cena prístupov cez obe technológie rovnako 5,99 eur za prvých 6 mesiacov + 17,99 eur za ďalších 18 mesiacov 24 mesačnej viazanosti. Širokopásmový prístup prostredníctvom technológie FTTx má pritom neporovnateľne vyššie rýchlosti sťahovania, ako aj odosielania dát v porovnaní s technológiou xDSL (30/3 Mbit/s pri FTTx, resp. 5/0,38 Mbit/s pri xDSL). Doterajšia forma cenovej regulácie veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu sa ukázala ako nedostatočná pre zabezpečenie intenzívnejšieho rastu počtu xDSL širokopásmových prístupov využívaných alternatívnymi poskytovateľmi. Veľkoobchodná cena prístupu (ADSL Partner) vrátane národnej konektivity (ISP Gate) v prepočte na jedného užívateľa poskytovala spočiatku veľmi malý priestor pre alternatívnych poskytovateľov efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu. Napriek tomu však odoberatelia veľkoobchodného prístupu boli schopní spoločnosti ST, a.s. konkurovať maloobchodnou cenou, ktorú udržiavali na nižšej úrovni

v porovnaní so spoločnosťou ST, a.s. Túto úroveň však bolo možné dosiahnuť len znížením kvality na základe voľby konektivity s nižšou prístupovou rýchlosťou a nižšou cenou, čo pri najväčšom vyťažení siete spôsobuje pokles kvality poskytovanej služby. Zároveň si nemohli dovoliť porovnateľnú úroveň propagácie a celkovej podpory predaja, akou disponuje spoločnosť ST, a.s., čo sa na Slovensku ukazuje ako významný faktor pri ovplyvňovaní užívateľského správania (nadväzuje na zistenia úradu uvedené v časti Zastupiteľnosť na veľkoobchodnom trhu časť Bitstream rozhodnutia). Vývoj trhového podielu odoberateľov veľkoobchodného širokopásmového prístupu spoločnosti ST, a.s. za sledované obdobie naznačuje malú schopnosť efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Úrad počas druhého kola analýzy navyše identifikoval výrazné rozdiely medzi jednotlivými veľkoobchodnými cenami poskytovanými spoločnosťou ST, a.s. Napríklad rozdiel v pomere veľkoobchodnej ceny ku zodpovedajúcej maloobchodnej cene za rovnakú službu sa výrazne líši medzi službami samostatného prístupu na internet a prístupom využívaným v kombinácií s inými službami poskytovanými spoločnosťou ST, a.s. Podiel ceny v súčasnosti poskytovaného veľkoobchodného širokopásmového prístupu ADSL Partner Naked (samostatný prístup na internet – užívateľ nemá žiadnu inú službu od spoločnosti ST, a.s.) na cene zodpovedajúceho produktu poskytovaného na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu je až o 20 % vyšší, ako v prípade prístupu ADSL Partner TP (prístup v kombinácií s využívaním inej služby spoločnosti ST, a.s.). Tieto rozdiely spôsobujú, že poskytovateľ odoberajúci prístup ADSL Partner Naked disponuje na maloobchodnom trhu oveľa nižšou maržou, ako odoberateľ prístupu ADSL Partner TP. Podiel veľkoobchodnej ceny na maloobchodnej cene v priemere za oba typy služieb (ADSL Partner Naked a ADSL Partner TP) je nižší ako podiel veľkoobchodnej ceny ADSL Partner Naked na prislúchajúcej maloobchodnej cene. To znamená, že veľkoobchodný odoberateľ širokopásmového prístupu má v priemere dostatočný priestor na vytvorenie konkurenčnej ponuky, čo však nemusí platiť pri jednotlivých službách, o ktoré prejaví záujem (ako napríklad prístup ADSL Partner Naked). Táto skutočnosť výrazným spôsobom obmedzuje možnosť alternatívnych poskytovateľov konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu pri užívateľoch, ktorí nevyužívajú žiadnu inú službu spoločnosti ST, a.s. Alternatívni poskytovatelia majú záujem poskytovať hlavne prístupy ADSL Partner Naked, nakoľko tým nepodporujú predaj hlasovej služby, prípadne televíznej služby spoločnosti ST, a.s. Ak chcú udržať ceny ADSL Partner Naked na maloobchodnom trhu na úrovni umožňujúcej efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. a jej maloobchodnej ponuke, musia sa uspokojiť s výrazne nižšou maržou, akou disponuje spoločnosť ST, a.s. Úrad chce do budúcnosti zabrániť podobným výkyvom v cenách veľkoobchodného širokopásmového prístupu a zabezpečiť takú úroveň cien, ktorá umožní alternatívnym podnikom efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu nielen cenou, ale aj porovnateľnou kvalitou poskytovaných služieb. Ako je uvedené aj na strane 160 rozhodnutia v časti Pripomienky Európskej komisie, Komisia navyše vyzvala úrad, aby čo najskôr implementoval metódu cenovej regulácie vzhľadom na v súčasnosti dosť obmedzený vplyv regulácie na hospodársku súťaž. Týmto podporila zistenia úradu vyplývajúce z analýzy veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu, ktoré preukázali potrebu zvýšenia vplyvu regulácie na tento trh, ktorý bol doposiaľ označený za nedostatočný.

V nadväznosti na uvedené úrad považuje za nevyhnutné, aby rozsah uložených povinností z prvého kola analýzy zostal minimálne zachovaný. Navyše sa

úrad uložením nákladovo orientovanej metódy cenovej regulácie usiluje dosiahnuť také veľkoobchodné ceny širokopásmového prístupu, ktoré budú obsahovať len náklady súvisiace s poskytovaním širokopásmového prístupu. Cieľom novej metodiky je zlepšenie podmienok poskytovania veľkoobchodného širokopásmového prístupu a pokles veľkoobchodných cien širokopásmového prístupu bitstream.

Nad rámec v súčasnosti platnej povinnosti poskytnúť širokopásmový prístup na národnej IP úrovni a nevyužívaného regionálneho prístupu na úrovni ATM, úrad uložil spoločnosti ST, a.s. povinnosť prístupu na národnej ako aj regionálnej úrovni cez Ethernet, ktorý umožní efektívnejšie poskytovanie veľkoobchodného širokopásmového prístupu. ATM úroveň už nie je súčasťou uloženej povinnosti prístupu, nakoľko o ňu alternatívni poskytovatelia neprejavili záujem a považujú ju za zastaranú a neefektívnu technológiu.

Umožnenie prístupu na vyššej úrovni siete (regionálna, lokálna) je nevyhnutné pre zabezpečenie možnosti postupu na vyššiu úroveň smerom k vybudovaniu vlastnej infraštruktúry v súlade s princípom „ladder of investments“. Takmer všetky podniky už vlastnia určitú časť infraštruktúry prístupových sietí, ako aj backhaul (chrbticová sieť), ktorá je potrebná pre prístup na regionálnej úrovni. Vďaka možnosti využitia časti svojej vlastnej siete by mal byť prístup na vyššej úrovni siete pre alternatívneho poskytovateľa lacnejší ako prístup na národnej úrovni, ktorý zahŕňa tiež poplatok za prístup do transportnej, resp. chrbticovej siete. Konkrétna cena však bude vypočítaná a uložená na základe samostatného cenového rozhodnutia. Pri prístupe na národnej úrovni odoberateľ veľkoobchodného širokopásmového prístupu platí vyššiu cenu, nakoľko tento poplatok zahŕňa okrem širokopásmového prístupu ADSL Partner (prístupová časť siete) aj prístup k dátovej sieti cez ISP Gate, príp. Ethernet Gate (backhaul časť siete zahŕňajúca transportnú a chrbticovú sieť až po prepojenie v peeringovom centre SIX Bratislava). Pri prístupe na regionálnej úrovni je prístup realizovaný na rozhraní transportnej a chrbticovej časti siete, a preto sa dosahuje nižšia veľkoobchodná cena (backhaul sa poskytuje len v transportnej sieti). Konektivitu do peeringového centra si môže odoberateľ veľkoobchodného prístupu riešiť vo vlastnej réžii voľbou ekonomicky a technicky najvýhodnejšieho riešenia, alebo môže využiť už existujúcu infraštruktúru v danej oblasti, čím dosiahne úsporu nákladov.

Okrem povinnosti prístupu k veľkoobchodným produktom prostredníctvom technológie xDSL úrad uložil aj povinnosť prístupu k produktom prostredníctvom technológie FTTx. Úrad na základe vecného vymedzenia relevantného trhu č.5 na tento trh zahrnul širokopásmovú infraštruktúru spoločnosti ST, a.s. t.j. sieť účastníckych vedení s technológiou xDSL spolu s FTTx infraštruktúrou, ktoré neposudzuje oddelene, nakoľko účelom analýzy trhu je zistenie, či na trhu existuje podnik s významným vplyvom a nie infraštruktúra s významným vplyvom. Nepopierateľným faktom je, že spoločnosť ST, a.s. buduje optické siete ako technologickú nadstavbu existujúcej prístupovej infraštruktúry účastníckych vedení, ktorá do budúca v určitých častiach krajiny stratí opodstatnenie a zrejme bude vyradená z prevádzky. Pri budovaní optických sietí spoločnosť ST, a.s. v menšej, či väčšej miere využíva možnosti úspory nákladov vďaka existujúcej infraštruktúre prístupových sietí, ako aj backhaul infraštruktúry, vrátane káblovodov, či ďalších častí siete využiteľných do budúcnosti aj pre potreby optických prístupových sietí.

Úrad na základe analýzy jednoznačne preukázal, že regulácia veľkoobchodného relevantného trhu č.5 je opodstatnená a potrebná. Infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. je jedinečná a jej nahradenie v súčasnej dobe nie je možné. Žiadny ďalší podnik nedisponuje podobnou infraštruktúrou, a preto ešte dlho budú ostatné podniky odkázané len na využitie veľkoobchodného širokopásmového prístupu k infraštruktúre spoločnosti ST, a.s., aby mohli poskytovať maloobchodné širokopásmové služby na väčšine územia Slovenskej republiky.

Popri povinnosti prístupu pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL úrad v rámci povinnosti transparentnosti uložil povinnosť zverejniť zámer ukončiť poskytovanie širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL technológie z dôvodu prechodu na FTTx technológiu. V súvislosti s novými produktami poskytovanými prostredníctvom technológie FTTx má spoločnosť ST, a.s. zároveň povinnosť zverejniť veľkoobchodnú ponuku na tieto služby 6 mesiacov pred začatím ich faktického poskytovania a uvedenia súvisiacich maloobchodných služieb.

Úrad vyššie uvedeným rozšírením rozsahu povinností uložených po prvom kole analýzy sleduje najmä zlepšenie podmienok poskytovania veľkoobchodného širokopásmového prístupu a predovšetkým zabezpečenie efektívnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu a prospechu pre koncových užívateľov.

Úrad pri regulácii veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu uplatňuje princípy podľa § 11 ods. 1 a 4 zákona o elektronických komunikáciách. Uložením povinnosti prístupu k veľkoobchodnému širokopásmovému prístupu za nákladovo orientované veľkoobchodné ceny podporí hospodársku súťaž v prospech spotrebiteľov, ako aj podnikov poskytujúcich širokopásmové služby na pridruženom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Uložením povinnosti prístupu k najrozsiahlejšej infraštruktúre umožní efektívnejšie rozloženie rizika, ktoré znášajú investujúce podniky a zároveň zabráni neefektívnemu duplikovaniu infraštruktúry v husto zaľudnených oblastiach miest, nakoľko alternatívni poskytovatelia budú disponovať možnosťou využiť prístup k najrozsiahlejšej infraštruktúre na Slovensku spoločnosti ST, a.s. pre poskytovanie širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie FTTx. Alternatívni poskytovatelia budú mať možnosť získať potrebné množstvo koncových užívateľov bez nutnosti vynaloženia rozsiahlych investícií na vybudovanie vlastnej infraštruktúry, čím úrad do budúcnosti zabezpečí efektívnejšie vynakladanie investícií do prístupových sietí, zníženie investičného rizika investícií a umožní rozloženie rizika medzi investora a podniky využívajúce prístup v oblastiach s už vybudovanou prístupovou infraštruktúrou.

Stanovenie jednotlivých cien veľkoobchodného širokopásmového prístupu v súlade s rozhodnutím úradu zabezpečí, že tieto ceny budú nákladovo orientované a bude v nich náležite zohľadnené aj investičné riziko v súlade s Odporúčaním o NGA. V každej jednotlivej metóde kalkulácie cien je výška konkrétnej vypočítanej ceny ovplyvňovaná okrem iného aj premennou WACC (vážený priemer nákladov na kapitál), t.j. hodnotou primeranej miery návratnosti vloženého kapitálu. V tejto premennej bude zodpovedajúcim spôsobom zohľadnené investičné riziko, ktoré znáša investujúci podnik.

Úrad je toho názoru, že práve kvôli neochote akýmkoľvek spôsobom spolupracovať s ostatnými podnikmi na zdieľaní infraštruktúry, či investičných nákladov v súvislosti s budovaním optických prístupových sietí počas niekoľkých rokov od spustenia výstavby optickej prístupovej infraštruktúry, sa jednotlivé podniky dostali do situácie, že musia znášať celkové investičné náklady, čím sa neúmerne zvýšilo riziko splnenia očakávanej návratnosti investície. Ostatné podniky, ktoré disponujú neporovnateľne nižšou kapitálovou silou ako spoločnosť ST, a.s., boli z dôvodu nemožnosti veľkoobchodného širokopásmového prístupu k optickej sieti spoločnosti ST, a.s. prinútení prísť k budovaniu vlastných optických sietí. Tieto podniky sa pritom často musia uspokojiť s oveľa dlhšou dobou návratnosti týchto investícií, ako aj s výrazne nižšou maržou na maloobchodnej úrovni, aby boli schopné konkurovať spoločnosti ST, a.s. s jej nepopierateľnými výhodami vyplývajúcimi z veľkosti, ako napríklad úspory z rozsahu, či kapitálová sila.

Zámerom úradu do budúcnosti je vytvoriť také podmienky na relevantnom trhu č. 5, aby subjekty nepristupovali k nákladnému replikovaniu už prítomnej prístupovej infraštruktúry len pre neochotu prísť na dohodu s treťou stranou, čoho dôsledkom je presýtený trh v najhustejšie zaľudnených oblastiach, kde v niektorých častiach miest je k dispozícii optická sieť štyroch a viac podnikov. Investičná náročnosť a neochota najväčších subjektov na trhu kooperovať a zdieľať náklady, ako aj riziko, brzdí budovanie optických sietí v menších mestách a tým stále pretrvávajú existujúce súťažné problémy na väčšine územia. Zabezpečením transparentného, nákladovo orientovaného a nediskriminačného prístupu k najrozsiahlejšej infraštruktúre na trhu, ktorou disponuje spoločnosť ST, a.s., úrad prispeje jednak k zníženiu investičného rizika všetkých podnikov poskytujúcich služby na súvisiacich maloobchodných trhoch, rýchlejšiemu rozšíreniu budovania optických sietí do ďalších miest, rozvoju hospodárskej súťaže a v konečnom dôsledku k prospechu koncového užívateľa širokopásmových služieb poskytovaných na súvisiacich maloobchodných trhoch.

Úrad chce do budúcnosti zaručiť regulačnú istotu, ktorá bude napomáhať dlhodobým rozhodnutiam všetkých podnikov v súvislosti s budovaním, prípadne využívaním zdieľania infraštruktúry spoločnosti ST, a.s., aby sa tak maximalizovala efektívnosť budovania nových sietí a minimalizovali náklady s tým spojené. To je možné dosiahnuť len maximálnym možným využitím existujúcej infraštruktúry v prospech všetkých strán, so záujmom zabezpečenia fungujúcej hospodárskej súťaže a prospechu pre koncového užívateľa.

Úrad taktiež pri ukladaní povinností prihliadal na odlišné situácie v oblasti efektívnej hospodárskej súťaže a spotrebiteľov v rôznych geografických oblastiach štátu v súlade s § 11 ods. 4 písm. e) zákona o elektronických komunikáciách. Napriek existencii oblastí s intenzívnejšou súťažou (najhustejšie zaľudnené časti miest), úrad na základe rozsiahlej analýzy geografických odlišností v rámci územného vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 5 rozhodnutia, v súlade s usmernením Komisie v rámci vysvetľujúceho memoranda k revidovanému odporúčaniam⁸, ako aj zo spoločného postupu ERG ohľadom geografických aspektov

⁸ Odsek 2.4 o Určení relevantného geografického trhu
(http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/eu_consultation_procedures/sec_2007_1483_2.pdf)

trhových analýz⁹, nepristúpil ku segmentácií povinností. Úrad identifikoval konkurenčný tlak alternatívnych infraštruktúr v mestách s trhovým podielom spoločnosti ST, a.s. nižším ako 50 %, ktorý je viditeľný v rámci celého územia Slovenska. Je to spôsobené tým, že táto oblasť je dostatočne veľká na to, aby spoločnosť ST, a.s. nemala možnosť podstatného zvyšovania jednotnej národnej ceny, pretože by jej to spôsobilo výraznejší pokles trhových podielov v týchto mestách. Prípadné zúženie územného vymedzenia by eliminovalo konkurenčný tlak alternatívnych poskytovateľov, ktorý presahuje hranice ich geografickej pôsobnosti. Rozdiely v cenách medzi jednotlivými skupinami oblastí potvrdzujú, že spoločnosť ST, a.s. prispôsobuje svoju národne jednotnú cenu ostatným hráčom na trhu, aby si udržala súčasnú úroveň národného trhového podielu. Uvedené opodstatňuje národné vymedzenie relevantného trhu. Uvedené je tiež v súlade s § 22 ods. 3 písm d) zákona o elektronických komunikáciách, nakoľko národné vymedzenie relevantného trhu je v záujme dlhodobej ochrany hospodárskej súťaže, ako aj ochrany efektívnej súťaže založenej na infraštruktúre, ktorá existuje v niektorých častiach Slovenska. Hospodárska súťaž je prevažne vytváraná malými lokálnymi poskytovateľmi, ktorí by v prípade vylúčenia určitých oblastí z územného vymedzenia relevantného trhu č. 5 museli súťažiť so spoločnosťou ST, a.s. s mimoriadne silným postavením na národnom trhu.

V súlade so zásadami práva hospodárskej súťaže sa relevantný trh z geografického hľadiska stanovuje podľa dvoch kritérií, a to podľa pôsobnosti právnych a ďalších regulačných nástrojov a podľa oblasti, ktorú sieť pokrýva. V súčasnosti, pri stave neexistencie súťaže by deregulácia určitých vybraných oblastí (lokality, v ktorých ponúkajú širokopásmové služby viacerí navzájom si efektívne konkurujúci poskytovatelia) mohla spôsobiť problémy v štruktúre cien (odstránením priemerných celonárodných cien spôsobených vylúčením oblastí s nižšími nákladmi prístupu hlavne kvôli vyššej hustote osídlenia v mestských sídlach). Takáto deregulácia by mohla viesť k deformácii trhu, stláčaniu cien a k vytvoreniu výraznej nerovnováhy medzi regulovanými a neregulovanými oblasťami. Deregulácia by mohla mať aj ďalšie negatívne dopady na iných súvisiacich trhoch, ako napríklad predátorské ceny účtované tradičným podnikom v neregulovanej oblasti, vďaka krížovým dotáciám z regulovaného trhu. Akákoľvek segmentácia povinností by navyše prispela k zvýšeniu regulačného zaťaženia na jednej strane pre úrad, ale na druhej strane aj pre regulovaný podnik. Ďalším podstatným argumentom v neprospech segmentácie je stálosť hraníc hypotetického segmentovaného vymedzenia povinností. Podľa názoru úradu by bolo stálosť hraníc veľmi ťažké zaručiť, nakoľko v rámci národného trhu existuje mnoho menších oblastí, v ktorých sa konkurenčné podmienky menia oveľa výraznejšie, ako priemerné hodnoty za celý národný trh. Z dôvodu všetkých uvedených rizík a nejasného vývoja sa úrad rozhodol nepristúpiť ku segmentácií povinností, pretože by takéto uloženie povinností vôbec nevedlo k zlepšeniu konkurenčnej situácie na národne vymedzenom geografickom trhu, ale naopak, len k prehĺbeniu existujúcich konkurenčných problémov prevládajúcich na väčšine územia. Konečným cieľom úradu je práve vytvorenie a ochrana efektívnej hospodárskej súťaže, ktorá vo väčšine územia Slovenska nie je prítomná.

⁹ ERG Common position on geographic aspects october 2008 (Definition and remedies)

Vyššie uvedené skutočnosti viedli úrad k záveru o uložení všetkých povinností uvedených vo výroku rozhodnutia. Uvedené zistenia potvrdzujú nutnosť zvýšenia intenzity regulácie veľkoobchodného relevantného trhu č. 5.

Povinnosť transparentnosti úrad uložil spoločnosti ST, a.s. aj po ukončení prvého kola analýzy. Na základe tohto rozhodnutia a vykonanej opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 úrad ukladá túto povinnosť spoločnosti ST, a.s. pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx hlavne z dôvodu zabezpečenia dostupnosti základných a podstatných informácií pre všetky podniky, ktoré majú záujem o službu širokopásmového prístupu za účelom poskytovania širokopásmových služieb bytovým aj nebytovým zákazníkom. Dostupnosť základných, podstatných a špecifických informácií pre všetky podniky poskytujúce elektronické komunikačné služby pozitívne ovplyvňuje ich možnosti pri poskytovaní vlastných služieb.

Uložením povinnosti transparentnosti chce úrad zabezpečiť zverejňovanie referenčnej ponuky na širokopásmový prístup prostredníctvom technológie xDSL a FTTx, zmien referenčnej ponuky, ako aj informácií týkajúcich sa zmluvných podmienok prístupu, čiže informácií súvisiacich s poskytovaním služby prístupu, vrátane technickej špecifikácie, vlastností siete a cien za tieto služby. Zverejňovanie vyššie špecifikovaných informácií umožní, aby podniky, ktoré majú záujem o širokopásmový prístup, získali základné informácie o podmienkach poskytovania služby širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a FTTx. Informácie o geografickom umiestnení distribučných miest umožnia ostatným podnikom získať informácie, ktoré sú nevyhnutné na plánovanie prípadných investícií do zvyšovania dostupnosti širokopásmového prístupu.

Každý podnik využívajúci širokopásmový prístup od spoločnosti ST, a.s. potrebuje mať k dispozícii základnú štandardnú cieľovú úroveň, na ktorej sú mu poskytované všetky služby bez dodatočných poplatkov. Takáto štandardná úroveň je potrebná na zabezpečenie transparentného poskytovania služby veľkoobchodného širokopásmového prístupu, kde všetky podniky majú k dispozícii jednoznačné informácie o trvaní jednotlivých úkonov a rovnako sú informovaní o kompenzáciách za prípadné meškania. Ukazovatele úrovne poskytovaných služieb zahŕňajú lehoty na odpovedanie na žiadosti o informácie v súvislosti s poskytovaním širokopásmového prístupu, lehoty na odpovedanie na žiadosti o zriadenie širokopásmového prístupu, lehoty pri spracovaní žiadostí o širokopásmový prístup a jeho využívanie, lehoty v procesoch riešenia porúch, atď. a kompenzácie za nedodržanie týchto lehôt. Pokiaľ má podnik záujem o nadštandardnú úroveň poskytovaných služieb, môže si za tieto služby priplatiť. Spoločnosť ST, a.s. je povinná v prípade nedodržania štandardnej úrovne poskytovaných služieb za vopred určených podmienok poskytnúť kompenzáciu v súvislosti s nedodržaním stanovenej štandardnej úrovne. Výsledkom takejto štandardnej úrovne poskytovania služieb širokopásmového prístupu spoločnosťou ST, a.s. bude prospech pre konečného spotrebiteľa na maloobchodnej úrovni v podobe jednoznačných pravidiel uskutočňovania jednotlivých úkonov vo vzťahu podnik – zákazník, spolu s prípadnými postihmi za nedodržanie týchto dohodnutých pravidiel. Tým sa budú vo väčšej miere chrániť záujmy koncového užívateľa, čo zároveň prispeje k zlepšeniu podmienok poskytovania širokopásmového prístupu spoločnosťou ST, a.s.

Úrad ďalej ukladá významnému podniku v súlade s NGA odporúčaním povinnosť zverejňovania informácií o nových plánovaných produktoch veľkoobchodného širokopásmového prístupu prostredníctvom NGA sietí minimálne 6 mesiacov predtým, ako významný podnik uvedie na trh zodpovedajúce maloobchodné produkty. Uvedenú povinnosť úrad považuje za opodstatnenú z dôvodu, že ostatné podniky musia mať dostatočný čas na prípravu svojej vlastnej siete a technológií, prípravu vlastných maloobchodných produktov, marketingovú prípravu a podobne. Ostatné podniky by mali mať rovnaké podmienky, akými disponuje významný podnik a musia mať z toho dôvodu dostatočný časový priestor na prípravu pri novo poskytovaných službách prostredníctvom NGA sietí.

Podniky majú legitímny záujem na tom, aby získali dostatočné množstvo času a mohli sa pripraviť na zmeny významne ovplyvňujúce ich investície. V miestach, kde sa podnik s významným vplyvom na trhu chystá vymeniť časť svojej existujúcej prístupovej siete s medenými káblami za optickú a plánuje odstaviť z prevádzky používané body prepojenia musí byť zabezpečený primeraný plán tejto migrácie. Takýto plán migrácie musí byť transparentný a vyvinutý na dostatočne detailnej úrovni, aby sa podniky aktuálne využívajúce širokopásmový prístup mohli pripraviť na zmeny v súvislosti s vyradovaním aktuálne využívaných, alebo plánovaných bodov prístupu z prevádzky. Úrad stanovil dve rôzne lehoty povinnosti zverejňovania informácií ohľadom zámeru ukončiť poskytovanie širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL. V miestach, kde sa významný podnik chystá vymeniť časť svojej siete a odstaviť z prevádzky využívané body prístupu, je potrebné, aby ostatné podniky získali o tomto plánovanom kroku včas informácie, aby tak mohli zodpovedajúcim spôsobom upraviť svoje siete, ako aj plány na ich rozširovanie. Ak sa podniky so spoločnosťou ST, a.s. nedohodnú na vhodnom pláne migrácie existujúcich širokopásmových prístupov, musí im byť umožnená dostatočne dlhá lehota na vysporiadanie sa s touto skutočnosťou a realizáciu vlastných investičných zámerov. Plán migrácie by mal obsahovať lehoty všetkých dôležitých úkonov vyradovania, resp. výmeny častí existujúcej prístupovej siete s medenými káblami za optickú, ako aj lehoty plánovaného vyradenia existujúcich bodov prepojenia z prevádzky, ale aj dostupnosť nových prístupových bodov poskytovania širokopásmového prístupu, ako aj výskyt ďalších podstatných technologických zmien v sieti. Tieto lehoty, informácie o dostupnosti a zmeny musia byť určené tak, aby bol všetkým užívateľom širokopásmového prístupu poskytnutý dostatočný časový priestor na prípravu, zosúladenie a synchronizáciu jednotlivých úkonov vykonávaných významným podnikom a mali by byť aktualizované na pravidelnej báze. Spoločnosť ST, a.s. by mala tiež stanoviť náklady jednotlivých úkonov, ktoré budú musieť používatelia širokopásmového prístupu v súvislosti s migráciou existujúcich prístupov znášať. Plán migrácie musí v maximálnej možnej miere odrážať a chrániť záujmy koncových užívateľov, kde koncoví užívatelia podnikov využívajúcich širokopásmový prístup významného podniku budú musieť mať rovnaké podmienky, resp. prípadné obmedzenia, aké budú mať koncoví užívatelia spoločnosti ST, a.s. Táto povinnosť opäť prispeje ku väčšej spokojnosti koncových užívateľov na maloobchodnej úrovni a ochrane ich záujmov, nakoľko sa dosiahne dostatočný priestor na vytvorenie rovnakých podmienok pre všetky podniky využívajúce širokopásmový prístup spoločnosti ST, a.s. V konečnom dôsledku budú mať koncoví užívatelia na maloobchodnej úrovni možnosť voľby poskytovateľa využívaných služieb aj prostredníctvom NGA sietí, čo bude mať pozitívny vplyv na kvalitu a cenu týchto služieb.

V odporúčaní o NGA sú uvedené nasledovné ustanovenia ohľadom veľkoobchodného širokopásmového prístupu:

- Ak sa na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 5 nachádza významný podnik, národný regulátor elektronických komunikácií (ďalej len regulátor) by mal posúdiť určenie nových nápravných opatrení prístupu, ako ekvivalentu k existujúcim službám prístupu.
- Regulátor by mal uložiť povinnosť sprístupniť nové produkty veľkoobchodného širokopásmového prístupu v zásade minimálne 6 mesiacov predtým, ako budú uvedené na trh maloobchodné služby významného podniku.
- Regulátor by mal nariadiť povinnosť prístupu k rôznym produktom na veľkoobchodnom trhu najlepšie odrážajúcim príslušné technologické vlastnosti infraštruktúry významného podniku.
- Ak by sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom na trhu a podnikmi, ktoré aktuálne využívajú prístup k sieti významného podniku, malo by sa pri migrácii zabezpečiť, aby boli podniky informované o odstavení bodov prístupu prevádzky, a to najmenej 5 rokov vopred. Toto obdobie môže byť kratšie, ak je zabezpečený rovnocenný prístup.
- Regulátor by mal zaistiť, aby sa alternatívnym poskytovateľom uľahčil prechod na prístupové produkty sietí NGA.
- Regulátor by mal nariadiť nákladovú orientáciu v zmysle prílohy I odporúčania, pričom je potrebné zohľadniť šírku pásma a kvalitu jednotlivých ponúk na veľkoobchodnej úrovni.

V súlade s odporúčaním o NGA úrad uložil povinnosť širokopásmového prístupu k optickej sieti spoločnosti ST, a.s. prostredníctvom širokopásmového prístupu porovnateľného s existujúcim širokopásmovým prístupom, ktorý je založený na technológii xDSL. Spoločnosť ST, a.s. koncom roka 2011 spustila testovaciu veľkoobchodnú ponuku širokopásmových služieb v optickej sieti. Uložením vyššie všetkých povinností úrad zabezpečí nediskriminačné a transparentné poskytovanie veľkoobchodného širokopásmového prístupu v optickej sieti. Povinnosťou regulácie cien Úrad zabezpečí, že ponúkané služby budú poskytované za primerané ceny v súlade s určenou metódou kalkulácie cien. Tieto povinnosti sú dopĺňované povinnosťou oddelenej evidencie, aby bola umožnená kontrola plnenia jednotlivých povinností širokopásmových služieb poskytovaných v optickej sieti. Úrad tak zabezpečí poskytovanie všetkých služieb za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich spoločnosť ST, a.s. využívala pre vlastnú potrebu. Tým úrad zabezpečí transparentné a nediskriminačné podmienky pre všetkých alternatívnych poskytovateľov, ktorí budú mať záujem o širokopásmový prístup na predmetnom veľkoobchodnom trhu. V súlade s odporúčaním o NGA úrad stanovil aj lehotu na informovanie o nových produktoch poskytovaných prostredníctvom NGA sietí. Pokiaľ ide o migráciu xDSL infraštruktúry na optickú, úrad stanovil dve rôzne lehoty v závislosti od toho, či spoločnosť ST, a.s. s ostatnými podnikmi dospeje k dohode o migrácii existujúcich širokopásmových prístupov. Uložením povinnosti prístupu na národnej a regionálnej úrovni úrad umožní pre alternatívnych poskytovateľov, aby využívali veľkoobchodné produkty spoločnosti ST, a.s. najlepšie odrážajúce ich požiadavky. Cieľom úradu je vytvoriť podmienky pre zdravé konkurenčné prostredie pri poskytovaní služieb širokopásmového prístupu pre koncových užívateľov.

Transparentnosť je základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminácie, ktorá je ďalšou z uložených povinností. Základným princípom nediskriminácie je, že spoločnosť ST, a.s. bude povinná uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Z tohto dôvodu úrad požaduje, aby referenčná ponuka bola prehľadná a dostatočne rozčlenená, aby podniky požadujúce určitú službu širokopásmového prístupu nemuseli platiť za služby, ktoré nie sú potrebné vo vzťahu k požadovanej službe. Iba dostatočne prehľadná a rozčlenená referenčná ponuka je zárukou dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu, ktorá predstavuje obsahovú náplň povinnosti nediskriminácie. Dostatočne široký rozsah povinných položiek referenčnej ponuky tak obmedzuje možnosť individuálnych rozdielov v jednotlivých zmluvách o prístupe a prepojení a limituje možnosti rozdielnosti zmluvných podmienok pre uchádzačov o prístup, čím efektívne zabraňuje spoločnosti ST, a.s. správať sa diskriminačne. Z uvedeného dôvodu považuje za efektívne naplnenie povinnosti nediskriminácie len v spojení s transparentnou prezentáciou všetkých informácií a podmienok širokopásmového prístupu.

Uvedenými povinnosťami chce úrad zabezpečiť prístup k informáciám v súvislosti s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom v rovnakej miere, akým disponuje vlastná maloobchodná úroveň (vetva) pri poskytovaní svojich maloobchodných služieb, teda ide o informácie, ktoré získava maloobchodná úroveň od veľkoobchodnej úrovne spoločnosti ST, a.s.. Podľa názoru úradu majú mať ostatné podniky, na základe povinnosti nediskriminácie, prístup ku všetkým najvyužívanejším doplnkovým širokopásmovým službám poskytovaným na maloobchodnej úrovni (digitálna televízia (IPTV) vrátane videa na vyžiadanie (VoD), širokopásmová hlasová služba (VoIP/VoB),), ktoré poskytuje spoločnosť ST, a.s. na vlastnej maloobchodnej úrovni, a navyše by mali mať možnosť poskytovať ich v rovnakej kvalite, akou disponuje spoločnosť ST, a.s. V rámci povinnosti nediskriminácie by spoločnosť ST, a.s. mala zabezpečiť alternatívnym poskytovateľom možnosť poskytovania všetkých vymenovaných širokopásmových služieb, ktoré poskytuje aj svojej vlastnej maloobchodnej úrovni. Pokiaľ by alternatívni poskytovatelia nemali možnosť prístupu k službám, ktoré spoločnosť ST, a.s. poskytuje popri širokopásmovom prístupe k internetu, mohlo by to ovplyvniť rozhodovanie užívateľa o výbere poskytovateľa týchto služieb. Ten by sa následne, aj napriek nižšej cene širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného alternatívnym podnikom, mohol rozhodnúť pre využitie ponuky od spoločnosti ST, a.s. obohatenej o pridanú hodnotu doplnkových služieb poskytovaných popri tejto službe, ktoré alternatívny podnik nemá možnosť poskytnúť.

Umožnenie veľkoobchodného širokopásmového prístupu k doplnkovým službám poskytovaných popri prístupe na internet prispeje k zlepšeniu podmienok pre vytvorenie efektívnej súťaže na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Odoberatelia veľkoobchodného širokopásmového prístupu budú mať možnosť efektívnejšie konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu. Úrad v časti Balíčky služieb rozhodnutia preukázal, že praktiky poskytovania zliav z cien jednotlivých služieb ako odmena za využívanie viacerých služieb súčasne, tvoria

významnú skutočnosť na trhu širokopásmového prístupu, ktorá v kombinácii s ostatnými faktormi ovplyvňuje stav súťaže na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Odoberatelia veľkoobchodného prístupu nemajú veľký záujem ponúkať opakovaný predaj IPTV spoločnosti ST, a.s., nakoľko by tým len posilňovali jej postavenie na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Prirodzeným dôsledkom je, že odoberatelia veľkoobchodného prístupu využívajú prevažne tzv. Naked prístupy alebo TP prístupy, pri ktorých užívatelia odoberajú úzkopásmovú hlasovú službu spoločnosti ST, a.s. cez xDSL (tzv. pevná linka). Faktom je, že žiadny z odoberateľov veľkoobchodného širokopásmového prístupu od spoločnosti ST, a.s. na svojom vlastnom webovom sídle oficiálne neponúka opakovaný predaj IPTV spoločnosti ST, a.s. Podľa posledných aktualizovaných údajov k 30.6.2012 tvoril podiel počtu prístupov IPTV približne 15 % celkového počtu xDSL širokopásmových prístupov na internet. Pri pohľade na technológiu FTTx bol podiel počtu IPTV prístupov v pomere k celkovému počtu FTTx širokopásmových prístupov na internet ešte oveľa výraznejší, nakoľko tvoril vyše 60 % (Zisťovanie úradu ohľadom rozdelenia širokopásmových služieb z januára 2012). Tento výrazný podiel IPTV pri FTTx v porovnaní s podielom IPTV pri technológii xDSL podčiarkuje význam doplnkových služieb širokopásmového prístupu poskytovaných v kombinácii s prístupom na internet. Koncoví užívatelia tieto výhodnejšie kombinácie služieb využívajú, čo znevýhodňuje odoberateľov veľkoobchodného širokopásmového prístupu od spoločnosti ST, a.s. s obmedzenou maloobchodnou ponukou širokopásmového prístupu na internet. Spoločnosť ST, a.s. by mala zverejniť ponuku veľkoobchodného prístupu k doplnkovým službám porovnateľnú k doteraz poskytovanému širokopásmovému prístupu na internet ADSL Partner, ktorá bude transparentná, nediskriminačná a bude umožňovať odoberateľom veľkoobchodného širokopásmového prístupu efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na pridruženom maloobchodnom trhu. Spoločnosť ST, a. s. by mala poskytnúť veľkoobchodný prístup umožňujúci poskytovanie služieb VoIP/VoB, ktoré síce v súčasnosti nemajú až také rozšírenie ako služba IPTV, no táto skutočnosť sa môže počas ďalšieho obdobia zmeniť aj vplyvom cenovej politiky spoločnosti ST, a.s na maloobchodnom trhu. Pokiaľ by úrad uložil povinnosť prístupu umožňujúcu len poskytovanie služby IPTV, spoločnosť ST, a.s. by mohla začať zvyhodňovať užívateľov napríklad prostredníctvom využívania hlasovej širokopásmovej služby VoIP, resp. VoB. Uvedené by mohlo výrazne ovplyvniť súťažné podmienky na sledovanom trhu a v konečnom dôsledku poškodiť záujmy koncových užívateľov. Spoločnosť ST, a.s. by mala poskytnúť veľkoobchodný prístup umožňujúci také poskytovanie služby IPTV na maloobchodnom trhu, aby odoberatelia tohto prístupu mali možnosť efektívne konkurovať službe IPTV poskytovanej spoločnosťou ST, a.s. Veľkoobchodný prístup by mal umožňovať všetky podstatné funkcionality v porovnaní so službou IPTV spoločnosti ST, a.s. Ďalej by mal umožňovať zriadenie a prevádzkovanie pridružených služieb naviazaných na poskytovanie služby IPTV, ako je napríklad služba obsahu VoD (prístup k videu na základe požiadavky užívateľa).

Pokiaľ nie je technicky realizovateľné poskytnutie prístupu k týmto službám, mala by byť alternatívnym podnikom poskytnutá minimálne možnosť opakovaného predaja týchto služieb poskytovaných spoločnosťou ST, a.s., aby bolo zabezpečené nediskriminačné správanie.

Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž.

Uloženie transparentnosti a následnej nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých služieb. Podľa zákona o elektronických komunikáciách je úrad tzv. sektorový regulátor a jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. povinnosťou úradu je určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa.

Úrad ukladá významnému podniku aj povinnosť pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL a FTTx včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Plnenie tejto povinnosti je základným predpokladom pre zriadenie vhodného širokopásmového prístupu pre podniky, ktoré majú záujem poskytovať vlastné širokopásmové služby. Nakoľko je spoločnosť ST, a.s. podľa vyhodnotenia jednotlivých kritérií významným podnikom, len ona môže poskytovať službu širokopásmového prístupu na takmer celom území SR, a úrad považuje za nevyhnutné umožniť podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách sprístupnenie takých sieťových prostriedkov, ktoré sú v jej vlastníctve a sú nevyhnutné pre zabezpečenie širokopásmového prístupu.

Uloženie povinnosti prístupu k určitým sieťovým prostriedkom optickej siete úrad ukladá aj z dôvodu, aby zabezpečil, že spoločnosť ST, a.s. bude predávať zodpovedajúce služby širokopásmového prístupu za veľkoobchodných podmienok podnikom, ktoré budú schopné efektívne realizovať poskytovanie služieb pre koncových užívateľov. Uloženie tejto povinnosti je preto zásadnou podmienkou pre zabezpečenie širokopásmového prístupu v sieti spoločnosti ST, a.s. a v konečnom dôsledku pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti služieb pre koncového užívateľa.

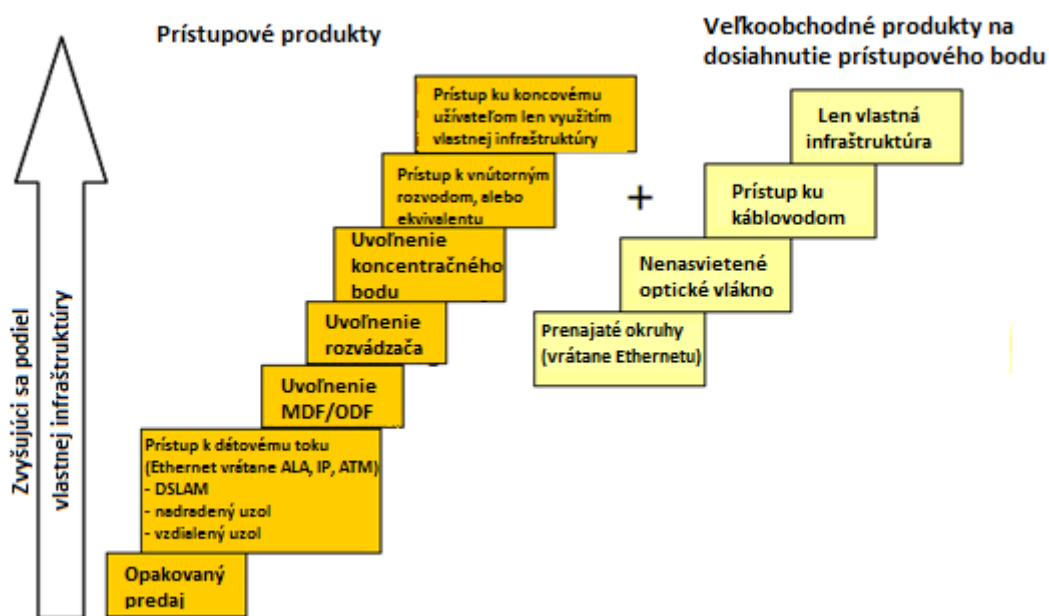
Úrad ukladá významnému podniku povinnosť poskytnúť širokopásmový prístup prostredníctvom technológie FTTx na národnej úrovni a regionálnej úrovni z toho dôvodu, aby podnikom umožnil poskytovať také služby širokopásmového prístupu, ktoré budú v najväčšej možnej miere vyhovovať ich požiadavkám, aby sa svojimi službami dokázali odlišiť od maloobchodnej ponuky spoločnosti ST, a.s. Prístup na národnej a regionálnej úrovni je nevyhnutným predpokladom zvýšenia množstva na jednej strane a na druhej strane aj zvýšenia kvality maloobchodných ponúk ostatných podnikov.

Komisia vo svojom odporúčaní o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie tvrdí, že „Národné regulačné orgány (NRO) v zmysle článku 16 ods. 4 smernice 2002/21/ES pripravujú regulačné odpovede na výzvy, ktoré vznikajú z dôvodu prechodu zo sietí s medenými káblami na optické siete. Príslušnými trhmi sú v tejto súvislosti trhy veľkoobchodného prístupu k sieťovej infraštruktúre (trh 4) a veľkoobchodného širokopásmového prístupu (trh 5). Jednotnosť regulačných prístupov národných regulačných orgánov má mimoriadny význam preto, aby nedochádzalo k narušeniu jednotného trhu a aby bolo možné vytvoriť právnu istotu pre všetky investujúce podniky. Z tohto dôvodu je potrebné poskytnúť národným regulačným orgánom poradenstvo zamerané na zamedzenie akýchkoľvek nevhodných odklonov od regulačných prístupov. Národným regulačným orgánom sa pritom umožní riadne zohľadniť vnútroštátne okolnosti pri vypracúvaní vhodných nápravných opatrení. Vhodné spektrum nápravných opatrení, ktoré NRO uložia, by malo odrážať primerané uplatňovanie zásady investičného rebríčka.“

Svoje stanovisko k Odporúčaniu Komisie o NGA vyjadril aj BEREC¹⁰. Vo svojej správe sa venoval aj prepojeniu a agregácii sietí na regionálnej a lokálnej úrovni, kde tvrdí, že: „prepojenie na rôznych úrovniach v sieti je potrebné aby alternatívni operátori dostali možnosť znížiť náklady na backhaul a investovať do svojej vlastnej backhaul infraštruktúry ak získali potrebný počet koncových užívateľov, alebo im dať príležitosť na udržanie využitia ich vlastnej backhaul infraštruktúry v prostredí sietí NGA.“

Analýza BERECu je založená na princípe investičného rebríčka, ktorý sa taktiež odráža aj vo vyššie uvedenom recitáli č.3 NGA odporúčania. Všetky národné regulačné orgány by mali sledovať koncept zásady investičného rebríčka podľa ktorého regulovaný prístup podporuje hospodársku súťaž a investície, ktoré posilňujú konkurencieschopnosť budovania NGA.

Obrázok č. 13 NGA Investičný rebríček

Ľavá strana rebríčka zobrazuje rôzne prístupové produkty (prepojené s prístupovými bodmi), zatiaľ čo pravá strana znázorňuje veľkoobchodné produkty v prístupovej/koncentračnej sieti, ktoré môže alternatívny operátor využiť na dosiahnutie prístupových bodov zo svojho vlastného PoP. Rôzne kombinácie prístupových produktov (ľavá strana) a backhaul produktov (pravá strana) sú možné v závislosti od variantu a sieťovej architektúry, zahrňujúc rôzne stupne vlastnej infraštruktúry.

Pojem „backhaul“ použitý v rozhodnutí znamená medzičlánok medzi chrbticovou sieťou a prístupovou sieťou, tj. spojenie medzi typicky rozdeľovanými agregáčnymi/prístupovými bodmi a viac centralizovanými bodmi prepojenia (PoP) – napr. pripojenie bezdrôtových základňových staníc k zodpovedajúcim ovládačom základňových staníc, spájanie DSLAMov alebo OLT k najbližším ATM alebo

¹⁰ BEREC report on NGA wholesale products

Ethernetovým agregáčnym uzlom, alebo spájanie vývodu podmorských komunikačných káblových systémov s hlavnou pozemnou telekomunikačnou sieťou. Backhaul technológie zahŕňajú: rádiový prenos a prístupové technológie (napr. WiMAX), optické technológie (napr. tmavé vlákno), xDSL, SDH alebo Ethernet¹¹.

Ak alternatívny operátor stúpa hore po rebríčku, vo všeobecnosti bude musieť postupne investovať viac do vlastnej infraštruktúry, no nie každá priečka rebríčka musí byť nevyhnutne použitá. Vo všeobecnosti platí, že vyššia priečka rebríčka znamená, že prístupový bod je situovaný bližšie ku koncovému užívateľovi, spojený so zvýšeným podielom použitej vlastnej infraštruktúry. Princíp investičného rebríčka v NGA prostredí platí pre obe technológie tvoriace súčasť vymedzenia relevantného trhu č. 5, t.j. pre xDSL aj pre FTTx¹².

Teória investičného rebríčka nachádza uplatnenie aj na Slovensku. V minulých rokoch alternatívni poskytovatelia budovali a čiastočne aj budujú alternatívne infraštruktúry, no väčšinou len v hustejšie zaľudnených častiach väčších miest. Dostupnosť alternatívnych infraštruktúr a ich ďalšie budovanie je limitované ekonomickou a technickou uskutočniteľnosťou, čo znemožňuje ich budovanie v menej obývaných a vidieckych častiach Slovenska. Alternatívni poskytovatelia tak na väčšine územia zostávajú odkázaní na prístup k najrozsiahlejšej infraštruktúre na Slovensku, ktorú vlastní spoločnosť ST, a.s. Táto situácia pretrváva, čo dokumentuje aj stabilný trhoví podiel spoločnosti ST, a.s.

Úrad na základe výsledkov analýzy konštatuje, že najväčší odoberatelia veľkoobchodného širokopásmového prístupu dosiahli potrebný počet koncových užívateľov, aby mohli uvažovať o postupe na ďalšiu úroveň investičného rebríka smerom k vlastnej infraštruktúre. Každý z alternatívnych podnikov disponuje určitou časťou vlastnej infraštruktúry, alebo aspoň možnosťou riešenia backhaul produktov alternatívnym spôsobom na základe spolupráce s treťou stranou. Vďaka možnosti prístupu k sieti spoločnosti ST, a.s. na regionálnej úrovni úrad umožní odoberateľom prístupu využiť tú najefektívnejšiu formu riešenia backhaul produktu vo vlastnej réžii, čo v kombinácii s nákladovo orientovanou cenou širokopásmového prístupu na regionálnej úrovni vytvorí lepšie podmienky pre alternatívnych poskytovateľov efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Zároveň sa vytvorí priestor pre menšie podniky doteraz nevyužívajúce veľkoobchodný prístup od spoločnosti ST, a.s., ktoré pôsobia v jednotlivých regiónoch Slovenska. Tieto podniky, ktoré nemajú ambíciu dosiahnuť celonárodné pokrytie budú môcť využiť znalosti lokálneho trhu, existenciu vlastnej backhaul

11

http://bereg.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/bereg/regulatory_best_practices/common_approaches_positions/1126-revised-bereg-common-position-on-best-practice-in-remedies-on-the-market-for-wholesale-broadband-access-including-bitstream-access-imposed-as-a-consequence-of-a-position-of-significant-market-power-in-the-relevant-market

¹² http://bereg.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/bereg/reports/169-next-generation-access-implementation-issues-and-wholesale-products

infraštruktúry a využiť veľkoobchodný širokopásmový prístup na regionálnej úrovni v prípade nedostupnosti vlastných prístupových sietí, aby tak mohli uspokojiť väčšiu časť užívateľov v regióne a efektívnejšie konkurovať spoločnosti ST, a.s. Uloženie povinnosti prístupu na regionálnej úrovni zlepši súčasné podmienky poskytovania veľkoobchodného širokopásmového prístupu na Slovensku, nakoľko vytvorí podmienky pre ďalšie zvyšovanie podielu vlastnej infraštruktúry alternatívnych podnikov. Odoberatelia prístupu budú môcť využiť vlastnú infraštruktúru v regiónoch Slovenska na efektívnejšie poskytovanie širokopásmového prístupu koncovým užívateľom na maloobchodnej úrovni, nakoľko nebudú nútení platiť za backhaul infraštruktúru, ktorou sami disponujú alebo sú schopní zabezpečiť za výhodnejších podmienok od tretej strany. Uvedené znenie povinnosti prístupu je v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z § 11 odst. 4 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách, nakoľko je zameraný na zvýšenie prospechu spotrebiteľov prostredníctvom vyššej kvality poskytovanej služby, či zníženia maloobchodných cien týchto služieb. Zároveň je v súlade s princípom investičného rebríčka a smeruje k podpore súťaže v oblasti infraštruktúry, ktorá na väčšine územia Slovenska nie je prítomná, čím úrad prihliadal aj na ustanovenie § 22 ods. 3 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách. Veľkoobchodný prístup na úrovni siete bližšie smerom ku koncovému užívateľovi prispeje k budovaniu nových, ako aj zvyšovaniu využitia existujúcich alternatívnych infraštruktúr. Nakoľko na Slovensku alternatívni poskytovatelia doposiaľ nejavia záujem o uvoľnený prístup na veľkoobchodnom trhu č.4, môže byť odoberanie veľkoobchodného prístupu na regionálnej úrovni kľúčovým pre podporu súťaže založenej na infraštruktúre na celom území Slovenska.

Úrad pri ukladaní povinnosti prístupu prihliadal aj na ustanovenia § 22 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách. V analýze relevantného trhu č. 5 (časť Veľkosť podnikov rozhodnutia) úrad konštatuje, že sa neuvažuje s ďalším budovaním infraštruktúry do vidieckych lokalít, nakoľko tu nie je zaistená ekonomická návratnosť investície a tieto regióny sú charakteristické nižšou kúpnu silou a nižšou hustotou zaľudnenia. Ďalší rozvoj brzdí aj neistá ekonomická situácia v rámci celej Európskej únie, nielen na Slovensku. Úrad v analýze tiež preukázal, že vybudovanie paralelnej infraštruktúry porovnateľnej infraštruktúre spoločnosti ST, a.s. nie je ekonomicky možné, a preto označil túto infraštruktúru za neduplikovateľnú (časť Infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná rozhodnutia). Ohlasované investície do budovania infraštruktúry na obdobie 5 rokov tvoria len necelých 8 % celkových investícií realizovaných od začiatku budovania optických sietí (časť Súčasný stav súťaže rozhodnutia). Uvedené potvrdzuje zistenia analýzy o zabrzdnení ďalšieho budovania nových infraštruktúr z dôvodu nedostatočného dopytu, ako aj nízkej efektívnosti budovania nových infraštruktúr vo vidieckych oblastiach. Na základe vyššie uvedeného úrad dospel k záveru, že podniky sú naďalej odkázané na odoberanie veľkoobchodného prístupu k prístupovej sieti spoločnosti ST, a.s., ktorá predstavuje ťažko duplikovateľnú infraštruktúru. Len vďaka prístupu k nej sú schopní alternatívni poskytovatelia konkurovať spoločnosti ST, a.s. na súvisiacom maloobchodnom trhu na národnej úrovni a poskytnúť koncovým užívateľom širokopásmový prístup zodpovedajúcej kvality. Na základe zistení prezentovaných v analýze relevantného trhu č. 5 úrad konštatuje, že výstavba alebo využitie konkurenčných zariadení nie je technicky a ekonomicky možné a podniky sú odkázané na využívanie infraštruktúry spoločnosti ST, a.s.

Úrad uložil spoločnosti ST, a.s. povinnosť poskytnúť prístup na národnej a regionálnej úrovni cez Ethernet, pri ukladaní povinnosti sa pritom riadil ustanovením § 22 ods. 3 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách. Úrad listom č. 310/OTR/2012 zo dňa 13. marca 2012 požiadal spoločnosť ST, a.s. o poskytnutie regionálnych prístupových bodov na úrovni špecifikovania mesta pre úroveň prístupu IP a Ethernet. Spoločnosť ST, a.s. úradu poskytla uvedené body, kde je možné regionálny prístup realizovať a úrad tieto body následne uviedol v rozhodnutí. Pokiaľ ide o uskutočniteľnosť prístupu ako takého, úrad v analýze relevantného trhu uviedol, že spoločnosť ST, a.s. spustila koncom roka 2011 testovaciu prevádzku veľkoobchodného prístupu cez Ethernet, ktorý umožňuje prístup na národnej, ako aj regionálnej úrovni (časť Prehľad najväčších poskytovateľov širokopásmového prístupu na Slovensku, strana 72-74 rozhodnutia).

Úrad v analýze relevantného trhu č. 5 prihliadal aj na ustanovenia § 22 ods. 3 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách. O uskutočnených investíciách a riziku spojeného s investovaním, ako aj potrebe ochrany hospodárskej súťaže sa už úrad v odôvodnení uložených povinností zmieňoval. Úrad poukazoval na investície podnikov v časti Širokopásmový prístup prostredníctvom FTTx odôvodnenia rozhodnutia, kde sú prezentované investície do budovania optických sietí. Na základe zistení analýzy úrad uviedol, že sa nepredpokladá výrazné rozšírenie dostupnosti technológie FTTx do ďalších oblastí, nakoľko tam bude náročné dosiahnuť akceptovateľnú dobu návratnosti investície. Návratnosť investícií a vysoká investičná náročnosť spojená s vysokým rizikom investície bola uvedená aj v časti Prekážky vstupu na relevantný trh rozhodnutia. Úrad sa ďalej venoval vynaloženým investíciám vlastníkov sietí ako aj riziku, ktoré musia investori znášať v časti Súčasný stav súťaže rozhodnutia, ako aj v odôvodnení uložených povinností vyššie.

Pokiaľ ide o ustanovenia § 22 ods. 3 písm. e) a f) zákona o elektronických komunikáciách uloženie povinností prístupu neohrozuje práva duševného vlastníctva a taktiež neovplyvňuje poskytovanie celoeurópskych služieb.

Úrad v nadväznosti na požiadavku predsedu úradu z rozhodnutia o rozklade č. 259/PÚ/2012 zo dňa 22.11.2012 ohľadom povinností prístupu uskutočnil zisťovanie s cieľom zistiť:

- aktuálny stav počtu odoberaných prístupov odoberateľmi veľkoobchodného prístupu BSA
- záujem odoberateľov širokopásmového prístupu o prístup cez IP, resp. Ethernet na národnej a regionálnej úrovni

Listom adresovaným spoločnosti ST, a.s. úrad žiadal spoločnosť o:

- uvedenie technickej špecifikácie možnosti realizácie prístupu pre národnú a regionálnu IP a Ethernet úroveň, ktoré by boli uskutočniteľné, ekonomicky efektívne a primerané vzhľadom na využiteľnú kapacitu siete spoločnosti ST, ako aj podniky žiadajúce o prístup,
- predloženie nákladov na zriadenie a prevádzku jednotlivých typov prístupu,
- špecifikáciu bodov prístupu, aby bolo riešenie najmenej zaťažujúce pre spoločnosť ST, ako aj pre podniky žiadajúce o prístup z pohľadu technickej a ekonomickej uskutočniteľnosti a prevádzkyschopnosti riešenia,

Úrad zároveň požiadal podniky o aktualizované informácie ohľadom realizovaných investícií, rizika súvisiaceho s investíciami, ako aj informácie o plánovanej a skutočnej návratnosti týchto investícií, či plánovaných investíciách do infraštruktúry na obdobie ďalších troch rokov. Nakoniec úrad požadoval informácie o názore podnikov na spoločné investovanie a zdieľanie rizika a nákladov prostredníctvom kooperácie pri investovaní.

Výsledky zisťovania potvrdili konštatovanie spoločnosti ST, a.s. uvedené v rozklade voči rozhodnutiu úradu č. 1721/OER/2012 zo dňa 17. augusta 2012 ohľadom predpokladaného nezáujmu podnikov o odoberanie regionálneho prístupu cez IP v porovnaní s možnosťou realizácie regionálneho prístupu cez Ethernet. Úrad na základe nezáujmu väčšiny oslovených podnikov upustil od uloženia povinnosti prístupu na regionálnej úrovni cez IP a ponechal uloženú len povinnosť prístupu na regionálnej úrovni cez Ethernet, ktorá bude ekonomicky menej zaťažujúca pre podniky a umožní efektívnejšie poskytovanie veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

Spoločnosť ST, a.s. v čase národných konzultácií len začínala s poskytovaním veľkoobchodného širokopásmového prístupu cez Ethernet (testovacia prevádzka prebiehala od decembra roku 2011 do marca roku 2012). Z toho dôvodu úrad nedisponoval dostatočným časovým priestorom na efektívne posúdenie výhodnosti jednotlivých možností realizácie veľkoobchodného prístupu. Spoločnosť ST, a.s. sama počas národných konzultácií nevyjadrila žiadny názor na znenie povinnosti prístupu. Zámerom úradu bolo preto ponechať odoberateľom veľkoobchodného prístupu možnosť voľby z dvoch ponúkaných technologických možností riešenia veľkoobchodného prístupu. Nákladovosť a technická špecifikácia jednotlivých možností realizácie prístupu na relevantnom trhu č. 5 by umožňovala odoberateľom prístupu možnosť voľby pre nich výhodnejšej alternatívy z ekonomického ako aj technologického pohľadu. Úrad kládol dôraz na ponechanie možnosti voľby v súlade s princípom technologickej neutrality. Nákladovosť a z toho vyplývajúce veľkoobchodné ceny jednotlivých možností realizácie prístupu na relevantnom trhu č. 5 budú predmetom rozhodnutia o regulácii cien, ktoré určí spoločnosti ST, a.s. konečnú výšku veľkoobchodných cien, ktoré budú zároveň nákladovo orientované.

V nadväznosti na princípy efektívnosti, objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti a odôvodnenosti zakotvené v § 11 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, ako aj na základe povinnosti uloženej úradu predsedom úradu v rozhodnutí o rozklade je úrad povinný: „reálne posúdiť, do akej miery je zaťažujúce to ktoré riešenie pre významný podnik a ak existujú alternatívy uložených povinností, tak v novom rozhodnutí uložiť povinnosť s čo najmenšou záťažou pre spoločnosť ST.“

Na základe uvedeného sa úrad rozhodol pre uloženie jednej alternatívy povinnosti prístupu na regionálnej úrovni, ktorá bude pre spoločnosť ST menej zaťažujúca. Menej zaťažujúcou, ako aj ekonomicky a technologicky výhodnejšou alternatívou pre spoločnosť ST, a.s., ale aj pre odoberateľov veľkoobchodného prístupu, je prístup na regionálnej úrovni prostredníctvom Ethernetu. Tento prístup zároveň umožňuje optimálne zriadenie vo viacerých prístupových bodoch, ako je tomu v prípade prístupu cez IP. Prístup cez Ethernet navyše bude ponúkať okrem nižšej ceny aj ďalšie technologické výhody v porovnaní s prístupom cez IP, ako

napríklad širšie možnosti pre tvorbu produktov, väčšiu flexibilitu, možnosť poskytnutia veľkoobchodného prístupu umožňujúceho poskytovanie viacerých širokopásmových služieb paralelne, ako napríklad možnosť poskytnutia IPTV na báze IP multicastu. Prístup cez Ethernet (Ethernet Gate) navyše zjednocuje prístup cez optické a metalické siete. Pri prístupe cez Ethernet však musia odoberatelia prístupu investovať do vlastného technického vybavenia, ktoré pri prístupe prostredníctvom IP už bolo zahrnuté v cene služby. Napriek tomuto faktu však odoberatelia veľkoobchodného prístupu považujú za výhodnejší regionálny prístup cez Ethernet.

Pokiaľ ide o ďalšie zistenia na základe predložených informácií podnikmi, tieto potvrdzujú zistenia úradu prezentované v analýze relevantného trhu č. 5, ako aj v odôvodnení uložených povinností uvedených vyššie. Podniky nedosahujú naplánovanú návratnosť investícií. Je to spôsobené tým, že podniky budujú siete hlavne v oblastiach s vysokou hustotou zaľudnenia, kde sú prítomné konkurenčné infraštruktúry. Návratnosť investície sa tak predlžuje až na dobu 20 rokov a viac, čo brzdí budovanie sietí do ďalších miest s nižšou hustotou zaľudnenia. Podniky momentálne úplne pozastavili budovanie nových sietí, alebo hľadajú optimálne podmienky investície identifikáciou menších oblastí s požadovanou úrovňou dopytu a nižšou intenzitou súťaže. Uvedené len potvrdzuje nevyhnutnosť uloženia všetkých povinností uvedených vo výroku rozhodnutia, nakoľko sa počas ďalšieho obdobia nepredpokladá výrazná zmena stavu súťaže na sledovanom trhu, čo je podložené najaktuálnejšími informáciami predloženými podnikmi. Alternatívni poskytovatelia budú naďalej odkázaní na odoberanie veľkoobchodného prístupu od spoločnosti ST, a.s., aby boli schopní efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na pridruženom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Zároveň je nevyhnutné, aby úrad zabezpečil, že veľkoobchodné ceny širokopásmového prístupu budú nákladovo orientované, aby podniky zbytočne nepristupovali k nákladnému a ekonomicky náročnému zdvojovaniu existujúcej infraštruktúry len z dôvodu nevýhodnosti veľkoobchodnej ponuky. Uvedené úrad zabezpečí uložením regulácie cien metódou BU-LRAIC na základe rozhodnutia o regulácii cien (nadväzuje na vyššie uvedené konštatovanie úradu v Odôvodnení uložených povinností).

Úrad sa rozhodol uložiť prístup na úrovniach IP, ETHERNET a neuložiť prístup na úrovni ATM z dôvodu, že o prístup na úrovni ATM dlhodobo nie je zo strany alternatívnych poskytovateľov záujem. Skutočnosť, že o prístup na úrovni ATM nie je záujem súvisí aj s tým, že ATM technológia v súčasnosti predstavuje minoritnú transportnú technológiu, do ktorej ostatní operátori nemajú záujem investovať. Spoločnosť ST, a.s. úradu deklarovala, že do roku 2014 plánuje technológiu ATM vyradiť z používania. Prístup na národnej úrovni IP úrad ponecháva v uložených povinnostiach aj napriek plánu najväčších odoberateľov časom prejsť na efektívnejší prístup na národnej úrovni prostredníctvom Ethernetu. Momentálne všetci najväčší odoberatelia stále využívajú prístup na úrovni IP a z toho dôvodu úrad považuje za nevyhnutné ho ponechať v rámci uloženej povinnosti prístupu.

Regionálna ETHERNET úroveň siete je geografická oblasť prislúchajúca jednému prístupovému bodu v :

- 1./ Bratislave
- 2./ Nitre
- 3./ Trnave

- 4./ Žilina
- 5./ Martine
- 6./ Trenčín
- 7./ Banskej Bystrici
- 8./ Zvolene
- 9./ Košiciach
- 10./ Prešove.

Spoločnosť ST, a.s. je ďalej povinná nezrušiť už poskytnutý prístup bez zákonných dôvodov. Pre uchádzačov o širokopásmový prístup bude uložením tejto povinnosti zabezpečený prístup k všetkým sieťovým prostriedkom potrebným na prevádzkyschopnosť služieb. Úrad rovnako umožnil ostatným podnikom spoločné používanie infraštruktúry a priestorov.

Podľa článku 35 Odporúčania o NGA, cit.: „NRO by v zásade mali pri povinnej poskytovaných produktoch veľkoobchodného širokopásmového prístupu nariadiť nákladovú orientáciu v zmysle prílohy I, pričom je potrebné zohľadniť šírku pásma a kvalitu jednotlivých ponúk na veľkoobchodnej úrovni.“

Úrad v odôvodnení rozhodnutia preukázal, že na základe predchádzajúceho kola uložená cenová regulácia spolu s ostatnými uloženými povinnosťami bola nedostatočná na zabezpečenie hospodárskej súťaže, čomu zodpovedá stabilný trhoví podiel spoločnosti ST, a.s. na súvisiacom maloobchodnom trhu, ako aj malý rast podielu veľkoobchodných BSA širokopásmových prístupov k dátovému toku poskytovaných spoločnosťou ST, a.s. Nákladovo orientovaná metóda tvorby veľkoobchodnej ceny BU LRAIC dokáže do budúcnosti zabezpečiť, že ostatné podniky budú disponovať veľkoobchodným prístupom bitstream za porovnateľných cenových podmienok, akými disponuje vlastná maloobchodná vetva spoločnosti ST, čím sa výrazne obmedzí možnosť diskriminačného správania podniku s významným vplyvom v oblasti cien. Výsledkom cenovej regulácie je veľkoobchodná cena, ktorá nemôže byť prekročená. Spoločnosť ST, a.s. sa však môže rozhodnúť pre cenu nižšiu, ako je úradom uložená regulovaná cena. Akýkoľvek pokles, resp. zmena veľkoobchodnej ceny však sama o sebe neznamená, že cenová regulácia už nie je potrebná, resp. naopak. To platí obzvlášť v situáciách, kde jediný podnik s významným vplyvom dlhodobo poskytuje približne 90 % prístupov na súvisiacom maloobchodnom trhu na xDSL infraštruktúre.

V analýze, ktorú úrad dňa 19. marca 2012 notifikoval Komisii, bola navrhnutá metóda RETAIL MINUS, avšak v nadväznosti na komunikáciu s útvarmi Komisie ešte počas I. fázy konzultácie sa úrad rozhodol vziať späť svoje navrhované opatrenie, v opačnom prípade by Komisia začala II. fázu podľa čl 7 rámcovej smernice. Následne úrad v analýze postúpenej na národné konzultácie dňa 23.04.2012 zmenil spôsob regulácie na BU LRAIC. Komisia vo svojich pripomienkach tvoriacich podklad rozhodnutia (rozhodnutie zo dňa 23.07.2012) k tejto veci v bode **Potreba včasnej implementácie primeranej metódy kalkulácie cien** uviedla: „Vzhľadom na význam primeranej cenovej regulácie služieb veľkoobchodného širokopásmového prístupu a vzhľadom na súčasný dost' obmedzený vplyv regulácie na hospodársku súťaž

Komisia vyzýva TÚSR, aby finalizoval a čo najskôr oznámil metódu BU-LRAIC pre služby prístupu a služby kolokácie.“

Cenová regulácia a nákladovo orientovaná metóda tvorby jednotlivých cien veľkoobchodného širokopásmového prístupu napomôže rozvoju hospodárskej súťaže na súvisiacich maloobchodných trhoch širokopásmových služieb. Takáto forma cenovej regulácie zároveň bude obsahovať aj kompenzáciu za riziko spojené s daným typom investície, čím sa vytvorí regulačná istota podporujúca nové investície do optickej infraštruktúry. Zároveň prispeje k zmierneniu plytvania investičnými prostriedkami na multiplikovanie prístupových infraštruktúr viacerými podnikmi, čím sa efektívnejšou alokáciou investičných prostriedkov umožní rýchlejšie rozširovanie dostupnosti optických sietí do ďalších oblastí Slovenska. Prehľadná nákladovo orientovaná cenotvorba umožní transparentné a nediskriminačné poskytovanie veľkoobchodného širokopásmového prístupu, čoho dôsledkom bude efektívnejšie vynakladanie investícií, rýchlejšia návratnosť investícií a zníženie investičného rizika, čo v konečnom dôsledku napomôže stavu hospodárskej súťaže a prospechu koncových užívateľov na súvisiacich trhoch. Uložením všetkých povinností je cieľom úradu vytvoriť podmienky pre otvorenú a funkčnú súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch širokopásmových služieb pre bytových a nebytových zákazníkov.

Uložením povinnosti cenovej regulácie podľa určenej metódy kalkulácie cien za zriadenie a používanie širokopásmového prístupu a za služby kolokácie metódou dlhodobých priemerných prírastkových nákladov LRAIC úrad zabezpečí, aby spoločnosť ST, a.s. nemohla požadovať za poskytovanie predmetných veľkoobchodných služieb neprimerane vysoké ceny. Podľa názoru úradu sa cenovou reguláciou zriadenia kolokačného miesta, resp. priestoru vyriešia potenciálne problémy pri budovaní kolokačného priestoru, resp. miesta významným podnikom pri poskytovaní širokopásmového prístupu na regionálnej úrovni. Ceny za zriadenie, používanie širokopásmového prístupu a kolokáciu budú zahŕňať len tie náklady, ktoré súvisia s poskytovaním predmetných služieb. Predmetná metóda je v súlade s ustanovením článku 35 NGA odporúčania: „Regulátori by v zásade mali pri povinne poskytovaných produktoch veľkoobchodného širokopásmového prístupu nariadiť nákladovú orientáciu v zmysle prílohy I, pričom je potrebné zohľadniť šírku pásma a kvalitu jednotlivých ponúk na veľkoobchodnej úrovni.“ Uplatňovanie metódy LRAIC vydanéj v súlade s NGA odporúčaním zabezpečí nákladovú orientáciu cien účtovaných významným podnikom, ktorú naplní vydaním rozhodnutia o regulácii cien podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách. Cenovou reguláciou zriadenia kolokačného miesta úrad sleduje cieľ, ktorým je odstránenie nezáujmu o službu kolokácie vyjadrený alternatívnymi podnikmi v rámci analýzy relevantného trhu. Dôvodom nezáujmu o využívanie služby kolokácie uvádzaným alternatívnymi podnikmi bola vopred nepredvídateľná cena tejto služby. Konkrétne metódy kalkulácie cien zriadenia, používania, ako aj kolokácie, vydá úrad samostatnými rozhodnutiami. Návrh rozhodnutia pred vydaním konkrétnych metód pre určenie poplatkov za zriadenie a používanie širokopásmového prístupu k sieti spoločnosti ST, a.s., ako aj kolokáciu pri poskytovaní služieb širokopásmového prístupu, bude podliehať procesu národných a nadnárodných konzultácií.

Metódy kalkulácie cien úrad vydá samostatnými rozhodnutiami, ktoré podľa § 12 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách zverejní vo Vestníku úradu.

S uložením povinnosti cenovej regulácie a nákladovej orientácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom získania informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitále, ktoré súvisia so širokopásmovým prístupom pre každú jednotlivú službu širokopásmového prístupu zvlášť. Spoločnosť ST, a.s. je povinná na požiadanie poskytnúť úradu vyššie uvedené informácie samostatne za technológie xDSL a FTTx, ktorými je poskytovaný širokopásmový prístup, a to za zriadenie a používanie širokopásmového prístupu a za kolokáciu pri poskytovaní širokopásmového prístupu. Spoločnosť ST, a.s. je zároveň povinná predložiť účtovné záznamy na požiadanie úradu tak, aby bolo možné overiť plnenie týchto povinností za každú úroveň širokopásmového prístupu.. Podľa § 12 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách je podnik povinný vypočítať ceny podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien a poskytnúť úradu ich odôvodnenie. Významný podnik je povinný predložiť účtovné záznamy v súlade s platnými rozhodnutiami o metóde kalkulácie cien, aby bolo možné overiť plnenie týchto povinností za každú úroveň širokopásmového prístupu. Oddelená evidencia sprehľadní kontrolu jednotlivých služieb poskytovaných spoločnosťou ST, a.s., čo prispeje ku kontrole dodržiavania jednotlivých povinností a následne k zvýšeniu prospechu a podpore záujmov koncového užívateľa a zlepšeniu konkurenčných podmienok na maloobchodnej úrovni. Pri absencii povinnosti oddelenej evidencie by bola táto kontrola nevykonateľná.

Všetky uložené povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na predmetnom veľkoobchodnom trhu, sú efektívne a primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Úrad uložil tieto povinnosti podľa zákona o elektronických komunikáciách z dôvodu, aby na súvisiacich trhoch širokopásmových služieb boli vytvorené podmienky pre zdravšie konkurenčné prostredie a na väčšiu podporu súťaže na tomto trhu. Uložením všetkých povinností je cieľom úradu vytvoriť lepšie podmienky pre otvorenú a funkčnú súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmových služieb pre bytových a nebytových zákazníkov. Každú jednotlivú povinnosť úrad odôvodnil a preto uložené povinnosti považuje za objektívne a primerané. Úrad pokladá uloženie každej jednotlivéj povinnosti za odôvodnené a primerané stavu súťaže a postačujúce na riešenie potenciálnych súťažných trhových problémov. Ide o povinnosti, ktoré napĺňajú, v súlade s regulačným rámcom, účel ex ante regulácie, ktorým je vytvorenie podmienok pre vznik udržateľnej súťaže na relevantnom trhu a maximalizácia prospechu pre koncových užívateľov. Uloženie všetkých povinností je v súlade so stavom súťaže a ich efekt napĺňa vyššie uvedené princípy.

Národné konzultácie

Úrad dňa 23. apríla 2012 zverejnil na konzultačnom mieste svojom webovom sídle výsledky analýzy relevantného trhu č. 5 a stanovil mesačnú lehotu na zaslanie písomných pripomienok k tejto analýze. Analýza bola podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách doručená listom č. 520/OER/2012 zo dňa 25.05.2012 aj Protimonopolnému úradu SR.

V stanovenej lehote bolo úradu doručené stanovisko Protimonopolného úradu SR a spoločnosti ST, a.s.. Žiadne iné stanovisko od iného subjektu v predmetnej veci nebolo úradu doručené. Protimonopolný úrad SR vo svojom stanovisku uviedol, že k záverom analýzy relevantného trhu č. 5 vykonanej úradom nemá žiadne pripomienky. Pripomienky spoločnosti ST, a.s. úrad v čo najväčšej miere zohľadnil a doplnil do analýzy.

V priebehu konania národných konzultácií na príslušnom relevantnom trhu úrad obdržal list od spoločnosti ST, a.s. pod číslom 42565/SRZ/2012 zo dňa 23.05.2012 a zaevidoval ho pod číslom 506/OER/2012, v ktorom spoločnosť ST, a.s. uviedla svoje pripomienky k jednotlivým častiam návrhu opatrenia ako aj návrhy na zmenu opatrenia.

K jednotlivým návrhom spoločnosti ST, a.s. na doplnenie, zmenu, nahradenie vlastným textom alebo vypustenie textu uviedol úrad v dokumente Vyhodnotenie pripomienok k výsledku analýzy relevantného trhu č. 5 predloženom na nadnárodné konzultácie nasledovné stanovisko.

Pripomienky k jednotlivým častiam návrhu opatrenia

1. 2. 1. Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5 (s. 10, 3. a 4. odsek)

„Úrad určil veľkoobchodný trh č. 5 z vecného hľadiska na základe zastupiteľnosti na strane dopytu a na strane ponuky. Zastupiteľnosť dopytu je hodnotená na základe zastupiteľnosti určitej služby z pohľadu zákazníka. Umožňuje definovať služby ako zastupiteľné v očiach zákazníka, v prípade relatívneho vzrastu ceny. Služby definované ako zastupiteľné tvoria súčasť relevantného trhu. Jeden spôsob určenia zastupiteľnosti dopytu je použitie SSNIP....Úrad vykonal analýzu relevantného trhu založenú na type služieb, ktoré sú dostupné a technológiách, prostredníctvom ktorých sú dané služby poskytované. Možnosť substitúcie môže byť obmedzená značnými nákladmi na prechod zákazníka od jedného poskytovateľa služieb k inému. Častý je aj prípad, že zákazníci sú viazaní dlhodobými kontraktmi alebo vysokými nákladmi premiestnenia koncového zariadenia.“

Návrh: Úrad by mal ešte raz dôkladne vykonať test zastupiteľnosti zo strany ponuky a dopytu, keďže chýba minimálne exaktné vyhodnotenie zastupiteľnosti dopytu. Ďalej navrhujeme upraviť analýzu zastupiteľnosti a žiadame, aby Úrad pri vyhodnocovaní zastupiteľnosti postupoval skutočne podľa kritérií ZHOS.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Podľa Pokynov Komisie týkajúcich sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily v súlade s regulačným rámcom EÚ pre elektronické komunikačné siete a služby (2002/C165/03) zo dňa 11.07.2002 (ďalej len „Pokyny Komisie“), článok 40, Hypotetický monopolistický test (SSNIP) je jednou možnou cestou posudzovania existencie zastupiteľnosti dopytu a ponuky. Výsledky môžu následne pomôcť pri určovaní, či existujú na danom relevantnom trhu zastupiteľné produkty. Následne v článku č. 42 Pokynov Komisie je uvedené, že SSNIP test je relevantný len v prípade takých služieb, ktorých cena je voľne určená a nie je predmetom regulácie. Predpokladom preto je, že dané ceny sú určené na konkurenčných úrovniach. Ak je však regulácia zabezpečená prostredníctvom nákladovo orientovanej veľkoobchodnej ceny, predpokladá sa, že takáto cena by bola konkurenčnou cenou aj v prípade absencie regulácie. To však nie je prípad regulácie v podmienkach Slovenskej republiky na danom relevantnom trhu, kde sa uplatňuje regulácia veľkoobchodnej ceny prostredníctvom metódy retail minus. Navyše, pokiaľ je cenová elasticita vysoká pri súčasných cenách, môže to znamenať, že daný podnik skutočne uplatňuje svoju trhovú silu do úrovne, že ďalšie zvýšenie ceny by neprineslo zvýšenie zisku. V tomto prípade by SSNIP test mohol viesť k odlišným výsledkom, ako pri cenách stanovených na konkurenčnej úrovni. Z vyhodnocovania zastupiteľnosti jednotlivých technológií na maloobchodnej úrovni v predloženej analýze vyplynulo a je evidentné, že maloobchodné koncové priemerné ceny za lehotu viazanosti sú výrazne vyššie ako u všetkých porovnávaných technológií, ktoré majú rozsiahlejšie využitie (FTTx, káblový modem, WiFi). Tento rozdiel je vyšší, ako odporúčané posudzovanie trvalého zvýšenia ceny v rámci SSNIP testu na úrovni 5-10 %, čo je ďalším sporným argumentom pri posudzovaní potenciálnej výslednej výpovednej hodnoty hypotetického testu posudzovania zastupiteľnosti jednotlivých technológií vzhľadom na podmienky relevantného trhu v Slovenskej republike.

Podľa článku 50 Pokynov Komisie možnosť užívateľov nahradiť jeden produkt, alebo službu inou, na základe trvalého zvýšenia ceny, môže byť obmedzená významnými nákladmi prechodu. Užívatelia napríklad môžu byť zviazaní dlhodobými kontraktmi a následne vysokými poplatkami za nedodržanie zmluvných podmienok. To je zaužívaná prax v Slovenskej republike, kde by tieto významné náklady prechodu mali tiež výrazný vplyv na výpovedaciu hodnotu hypotetického testu. Užívatelia väčšinou zistia až pri snahe o prechod k inému poskytovateľovi, aké vysoké sankcie musia znášať pri nedodržaní zmluvných podmienok. Pri existencii významných nákladov prechodu by sa nakoniec tento prechod vo väčšine prípadov stal pre užívateľa finančne nezaujímavým. Ak by užívateľ v prípade trvalého zvýšenia ceny prejavil záujem zmeniť poskytovateľa, vzhľadom na existujúce náklady prechodu by v konečnom dôsledku nedošlo k substitúcii jednej služby za druhú. Následne by tieto dve služby nemali byť zahrnuté do rovnakého relevantného trhu.

Podľa článku 48 Pokynov Komisie v prípade potreby by mal úrad na dokončenie vymedzenia relevantného trhu pri službách a tovaroch preukázaných ako zastupiteľné na základe objektívnych charakteristík, cien a účelu použitia, posúdiť tiež zastupiteľnosť prostredníctvom hypotetického SSNIP testu.

Na základe vyššie uvedeného sa úrad rozhodol neuskutočniť prieskum zastupiteľnosti na základe hypotetického testu SSNIP, ktorého výsledky by mohli byť veľmi „skreslené“ a s veľkou pravdepodobnosťou by viedli k nesprávnemu vymedzeniu relevantného trhu. Úrad na základe vyššie uvedených dôvodov uskutočnil analýzu zastupiteľnosti jednotlivých maloobchodných služieb na základe

charakteristík služieb podľa ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Táto analýza zastupiteľnosti je v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov.

Pripomienka neakceptovaná

2. 2. 1. Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5 (s. 10, 5. odsek)

„Pri určovaní zastupiteľnosti ponuky musí byť stanovené, či podniky vyrábajúce iné výrobky, alebo poskytujúce iné služby na iných relevantných trhoch sú schopné produkovať nové výrobky a služby relatívne ľahko a v krátkej dobe, bez vynaloženia významných dodatočných nákladov alebo rizika. To odráža schopnosť subjektu vstúpiť na relevantný trh a začať vyrábať alebo distribuovať rovnaký produkt, či službu. Ak sa podmienky stretnú, pridaná produkcia na trhu má vplyv na konkurenčné aktivity zúčastnených subjektov, čo je ekvivalentné aj pri zastupiteľnosti dopytu. Rovnako musia byť vzaté do úvahy aj legislatívne a regulačné prekážky, ktoré môžu zabrániť vstupu na trh.“

Návrh: Žiadame, aby Úrad doplnil vecné vymedzenie trhu o analýzu trhu skúmaním priamych vplyvov na veľkoobchodný trh ako aj nepriamych vplyvov z maloobchodného trhu na veľkoobchodný, a to napr. vykonaním samotnou Komisiou odporúčaného SSNIP testu, pretože len tak je možné objektívne správne vecne vymedziť veľkoobchodné trhy.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

*Podľa článku 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „rámcová smernica“) sa vyžaduje, aby Európska komisia definovala trhy v súlade so zásadami právnych predpisov o hospodárskej súťaži, pričom dané zásady sú použité v revidovanom odporúčaní na stanovenie hraníc trhu výrobkov v rámci sektora elektronických komunikácií. Určenie alebo výber trhov definovaných pre reguláciu ex ante závisí od trhov s vlastnosťami, ktoré môžu oprávniť zavedenie regulačných povinností ex ante. Vymedzenie relevantných trhov sa v priebehu času môže zmeniť a aj sa mení v dôsledku vývoja vlastností výrobkov a služieb a nových možností zameniteľnosti na strane dopytu a ponuky. Konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je zabezpečiť výhody pre koncových užívateľov pomocou zabezpečenia konkurencieschopnosti maloobchodných trhov na dlhodobom udržateľnom základe. Na základe uvedeného **Európska komisia prijala** (dňa 17.12.2007) **Odporúčanie o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií umožňujúcich reguláciu ex ante** (ďalej len „**revidované odporúčanie**“), ktorého účelom bolo určenie trhov výrobkov a služieb, na ktorých **môže byť opodstatnená regulácia ex ante**.*

*Podľa ods. (17) revidovaného odporúčania **sa trhy uvedené v prílohe revidovaného odporúčania určili na základe troch kumulatívnych kritérií**. Vnútroštátne regulačné orgány by mali **pri trhoch, ktoré nie sú uvedené v tomto odporúčaní, uplatniť test troch kritérií**. Súčasne v ods. (19) revidovaného odporúčania je uvedené, že bolo predmetom verejnej konzultácie a konzultácie s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a vnútroštátnymi orgánmi pre hospodársku súťaž. Európska komisia odporučila všetkým vnútroštátnym regulačným orgánom, že tieto by pri určovaní primeraných trhov mali analyzovať trhy výrobkov a služieb uvedených v prílohe k*

tomuto odporúčaníu a len pri určovaní trhov neuvedených v prílohe, by sa tieto mali uistiť, že sú splnené tri kumulačné kritériá.

V tomto bode spoločnosť ST, a.s. navrhuje, aby úrad „doplnil do analýzy stať o vecnom vymedzení trhu o skúmanie naplnenia troch kritérií nevyhnutných na to, aby bola odôvodnená regulácia ex-ante“. Ďalej v texte k tomuto bodu v poslednom odstavci na strane 3 uvádza, „že Komisia pri relevantných trhoch uvedených v novom odporúčaní o relevantných trhoch vytvorila predpoklad, že tri kritériá sú splnené, a preto národné regulačné orgány nemusia skúmať ich naplnenie.“ Ak sú tri kritériá splnené, úrad nemusí skúmať ich naplnenie.

Úrad postupoval v súlade s vyššie uvedeným podľa revidovaného odporúčania a **test splnenia troch kritérií uplatnil len pri trhoch, ktoré neboli uvedené** v prílohe revidovaného odporúčania a súčasne bol na nich určený významný podnik. Po vykonaní trojkritériálnych testov úrad zrušil rozhodnutie úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí a vydal nové rozhodnutie zo dňa 20. januára 2011, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov (ďalej len „rozhodnutie o určení zoznamu relevantných trhov“). V citovanom rozhodnutí sú definované veľkoobchodné trhy č.4 a č.5 ako dva samostatné trhy, preto je tvrdenie spoločnosti ST, a.s. irelevantné.

Argumentáciu spoločnosti ST, že desať členských štátov (nespomína ďalších 16 členských štátov) vykonalo kombinovanú analýzu, nemôže úrad prijať za smerodajnú, nakoľko úrad nie je povinný postupovať obdobne. V samotnom rozhodnutí o relevantných trhoch sú tieto obidva veľkoobchodné trhy definované ako samostatné trhy č. 4 a č. 5 a to ako veľkoobchodný fyzický prístup, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaný prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste a veľkoobchodný širokopásmový prístup definovaný ako sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s. Napriek uvedenému bola analýza veľkoobchodného trhu č.5 postúpená v januári 2012 na národné konzultácie súčasne s analýzou veľkoobchodného trhu č.4. Obe analýzy vychádzali z rovnakých vstupných údajov a sumarizujú výsledky komplexnej analýzy zastupiteľnosti posudzovanej na maloobchodnej úrovni. V nadväznosti na diskusie s útvarmi Komisie počas I. fázy EÚ konzultácie sa úrad rozhodol vziať späť navrhované opatrenie a následne bola analýza veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu v apríli 2012 samostatne predložená na národné konzultácie po zmene navrhovanej cenovej regulácie na tomto trhu. V rozhodnutí pri povinnosti cenovej regulácie ukladá nákladovo orientovanú metódu tvorby veľkoobchodnej ceny.

Úrad súhlasí s tvrdením spoločnosti ST, a.s., že pre skúmanie situácie na trhu fyzického prístupu bude najdôležitejšia dôkladná analýza situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Pri analýze relevantných trhov, tak pri relevantnom trhu č. 4 ako aj pri relevantnom trhu č. 5, úrad postupoval presne v súlade s uvedeným, to znamená, že hlavným východiskovým bodom v analýze oboch trhov bola veľmi podrobná analýza súvisiaceho maloobchodného trhu širokopásmového prístupu. Úrad prihliadal aj na druhý súvisiaci maloobchodný trh a to trh prístupu k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení a analýza tohto trhu bola zverejnená na národné konzultácie. Spoločnosť ST, a.s. síce uviedla, že na tomto trhu má „možno podiel vyšší“, ale jej trhový podiel na súvisiacom maloobchodnom trhu pripojenia do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení je dlhodobu podstatne vyšší a podľa posledného zberu dát uskutočneného úradom bol tento podiel k 31.12.2011 vyšší ako 80 %.

V analýze predloženej do národných konzultácií v časti Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4, resp. Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5 úrad zohľadnil a dodržal princíp technologickej neutrality. V súlade s týmto princípom vyhodnotil v časti 2.2 a následne v časti 2.5 návrhu opatrenia fyzické prístupy prostredníctvom všetkých relevantných infraštruktúr na území Slovenskej republiky. Úrad podrobne analyzoval zastupiteľnosť jednotlivých služieb tak na veľkoobchodnej úrovni, ako aj maloobchodnej úrovni. V samostatných častiach úrad posudzoval prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie - CATV, bezdrôtových technológií FWA, prístup prostredníctvom siete WiFi, prístup prostredníctvom mobilnej prístupovej siete, satelitu, PLC a prenajatých okruhov.

Úrad v analýze skúmal priame vplyvy na veľkoobchodný trh, ale zároveň zbral do úvahy aj možné nepriame vplyvy z maloobchodnej úrovne, ktoré by mohli obmedzovať v správaní hypotetického monopolistu. V návrhu opatrenia na strane 44, odsek 4 úrad pri technológii káblový modem spomenul možné nepriame vplyvy na základe cenového porovnania maloobchodných produktov, ako aj dostupnosti tejto technológie: „Spoločnosť UPC, s.r.o. k 30.6.2011 pokrývala svojou sieťou celkom **(predmet OT)** domácností. Ceny prístupov prostredníctvom káblového modemu sú výrazne nižšie, ako ceny xDSL prístupov. Zároveň ponúkajú zákazníkom výrazne vyššie rýchlosti sťahovania, ako je tomu v prípade xDSL. Z toho dôvodu, pri posudzovaní možného zahrnutia vlastných veľkoobchodných dodávok nie je pravdepodobné, že by pri zvýšení veľkoobchodnej ceny významný počet zákazníkov na maloobchodnom trhu prešiel na prístupy prostredníctvom káblového modemu. Takúto možnosť má len obmedzené množstvo zákazníkov v pokrytí oboch sietí (22 miest) a cena je v súčasnosti výrazne nižšia (viď v posudzovaní zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu).“ Technológia káblový modem bola jedinou technológiou, pri ktorej úrad mal posudzovať existenciu významných nepriamych vplyvov na veľkoobchodný trh, ktoré by mali vplyv na prípadné vymedzenie veľkoobchodného trhu. Spomedzi zastupiteľných technológií na maloobchodnej úrovni sa totiž ostatné 2 technológie (xDSL a FTTx) preukázali byť zastupiteľné už na základe existencie priamych vplyvov (možnosť realizácie veľkoobchodnej ponuky v sieti, otázky súvisiace s migráciou a podobne). Pri technológiách, ktoré sa nepreukázali ako zastupiteľné na maloobchodnej úrovni by bolo nezmyselné uvažovať o existencii významnejšieho nepriameho vplyvu na veľkoobchodný trh, nakoľko hypotetické zvýšenie veľkoobchodnej ceny by sa len sčasti premietlo do zvýšenia maloobchodnej ceny (podľa podielu veľkoobchodnej ceny na maloobchodnej).

Komisia pripúšťa možnosť posudzovania nepriamych vplyvov už vo fáze vymedzenia trhu, aj keď preferuje toto posudzovanie až vo fáze určovanie podniku s významným vplyvom. Zahrnutie akejkoľvek technológie na základe existencie významného nepriameho vplyvu z maloobchodnej úrovni musí byť dôkladne preukázané. V podmienkach slovenského trhu je nepravdepodobné, že by sa pri hypotetickom zvýšení veľkoobchodnej ceny hypotetického monopolistu preukázalo toto zvýšenie ako nerentabilné. Všetky zastupiteľné technológie, či už alternatívnych poskytovateľov prostredníctvom veľkoobchodnej ponuky bitstream prístupu, alternatívnych poskytovateľov prostredníctvom optiky, či ponuka káblových poskytovateľov poskytujú užívateľom výrazne lacnejšie služby na maloobchodnej úrovni, ako ponuka spoločnosti ST, a.s.. Napriek tomu počet xDSL prístupov neustále rastie a zákazníci napriek nižšej cene neprechádzajú na alternatívne ponuky iných podnikov a technológií. Realizácia hypotetického testu by teda s veľkou pravdepodobnosťou viedla ku skresleným výsledkom. Rovnako nie je tiež isté, že by vyživatelia veľkoobchodného prístupu bitstream, ako aj maloobchodná úroveň

hypotetického monopolistu premietli akékoľvek zvýšenie do svojich maloobchodných cien, nakoľko veľkoobchodná cena tvorí v priemere len 50 až 70 % maloobchodnej ceny. Nejasný vplyv zmeny veľkoobchodnej ceny na maloobchodnú cenu je na našom trhu aj z toho dôvodu, že maloobchodné ceny spoločnosti ST, a.s. sú dlhodobo stabilné aj napriek výrazným zmenám veľkoobchodných cien. Na základe všetkých pochybností sa úrad rozhodol v návrhu opatrenia posúdiť tieto vplyvy ako nedostatočne identifikovateľné a neschopné vo výraznej miere ovplyvniť rozhodovanie hypotetického monopolistu na veľkoobchodnom trhu.
Uvedené úrad doplnil do analýzy

Pripomienka neakceptovaná

3. 2. 2. Zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu (s. 11, posledný odsek)

„Pri analýze maloobchodného trhu sa Úrad snažil o čo najpodrobnejšie zobrazenie súčasného stavu poskytovania služieb na predmetnom trhu, ako aj ich vývoja počas sledovaného obdobia. Úrad sa zameril na analýzu vývoja počtu prístupov, trhových podielov jednotlivých technológií, rýchlostí, ako aj cien, ktoré za internet platia koncoví užívatelia.“

Návrh: Navrhujeme, aby Úrad vypracoval alebo aspoň vzal do úvahy analýzu subjektívneho zákazníckeho správania, postoja a spokojnosti koncového užívateľa k jednotlivým technológiám širokopásmového prístupu predložené ST a minimálne doplnil túto časť analýzy o zistenia ST založené na prieskume trhu **(predmet OT)**.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

(predmet OT)

Pripomienka neakceptovaná

4. 2. 2. Zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu (s. 14, časť z 2. odseku)

„Rast bezdrôtových širokopásmových prístupov v roku 2009 si Úrad vysvetľuje rozmachom najmenších lokálnych poskytovateľov, ktorí spolu v súčasnosti tvoria nezanedbateľný trhovú podiel v rámci bezdrôtových prístupov. Zároveň to svedčí nielen o záujme obyvateľstva v riedko osídlených oblastiach o širokopásmový prístup, ale hlavne o nedostatočnej rozvinutej infraštruktúre fixného širokopásmového prístupu v týchto oblastiach.“

Návrh: Navrhujeme, aby Úrad zmenil toto vyjadrenie, ktoré nie je v súlade s vyhodnotením zastupiteľnosti ponuky. Rast bezdrôtových prístupov svedčí o rozvoji infraštruktúry fixného širokopásmového prístupu v rozsiahlych oblastiach, ktoré obýva podstatná časť populácie Slovenskej republiky.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad vôbec nevzal do úvahy situáciu na súvisiacich maloobchodných trhoch, nie je pravdivé, pretože úrad uviedol aj sumárne podiely na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Úrad v časti 2.2 Zastupiteľnosť na maloobchodnom trhu podrobne analyzoval zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni. V tejto časti je uvedená podrobná analýza prístupov prostredníctvom všetkých infraštruktúr v pevnom mieste na celom území Slovenskej republiky na maloobchodnej úrovni spolu s vyhodnotením zastupiteľnosti z pohľadu koncového užívateľa. Úrad podrobne analyzoval širokopásmový prístup prostredníctvom:

- FTTx
- CATV
- FWA
- WiFi
- satelitu, PLC a prenajatých okruhov
- mobilnej siete.

Relatívne vysoký podiel služieb prostredníctvom WiFi sietí podľa názoru úradu súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach Slovenskej republiky. V niektorých, hlavne v riedko osídlených oblastiach, zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu, pretože WiFi je jediná možnosť získania služieb v danej oblasti.

Na základe veľmi podrobnej analýzy pri geografickom vymedzení trhu (táto je uvedená v analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 5) úrad konštatoval, že v mestách s dostupnou zastupiteľnou infraštruktúrou, v ktorých má spoločnosť ST, a.s. trhovú podiel menší ako 50 %, žije až 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Tento vysoký podiel opodstatnil úrad k tomu, aby geograficky vymedzil veľkoobchodný relevantný trh celým územím Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia. Úrad preto dospel k záveru, že územným vymedzením pre širokopásmový prístup, t.j. relevantného trhu č. 5 je územie celej Slovenskej republiky.

Pripomienka neakceptovaná

5. 2. 2. 1 Širokopásmový prístup prostredníctvom účastníckeho vedenia – xDSL (s. 16)

„Najvýkonnejšie dostupné technické riešenie na Slovensku je ADSL2+, ktoré umožňuje maximálnu rýchlosť sťahovania dát až 12 Mbit/s a rýchlosť odosielania 512 kbit/s. Prenosová rýchlosť nie je zmluvne garantovaná. Kvôli najvyššiemu pokrytiu, ako aj obľúbenosti infraštruktúry xDSL je táto technológia štartovacím bodom pri analýze zastupiteľnosti.“

Návrh:

(predmet OT)

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

V predkladanej opakovanej analýze veľkoobchodného trhu č. 5 úrad postupoval v súlade s revidovaným odporúčaním¹³ pri definovaní relevantného trhu a tento posudzoval v súlade s princípom technologickej neutrality. Úrad vychádzal zo súčasného stavu rozvoja sietí a služieb a aplikoval prístup zameraný do budúcnosti (forward looking approach), na ktorý kladie dôraz bod 2.1 Vysvetľujúceho memoranda k odporúčaniam o relevantných trhoch¹⁴.

Pri analýze maloobchodného trhu sa úrad snažil o čo najpodrobnejšie zobrazenie súčasného stavu poskytovania služieb na predmetnom trhu, ako aj ich vývoja počas sledovaného obdobia. Úrad sa zameril na analýzu vývoja počtu prístupov, trhových podielov jednotlivých technológií, rýchlostí, ako aj cien, ktoré za internet platia koncoví užívatelia.

Technológia xDSL je prevažujúcou technológiou na maloobchodnom trhu s najvyšším trhovým podielom až 43,4 % celkového počtu maloobchodných prístupov. Druhou najrozšírenejšou technológiou na Slovensku je bezdrôtový širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi s podielom 20,6%. Významné postavenie má ešte FTTx s trhovým podielom 20,4%, ako aj prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie s podielom 11,1%. Od roku 2005 klesol podiel xDSL technológie z 57,56 % na súčasných 43,42 % k 30.06.2011. Napriek tomu však technológia xDSL zostáva najrozšírenejšou technológiou. Vyše 50 % užívateľov širokopásmového prístupu k internetu využívalo prístupové rýchlosti v rozmedzí od 2 do 10 Mb/s. Z toho dôvodu bola analýza zastupiteľnosti zameraná primárne na prístupy v uvedených rýchlostných rozmedziach, aby tak v najväčšej možnej miere odrážala reálnu situáciu na maloobchodnom trhu. Na základe analýzy využívania technológií širokopásmového prístupu na maloobchodnom trhu sa úrad rozhodol pre

¹³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:344:0065:0069:EN:PDF>

¹⁴ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/doc/library/proposals/exp_note_markets_en.pdf

určenie technológie xDSL ako úvodnej štartovacej technológie pre analýzu zastupiteľnosti, s ktorou boli následne porovnávané ostatné technológie, ktoré nemajú také rozšírenie, ako technológia xDSL. Pripomienka, že technické pokrytie xDSL infraštruktúry spoločnosti ST, a.s. umožňujúce rýchlosť sťahovania 12 Mb/s nie je relevantná, nakoľko na účely analýzy zastupiteľnosti bola primárna pozornosť venovaná prístupom na internet s rýchlosťou 2 Mb/s.

Podľa Pokynov Komisie, štartovacím bodom analýzy zastupiteľnosti má byť produkt, alebo služba, ktorá môže mať predpoklady oprávňujúce uloženie regulačných opatrení. Tieto predpoklady plne spĺňajú služby poskytované prostredníctvom technológie xDSL, nakoľko podliehajú regulácii úradu. Táto technológia je zároveň najvyužívanejšou technológiou využívanou pre poskytovanie širokopásmového prístupu k internetu v Slovenskej republike, čo bude platiť minimálne do ďalšieho kola analýzy relevantného trhu. Výber technológie xDSL je preukázateľne odôvodnený v časti 2.2 na stranách 11-15 návrhu opatrenia.

Štartovacím bodom úradu, ako uviedla spoločnosť ST, a.s., pri analýze zastupiteľnosti širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni boli skutočne všetky dostupné širokopásmové technológie, ktoré boli porovnávané s najvyužívanejšou technológiou na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Nie je pravdivé ani odôvodnenie spoločnosti ST, a.s. že:

(predmet OT). Podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách úrad vypracuje analýzu relevantného trhu a oznámi návrh opatrenia podľa § 10 ods. 4 do troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia úradu o určení významného podniku. Spoločnosť ST, a.s. bola **rozhodnutím úradu č. 63/01/2005** z 14.06.2005 určená za významný podnik pri poskytovaní služby veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu za účelom poskytovania širokopásmových a hlasových služieb (pôvodná definícia **veľkoobchodného trhu č. 4**) a boli jej uložené povinnosti transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a ďalej rozhodnutím úradu **č. 3/01/2009** zo dňa 30. januára 2009 určená za významný podnik na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu (**veľkoobchodný trh č. 5**) a na tomto trhu jej boli uložené povinnosti: povinnosť transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie, prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a nákladovej orientácie a cenovej regulácie. Spoločnosť ST, a.s. využíva všetky možnosti aby si čo najdlhšie zachovala svoje postavenie na maloobchodnom trhu tak služby prístupu k pevnej verejnej telefónnej sieti ako aj širokopásmového prístupu.

Úrad v analýzach relevantného trhu č. 4 a relevantného trhu č. 5 predložených na národné konzultácie na základe argumentov doložených údajmi získanými zo zberu dát od všetkých podnikov poskytujúcich hlasové a širokopásmové služby dospel k záveru, že **prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou a spoločnosť ST, a.s. bude minimálne do ďalšieho kola analýzy kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry tak na relevantnom trhu č. 4 ako aj na relevantnom trhu č. 5.**

Pripomienka neakceptovaná

6. 2. 2. 4 Fixný bezdrôtový širokopásmový prístup (FWA, WIFI) (s. 22, posledný odsek a s.23, posledný odsek)

„Rozsah takto poskytovaných služieb na maloobchodnom trhu je minimálny. K 30.06.2011 bol podiel maloobchodných prístupov FWA nižší ako 2 %. Úrad z uvedených dôvodov nepovažuje fixný bezdrôtový širokopásmový prístup FWA za zastupiteľný voči prístupu s technológiou xDSL.“

Návrh:

(predmet OT)

ST žiada úrad preformulovať zhodnotenie o zastupiteľnosti FWA na strane 23 nasledovne: „Úrad považuje fixný bezdrôtový širokopásmový prístup FWA za zastupiteľný voči ostatným širokopásmovým prístupom.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad zdôvodnil nezahrnutie technológie FWA v časti 2.2.4 na stranách 22 – 23 v návrhu opatrenia. Technické charakteristiky, cena ako aj charakteristika typického užívateľa preukázali oprávnenosť nezahrnutia tejto technológie do vymedzenia relevantného trhu. Úrad považuje tvrdenie spoločnosti ST, a.s. ktorá porovnáva objemy dát skutočne prenesené zákazníkmi spoločnosti ST s objemami ponúkanými v rámci platnej ponuky spoločnosti Slovanet, a.s., za zavádzajúce. Odlišné technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií FWA a xDSL, ako je napríklad uplatňovanie dátových limitov, výrazným spôsobom vplyvajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je minimálna penetrácia tejto technológie v Slovenskej republike. Aj napriek vysokému pokrytiu technológie FWA sú prístupy roztrúsené naprieč celým územím Slovenskej republiky, v drvivej väčšine v malých obciach s nedostupnou alternatívnou fixnou infraštruktúrou.

Pripomienka neakceptovaná

7. 2. 2. 4 Fixný bezdrôtový širokopásmový prístup (FWA, WIFI) (s. 24, prvý odsek)

„Poskytovanie služieb prostredníctvom WiFi sietí, ktoré nevyžaduje individuálne povolenie na používanie frekvencií (v pásme 2,4 GHz a 5 GHz) , ponúka veľké množstvo predovšetkým malých lokálnych podnikov. Podiel tejto technológie na maloobchodnom trhu je vysoký, k 30.06.2011 tvoril viac ako 20 %. Kvalita tohto prístupu sa nemôže porovnávať z fixným širokopásmovým prístupom v pevnom mieste, ale ani z fixným bezdrôtovým širokopásmovým prístupom prostredníctvom FWA. Maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi je síce porovnateľná, ale prístup je väčšinou zdieľaný, niekedy aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo výrazne znižuje kvalitu služby v dobe väčšej vyťaženia siete. Rovnako ako technológia FWA, ani siete vo voľných pásmach nie sú schopné ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV, VoD).

Rozšírené využitie WiFi technológie súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach krajiny a v menej zaľudnených častiach miest. V riedko osídlených oblastiach zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu. Približne 60 % všetkých maloobchodných prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi technológie je evidovaných v obciach. Len necelých 7 % maloobchodných WiFi prístupov je poskytovaných v krajských mestách Slovenska.“

Návrh: Navrhujeme, aby úrad preformuloval uvedené state analýzy nasledovne: „Podiel tejto technológie na maloobchodnom trhu je vysoký, k 30.06.2011 tvoril viac ako 20 %. Kvalita tohto prístupu sa môže porovnávať z fixným širokopásmovým prístupom v pevnom mieste, ako aj z fixným garantovaným bezdrôtovým širokopásmovým prístupom prostredníctvom FWA. Maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi je porovnateľná, a hoci tento prístup je väčšinou zdieľaný¹⁵, niekedy aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo môže znížiť kvalitu služby v dobe väčšej vyťažnosti siete, rovnakému obmedzeniu čelia aj iné širokopásmové technológie vrátane xDSL. Rovnako ako technológia FWA, ani siete vo voľných pásmach nie sú schopné ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV).

(predmet OT). Rozšírené využitie WiFi technológie súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach krajiny a v menej zaľudnených častiach miest, ktoré však predstavujú veľmi významnú časť Slovenskej republiky, v ktorej žije veľká časť populácie, pričom v niektorých riedko osídlených oblastiach zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu. Hoci približne 60 % všetkých maloobchodných prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi technológie je evidovaných v obciach a len necelých 7 % maloobchodných WiFi prístupov je poskytovaných v krajských mestách Slovenska, vyše 30 % prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi je poskytovaných v menších mestách, kde žije najväčšia časť obyvateľstva Slovenskej republiky. Preto je potrebné WiFi považovať za zastupiteľnú technológiu s technológiou xDSL.“

Aj keď WiFi hrá menšiu úlohu v hustejšie osídlených oblastiach, kde existujú technológie s vysokou rýchlosťou - ako CATV a optika, napriek tomu vyvíja významný konkurenčný tlak na xDSL. Podľa údajov Výskumného ústavu spojov, n.o. z druhého štvrťroku 2010 až 81 % populácie žilo v obciach, kde je dostupné aj xDSL a aj Wifi technológia a len 4 % populácie žije v lokalitách, kde je dostupné len Wifi a žiadna ďalšia infraštruktúra. V oblastiach (81 % populácie – teda potenciálnych užívateľov služby bez ohľadu na podiel obcí), kde je DSL aj WIFI dostupné, preto vytvára WiFi efektívny konkurenčný cenový tlak, čo zistil aj Úrad.

(predmet OT).

Značná časť obyvateľov Slovenska teda žije v obciach, kde ako xDSL aj WiFi sú k dispozícii. Mnoho z týchto obcí sú vidiecke oblasti, kde je možné ponúknuť

(predmet OT). Podľa porovnania Úradu tento základný xDSL profil ponúka rovnaké (alebo aj nižšie) rýchlosti sťahovania ako WiFi produkty (viď analýzu, strana 24, tabuľka č. 4).

¹⁵ Zdieľaný je však aj v prípade ST DSL produktov, typicky v pomere 1:55. Nižšia agregácia je len pri biznis produktoch

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad rovnako zdôvodnil aj nezahrnutie technológie WiFi v časti 2.2.4 na stranách 22 – 23 v návrhu opatrenia. Na základe technických charakteristík, ceny ako aj charakteristiky typického koncového užívateľa úrad preukázateľne zdôvodnil, prečo túto technológiu nepovažuje za zastupiteľnú na maloobchodnej úrovni. Preto ju úrad nezahrnul ani do vymedzenia relevantného trhu.

Rozdielne technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií WiFi a xDSL, ako je napríklad uplatňovanie dátových limitov, výrazným spôsobom vplyvajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie WiFi a FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je aj minimálna penetrácia technológie FWA, alebo prevažne vidiecky charakter technológie WiFi v Slovenskej republike. Pokiaľ ide o technológiu WiFi, až **741 obcí** Slovenskej republiky **má k dispozícii len bezdrôtový prístup na internet** a nie je tu dostupná technológia xDSL. Z toho dôvodu úrad pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb zohľadnil túto skutočnosť a **do celkového počtu širokopásmových prístupov pri posudzovaní zastupiteľnosti týchto technológií nezahrnul prístupy** poskytované prostredníctvom technológie WiFi v obciach s nedostupnou xDSL technológiou.

Konštatovanie úradu, že „venoval primárny dôraz na analýzu širokopásmového prístupu k internetu“ neznamená, že nebral do úvahy možný vplyv ostatných širokopásmových služieb poskytovaných na maloobchodnom trhu. Skutočnosť, že spoločnosť ST, a.s. umožňuje väčšine svojich zákazníkov využiť popri prístupe na internet aj službu IPTV, môže vo veľkej miere ovplyvniť rozhodovanie užívateľa na maloobchodnom trhu o voľbe poskytovateľa týchto služieb. Na toto rozhodovanie výrazne vplýva aj rozdielnosť cien jednotlivých služieb, kde užívateľ môže na kombinácií viacerých služieb od jedného poskytovateľa získať výrazné zľavy. Možnosť využívania IPTV ako doplnkovej služby sa ukázala ako jeden z možných dôvodov, prečo užívatelia z oblastí v dostupnosti širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a WiFi preferujú technológiu xDSL aj napriek vyššej cene. Zameranie úradu na širokopásmový prístup k internetu vyplýva zo zistení, že takmer všetky prístupy širokopásmových služieb VoIP, resp. IPTV sú evidované ako doplnkové prístupy popri službe prístupu na internet, či už prostredníctvom kombinácie týchto služieb so zľavou, alebo v rámci balíčkov. Ďalším dôvodom absencie podrobnejšej analýzy týchto služieb bola skutočnosť, že uvedené širokopásmové služby poskytujú užívateľovi hlasovú službu, resp. televízne vysielanie, ktoré sú poskytované aj iným spôsobom, ako len prostredníctvom širokopásmového prístupu.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. že v oblastiach kde je dostupné xDSL aj WIFI úrad zistil, že WIFI tu vytvára efektívny konkurenčný cenový tlak. Na základe analýzy zastupiteľnosti na maloobchodnej úrovni úrad vyhodnotil túto technológiu ako nezastupiteľnú s technológiou xDSL, čo je v rozpore s tvrdením spoločnosti ST, a.s.. Úrad netvrdí, že neexistuje výrazné prekrytie sietí poskytujúcimi širokopásmový prístup prostredníctvom technológie xDSL a WIFI. To však neznamená, že tieto siete si navzájom efektívne konkurujú. Zo zistení úradu však vyplýva, že technológia WIFI výrazne rozšírená prevažne v oblastiach s absentujúcou alternatívnou infraštruktúrou.

Spoločnosť ST, a.s. predložila úradu jednostranné štatistiky o odchádzajúcich zákazníkoch z technológie xDSL na obmedzenej vzorke 347 respondentov s najaktuálnejšími údajmi z novembra 2009. Len pre porovnanie, v roku 2009 spoločnosť ST pribudlo asi 30 000 nových zákazníkov prostredníctvom technológie xDSL. Aj keď podstatná časť z nich nemusela mať do tej doby v domácnosti zriadený žiadny prístup na internet, veľká časť však mohla prejsť z iných technológií. Pre relevantné posúdenie užívateľského správania by z toho dôvodu bolo potrebné brať do úvahy obojstrannú analýzu užívateľských preferencií medzi jednotlivými technológiami, použiť dostatočne veľkú vzorku respondentov na získanie vierohodných výsledkov a získať čo najaktuálnejšie údaje reálne odzrkadľujúce súčasné zákaznícke preferencie. Úrad si navyše dovoľuje upriamiť pozornosť na tlačovú správu spoločnosti ST, a.s. zo dňa 16.04.2012¹⁶, na základe ktorej táto počas roku 2012 plošne zvýši minimálne teoretické maximá rýchlostí sťahovania pre všetkých užívateľov zo súčasných 2 Mbps na 5 Mbps. Toto výrazné zlepšenie kvalitatívnych parametrov ešte prehĺbi existujúce rozdiely medzi porovnávanými technológiami xDSL a WIFI.

Pripomienka neakceptovaná

8. 2. 2. 4 Fixný bezdrôtový širokopásmový prístup (FWA, WIFI) (s. 24, tabuľka č. 4 a následne text na s. 24)

„Porovnanie najvyužívanejších produktov spoločnosti ST, a.s. a priemeru 100 najväčších WiFi poskytovateľov platných ku dňu 31.12.2010“ Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Úrad si túto skutočnosť vysvetľuje nižšou kvalitou prístupov WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach. Týmto sa stáva táto služba nekonkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL. Tieto kvalitatívne nedostatky sú zodpovedajúcim spôsobom odzrkadlené v cene za používanie WiFi prístupov. Takýto prístup nižšej kvality môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje od priemerného užívateľa xDSL prístupu a vyhovuje mu aj prístup nižšej kvality, ktorý má možnosť získať za nižšiu cenu.“

Návrh: Navrhujeme, aby úrad preformuloval uvedenú stať analýzy nasledovne: „Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Pre zastupiteľnosť je z pohľadu súťažného práva podstatné, aby bol zachovaný pomer cena - výkon. Ak je tento pomer zachovaný, produkty spadajú s veľkou pravdepodobnosťou na ten istý relevantný trh. Úrad si skutočnosť nižších cien vysvetľuje nižšou prístupovou rýchlosťou WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach, čo svedčí v prospech zastupiteľnosti s xDSL s nižšími prístupovými rýchlosťami, čo je obmedzenie relevantné pre väčšinu zákazníkov xDSL. Týmto sa stáva táto služba konkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL pre väčšinu koncových užívateľov. Takýto prístup môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje iba od náročného užívateľa xDSL alebo FTTx prístupu (tzv. heavy users) a vyhovuje mu aj prístup teoreticky nižšej kvality, ktorý však má možnosť získať za nižšiu cenu. WiFi tak

¹⁶ <http://www.slovaktelekom.sk/?tlacove-spravy&sprava=slovak-telekom-pripravuje-plosne-zrychlenie-adsl-siete>

efektívne konkuruje xDSL kvalitou a cenou porovnateľnou s absolútnou väčšinou xDSL služieb predávaných na Slovensku , a to platí pre veľmi významnú časť populácie Slovenskej republiky.“

Užívatelia WiFi prístupov akceptujú technologické odlišnosti bezdrôtovej siete a kvalitou WiFi pripojenia sú spokojní v porovnateľnom rozsahu ako užívatelia ostatných technológií.

(predmet OT).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad svoje zdôvodnenie uviedol v predchádzajúcej časti. Úrad na základe posledného zberu údajov analyzoval zistené rozdiely jednotlivých technológií v určitých geografických oblastiach. Úrad na základe týchto rozdielov dospel k záveru, že širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi je len vo veľmi obmedzenej miere schopný konkurovať technológií xDSL. Tieto zistenia sa pritom opierajú o skutočné údaje, nie o hypotézy, prípadné telefonické prieskumy na obmedzenej vzorke užívateľov, ktoré sú vo väčšine prípadov diametrálne odlišné od rozhodovania užívateľov. V oblastiach, v ktorých majú koncoví užívatelia na výber bezdrôtového poskytovateľa a poskytovateľa cez xDSL, jednoznačne preferujú technológiu xDSL a to aj napriek vyššej cene.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. že posudzovanie zastupiteľnosti prezentované v analýze je nekonzistentné. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Následne v rámci analýzy jednotlivých kritérií úrad vykonal podrobné šetrenie, aby zistil reálne užívateľské preferencie podložené konkrétnymi skutočnosťami. Koncový užívateľ na maloobchodnom trhu sa môže pri výbere konkrétnej technológie rozhodovať na základe rôznych kritérií, ktorými môže byť cena, dostupnosť služby, kvalita, určité technické parametre služby, prípadne iné kritériá. Úrad zbral do úvahy penetráciu a jej vývoj v čase, pokrytie územia, ako aj konkurencieschopnosť služby, či kvalitu služieb pri všetkých posudzovaných technológiách. Preto tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti nie je konzistentné, nie je pravdivé. Pokiaľ má určitá technológia na území Slovenskej republiky nízke rozšírenie, dôvodom môže byť nízka dostupnosť, vysoká cena, nízka kvalita..., t. z. treba presne identifikovať tieto dôvody a úrad postupoval pri vyhodnotení zastupiteľnosti v súlade s uvedeným. Spoločnosť ST, a.s. upriamuje pozornosť na jedno z kritérií posudzovania zastupiteľnosti, na základe ktorého úrad zahrnul do vecného vymedzenia technológiu káblový modem s trhovým podielom 11 % a na druhej strane vylúčil technológiu WIFI s podielom 20,4 %. Úroveň trhového podielu však nebola jediným použitým kritériom pre posúdenie zastupiteľnosti jednotlivých technológií. Technológia káblový modem sa preukázala ako zastupiteľná na základe technických charakteristík ceny, účelu použitia, ako aj reálnych užívateľských preferencií. Úrad preukázal, že technológia WIFI napriek vyššiemu trhovému podielu nie je zastupiteľná s technológiou xDSL a oprávnené nebola zahrnutá do vecného vymedzenia trhu.

Pripomienka neakceptovaná

9. 2.2.4 Fixný bezdrôtový širokopásmový prístup (FWA, WIFI) (s. 25, prvý a druhý odsek)

„Vyššie uvedený graf potvrdzuje predchádzajúce tvrdenia o slabej konkurencieschopnosti technológie WiFi v porovnaní s xDSL. Prístupy prostredníctvom technológie WiFi nemajú porovnateľnú penetráciu ani v krajských mestách, ani v najmenších mestách porovnávaných aj v prípade technológie FWA. V žiadnej zo sledovaných oblastí technológia WiFi neohrozuje pozíciu technológie xDSL. Zároveň je možné vidieť vyššiu úroveň penetrácie xDSL prístupu v menších mestách (prvá strana grafu), kde nie sú dostupné iné fixné alternatívne infraštruktúry. Technológia WiFi si však v priemere udržiava stabilné úrovne penetrácie naprieč všetkými mestami, nakoľko sa orientuje prevažne na pokrytie oblastí, kde absentuje fixná infraštruktúra. Aby úrad získal dostatočné množstvo informácií o možnej zastupiteľnosti WiFi prístupov, požiadal o spoluprácu regulačné orgány ostatných členských krajín s otázkami, či monitorujú vývoj trhového postavenia lokálnych WiFi poskytovateľov, aký trhový podiel má daná technológia na trhu, či bola označená za zastupiteľnú z pohľadu koncových užívateľov, ako aj z pohľadu veľkoobchodného trhu. Úrad obdržal 13 odpovedí, na základe ktorých len 7 regulačných orgánov sleduje vývoj trhovej situácie WiFi poskytovateľov. 10 vyjadrení indikovalo minimálny trhový podiel tejto technológie na trhu, resp. minimálny vplyv na trhovou situáciu z dôvodu odlišných charakteristík a spôsobu použitia. Kvalitatívne nedostatky, odlišné technické charakteristiky a spôsob použitia boli hlavným dôvodom, prečo v niektorých krajinách vôbec nesledujú situáciu ohľadom poskytovateľov WiFi technológie a nepovažujú túto technológiu za súčasť vymedzenia relevantného trhu.“

Návrh: ST žiada uvedené odseky preformulovať a doplniť nasledovne: „Vyššie uvedený graf potvrdzuje predchádzajúce tvrdenia o konkurencieschopnosti technológie WiFi v porovnaní s xDSL. Hoci prístupy prostredníctvom technológie WiFi nemajú porovnateľnú penetráciu ani v krajských mestách a v najmenších mestách porovnávaných aj v prípade technológie FWA. V každej zo sledovaných oblastí technológia WiFi ohrozuje pozíciu technológie xDSL v segmente nižších prístupových rýchlostí a nižšej ceny, ktorou je typická práve väčšina xDSL zákazníkov. Zároveň je možné vidieť vyššiu úroveň penetrácie xDSL prístupu v menších mestách (prvá strana grafu), kde nie sú dostupné iné fixné alternatívne infraštruktúry. Technológia WiFi si však vďaka svojej konkurencieschopnosti udržiava stabilné úrovne penetrácie naprieč všetkými mestami, nakoľko sa orientuje prevažne na pokrytie oblastí, kde absentuje prehustená alternatívna fixná infraštruktúra. Aby úrad získal dostatočné množstvo informácií o možnej zastupiteľnosti WiFi prístupov, požiadal o spoluprácu regulačné orgány ostatných členských krajín s otázkami, či monitorujú vývoj trhového postavenia lokálnych WiFi poskytovateľov, aký trhový podiel má daná technológia na trhu, či bola označená za zastupiteľnú z pohľadu koncových užívateľov, ako aj z pohľadu veľkoobchodného trhu. Úrad obdržal 13 odpovedí, na základe ktorých len 7 regulačných orgánov sleduje vývoj trhovej situácie WiFi poskytovateľov. 10 vyjadrení indikovalo minimálny trhový podiel tejto technológie na trhu, resp. minimálny vplyv na trhovou situáciu z dôvodu odlišných charakteristík a spôsobu použitia. Kvalitatívne nedostatky, odlišné technické charakteristiky a spôsob použitia boli hlavným dôvodom, prečo v niektorých krajinách vôbec nesledujú situáciu ohľadom poskytovateľov WiFi technológie a nepovažujú túto technológiu za súčasť vymedzenia relevantného trhu. Situácia na Slovensku je

však odlišná v porovnaní s väčšinou krajín. WiFi predstavuje nezanedbateľný prostriedok širokopásmového prístupu k internetu pre významnú časť obyvateľstva. Jeho význam je na Slovensku podobný najmä situácii v Českej republike, kde je táto technológia považovaná za plnohodnotný substitút xDSL technológie pri absolútnej väčšine poskytovaných WiFi služieb.

Úrad zistil, že existujú predchádzajúce prípady, kedy bolo FWA/WiFi v rámci trhovej analýzy považované za súčasť relevantného maloobchodného trhu širokopásmového prístupu, konkrétne v Českej republike. FWA/WiFi predstavuje nezanedbateľný prostriedok širokopásmového prístupu k internetu pre významnú časť obyvateľstva. Jeho význam je na Slovensku podobný najmä situácii v Českej republike, kde je táto technológia považovaná za plnohodnotný substitút xDSL technológie pri absolútnej väčšine poskytovaných WiFi služieb.

Český regulátor pri zaradení FWA/WiFi na relevantný trh argumentoval nasledovnými aspektmi:

- Trhový podiel,
- Pokrytie,
- Ceny,
- Kvalita,
- užívateľské správanie,
- presun zákazníkov medzi technológiami.

K rovnakému záveru o zastupiteľnosti FWA/WiFi došla Európska Komisia v prípade Poľska.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad trvá na svojom stanovisku o nezastupiteľnosti technológie WIFI. Spoločnosť ST, a.s. sa odvoláva na situáciu v ČR, ktorá má však sčasti odlišnú trhovú situáciu v porovnaní so situáciou v Slovenskej republike. Zatiaľ čo na Slovensku je podiel širokopásmových prístupov prostredníctvom WIFI približne 20,6%, v Českej republike je podiel širokopásmových WIFI prístupov u nebytových zákazníkov 36,1% a u bytových zákazníkov 32,5%.

Úrad v nasledujúcej časti uvádza kľúčové body stanoviska komisie k návrhu opatrenia Českého telekomunikačného úradu (ďalej len „ČTÚ“) CZ/2012/1322 ohľadom trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu:

- *Podľa názoru komisie ČTÚ nedostatočne preukázal oprávnenosť zahrnutia káblového a WIFI prístupu do vymedzenia trhu. Pokiaľ je význam nepriamych tlakov nadhodnotený, existuje riziko podhodnotenia významnej trhovej sily inkumbenta na veľkoobchodnej úrovni, tým že sa do analýzy zahrnú aj trhové podiely integrovaných podnikov, ktoré v skutočnosti správanie inkumbenta na veľkoobchodnej úrovni výrazne neobmedzujú.*
- *Komisia poukazuje tiež na skutočnosť, že WIFI poskytovatelia sú veľmi roztriešení a nerovnomerne rozmiestnení, čím spochybňuje, že tlak tejto technológie je tak silný.*
- *Komisia sa obáva, že definícia relevantného trhu ČTÚ nadhodnocuje obmedzenia internetového prístupu poskytovaného prostredníctvom rôznych platforiem na trhu širokopásmového prístupu a preto že má vážne pochybnosti o tom, že spĺňa ciele rámcovej smernice a najmä tých, ktoré sú zakotvené v článku 8.*

- Komisia sa ďalej domnieva, že ČTÚ neposkytla dostatočné dôkazy na preukázanie, že tieto nepriame obmedzenia sú dostatočne silné a opodstatnené na tak široké vymedzenie trhu.
- Komisia konštatuje, že v tomto prípade má navrhované vymedzenie priamy vplyv na dopady regulácie, pretože ČTÚ navrhuje deregulovať podstatnú časť Českého trhu širokopásmového prístupu.
- Komisia sa preto domnieva, že zastupiteľnosť medzi WIFI a inými technológiami nie je dostatočne podporená údajmi poskytnutými ČTÚ a že WIFI nepredstavuje náhradu za iné technológie, najmä ak sa zameriavame na výhľad do budúcnosti (forward looking approach).
- Komisia ďalej pokladá za možné, že by spoločnosť Telefónica mala podnet zvýšiť veľkoobchodné ceny bez zvýšenia maloobchodných cien, čím by zabránila subjektom zaujímavým sa o prístup vstúpiť na trh a to hlavne s ohľadom na fakt, že ČTÚ navrhuje zrušiť nápravné opatrenia vo veľkej časti územia.
- Rovnako komisia spochybnila zahrnutia WIFI prístupu do vymedzenia trhu na maloobchodnej úrovni. Aj napriek tomu, že ČTÚ uskutočnil hypotetický test zastupiteľnosti, komisia spochybnila rozhodnutie ČTÚ na základe výsledkov testu, nakoľko len 21 % bytových zákazníkov a len 4 % nebytových zákazníkov by bolo ochotných prejsť na menej kvalitnú, lacnejšiu službu s nižšou rýchlosťou. Navyše bol prieskum založený na programe s rýchlosťou, ktorá sa momentálne zvýšila na dvojnásobok pôvodnej rýchlosti. Z toho dôvodu by boli výsledky prieskumu uskutočneného na základe súčasných podmienok s veľkou pravdepodobnosťou výrazne odlišné a zákazníci by prejavovali ešte menšiu vôľu prejsť na výrazne menej kvalitný alternatívny produkt.

Úrad pokladá charakteristiku typického užívateľa v ČR za podobnú situáciu v Slovenskej republike. Spoločnosť ST, a.s. rovnako počas leta 2012 plánuje 2,5 násobné zvýšenie teoretických rýchlostí pre najvyužívanejší program prostredníctvom technológie xDSL, čo výrazné ovplyvní užívateľské preferencie a zvýrazní kvalitatívne rozdiely medzi technológiou xDSL a ostatnými technológiami, ktoré úrad nezahrnul do vymedzenia trhu.

Úrad taktiež odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že technológia WIFI bola v Poľsku zaradená na relevantný maloobchodný trh. Úrad nemá vedomosť o takomto zaradení WIFI na maloobchodný trh. Podľa informácií, ktoré má k dispozícii na základe rozhodnutia Komisie ohľadom návrhu opatrenia na veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu v Poľsku (prípado číslo PL/2012/1311) zahrnul Poľský regulátor na maloobchodný trh metalické siete, optické siete, káblový modem, LAN Ethernet a prenajaté okruhy. Vylúčené boli bezdrôtové prístupy (WiMax, CDMA, FWA a satelit), bezdrôtové lokálne prístupové siete (WLAN) a mobilné siete (GSM/UMTS/LTE) najmä kvôli svojim technickým obmedzeniam, obmedzenému pokrytiu územia a ich neschopnosti ponúknuť udržateľnú a garantovanú kvalitu služieb v porovnaní s infraštruktúrami založenými na pevných sieťach. Na veľkoobchodnej úrovni Poľský regulátor navrhuje zahrnúť technológie xDSL a FTTx.

Zároveň platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodom 2., 7. a 8.

Pripomienka neakceptovaná

10. 2. 2. 4 Fixný bezdrôtový širokopásmový prístup (FWA, WIFI) (s. 26, prvý a druhý odsek)

„Toto pripojenie je totiž vysoko citlivé na zlé poveternostné podmienky, vplyvom ktorých sa výrazne zhoršuje kvalita pripojenia, čomu zodpovedá aj výrazne nižšia cena týchto pripojení, ktorá odzrkadľuje uvedené kvalitatívne nedostatky. WiFi má nízky výkon EIRP (effective isotropic radiated power) na úrovni maximálne 100 mili-Watt s dosahom do 100 metrov (napr. FWA technológia má výkon mnohonásobne vyšší.)“

„Úrad z vyššie uvedených dôvodov preto nepovažuje širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi za zastupiteľný s technológiou xDSL.“

Návrh: ST navrhuje upraviť znenie v prvom odseku nasledovne: „Toto pripojenie je totiž citlivé na zlé poveternostné podmienky, vplyvom ktorých sa zhoršuje kvalita pripojenia, čomu zodpovedá aj nižšia cena týchto pripojení, ktorá odzrkadľuje uvedené kvalitatívne nedostatky. Úrad napriek uvedenému považuje širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi za zastupiteľný s technológiou xDSL, resp. ostatnými širokopásmovými technológiami, pretože maximálna hranica EIRP je celoeurópsky harmonizovaná v spektre 2-2.4 GHz a sama o sebe nehovorí nič o zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu. Podľa SMP Pokynov Komisie technické vlastnosti a charakteristika jednotlivých technológií nie sú rozhodujúce nakoľko neovplyvňujú praktické rozdiely v zákazníckom využívaní¹⁷“

ST navrhuje znenie v druhom odseku zmeniť nasledovne: „Úrad z vyššie uvedených dôvodov preto považuje širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi za zastupiteľný s technológiou xDSL, resp. ostatnými širokopásmovými technológiami.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Na základe pripomienky spoločnosti ST, a.s. úrad v analýze upravil textáciu ohľadom dosahu technológie WIFI: “WiFi má nízky výkon EIRP (effective isotropic radiated power) na úrovni maximálne 100 mili-Watt s dosahom do 100 metrov až niekoľko km (pri externých smerových anténach). V porovnaní WIFI s FWA, FWA technológia má výkon mnohonásobne vyšší ako WIFI.“

Úrad uskutočnil komplexnú analýzu zastupiteľnosti na základe technických charakteristík, ceny, účelu použitia, ako aj reálnych užívateľských preferencií. Výkon EIRP je len jeden z technických parametrov, ktorý sám o sebe nerozhoduje o zastupiteľnosti porovnávaných technológií. Z porovnania technológií xDSL a WIFI jednoznačne vyplýva, že tieto technológie nie sú zastupiteľné, na čom nič nemení ani skutočnosť o presnom dosahu technológie WIFI.

Zároveň platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodom 7., 8.a 9.

Pripomienka neakceptovaná

¹⁷ Para 45 - Although the aspect of the end use of a product or service is closely related to its physical characteristics, different kind of products or services may be used for the same end. For instance, consumers may use dissimilar services such as cable and satellite connections for the same purpose, namely to access the Internet. In such a case, both services (cable and satellite access services) may be included in the same product market

11. 2. 2. 5 Mobilný širokopásmový prístup (s. 26, posledný odsek)

„Je potrebné zohľadniť všetky dôležité faktory, ktoré vplývajú na zastupiteľnosť mobilného prístupu k prístupu prostredníctvom xDSL z pohľadu koncového užívateľa. Užívateľa zaujímajú parametre služby, ako je cena, stabilita pripojenia, maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi, ako aj od užívateľa, reálne dosahovaná rýchlosť prenosu dát, prípadné dátové limity, či obmedzenia, zriaďovacie náklady služby a podobne.“

Návrh: ST navrhuje, aby Úrad prehodnotil celú stať o zastupiteľnosti mobilného prístupu a použil rovnaké skúmané kritéria na všetky dostupné technológie.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad aj v návrhu opatrenia v časti 2.2.5 konštatoval, že mobilný širokopásmový prístup je vo väčšine krajín považovaný za doplnkový k fixnému prístupu a jeho užívatelia sa vyznačujú odlišným užívateľským správaním v porovnaní s fixným prístupom. Hypotetické testy potvrdili tieto tvrdenia, vďaka čomu nebol mobilný širokopásmový prístup označený za súčasť relevantného trhu v týchto krajinách. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia, ako vyplýva z ustanovení § 3 Zákona č. 136/2011 o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Pre potvrdenie zistení z ostatných členských krajín ohľadom komplementarity, popri ostatných kritériách, sa úrad dodatočne rozhodol uskutočniť analýzu užívateľského správania aj prostredníctvom objemov prenesených dát. Zistenia tejto analýzy, popri ostatných skutočnostiach zistených v rámci posudzovania potenciálnej zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu, poukázali na oprávnenosť nezahrnutia tejto technológie do vymedzenia relevantného trhu. Prípadná aplikácia tejto analýzy na ostatné technológie by nemala vplyv na určené vymedzenie relevantného trhu v rámci predloženého návrhu opatrenia.

Pripomienka neakceptovaná

12. 2. 2. 5 Mobilný širokopásmový prístup (s. 27, časť z prvého odseku)

„Z uvedeného vyplýva, že mobilný širokopásmový prístup je využívaný príležitostne, resp. obmedzene a je skôr doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa, alebo alternatívou prístupu na internet s nižšou kvalitou.“

Návrh: Žiadame, aby vypustil z textu analýzy uvedené konštatovanie, nakoľko sa nezakladá na reálnom podklade.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že uvedené konštatovanie sa nezakladá na reálnom podklade. Priemerná spotreba je vhodný parameter na porovnanie užívateľského správania naprieč jednotlivými technológiami, nakoľko skreslenia spomínané spoločnosťou ST, a.s. sa nevyskytujú len pri xDSL či FTTx technológiách, ale s veľkou pravdepodobnosťou aj pri mobilnom širokopásmovom prístupe. Navyše nejde len o „heavy userov“, ale aj o tzv. „light userov“, ktorí naopak prenášajú mesačne podstatne menej dát, ako priemerný užívateľ prístupu danej technológie.

Spoločnosť ST, a.s. porovnáva dva diametrálne odlišné parametre, ktoré sú neporovnateľné z časového hľadiska. Na jednej strane uvádza dátové limity pre nových zákazníkov pri mobilnom širokopásmovom prístupe a na druhej strane uvádza užívateľov s objemom prenesených dát za minulé obdobie. Úrad v návrhu opatrenia postupoval aj v súlade s princípom prístupu zameraného do budúcnosti. Práve na základe tohto princípu zohľadnil aj možný budúci vývoj mobilného širokopásmového prístupu. Úrad zastáva názor, že nielen technológia mobilného širokopásmového prístupu, ale aj ostatné technológie posudzované v rámci zastupiteľnosti, majú potenciál pre ďalšie zvyšovanie kvalitatívnych parametrov pri poskytovaní a dostupnosti širokopásmových služieb. Úrad zistil, že v analyzovanom období bol mobilný prístup využívaný príležitostne, resp. obmedzene a bol na jednej strane viac menej len doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa a na druhej strane alternatívou širokopásmového prístupu na internet s nižšou kvalitou. Na základe zhodnotenia relácie „cena a objem prenesených dát“ úrad dospel k záveru, že do ďalšieho kola analýzy relevantného trhu nepredpokladá porovnateľnú úroveň mobilného prístupu a prístupu xDSL vzhľadom na uvedenú reláciu. Súčasná cenová úroveň mobilného širokopásmového prístupu je neporovnateľne vyššia v porovnaní s cenovou úrovňou prístupu xDSL a ponuky pre nových zákazníkov mobilného prístupu s objemom spotreby na úrovni 10 až 12 GB mesačne sa len čiastočne približujú v minulosti nameranej priemernej spotrebe pri technológii xDSL. Úrad zároveň odmieta tvrdenia spoločnosti o neaktuálnosti porovnávaných údajov. Údaje o priemernej prevádzke za rok 2010 boli spracované v priebehu roka 2011 a sú najaktuálnejšie verifikované údaje o objemoch prevádzky pre jednotlivé technológie. Úrad však momentálne overuje nové údaje o objemoch prevádzky za rok 2011, ktoré budú v krátkom čase schválené. Podľa týchto údajov sa rozdiel medzi prevádzkou v mobilných sieťach a metalických sieťach prostredníctvom technológie xDSL ešte prehýbil a užívatelia xDSL prístupov prenášajú mesačne stále výraznejšie objemy v porovnaní s mobilnými prístupmi. Tým sa aj potvrdzujú predpoklady úradu o nepravdepodobnosti zblížovania užívateľského správania týchto technológií do budúcnosti. Objem prevádzky v mobilných sieťach sa zvýšil v porovnaní s rokom 2010 len minimálne.

Pripomienka neakceptovaná

13. 2. 2. 5 Mobilný širokopásmový prístup (s. 27, posledný odsek)

„Z porovnania vo vyššie uvedenej tabuľke vyplýva, že ponuky mobilného širokopásmového prístupu sú cenovo porovnateľné len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne. Maximálne teoretické rýchlosti sťahovania, ako aj odosielania dát sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných prístupov naznačuje postupné zvyšovanie prevádzky pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, Úrad predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasný dátový limit ponúkaný poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov, ktoré začnú koncoví užívatelia využívať až v horizonte do 2 rokov (najvyužívanejšia doba viazanosti je 24 mesiacov) sa začnú približovať objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie už v roku 2010. V tom čase však budú objemy prevádzky aj v

pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni. Úrad preto nepredpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania, ktoré sa medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje.“

Návrh: ST žiada navrhovaný text upraviť nasledovne: „Z porovnania vyplýva, že ponuky mobilných širokopásmových prístupov sú cenovo porovnateľné, alebo aj výhodnejšie ako DSL produkty. Síce len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne, avšak rovnaký objem dát prenáša podstatná časť zákazníkov xDSL. Maximálne proklamované prenosové rýchlosti sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných flatových prístupov naznačuje reakciu operátorov na konštantné zvyšujúce sa nároky na prevádzku pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, Úrad predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasný dátový limit ponúkaný poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov (resp. prenosové objemy) sú porovnateľné s objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie v prípade väčšiny užívateľov xDSL. Úrad v horizonte budúcich 2 – 3 rokov očakáva, že objemy prevádzky v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni ako pri mobilných širokopásmových prístupoch len pri minoritnej skupine užívateľov xDSL a FTTx, a že sa objemy prenesených dát priblížia pevným sieťam. Úrad predpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania u väčšiny užívateľov mobilného a xDSL širokopásmového prístupu a nepredpokladá to iba pri aj tak minoritnej skupine *heavy userov* na xDSL a FTTx, pri ktorých sa objem prenesených dát medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje. Pri väčšine užívateľov mobilného širokopásmového prístupu a xDSL je možné očakávať výrazné zblížovanie.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

K námietke spoločnosti ST, a.s. k ponukám mobilných prístupov, úrad uvádza že v tabuľke č. 5 návrhu opatrenia sú uvedené ponuky z konca roka 2011 a nie z roku 2010 ako uvádza spoločnosť ST, a.s.

Stanovisko úradu k objemom prenesených dát - platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodu 12.

Pripomienka neakceptovaná

14. 2. 2. 5 Mobilný širokopásmový prístup (s. 29, posledný odsek)

„Hypotetické testy zastupiteľnosti tiež podporili tieto tvrdenia, nakoľko sa nepreukázala väčšia vôľa využívateľov fixného prístupu prejsť v prípade trvalého zvýšenia ceny na mobilný prístup.“

Návrh: Uvedené tvrdenie sa nezakladá na pravde, a preto ho žiadame z analýzy vypustiť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad nesúhlasí s tvrdením spoločnosti ST, a.s., nakoľko hypotetické testy zastupiteľnosti boli urobené v členských štátoch. Užívatelia fixného prístupu nepreukázali vôľu prejsť na mobilný prístup. Celý odsek v návrhu opatrenia na stranách 29-30 sa týka zisťovania o situácií v jednotlivých členských krajinách.

Pripomienka neakceptovaná

15. 2. 2. 5 Mobilný širokopásmový prístup (s. 30, prvý odsek)

Návrh: Žiadame Úrad o doplnenie uvedeného odseku o nasledovné objektívne zistenie: „Napriek nižšej penetrácii predstavuje mobilný širokopásmový prístup významný prostriedok pre takmer 35 % užívateľov širokopásmového prístupu na Slovensku. Určujúcim pre zastupiteľnosť s pevným širokopásmovým prístupom je práve vysoký podiel na všetkých širokopásmových prístupoch, pretože penetrácia je nízka nielen v prípade mobilného širokopásmového prístupu, ale aj v prípade širokopásmového prístupu poskytovaného výlučne prostredníctvom typicky fixných prístupových infraštruktúr.“

(predmet OT).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodom 11. a 12.

Úrad navyše zásadne odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o prítomnosti skutočností typických pre mobilný širokopásmový trh v Rakúsku aj v Slovenskej republike a považuje ho za irelevantné. Rakúsky regulátor síce neoznačil úroveň penetrácie za rozhodujúce kritérium pre určenie zastupiteľnosti, to však neznamená, že úroveň penetrácie neovplyvnila jednotlivé kritériá pri posudzovaní zastupiteľnosti. Spoločnosť zámerné poukazuje na postup rakúskeho regulátora pri vyhodnotení zastupiteľnosti mobilného a fixného širokopásmového prístupu, avšak argumentuje účelovo. Pokiaľ by v Rakúsku nebola vysoká úroveň penetrácie mobilného širokopásmového prístupu, rakúsky regulátor by o potenciálnej zastupiteľnosti týchto dvoch prístupov neuvažoval. Skutočnosť je ale taká, že penetrácia fixného širokopásmového prístupu v Rakúsku je o 50 % vyššia ako penetrácia na Slovensku, ale aj penetrácia mobilného širokopásmového prístupu je v Rakúsku podstatne vyššia a to o 179 %. Úrad v analýze zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu preukázal odlišnosti charakteristík mobilných a fixných služieb, preto odkazuje na vyššie uvedené časti stanoviska, ktoré sa týkajú zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a prístupu xDSL.

Pripomienka neakceptovaná

16. 2. 2. 5 Mobilný širokopásmový prístup (s. 30, druhý a štvrtý odsek)

„...Na základe uvedeného úrad konštatuje, že porovnávané služby disponujú neporovnateľnými kvalitatívnymi parametrami.... Mobilný širokopásmový prístup preto nie je súčasťou relevantného trhu a nepovažuje sa za substitút širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL.“

Návrh: Žiadame preformulovať prvú uvádzanú vetu nasledovne: „Porovnávané služby disponujú neporovnateľnými kvalitatívnymi parametrami iba pri minoritnej skupine heavy userov na xDSL technológii. V súlade s tým žiadame preformulovať záverečné hodnotenie: „Mobilný širokopásmový prístup preto je súčasťou relevantného trhu a považuje sa za substitút širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL, resp. ostatných širokopásmových technológií.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s. ohľadom prenesených objemov dát najaktívnejších „heavy userov“ pri xDSL technológií považuje úrad za absolútne skreslené a nepravdivé. Úrad uskutočnil teoretický prepočet na základe maximálnej rýchlosti sťahovania a odosielania dát pri najvyužívanejšom programe spoločnosti ST, a.s. s parametrami 2 Mbps prijímanie dát a 384 kbps odosielanie dát. Pri maximálnom 24-hodinovom využití siete, čo síce v reálnych podmienkach nie je možné, by dokázal užívateľ za jeden deň preniesť 25 GB dát, čím by dosiahol FUP dátový limit za 4,8 dňa¹⁸. Nasledujúcich 25,2 dní v bežnom mesiaci by mal k dispozícii zníženú rýchlosť pre prijímanie a odosielanie dát 0,256/0,128 Mbps. Počas týchto zvyšných dní bežného mesiaca (25,2 dní) by mohol opäť pri maximálnom teoretickom 24-hodinovom využití siete preniesť ďalších 102 GB¹⁹. Mesačne by teda mohol užívateľ (vysoko teoreticky) preniesť maximálne 120+102 GB. To znamená maximálne 222 GB a nie, ako tvrdí spoločnosť ST, a.s. 1 TB. Avšak reálne po zohľadnení možných sieťových obmedzení (vyplývajúcich napríklad z agregácie), alebo obmedzeniach externých zariadení zabezpečujúcich komunikáciu a prenose údajov od/k užívateľovi by podľa názoru úradu tento dokázal preniesť mesačne podstatne menej dát, čo potvrdzujú aj skutočné podmienky. Úrad na základe tohto prepočtu dedukuje, že podobné chyby a skreslenia môžu obsahovať aj ďalšie prepočty objemov prenesených dát pre 40 %, resp. 60 % xDSL užívateľov prezentovaných spoločnosťou ST. Na základe uvedeného teoretického prepočtu sa úrad pokúsil dokázať, že údaje spoločnosti ST, a.s. nezodpovedajú realite, nie sú preukázateľné spoločnosťou ST, a.s. a preto sú podľa názoru úradu nesprávne.

Úrad tiež považuje za potrebné poukázať na nesprávne uvedenú cenu spoločnosti Orange Slovensko, a.s., konkrétne v súčasnosti ponúkaného programu Klasik + za 15,99 eur. Úrad podotýka, že táto cena je platná iba pre tých užívateľov, ktorí sú zákazníkmi spoločnosti Orange Slovensko, a.s. 8 a viac rokov. Platná cena pre nových zákazníkov a súčasných zákazníkov od 0 do 2 rokov nie je 15,99 eur ale 18,99 eur, teda cena vyššia o celé 3 eurá. Rovnako pre produkt Premium + pre nových a súčasných zákazníkov od 0 do 2 rokov platí ponuková cena 22,99 eur. Úrad považuje túto cenu za relevantnú pre účely porovnávania ponúk prostredníctvom jednotlivých technológií.

Úrad považuje graf č. 6 vypovedajúci o spokojnosti užívateľov mobilného širokopásmového prístupu na vzorke 70 užívateľov za nedostatočný a nezodpovedajúci realite. Spoločnosť ST, a.s. nepredložila úradu komplexné výsledky tohto zisťovania, z ktorých by bolo možné jednoznačne určiť výpovednú

¹⁸ $(2 \text{ Mbps} \times 60 \text{ s} \times 60 \text{ min} \times 24 \text{ hod} / 8 \text{ b} / 1024 + 0,38 \text{ Mbps} \times 60 \text{ s} \times 60 \text{ min} \times 24 \text{ hod} / 8 \text{ b} / 1024) \times 4,8 = 120 \text{ GB}$

¹⁹ $(0,256 \text{ Mbps} \times 60 \text{ s} \times 60 \text{ min} \times 24 \text{ hod} / 8 \text{ b} / 1024 + 0,128 \text{ Mbps} \times 60 \text{ s} \times 60 \text{ min} \times 24 \text{ hod} / 8 \text{ b} / 1024) \times 25,2 \text{ dňa} = 102 \text{ GB}$

hodnotu jednotlivých čiastkových porovnaní. Spoločnosť ST, a.s. disponuje najväčšou zákazníckou bázou na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Z toho dôvodu subjektívny názor 70 užívateľov nemôže byť pre úrad na účely posudzovania potenciálnej zastupiteľnosti objektívny a potvrdzujúci skutočnú situáciu. Navyše výsledky takýchto prieskumov, ktoré môžu byť spojené s reklamnými aktivitami smerujúcimi k získaniu potenciálnych zákazníkov, bývajú často skreslené respondentmi, ktorí z dôvodu nezájmu o alternatívnu ponuku úmyselne vylepšujú svoje odpovede o spokojnosti s využívanou službou. Vysoký konkurenčný potenciál, či vysoké pokrytie siete ešte neznamená, že určitá technológia patrí do vymedzenia relevantného trhu. Úrad prihliada aj na rozvoj každej technológie a zohľadňuje možnosti budúceho vývoja. Vráťane tohto aspektu bol analyzovaný aj mobilný širokopásmový prístup. Na základe podrobnej analýzy zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a prístupu xDSL úrad zásadne odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o zastupiteľnosti tejto technológie. Navyše platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodu 12.

Pripomienka neakceptovaná

17. 2. 5. 1 Samozásobovanie (s. 38, posledný odsek)

„Vertikálne integrované firmy, ktoré poskytujú veľkoobchodné služby iným operátorom, poskytujú rovnaké služby svojim maloobchodným divíziám. Úrad pokladá tzv. Self-supply za súčasť produktového trhu, ale len zastupiteľných technológií na veľkoobchodnej úrovni“

Návrh: ST navrhuje preformulovať uvedený odsek nasledovne: „Za vertikálne integrované firmy je potrebné považovať aj spoločnosti, ktoré neposkytujú veľkoobchodné služby iným operátorom, hoci by mohli, ale vyhradzujú si vlastnú technológiu výlučne pre poskytovanie služieb svojim maloobchodným divíziám. Ponuku a dopyt na veľkoobchodnej úrovni vytvárajú aj spoločnosti, ktoré si budujú širokopásmovú infraštruktúru výlučne pre poskytovanie vlastných maloobchodných služieb, a preto je potrebné do úvahy vziať všetky technológie zastupiteľné na maloobchodnej úrovni. Úrad preto pokladá tzv. self-supply za súčasť produktového trhu všetkých zastupiteľných technológií tak na maloobchodnej ako aj na veľkoobchodnej úrovni. Definície oboch trhov sú z ponukového a dopytového hľadiska úplne symetrické, pretože veľkoobchodný dopyt a ponuka sú len dopytom a ponukou v plnej miere odvodenou od maloobchodného dopytu a ponuky.“ ST zároveň žiada Úrad o doplnenie tejto časti o analýzu nepriamych vplyvov na veľkoobchodný trh v súlade s pripomienkou ST č. 2: „Regulátor by mal zohľadniť nepriame vplyvy už pri vecnom vymedzení veľkoobchodného trhu, tzn. tento prístup by mal byť vykonaný na základe skúmania nepriamych vplyvov z maloobchodného trhu na veľkoobchodný trh vhodnou aplikáciou SSNIP testu, a to nasledovne²⁰“:

1) Veľkoobchodní odberatelia by v prípade hypotetického zvýšenia veľkoobchodných cien v rozsahu 5-10 % boli nútení zvýšiť maloobchodné ceny na základe pomeru maloobchodnej a veľkoobchodnej ceny. Čím je väčší podiel veľkoobchodnej ceny na

²⁰ Tieto podmienky je možné nájsť v množstve pripomienok Komisie k analýzám jednotlivých štátov, napr. k holandskej analýze z roku 2005 (NL/2005/0281), k britskej z roku 2007 (UK/2007/0733) alebo k fínskej z roku 2009 (FI/2009/0900). Uvedené sú aj v dokumente BEREC Report on Self supply z marca 2010 (BoR (10) 09).

maloobchodnej cene, tým sa zvyšuje pravdepodobnosť, že dôjde k zvýšeniu maloobchodnej ceny.

2) „Musí existovať dostatočná zastupiteľnosť na strane ponuky k službám na maloobchodnej úrovni, založená na nepriamom tlaku, ktorý môže spôsobiť zvýšenie veľkoobchodnej ceny nevýnosným (predpokladá všeobecnú analýzu sily alternatívnych spôsobov poskytovania širokopásmového prístupu: mobilný širokopásmový prístup, FWA/WiFi, CATV a pod.).

3) Zákazníci veľkoobchodných odberateľov by v značnej miere neprešli k ponuke maloobchodných služieb integrovaného hypotetického monopolistu, a to najmä v prípade, že by v prípade zvýšenia veľkoobchodnej ceny sám nezvýšil svoje vlastné maloobchodné ceny.

Úrad by mal s ohľadom na úroveň súťaže na maloobchodnom trhu zohľadniť nepriame vplyvy z maloobchodného trhu už vo fáze vymedzenia veľkoobchodného trhu. Nie je absolútne žiadny dôvod a priori vylučovať z vymedzenia trhu akékoľvek zastupiteľné maloobchodné služby (self-supply), pri ktorých sa môže preukázať, že majú dopad na správanie trhových subjektov na veľkoobchodnom trhu. Berúc do úvahy postup vyhodnocovania účinkov nepriameho vplyvu konkurencie na maloobchodnom trhu na vymedzovaný veľkoobchodný trh by mal Úrad všetky tri podmienky kladené stanovené Komisiou na vykonanie SSNIP testu. Finálne vyhodnotenie nepriamych vplyvov by malo byť prevedené na všetkých technológiách prítomných na maloobchodnom trhu, ktoré vzhľadom na svoj význam/trhový podiel majú potenciál ovplyvniť správanie podnikov na veľkoobchodnom trhu. Preto by mal Úrad jednoznačne uvažovať s CATV, FWA/WIFI a aj mobilnými sieťami.

ST je presvedčený, že ak by Úrad relevantne posúdil nepriame vplyvy konkurencie prenášané z maloobchodného trhu na veľkoobchodný, dospel by k záveru, že vplyv CATV a FWA/WIFI a mobilný širokopásmový prístup sú natoľko silné, že významným spôsobom obmedzuje voľnosť ST pri nastavovaní veľkoobchodných cien. Z tohto dôvodu by mal Úrad zaradiť do vecného vymedzenia veľkoobchodného trhu aj self-supply zo strany FWA/WiFi a CATV a mobilného širokopásmového prístupu.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad nerozumie pripomienke spoločnosti ST, a.s., pretože v žiadnej časti návrhu opatrenia neoznačil za vertikálne integrované firmy len podniky, ktoré poskytujú veľkoobchodné služby iným operátorom. Z toho dôvodu nie je potrebné upravovať prvú časť textu podľa návrhu spoločnosti ST, a.s. nakoľko v návrhu opatrenia je jednoznačne uvedené, že self-supply je považovaná za súčasť predmetného veľkoobchodného trhu. Úrad k uvedenému dospel na základe zhodnotenia všetkých okolností uvedených v časti 2.5.1 návrhu opatrenia, ktoré majú byť posudzované pre potenciálne zahrnutie, resp. nezahrnutie jednotlivých produktov, resp. služieb do vymedzenia trhu. Uvedená metodika posudzovania je plne v súlade so zaužívanou praxou v rámci členských krajín pri posudzovaní self-supply na relevantnom trhu. Úrad v časti 3.2.6 návrhu opatrenia prezentoval aj stav súťaže na maloobchodnej úrovni bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií. Ak by úrad zahrnul do vecného vymedzenia všetky technológie, ktorými je poskytovaný širokopásmový prístup, viedlo by to k rovnakému záveru, že spoločnosť ST, a.s. disponuje na predmetnom trhu významným trhovým podielom. To by platilo aj pri zahrnutí

mobilného širokopásmového prístupu na predmetný trh, nakoľko trhový podiel spoločnosti ST, a.s. na tomto hypotetickom trhu by sa takmer nezmenil. Tieto trhové podiely sú tiež zobrazené v návrhu opatrenia v časti 3.2.6. Pri porovnaní trhových podielov zastupiteľných technológií na maloobchodnom trhu je podiel spoločnosti ST, a.s. ešte výraznejší. Úrad sa k otázke posudzovania nepriamych vplyvov vyjadril v bode č. 2 tohto stanoviska.

Pripomienka neakceptovaná

18. 2. 5. 2 Bitstream - 2. 5. 4 Optické siete (s. 39 – 45)

Návrh: ST navrhuje, aby úrad tieto časti z analýzy vymazal, nakoľko v prípade zobrať do úvahy všetkých zastupiteľných infraštruktúr zastupiteľných na maloobchodnej úrovni už nie je potrebné skúmať zastupiteľnosť na veľkoobchodnej úrovni. Definície oboch trhov by mali byť symetrické. V prípade asymetrickej definície veľkoobchodného trhu Úrad ignoruje významnejšiu časť veľkoobchodnej ponuky a dopytu založenú na samozásobovaní (self-supply), prostredníctvom ktorej podniky poskytujú širokopásmové služby prevažnej väčšine užívateľov širokopásmového prístupu v Slovenskej republike.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad zásadne odmieta návrh spoločnosti ST, a.s. a nesúhlasí s jej tvrdením, že nie je potrebné skúmať zastupiteľnosť aj na veľkoobchodnej úrovni. Z tohto tvrdenia je viditeľné, že spoločnosť ST, a.s. odmieta zobrať na vedomie rozhodnutie úradu o určení relevantných trhov. Podstata vymedzenia veľkoobchodného trhu spočíva v odlišnostiach ponuky a dopytu na veľkoobchodnom trhu v porovnaní s maloobchodným trhom. Predaj služby z vrchného – veľkoobchodného trhu zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných – maloobchodných trhoch. Preto nebolo postačujúce, aby sa úrad zamerlal len na technológie, prostredníctvom ktorých je už poskytovaný veľkoobchodný širokopásmový prístup. Pri posudzovaní zastupiteľnosti jednotlivých technológií na veľkoobchodnom trhu úrad zohľadnil vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť zastupiteľnosť jednotlivých technológií. Tieto vplyvy môžu vznikať od užívateľov veľkoobchodného prístupu podniku s významným vplyvom, od užívateľov využívajúcich uvoľnený prístup k infraštruktúre podniku s významným vplyvom, ako aj od alternatívnych poskytovateľov veľkoobchodného prístupu, ako aj od poskytovateľov maloobchodného prístupu, ktorí sú schopní poskytovať vlastný veľkoobchodný prístup tretej strane. V prípade posudzovania vplyvu týchto vertikálne integrovaných firiem je potrebné zohľadniť nasledovné fakty: schopnosť poskytovania veľkoobchodnej služby v krátkom čase a bez veľkých investícií, dostatočné pokrytie a kapacita siete, existencia dopytu po týchto službách. Na základe všetkých týchto faktov úrad rozhodol, že na predmetný trh môže zahrnúť len technológie xDSL a FTTx. Podľa názoru Komisie, k analýzam trhov uskutočnených ostatnými členskými krajinami, je preferované zohľadnenie nepriamych vplyvov až vo fáze posudzovania existencie podniku s významným vplyvom na danom trhu. K nepriamym vplyvom sa navyše úrad podrobne venoval v bode 2 tohto stanoviska.

Úrad zároveň odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o nesprávnosti údajov uvedených v časti 2.5.2 - 2.5.4. V tejto časti nie sú uvedené žiadne veľkoobchodné ceny širokopásmového prístupu a úrad si nie je vedomý ani iných častí návrhu opatrenia, v ktorých by boli použité nesprávne údaje, resp. porovnanie údajov.

Pripomienka neakceptovaná

19. 2.6. Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5 (s. 45 – 50)

Návrh:

(predmet OT).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Platí to isté ako v stanovisku úradu k bodu 20.

Pripomienka neakceptovaná

20. 2.6.2 Závery vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 5 (s. 52)

Návrh: Túto časť analýzy je potrebné podstatne prepracovať v súlade s reálnou situáciou na tomto relevantnom trhu. Trh je typický vysokým stupňom súťaže založenej na infraštruktúre a geografickými odlišnosťami.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad sa k vlastným veľkoobchodným dodávkam vyjadril vyššie v bode 18 stanoviska úradu, kde bola táto problematika dostatočne vysvetlená. Úrad v plnej miere zohľadnil situáciu v rámci všetkých členských krajín, vrátane odlišností vyplývajúcich s rôznej infraštruktúrnej vybavenosti a charakteristík jednotlivých relevantných trhov. Spoločnosť ST, a.s. zámerne poukazuje na vybrané prípady konkrétnych krajín, aj keď zaužívaná prax v rámci väčšiny krajín EÚ môže byť podstatne iná. Komisia je názoru, že nepriame cenové tlaky by mohli byť zohľadnené až pri definovaní relevantného trhu, môžu však byť zohľadnené už vo vymedzení trhu, pokiaľ sú dostatočným spôsobom analyzované všetky podstatné náležitosti a možné dôsledky prípadných korekcií vo vymedzení trhu. Prípadné nesprávne určené príliš široké vymedzenie trhu môže v konečnom dôsledku viesť k podhodnoteniu skutočnej pozície podniku s významným vplyvom na danom trhu. Preto je vhodnejšie tieto vplyvy zobrať do úvahy až pri posudzovaní významného vplyvu v analýze relevantného trhu.

Prostredníctvom xDSL technológie je poskytovaných viac ako 40 % všetkých maloobchodných širokopásmových prístupov v Slovenskej republike. Napriek tomu, že súčet prístupov všetkých alternatívnych technológií je väčší ako počet prístupov xDSL, technológia xDSL je dominantnou technológiou na predmetnom

maloobchodnom trhu. Pripomienky spoločnosti ST, a.s. k tomuto bodu úrad vysvetľoval už v predchádzajúcich bodoch tohto stanoviska. Spoločnosť ST, a.s. prezentuje skreslené výsledky o situácii na danom maloobchodnom trhu. Úrad pri analýze relevantného trhu zohľadnil všetky technológie bez ohľadu na to, či sú súčasťou vymedzenia predmetného trhu, alebo nie. Zároveň spoločnosť ST, a.s. argumentuje údajmi z prieskumu, ktorý bol vykonaný len na určitej obmedzenej vzorke respondentov. Výsledky tohto prieskumu sú diametrálne odlišné od skutočných údajov, ktorými disponuje úrad na základe vykonaného zberu.

Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o existencii súťaže na predmetnom trhu, čoho dôkazom sú zistenia prezentované v návrhu opatrenia, na základe čoho si spoločnosť ST, a.s. udržiava významné postavenie na tomto trhu a naďalej disponuje významným vplyvom. Úrad nevyklučuje regionálne odlišnosti v rámci územia Slovenskej republiky, čo však bolo v detailne zohľadnené v časti 2.6 návrhu opatrenia. Ku konzistentnosti posudzovania zastupiteľnosti sa úrad vyjadril v predošlých bodoch stanoviska.

Navyše na základe veľmi podrobnej analýzy pri geografickom vymedzení trhu (táto je uvedená v analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 5) úrad konštatoval, že v mestách s dostupnou zastupiteľnou infraštruktúrou, v ktorých má spoločnosť ST, a.s. trhovú podiel menší ako 50 %, žije až 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Tento vysoký podiel opodstatnil úrad k tomu, aby geograficky vymedzil veľkoobchodný relevantný trh celým územím Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia. Úrad preto dospel k záveru, že územným vymedzením pre širokopásmový prístup, t.j. relevantného trhu č. 5 je územie celej Slovenskej republiky.

Pripomienka neakceptovaná

21. 3.2. Významný podnik (s. 56 až 78)

Návrh ST: Túto časť analýzy je potrebné podstatne prepracovať v súlade s reálnou situáciou na tomto relevantnom trhu. Trh je typický vysokým stupňom súťaže založenej na infraštruktúre s podstatnými geografickými odlišnosťami.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Platí to isté, čo úrad uviedol v predchádzajúcich bodoch tohto vyjadrenia.

Pripomienka neakceptovaná

22. 3.2.1 Veľkosť podnikov (s. 57, prvý odsek)

„Spoločnosť ST, a.s. vlastní celoplošnú elektronickú komunikačnú sieť, ...“

Návrh: Žiadame úrad, aby prvú vetu tohto odseku naformuloval nasledovne: „Spoločnosť ST vlastní sieť, ktorá pokrýva približne **(predmet OT)** a nie je dominantnou širokopásmovou infraštruktúrou na väčšine územia Slovenskej republiky.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad nemá k dispozícii poklady, ktoré by svedčili o opaku a na základe ktorých by zmenil svoju formuláciu. Platí rovnaké stanovisko ako v predchádzajúcom bode. Infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. s technológiou xDSL je prevažujúca a dominantná na súvisiacom maloobchodnom trhu.

Pripomienka neakceptovaná

23. 3. 2. 4 Zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu (s. 70 – 73)

Úrad sa domnieva, že vyjednávacía pozícia alternatívnych poskytovateľov vo vzťahu k veľkoobchodnému širokopásmovému prístupu (ďalej len „BSA“) je slabá v porovnaní s postavením ST. Toto tvrdenie je pravdepodobne postavené na základe dvoch hlavných argumentov:

- názor, že na Slovensku je relatívne nízky záujem o veľkoobchodné produkty širokopásmového prístupu (ďalej len „produkty BSA“) ²¹ a
- posúdenie veľkoobchodných cien širokopásmového prístupu ST, ktoré sa podľa Úradu v priebehu času podstatne nezmenili. ²²

Návrh: ST navrhuje preformulovať celú túto stať v súlade s nasledovnými skutočnosťami:

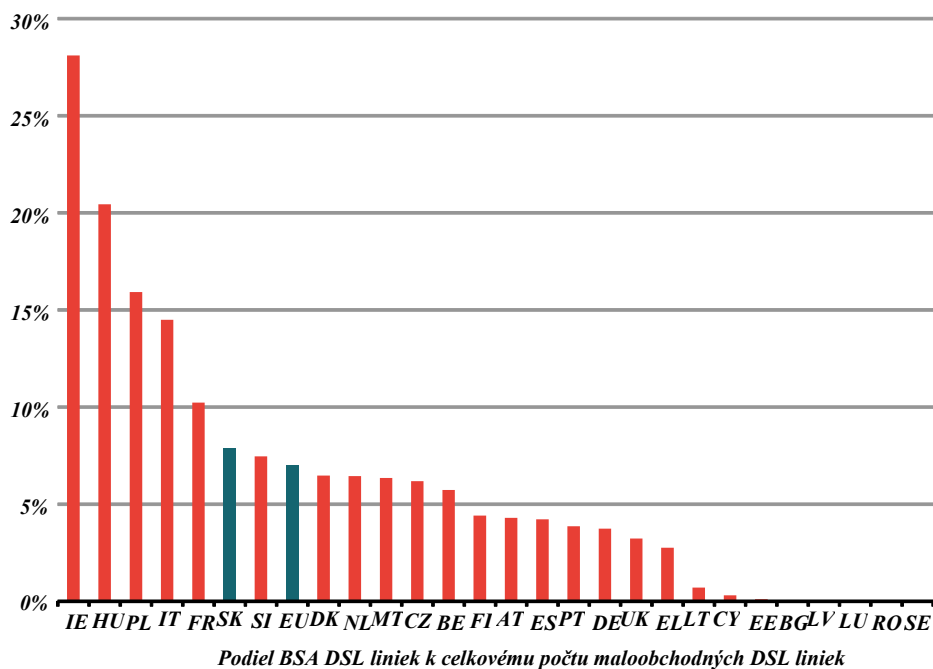
Úrad uvádza, že je relatívne nízky záujem o veľkoobchodné služby širokopásmového prístupu (ďalej len „služby BSA“) a že toto poukazuje na to, že vyjednávacía pozícia alternatívnych poskytovateľov je slabá. ST nesúhlasí s týmto názorom.

(predmet OT).

²¹ Analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 5, s. 73

²² Analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 5, s. 70

Graf č. 9 Podiel veľkoobchodných DSL liniek na celkových maloobchodných DSL liniach v EÚ (január 2010)

Zdroj: ST podľa 15. implementačnej správy EK

- ST má dnes 13 veľkoobchodných partnerov

(predmet OT).

Vývoj cien na BSA ST v čase

Pri hodnotení vyjednávacjej sily veľkoobchodných partnerov ST, sa Úrad opiera o vyhodnotenie cien BSA ST s tým, že sa jedná o rozhodujúci aspekt vyjednávacjej sily daného podniku.²³ Úrad sa pozerá na ceny vybraných veľkoobchodných produktov (ADSL Partner 2 / ADSL Partner 2 Naked a ISP Gate) v období od 30. júna 2009 do 26. októbra 2011. Zdá sa, že Úrad naznačuje, že nedošlo k žiadnym významným zmenám v cenách ST počas hodnoteného obdobia.²⁴ ST zásadne nesúhlasí s týmto tvrdením a to ako koncepčne, tak aj vo veci samej.

ST má niekoľko koncepčných námietok súvisiacich s metodikou Úradu:

- Po prvé, ST považuje za zavádzajúce, že Úrad založil svoju analýzu len na vybrané produkty BSA. Vhodnejšie riešenie by bolo analyzovať vývoj cien naprieč celým portfóliom veľkoobchodných produktov.
- Po druhé, ak sa Úrad rozhodol zamerať na vybrané produkty, nie je nám jasné, prečo sa regulátor rozhodol pozrieť na ADSL Partner 2 (ADSL Partner 2 Naked), ktorý predstavuje

(predmet OT).

²³ Analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 5, s. 70

²⁴ Analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 5, s. 70

(predmet OT).

- Napokon, ST konštatuje, že súčasná štruktúra jej produktov BSA vyžaduje, aby si veľkoobchodný partner kúpil ako ADSL Partnera tak aj ISP Gate, aby bol schopný poskytovať maloobchodným zákazníkom širokopásmové pripojenie. Preto by sa Úrad mal pozrieť na zmeny cien v rámci oboch veľkoobchodných produktov, ako ich analyzovať jednotlivo.

(predmet OT).

Úrad tiež kritizuje, že nedošlo k žiadnym zmenám v jednorazových inštalačných poplatkoch pri ST produktoch BSA počas posudzovaného časového obdobia. Avšak ST to považuje za irelevantné. Pre obidva ADSL Partner 2 a ADSL Partner 2 Naked inštalačné poplatky sú (a boli) prakticky nulové, vo výške € 0,03.

(predmet OT).

Dôkazy vyššie uvedené jasne ukazujú, že ceny ST služieb BSA sa výrazne znižovali v priebehu doby. Okrem toho, je veľký dopyt po BSA a jeho význam v celkovom portfóliu DSL priebežne narastá. Preto, ST považuje závery Úradu vo vzťahu k vyjednávacjej pozícii svojich veľkoobchodných zákazníkov ako chybné a v rozpore s realitou na slovenskom trhu.

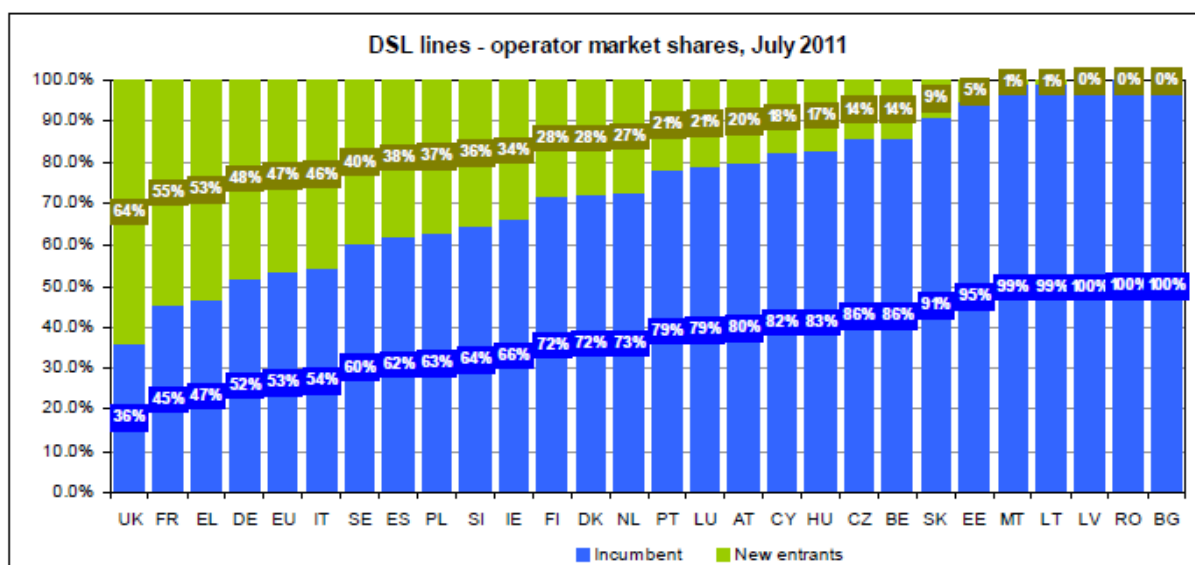
Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad posudzoval kritérium vyjednávacja pozícia len na základe záujmu alternatívnych podnikov o veľkoobchodný prístup od spoločnosti ST, a.s. a vývoja veľkoobchodných cien opäť nie je pravdivé. Z komentára úradu nevyplýva, že veľkoobchodné ceny sa v priebehu času podstatne nezmenili. Úrad poukázal aj na 2 výrazné zníženia periodických cien ISP GATE. Pri posudzovaní

vyjednávacej sily, ako je uvedené v časti 3.2.4 návrhu opatrenia, úrad zbral do úvahy aj ďalšie faktory a to: veľkosť podniku, jeho kapitálová sila, alebo vlastníctvo rozsiahlej ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Okrem spoločnosti ST, a.s. žiadny iný podnik nie je schopný poskytnúť širokopásmový prístup iným podnikom v takom rozsahu a v takej kvalite ako spoločnosť ST, a.s.

Konkurenti spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu disponujú vlastnou infraštruktúrou menšieho rozsahu a táto je neporovnateľná s infraštruktúrou spoločnosti ST, a.s. Infraštruktúra ostatných podnikov a hlavne „roztrúsenosť“ infraštruktúry väčšinou s lokálnym pokrytím sa v konečnom dôsledku prejavuje aj pri vyjednávacej sile jednotlivých alternatívnych poskytovateľov. Infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. je najrozsiahlejšou infraštruktúrou na danom relevantnom trhu a spoločnosť ST, a.s. bola v súlade s rozhodnutím č. 3/01/2009 zo dňa 30.01.2009 povinná, ako významný podnik na tomto trhu okrem iných už spomínaných povinností zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na širokopásmový prístup. V súčasnosti má 13 podnikov podpísanú zmluvu o širokopásmovom prístupe, ale podiel veľkoobchodných širokopásmových prístupov BSA na celkovej počte prístupov prostredníctvom xDSL je nižší ako 10 %. Význam BSA prístupov siete postupne, aj keď mierne, rastie, stále však tvorí zanedbateľný podiel na celkovej počte xDSL prístupov. Navyše, z celkového počtu 13 poskytovateľov BSA spolu 3 podniky dosahujú viac ako 9 %, z čoho vyplýva, že 10 podnikov BSA poskytuje len v obmedzenom rozsahu.

Spoločnosť ST, a.s. vo svojom stanovisku uvádza „pádne dôkazy“ a ako dôkaz poukazuje na podiel BSA prístupov na celkovej počte xDSL prístupov v rámci jednotlivých členských krajín. Tento „dôkaz je opakovane účelový a nepresný. Spoločnosť ST, a.s. situáciu na trhoch s xDSL infraštruktúrou doložila nesprávnym a skresľujúcim grafickým zobrazením. Do celkového počtu xDSL prístupov na dokumentovanom grafe nie je zahrnutý uvoľnený prístup k xDSL infraštruktúre, ktorý má v rámci členských krajín oveľa väčšie rozšírenie. Kvôli objektívnosti a presnosti a na vyvrátenie údajov od spoločnosti ST, a.s. úrad prikladá graf zobrazujúci celkové rozdelenie xDSL infraštruktúry medzi vlastníckmi tejto infraštruktúry, tzv. „incumbentami“ a alternatívnymi poskytovateľmi.

Zdroj: COMMUNICATIONS COMMITTEE - Broadband access in the EU: situation at 1 July 2011

Úrad zdôrazňuje, že trh uvoľneného prístupu k xDSL infraštruktúre v Slovenskej republike (napriek tomu, že zmluvu o širokopásmovom prístupe má podpísanú celkovo 13 podnikov), ako dokumentuje aj vyššie zobrazený graf, nemožno v žiadnom prípade hodnotiť ako veľmi rozvinutý trh. Spoločnosť ST, a.s. si podľa oficiálneho dokumentu udržiava až 91 % trhovú podiel na DSL infraštruktúre. Týmto relatívne veľmi **malým podielom** prístupu k DSL infraštruktúre sa Slovenská republika spomedzi členských krajín zaraďuje medzi krajiny s najvyšším trhovým podielom tzv. incumbenta a je na 7. mieste od konca (ku koncu 1. polroka 2011). Uvedený graf korešponduje s celkovým vyhodnotením stavu súťaže na predmetnom trhu a potvrdzuje správnosť záverov úradu.

Aj v kontexte európskeho porovnania vidieť, že Slovenská republika výrazne zaostáva za celoeurópskym priemerom. Toto grafické zobrazenie je dôkazom, že na veľkoobchodnom trhu širokopásmového prístupu **absentuje súťaž** a jasne dominuje spoločnosť ST, a.s.

Úrad súhlasí s tvrdením spoločnosti ST, a.s., že okrem DSL sú na relevantnom trhu zastúpené aj iné infraštruktúry vo vlastníctve alternatívnych poskytovateľov, no tieto sú diverzifikované medzi desiatky malých podnikov a žiadny z týchto podnikov nemá významnejší trhovú podiel na danom trhu.

Spoločnosť ST, a.s. uviedla aj niekoľko „konceptných námietok“, kde namietala úradom hodnotený vývoj cien v čase. Preto úrad na základe tejto pripomienky porovnal časový vývoj cien najvyužívanejších BSA produktov spoločnosti ST, a.s. (ADSL PARTNER TP 1 a ADSL PARTNER NAKED 1), vrátane ponuky platnej do mája 2009, ktorá je najstaršou veľkoobchodnou ponukou zverejnenou na stránke spoločnosti ST, a.s. Z porovnania týchto ponúk úrad zistil, že na jednej strane bol zaznamenaný pokles ceny v čase pri produkte ADSL PARTNER 1 a tento pokles predstavoval 37,35 %, no na druhej strane sa cena produktu ADSL PARTNER NAKED 1 (pričom tento je podľa vyjadrenia spoločnosti ST, a.s. najvyužívanejším BSA produktom) v rovnakom čase zvýšila a to až o 71,08 %. Cenový vývoj týchto dvoch programov je veľmi podobný, ako pri programoch, ktoré úrad použil pre zobrazenie vývoja cien v návrhu opatrenia. Preto úrad považuje porovnanie uvedené v návrhu opatrenia za postačujúce a dostatočné, aj keď sa nevzťahuje na najvyužívanejšie programy veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

Periodické ceny	Od 1.2.2009 do 31.5.2009	k 30.6.2009	k 31.12.2009	k 30.6.2010	k 31.12.2010	od 15.5.2011	k 26.10.2011	Percentuálna zmena
ADSL PARTNER TP 1 s viaz. 24 mes.	3,32 €	2,49 €	2,08 €	2,08 €	2,08 €	2,08 €	2,08 €	-37,35%
ADSL PARTNER NAKED 1 s viaz. 24 mes.	3,32 €	3,15 €	2,63 €	2,63 €	2,63 €	5,68 €	5,68 €	71,08%

Nie je pravdivé ani tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad vykonával porovnávanie cien na základe cenníkových cien. Úrad urobil porovnanie veľkoobchodných cien na základe platnej referenčnej ponuky spoločnosti ST, a.s. Pri porovnávaní maloobchodných cien úrad uvádzal platné akciové ceny, ktoré boli zverejnené na internetovej stránke spoločnosti ST, a.s. Úrad považuje túto námietku zo strany spoločnosti ST, a.s. opakovane za zavádzajúcu a neopodstatnenú.

Spoločnosť ST, a.s. považuje výroky úradu o nezmenených cenách BSA za zavádzajúce a nesprávne. Tvrdenie spoločnosti ST, a.s. úrad neakceptuje a zdôvodňuje ho nasledovne. Úrad posudzoval zmeny cien oboch zložiek veľkoobchodnej ceny, ktorými sú ADSL Partner a ISP GATE. Cena ISP GATE však závisí od konkrétnych širok pásma, ktoré si jednotliví alternatívni poskytovatelia objednávajú. Do výpočtu tejto ceny vstupuje tiež počet užívateľov každého alternatívneho poskytovateľa. Z toho dôvodu nie je možné presne uviesť prepočet celkovej veľkoobchodnej ceny na 1 prístup, ktorý by hodnoverne odzrkadľoval skutočnú situáciu. Kvôli týmto možným skresleniam sa úrad rozhodol analyzovať jednotlivé zložky veľkoobchodnej ceny samostatne. Úrad sa v návrhu opatrenia nezmienil o skutočnosti, že ceny BSA veľkoobchodného prístupu sa významne nezmenili. Poukázal na výrazné zníženie cien ISP GATE, ako aj na zvýšenie poplatkov za ADSL Partner naked. Z vyššie uvedených dôvodov však úrad neuskutočnil prepočet celkovej ceny veľkoobchodného prístupu, nakoľko ten by obsahoval nepresnosti kvôli rôznym možnostiam nastavenia kvalitatívnej úrovne veľkoobchodného prístupu zo strany alternatívnych poskytovateľov. Tí si môžu vymedziť ľubovoľnú kapacitu ISP GATE na jeden poskytovaný prístup, čím sa mení priemerná cena tohto prístupu. Čím kvalitnejší prístup chce alternatívny podnik poskytovať, tým väčšiu kapacitu platí za 1 prístup a tým je pre neho pokles ceny ISP GATE významnejší a naopak.

Úrad považuje tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o zanedbateľnosti jednorazových poplatkov spojených s inštaláciou produktov ISP Gate za mylné a zavádzajúce. Úrad opakovane zdôrazňuje, že spoločnosť ST, a.s. mala ku koncu roka 2011 iba 13 veľkoobchodných partnerov a ku koncu roka im poskytovala menej ako 9 % z celkového počtu xDSL prístupov. Jedným z 13 poskytovateľov je spoločnosť Slovanet, ktorá sama (z uvádzaných menej ako 9 %) odoberala väčšiu polovicu BSA prístupov od spoločnosti ST, a.s. Toto tiež dokazuje slabú vyjednávaciu silu všetkých ostatných poskytovateľov voči spoločnosti ST, a.s. Navyše z celkového počtu 13 podnikov, ktorým spoločnosť ST, a.s. poskytuje BSA prístupy, je až približne 98 % poskytovaných trom poskytovateľom - Slovanet a.s., GTS Slovakia, a.s. a Swan, a.s. Zostávajúce len 2 % BSA prístupov pripadá na zvyšných 10 spoločností.

Prepočet spoločnosti ST, a.s., ktorá v príklade uvádza poskytovateľa s plánovanými 5000 koncovými užívateľmi po dobu 5 rokov s prepočtom, že náklad na zriadenie produktu ISP Gate by predstavoval len 0,02 € je tiež zavádzajúci a neodzrkadľuje reálnu situáciu na trhu. Úrad poukazuje na skutočnosť, že cena zriaďovacieho poplatku produktu ISP Gate je vo výške až 6638,75 € a za sledované časové obdobie sa nezmenila. Výška tohto zriaďovacieho produktu je jedným z faktorov brániacim vstupu nových podnikov na trh. Kapitálová náročnosť na zriadenie širokopásmového prístupu je vysoká a poplatok spoločnosti ST, a.s. je akceptovateľný iba pre veľmi malý počet podnikov.

Úrad poukázal na najdôležitejšie faktory, ktoré ovplyvnili malý záujem podnikov o veľkoobchodný prístup spoločnosti ST, a.s. Aj napriek zníženiu veľkoobchodnej ceny za používanie ISP GATE nedošlo k výraznejšiemu rastu počtu veľkoobchodných prístupov. Pri zohľadnení všetkých podstatných faktorov, ktoré boli použité na

posudzovanie existencie vyjednávacjej sily, úrad preto dospel k záveru, že vyjednávacja pozícia alternatívnych poskytovateľov je slabá.

Pripomienka neakceptovaná

24. 4.1. Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 (s. 79, druhý odsek)

„Zo záverov analýzy, ktoré vychádzajú z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. má významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 5. Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný širokopásmový prístup. Vyhodnotením uvedených kritérií dospel Úrad k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 5 sa situácia nezmenila a spoločnosť ST, a.s. si udržala postavenie významného podniku.“

Návrh: Navrhujeme príslušné vyjadrenie preformulovať, aby výsledné znenie bolo v súlade s ustálenou judikatúrou EU. Keďže podiel xDSL infraštruktúry je iba okolo 40 %, existuje len predpoklad významnej trhovej sily na tejto technológii, ktorú Úrad vzal na účely analýzy za referenčnú a prevažujúcu. Navyše sa predpokladá, že jej podiel bude naďalej klesať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Spoločnosť ST, a.s. poukazuje na technologický podiel infraštruktúry, ktorý nie je jediným faktorom, ktorý sa posudzuje v časti analýzy venovanej zisťovaniu existencie podniku s významným vplyvom. Závěry opakovanej analýzy nevyplývajú len z trhového podielu technológie xDSL na maloobchodnom trhu, z toho dôvodu úrad nemá dôvod upraviť navrhovaný odsek spôsobom navrhovaným spoločnosťou ST, a.s.. Jednoznačný je fakt, že infraštruktúra s technológiou xDSL je prevažujúca a dominantná na súvisiacom maloobchodnom trhu, nakoľko táto infraštruktúra má najväčší trhový podiel spomedzi všetkých infraštruktúr. Táto skutočnosť bola zodpovedajúcim spôsobom reflektovaná pri posudzovaní existencie podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu, s čím vlastníctvom takejto infraštruktúry nepopierateľne súvisí.

Úrad súčasne poukazuje na skutočnosť ohľadom veľkosti trhového podielu v časti 3.2.6 na strane 76 návrhu opatrenia. V tejto časti úrad signalizoval zastavenie poklesu trhového podielu spoločnosti ST, a.s., ale podľa aktuálnych údajov úrad zaznamenal práve opačný vývoj a to mierny nárast trhového podielu spoločnosti ST, a.s. v porovnaní s minulým obdobím o 0,2 % (v porovnanie 1.polrok 2011 a 2. polrok 2011) .

Pripomienka neakceptovaná

25. 4. 1. Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 1. (s. 79)

„Spoločnosť ST, a.s. vlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Spoločnosť ST, a.s. nevlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a nebude kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu ani v budúcnosti. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Platí to isté, ako v bode 24 ako aj v predchádzajúcich bodoch vyjadrenia úradu.

Aj napriek tomu, že sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity. Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. cez bezdrôtové siete. Podľa zistení úradu nie je možné existujúce metalické vedenia “zahodiť” a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou, aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie.

Pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva, že metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov, ako predpoklad na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva komunikačné potreby v tejto oblasti. Na základe uvedených faktov úrad konštatuje, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Pripomienka neakceptovaná

26. 4. 1. Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 2. (s. 79)

„Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad predpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a. s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Spoločnosť ST, a.s. nie je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad nepredpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a. s. sa stane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Platí to isté, ako v bode 24, ako aj v predchádzajúcich bodoch vyjadrenia úradu.

Pripomienka neakceptovaná

27. 4. 1. Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 3. (s. 79)

„Väčší, ale aj menší a lokálni poskytovatelia širokopásmového prístupu budujú optickú infraštruktúru.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Väčší, ale aj menší a lokálni poskytovatelia širokopásmového prístupu budujú optickú infraštruktúru, pričom optická infraštruktúra viacerých operátorov sa v podstatnom rozsahu prekrýva a títo operátori spolu efektívne súťažia.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s. o efektívnej súťaži lokálnych operátorov s vybudovanou optickou infraštruktúrou. Práve nefunkčnosť veľkoobchodného prístupu k historicky vybudovanej sieti alebo presnejšie cenové podmienky pre zabezpečenie prístupu k metalickej sieti zo strany ST, a.s. donútili aj lokálnych hráčov, aby radšej začali vo vybraných oblastiach budovať svoje vlastné lokálne optické siete aj napriek tomu, že kapitálové náklady a súčasne časová náročnosť sú najvyššie pri budovaní optickej siete.

Návrh spoločnosti ST, a.s. považuje úrad za neopodstatnený. Tvrdenie, že budovaná optická infraštruktúra sa v určitom rozsahu prekrýva, je irelevantné vo vzťahu k záverom opakovanej analýzy.

Pripomienka neakceptovaná

28. 4. 1. Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 4. (s. 79)

„Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou predstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou sú minoritné a nepredstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Aj napriek tomu, že sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity. Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. cez bezdrôtové siete. Podľa zistení úradu nie je možné existujúce metalické vedenia “zahodiť” a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou, aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada

metalických vedení trvala roky až desaťročie a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie.

Pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva, že metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov, ako predpoklad na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva komunikačné potreby v tejto oblasti. Na základe uvedených faktov úrad konštatuje, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Úrad trvá na svojom závere o existencii technologicky podmienených výhod. Tieto vyplývajú z veľkosti podniku, existencie rozsiahlej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry, stavu súťaže, ako aj z ďalších skutočností uvedených v rámci častí 3.2.1, 3.2.2, 3.2.4, 3.2.5, či 3.2.6 návrhu opatrenia. V Slovenskej republike je síce prítomný veľký počet konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu, títo však boli zahrnutí do daného relevantného trhu len na základe zahrnutia ich vlastných veľkoobchodných dodávok (tzv. self-supply). Takmer všetci konkurenti však disponujú vlastnou infraštruktúrou malého rozsahu, ktorý sa nedá porovnávať s infraštruktúrou spoločnosti ST, a.s. Podľa názoru úradu, práve v prípade týchto roztrieštených alternatívnych infraštruktúr s malým pokrytím, je veľmi ťažké hovoriť o existencii určitých technologicky podmienených výhod.

Pripomienka neakceptovaná

29. 4. 1. Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 5. (s. 79)

„Vyjednávacía sila podnikov na predmetnom trhu bola slabá. Veľkoobchodný širokopásmový prístup k sieti spoločnosti ST, a.s. na poskytovanie maloobchodných širokopásmových služieb k 30.06.2011 využívalo celkom 13 alternatívnych poskytovateľov, ktorí tvorili 8,96 % trhový podiel na všetkých xDSL prístupoch.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Vyjednávacía sila podnikov na predmetnom trhu bola veľmi silná. Veľkoobchodný širokopásmový prístup k sieti spoločnosti ST, a.s. na poskytovanie maloobchodných širokopásmových služieb k 30.06.2011 využívalo celkom 13 alternatívnych poskytovateľov, ktorí tvorili 8,96 % trhový podiel na všetkých xDSL prístupoch, pričom prevažná väčšina konkurentov vrátane týchto 13 spoločností dokázala efektívne konkurovať ST aj na vlastných širokopásmových infraštruktúrach, prostredníctvom ktorých poskytovali služby väčšine maloobchodných zákazníkov so širokopásmovým prístupom na Slovensku.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Alternatívni poskytovatelia nedisponujú žiadnymi výhodami, ktoré by mohli zásadným spôsobom zvýšiť ich vyjednávaciu silu. V súčasnosti má so spoločnosťou ST, a.s. uzatvorenú zmluvu o širokopásmovom prístupe 13 poskytovateľov. Všetci poskytujú služby prostredníctvom xDSL s tým, že z tohto počtu len traja poskytovatelia spolu odoberajú takmer všetky xDSL prístupy. Ostatných desať odoberá veľkoobchodné prístupy len v minimálnom rozsahu. Žiadny z poskytovateľov nedisponuje rozsiahlejšou vlastnou infraštruktúrou, ktorá by mohla byť porovnateľná s infraštruktúrou spoločnosti ST, a.s. Tento zásadný a rozhodujúci fakt veľmi výrazne preto, podľa názoru úradu, ovplyvňuje aj výslednú vyjednávaciu pozíciu a silu poskytovateľov.

Pripomienka neakceptovaná

30. 4. 1. Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 5. (s. 79)

„Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 5 existujú bariéry a tieto sú významné.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 5 neexistujú bariéry vstupu, ktoré sú významné.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Všetky v návrhu opatrenia vymenované ekonomické, časové, technické a strategické bariéry sú na tomto trhu prítomné a tomu zodpovedá aj situácia na veľkoobchodnom trhu č. 5. Návrh spoločnosti je opäť zavádzajúci a nepravdivý. Len 13 spoločností uzatvorilo zmluvu o širokopásmovom prístupe a fakticky len tri z nich poskytujú takmer všetky xDSL prístupy. Spoločnosť ST, a.s. disponuje na danom relevantnom trhu takým postavením, ktoré nie je možné z dôvodu prítomnosti vyššie uvedených bariér prekonať. Bez efektívneho prístupu k sieti spoločnosti ST, a.s. nie je možné odstrániť tieto prekážky a veľká časť prevádzkovateľov na území Slovenskej republiky bude naďalej odkázaná na súčasnú xDSL infraštruktúru spoločnosti ST, a.s.

Pripomienka neakceptovaná

31. 4. 1. Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 7. (s. 79)

„Súčasný stav súťaže potvrdzuje významný vplyv spoločnosti ST, a.s. na relevantnom trhu, ktorá vlastní najrozsiahlejšiu infraštruktúru predstavujúcu výraznú technologickú výhodu.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Súčasný stav súťaže vyvracia významný vplyv spoločnosti ST, a.s. na relevantnom trhu, pretože ST, a.s. už dávno nevlastní najrozsiahlejšiu infraštruktúru predstavujúcu výraznú technologickú výhodu.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad zastáva rovnaké stanovisko ako uviedol k bodu 28. vyššie.

Pripomienka neakceptovaná

32. 4. 1. Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 5, bod 8. (s. 79)

„Súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 5 neexistuje.“

Návrh: Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne „Na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 5 existuje efektívna hospodárska súťaž o čom svedčí množstvo navzájom si konkurujúcich infraštruktúr a veľmi nízkou úrovňou cien.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Návrh spoločnosti ST, a.s. je zavádzajúci a nezodpovedá skutočnej situácii na predmetnom veľkoobchodnom trhu. Rovnako aj odôvodnenie, že spoločnosť ST, a.s. predložila „jasné a presvedčivé dôkazy o úrovni súťaže založenej na infraštruktúre“ sú zavádzajúce a odôvodnenie prioritne ignoruje definíciu veľkoobchodného trhu. Dôkazy o silnej konkurencii na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, ktoré vychádzajú z primárneho prieskumu uskutočneného agentúrou GfK, úrad považuje za nepostačujúce a neobjektívne, nakoľko reprezentatívna vzorka je obmedzená. Oslovená vzorka respondentov je veľmi úzka a preto ani závery z prieskumu nemôžu byť objektívne. Úrad vykonáva pravidelný polročný zber dát a údaje uvádzané v analýze sú získané od úplnej vzorky 685 aktívnych operátorov, ktorí uviedli reálne údaje tak o technológiách, ako aj o pokrytí, počte koncových užívateľov a pod.

Pripomienka neakceptovaná

33. 4. 2. 1 Navrhované povinnosti (s. 80 – 84)

Návrh: ST navrhuje úradu, aby zrušil všetky navrhované povinnosti, a to najmä pokiaľ ide o širokopásmový prístup na optickej sieti ST.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Zahrnutie technológie FTTx úrad riadne odôvodnil do vymedzenia relevantného trhu v časti 2.5.4. Úrad zdôrazňuje, že pri vyhodnocovaní existencie podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu sa neposudzujú jednotlivé technológie samostatne, ale posudzuje sa možnosť existencie významného podniku medzi všetkými podnikmi prítomnými na predmetnom relevantnom trhu. Spoločnosť ST, a.s. disponuje na danom trhu možnosťou poskytovať prístup prostredníctvom technológie xDSL ako aj FTTx a trhovú podiel je jedným z kritérií, na základe ktorých úrad dospel k záveru, že spoločnosť ST, a.s. na tomto trhu je významným podnikom.

Argumentácia spoločnosti ST, a.s., že budovaná infraštruktúra sa v určitom rozsahu prekrýva je irelevantná vo vzťahu k záverom opakovanej analýzy prezentované v časti 4.1 návrhu opatrenia.

V časti 3.2.2 návrhu opatrenia úrad dospel k záveru, že jediným reálnym vlastníkom infraštruktúry, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná a bez prístupu k nej by došlo alebo mohlo dôjsť k obmedzovaniu súťaže, je spoločnosť ST, a.s. Prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. v rámci daného relevantného trhu je tvorená metalickou a optickou infraštruktúrou. Z toho dôvodu úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o rozporuplnosti súvislostí uvedených v návrhu opatrenia ohľadom vlastníctva infraštruktúry.

Článok 22 Odporúčania Komisie o prístupe k sieťam budúcej generácie z 20. septembra 2010 hovorí o relevantnom trhu č. 4. Pokiaľ ide o geografické odlišnosti a existenciu oblastí s výskytom viacerých alternatívnych infraštruktúr, úrad tieto skutočnosti dôkladne zmapoval v časti 2.6 návrhu opatrenia. Prítomnosť vysoko konkurenčných alternatívnych infraštruktúr pri poskytovaní širokopásmového prístupu bola zistená celkom v 22 mestách Slovenskej republiky (z celkového počtu miest 138), v ktorých žije 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia. Vyššie uvedené fakty opodstatňujú národné územné vymedzenie relevantného trhu²⁵.

Ako úrad uviedol v časti 3.2.2 návrhu opatrenia, spoločnosť ST, a.s. neohrozuje žiadna konkurenčná alternatívna infraštruktúra v 68 z celkového počtu 138 miest. Toto konštatovanie dokazuje irelevantnosť a účelovosť tvrdenia spoločnosti ST, a.s. „o veľkej miere konkurencie takmer vo všetkých mestách“. Je evidentné, že **takmer v polovici väčších miest Slovenska nie je dostupný žiadny konkurent, takmer v polovici väčších miest Slovenskej republiky pôsobí iba spoločnosť ST, a.s.** Uvedené sa opiera o skutočné údaje získané od poskytovateľov širokopásmových služieb na základe pravidelných zberov údajov o geografickej segmentácii jednotlivých prístupov naprieč územím Slovenskej republiky. Na druhej strane tvrdenie spoločnosti ST, a.s. považuje za účelové, pretože sa opiera len o prieskumy vybraných poskytovateľov na základe verejne dostupných údajov o dostupnosti alternatívnych infraštruktúr.

Konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je zabezpečiť výhody pre koncových užívateľov pomocou zabezpečenia konkurencieschopnosti maloobchodných služieb na dlhodobom udržateľnom základe. Cieľom úradu pri navrhnutých povinnostiach tak na metalickej ako aj optickej prístupovej sieti je zabezpečiť prístup k infraštruktúre významného podniku, t.j. spoločnosti ST, a.s., pretože ak ľubovoľný podnik, ktorý nemá vybudovanú vlastnú prístupovú sieť a má záujem vstúpiť na spodný trh širokopásmových služieb, tak jednou z možností ako to realizovať, je odoberanie širokopásmového prístupu poskytovaného prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia resp. optickej prístupovej siete od spoločnosti ST, a.s. Predaj služby z vrchného trhu (veľkoobchodný širokopásmový prístup) zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných maloobchodných trhoch širokopásmových služieb. V ekonomickom záujme vertikálne integrovaného podniku môže byť snaha všetkými možnými prostriedkami zabrániť vstupu ľubovoľných podnikov na spodné trhy, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby

²⁵ ERG (08) 20 final CP Geog Aspects 081016

by bol pre neho nižší, ako zisk z predaja maloobchodných služieb (na spodných maloobchodných trhoch). V záujme zabezpečenia rovnocenných podmienok medzi vstupujúcimi podnikmi a významným podnikom je preto nevyhnutné, aby bol tento prístup poskytovaný za úplne rovnocenných podmienok. Z tohto dôvodu musí významný podnik ostatným podnikom poskytnúť všetky potrebné informácie o charakteristikách infraštruktúry a uplatňovať rovnaké postupy pri objednávaní a poskytovaní služieb širokopásmového prístupu, ako ich poskytuje svojej vlastnej maloobchodnej úrovni, čiže svojej vlastnej maloobchodnej vetve.

Pripomienka neakceptovaná

Nasledujúce pripomienky ST uvádza pre prípad, že úrad sa nestotožní s predchádzajúcou pripomienkou ST v bode 33. na zrušenie navrhovaných povinností:

34. 4. 2. 1 Navrhované povinnosti, a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách (s. 81)

„IV. Zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu referenčnej ponuky na širokopásmový prístup zo strany spoločnosti ST, a.s., okrem informácií o nových produktoch uvedených v bode II., ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona, v lehote 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju Úradu.“

Návrh: „IV. Zverejniť akýkoľvek zmenu referenčnej ponuky na širokopásmový prístup zo strany spoločnosti ST, a. s., okrem informácií o nových produktoch uvedených v bode II., ktorá bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona, v lehote 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju Úradu.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Uloženie navrhovanej povinnosti nesmeruje k „úmyslu“ úradu schvaľovať zmeny referenčnej ponuky, ako to vyplýva z odôvodnenia spoločnosti ST, a.s.. Zverejnenie platnej zmeny referenčnej ponuky je nepriamo zabezpečené prostredníctvom povinnosti uvedenej v bode I., pretože ak je účelom povinnosti transparentnosti zabezpečiť dostupnosť základných a podstatných informácií pre podniky, toto je možné zabezpečiť len prostredníctvom zverejňovania platnej a aktuálnej referenčnej ponuky, čiže ponuky so všetkými platnými zmenami, ktoré v nej nastali. Zverejnením návrhu zmeny referenčnej ponuky úrad zabezpečí pre každý podnik, ktorý má záujem o službu širokopásmového prístupu za účelom poskytovania širokopásmových služieb, aby sa dostal k zmeneným informáciám a mohol im prispôbiť plánovanie vlastných činností. Zverejnenie návrhu zmeny môže predstavovať aj určité „upozornenie“ pre úrad, a to v takom prípade, ak by na základe navrhnutých zmien mohol dospieť k rozhodnutiu uložiť zmeny referenčnej ponuky a mohol by rýchlejšie zasiahnuť.

Pripomienka neakceptovaná

35. 4. 2. 1 Navrhované povinnosti, a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách (s. 81)

„V. b) najmenej 1 rok pred plánovanou migráciou siete, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich širokopásmových prístupov.“

Návrh: Ustanovenie bodu V. b) navrhujeme preformulovať b) najmenej počas doby stanovenej v dohode medzi dotknutým podnikom a ST.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Výsledok takejto dohody môže byť výsledkom dominantného správania sa podniku. Úradom navrhovaná povinnosť možnosť dominantného správania podniku obmedzuje, čím eliminuje nepriaznivé účinky absencie efektívnej súťaže na trhu. Ako je uvedené v Odporúčaní Komisie o prístupe k sieťam budúcej generácie z 20. septembra 2010 v článku 39: „Pri neexistencii takejto dohody by NRO mali zabezpečiť, aby boli alternatívni operátori najmenej päť rokov vopred informovaní o odstavení bodov prepojenia z prevádzky, ako je napríklad miestna ústredňa, v prípade potreby je nutné zohľadniť vnútroštátne okolnosti. Toto obdobie môže byť kratšie ako päť rokov, ak je v bode prepojenia zabezpečený plne rovnocenný prístup.“ Úrad považuje obdobie jedného roka za zodpovedajúce, nakoľko ide o vyradenie existujúcich bodov prepojenia z prevádzky, o čom musia byť alternatívni poskytovatelia v dostatočnom predstihu informovaní, aj napriek dohode, respektíve ponuke ekvivalentného prístupu zo strany významného podniku. Úrad nepredpokladá, že by spoločnosť ST, a.s. nedisponovala údajmi o vyradení určitých bodov prepojenia z prevádzky v dobre kratšej ako 1 rok pred realizáciou týchto úkonov. Po uzavretí dohody s alternatívnym poskytovateľom o migrácii by mali prestať títo poskytovatelia ponúkať predmetné širokopásmové služby na migrovanej technológii pre nových užívateľov, ako aj pre užívateľov s končiacou viazanosťou. Nakoľko najvyužívanejšia doba viazanosti prístupov na maloobchodnom trhu je 24 mesiacov, úrad predpokladá, že bude možné odstaviť využívané body prevádzky až po uplynutí doby viazanosti všetkých prístupov aktivovaných do doby uzavretia dohody o migrácii. Vzhľadom na to má spoločnosť ST, a.s. k dispozícii dodatočných 12 mesiacov, aby informovala alternatívnych poskytovateľov o vyradení existujúcich bodov prepojenia z prevádzky (dodržiujúc pri tom lehotu najmenej jedného roka pred migráciou v prípade dohody), ako náhle na nich prestanú byť uplatňované aktívne prístupy.

Pripomienka neakceptovaná

36. 4. 2. 1 Navrhované povinnosti, c) povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách (s. 82)

„Spoločnosť ST, a.s. je povinná predložiť informácie o štruktúre nákladov, výnosoch a vloženom kapitále súvisiacich so širokopásmovým prístupom pre každú jednotlivú službu širokopásmového prístupu zvlášť. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále týkajúce sa daného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov vrátane použitých alokačných metód a postupov s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na danú službu), nepriamych nákladov (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia s danou službou) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na danú službu, avšak sú z hľadiska fungovania

spoločnosti nevyhnutné), rešpektujúc zásady proporcionality a transparentnosti, je významný podnik povinný podľa § 21 ods. 2 zákona predložiť Úradu vždy najneskôr do 30. júna nasledujúceho roka. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále vo vyššie uvedenom členení za rok 2011 je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť Úradu najneskôr do 30 dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti. Ak v čase nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti nebude platné príslušné rozhodnutie o metóde kalkulácie cien podľa § 12 zákona, je spoločnosť ST, a.s., povinná predložiť Úradu vyššie uvedené informácie najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien. Náklady na zriadenie, používanie a kolokáciu musia byť členené v súlade s platným rozhodnutím o metóde kalkulácie cien podľa § 12 zákona.“

Návrh: Citované ustanovenie navrhujeme vypustiť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Zo zákona o elektronických komunikáciách jednoznačne vyplýva, že podnik je povinný na požiadanie úradu predložiť účtovné záznamy na overenie povinnosti podľa § 19 a 20 vrátane údajov o tržbách za každý relevantný trh prístupu a prepojenia. Zákon o elektronických komunikáciách však nestanovuje a ani neobmedzuje túto žiadosť na určitú formu - voľbu formy ponecháva na správnom orgáne a z tohto dôvodu je možné zvoliť žiadosť en bloc, periodickú a to aj v rozhodnutí. Zvolený postup je maximálne v súlade so zásadou transparentnosti a predvídateľnosti regulačných postupov, keďže umožňuje podniku sa na poskytnutie požadovaných informácií pripraviť v dostatočnom časovom predstihu. Uvedeným postupom podnik nie je žiadnym spôsobom ukrátený na svojich právach a legitímnych očakávaniach.

Úrad predĺžil lehotu na predkladanie požadovaných informácií vo výroku rozhodnutia v časti týkajúcej sa povinnosti oddelenej evidencie z pôvodných 30 dní od nadobudnutia platnosti rozhodnutia o metóde kalkulácie cien na 60 dní od nadobudnutia platnosti rozhodnutia o metóde kalkulácie cien, z dôvodu zjednotenia lehôt v SMP rozhodnutí a v príslušnej metóde kalkulácie cien. Podľa § 12 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách podnik je povinný v lehote, ktorá nesmie byť dlhšia než dva mesiace od právoplatnosti rozhodnutia, vypočítať ceny podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien a poskytnúť úradu ich odôvodnenie. Z uvedeného dôvodu v pripravovanej metóde nemôže byť lehota na predloženie vstupných údajov spolu s výpočtom ceny a príslušným odôvodnením výpočtu dlhšia ako 2 mesiace.

Ako úrad uviedol už v analýze pri odôvodnení povinnosti oddelenej evidencie: „S uložením povinnosti cenovej regulácie a nákladovej orientácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom získania informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitále, ktoré súvisia so širokopásmovým prístupom pre každú jednotlivú službu širokopásmového prístupu zvlášť.“ Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné, aby spoločnosť ST, a.s. predložila požadovanú oddelenú evidenciu za predchádzajúce účtovné obdobie najneskôr do 60 dní po nadobudnutí platnosti rozhodnutia o metóde kalkulácie cien spolu s výpočtom ceny a príslušným odôvodnením podľa § 12 ods. 5.

Pripomienka neakceptovaná

37. 4. 2. 1 Navrhované povinnosti, e) povinnosť regulácie cien prístupu podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách s postupom podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách (s. 83)

Návrh: Uvedené ustanovenie navrhujeme vypustiť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Spoločnosť ST, a.s. vo svojom vyjadrení de facto žiada o vypustenie uloženia povinnosti regulácie cien prístupu podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách. Zohľadnenie pripomienky v požadovanom rozsahu by bolo v rozpore s výsledkami analýzy relevantného trhu, ktoré preukazujú a odôvodňujú nevyhnutnosť cenovej regulácie na danom trhu a takýto postup by bol zároveň v rozpore s § 18 ods. 1 druhá veta zákona o elektronických komunikáciách. Použitie formulácie „... s postupom podľa § 12 ods. 3 písm. c)...“ deklaruje zákonný postup úradu pri regulácii cien vydaním samostatného rozhodnutia o regulácii cien, v ktorom sa určí spôsob cenovej regulácie a to v súlade s dikciou povinnosti ukladanej podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách ktorá takisto odkazuje na § 12.

Úrad taktiež zásadne nesúhlasí s vyjadrením spoločnosti ST, a.s., že regulácia cien podľa súčasného „nového zákona o elektronických komunikáciách je chápaná ako druhý „následný“ stupeň regulácie“. Táto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách a tvrdenie spoločnosti ST, a.s. je zavádzajúce a nesprávne. Povinnosť regulácie cien môže byť uložená spolu s inými povinnosťami a to rozhodnutím o určení významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého: „Ak úrad na základe analýzy podľa § 17 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna hospodárska súťaž, po skončení konzultácií podľa § 10 určí rozhodnutím významný podnik, a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 19 až 25; ak ide o trhy podľa § 17 ods. 4 uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 19 až 21, 23 a 25.“

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že úrad môže významnému podniku ukladať povinnosti na základe výsledkov analýzy až po skončení procesu konzultácií. Z citovaného ustanovenia nevyplýva, že cenová regulácia sa predpokladá až po uložení povinností podľa § 19 až 22 na základe „následného vyhodnotenia“ uložených povinností, ako to uvádza spoločnosť ST, a.s.

Predpokladom uloženia povinnosti regulácie cien podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách je v prvom rade vykonanie analýzy relevantného trhu súvisiaceho s prístupom alebo prepojením, pričom **z výsledkov tejto analýzy musí úrad dospieť k dvom záverom**, a to:

1. na tomto trhu nie je efektívna hospodárska súťaž a
2. uloženie jednej alebo viacerých povinností podľa § 19 až 22 nepostačuje na to, aby významný podnik určený podľa § 18 nepožadoval neprimerane vysoké alebo neprimerane nízke ceny súvisiace s prístupom alebo prepojením.

Oba tieto závery boli naplnené. Ako vyplynulo zo záverov analýzy relevantného trhu, spoločnosť ST, a.s. vlastní takmer celú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva celé územie Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu a prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte minimálne troch rokov.

Spoločnosť ST, a.s. sa všetkými možnými spôsobmi snaží čo najviac oddialiť reguláciu na tomto trhu. Snaží sa čo najviac získať čas, aby si udržala svoje

významné postavenie pri poskytovaní maloobchodných širokopásmových služieb čo najdlhšie. Úrad v analýze konštatoval, že uloženie povinností rozhodnutím úradu č. 3/01/2009 zo dňa 30. januára 2009 (t.j. povinnosť transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie, prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a nákladovej orientácie a cenovej regulácie.) boli nedostatočné. Rovnako sa spoločnosť bráni akejkoľvek cenovej regulácii tak na metalickej ako aj na optickej sieti. Ciele regulácie sú primárne určené regulačným rámcom EÚ a tieto ciele boli transponované do národnej legislatívy.

Pripomienka neakceptovaná

38. 4.2.3 Odôvodnenie navrhovaných povinností (s. 88, druhý odsek posledná veta)

Návrh:

(predmet OT).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Širokopásmové služby možno charakterizovať z viacerých hľadísk, ktoré zohľadňujú špecifiká služieb. Komplexnejší pohľad na kategorizáciu širokopásmových služieb poskytuje kategorizácia ITU. Podľa ITU-T možno širokopásmové služby rozdeliť do štyroch kategórií. Sú to konverzačné služby, vyhľadávacie služby, služby na odovzdávanie správ a distributívne služby. Medzi konverzačné služby patria služby na prenos obrazu, zvuku, dát, či dokumentov ako napríklad videokonferencia, telefax, video/audio služby, VoIP a podobne. Medzi distributívne služby patrí napríklad služba televízie, medzi vyhľadávacie širokopásmové služby patrí Video on Demand. Služby uvedené v danom odseku návrhu opatrenia patria medzi širokopásmové služby. Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s., že jeho analýza odôvodňuje potrebu neregulovania iných služieb spolu so širokopásmovým prístupom k internetu.

V rámci povinnosti nediskriminácie by spoločnosť ST, a.s. mala zabezpečiť alternatívnym poskytovateľom veľkoobchodný širokopásmový prístup k službám, ktoré poskytuje aj svojej vlastnej maloobchodnej úrovni. Pokiaľ by alternatívni poskytovatelia nemali možnosť prístupu k službám, ktoré spoločnosť ST, a. s. poskytuje popri širokopásmovom prístupe k internetu, mohlo by to ovplyvniť rozhodovanie užívateľa o výbere poskytovateľa týchto služieb. Ten by sa následne, aj napriek nižšej cene širokopásmového prístupu k internetu poskytovaného alternatívnym podnikom, mohol rozhodnúť pre využitie ponuky od spoločnosti ST, a.s. obohatenej o pridanú hodnotu doplnkových služieb poskytovaných popri tejto službe, ktoré alternatívny podnik nemá možnosť poskytnúť. Pokiaľ nie je technicky realizovateľné poskytnutie prístupu k týmto službám, mala by byť alternatívnym podnikom poskytnutá možnosť opakovaného predaja týchto služieb poskytovaných spoločnosťou ST, a.s., aby bolo zabezpečené nediskriminačné správanie.

Uvedené úrad doplnil aj do analýzy.

Pripomienka neakceptovaná

Nadnárodné konzultácie

Podľa § 10 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách bola Európskej komisii (ďalej len „Komisia“) predložená:

1. doplnená analýza relevantného trhu č. 5,
2. pripomienky spoločnosti ST, a.s. k analýze,
3. pripomienky Protimonopolného úradu Slovenskej republiky k analýze,
4. stanovisko úradu k pripomienkam spoločnosti ST, a.s. k analýze.

Všetky vyššie uvedené dokumenty boli uverejnené na verejne dostupnej stránke úradu v sekcii konzultačné miesto a tiež na stránke Európskej komisie.

Pripomienky Európskej komisie:

K celkovému procesu a výsledkom analýzy relevantného trhu č. 5 v rámci nadnárodných konzultácií bolo úradu dňa 25.07.2012 doručené Rozhodnutie Komisie vo veci SK/212/1345: Veľkoobchodný širokopásmový prístup je sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s, v ktorom uviedla nasledovné pripomienky:

„Potreba zaistiť, aby rôzniace sa regulačné prístupy k povinnosti nediskriminácie nevytvárali prekážku na vnútornom trhu. Komisia konštatuje, že trh veľkoobchodného širokopásmového prístupu podlieha cenovej regulácii už niekoľko rokov a že takáto regulácia nevedla k zvýšeniu úrovne hospodárskej súťaže na relevantnom trhu na Slovensku. Komisia by preto chcela zdôrazniť, že riadne presadzovanie nápravných opatrení týkajúcich sa nediskriminácie by mohlo mať veľký význam pri predchádzaní prípadnému diskriminačnému správaniu etablovaného operátora nesúvisiacemu s cenami. Vzhľadom na úsilie, ktoré Komisia v súčasnosti venuje vypracovaniu návrhu odporúčania o uplatňovaní povinnosti nediskriminácie, Komisia vyzýva TÚSR, aby po uverejnení tohto odporúčania preskúmal podrobnosti nápravného opatrenia týkajúceho sa nediskriminácie. Potreba včasnej implementácie primeranej metódy kalkulácie cien Komisia poukazuje na to, že TÚSR plánuje oznámiť podrobnosti navrhovanej metódy BU-LRAIC niekedy v budúcnosti, neuvádza však žiadny termín. Vzhľadom na význam primeranej cenovej regulácie služieb veľkoobchodného širokopásmového prístupu a vzhľadom na súčasný dosť obmedzený vplyv regulácie na hospodársku súťaž Komisia vyzýva TÚSR, aby finalizoval a čo najskôr oznámil metódu BU-LRAIC pre služby prístupu a služby kolokácie.“

Úrad zbral na vedomie pripomienky Komisie. Po uverejnení odporúčania o uplatňovaní povinnosti nediskriminácie úrad preskúma podrobnosti nápravného opatrenia týkajúce sa tejto povinnosti, pričom bude postupovať v zmysle zákona o elektronických komunikáciách. Vzhľadom na význam pre stav hospodárskej súťaže na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu sa úrad bude snažiť finalizovať metódu cenovej regulácie BU-LRAIC čo najskôr.

Úrad na základe výsledkov analýzy, po zohľadnení stanovísk poskytnutých v rámci národných konzultácií, stanoviska Európskej komisie a národných regulačných orgánov, ako aj všetkých vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Úrad ako správny orgán v súlade s § 47 Zákona č. 71/1967 o správnom konaní považuje za podklady rozhodnutia analýzu relevantného trhu č.5, vyjadrenia dotknutých strán a vyjadrenia Európskej komisie. Pri hodnotení dôkazov úrad postupoval v súlade so zákonom o elektronických komunikáciách, regulačným rámcom Európskej únie pre oblasť elektronických komunikácií, ostatnými dokumentmi Európskej komisie (rozhodnutia, odporúčania, pokyny, memorandá, a pod.), dokumentmi Berecu (rozhodnutia, reporty, názory, spoločné postupy a pod.), ako aj názormi regulačných orgánov ostatných členských krajín Európskej únie. Úrad prikladá v jednotlivých častiach odôvodnenia rozhodnutia kľúčové časti analýzy, odôvodnenie uložených povinností, pripomienky dotknutých strán spolu s vyhodnotením, ako sa s jednotlivými návrhmi a námietkami účastníka konania vysporiadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na adresu:

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
odbor ekonomickej regulácie
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a nadobudnutí jeho právoplatnosti.

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej
regulácie